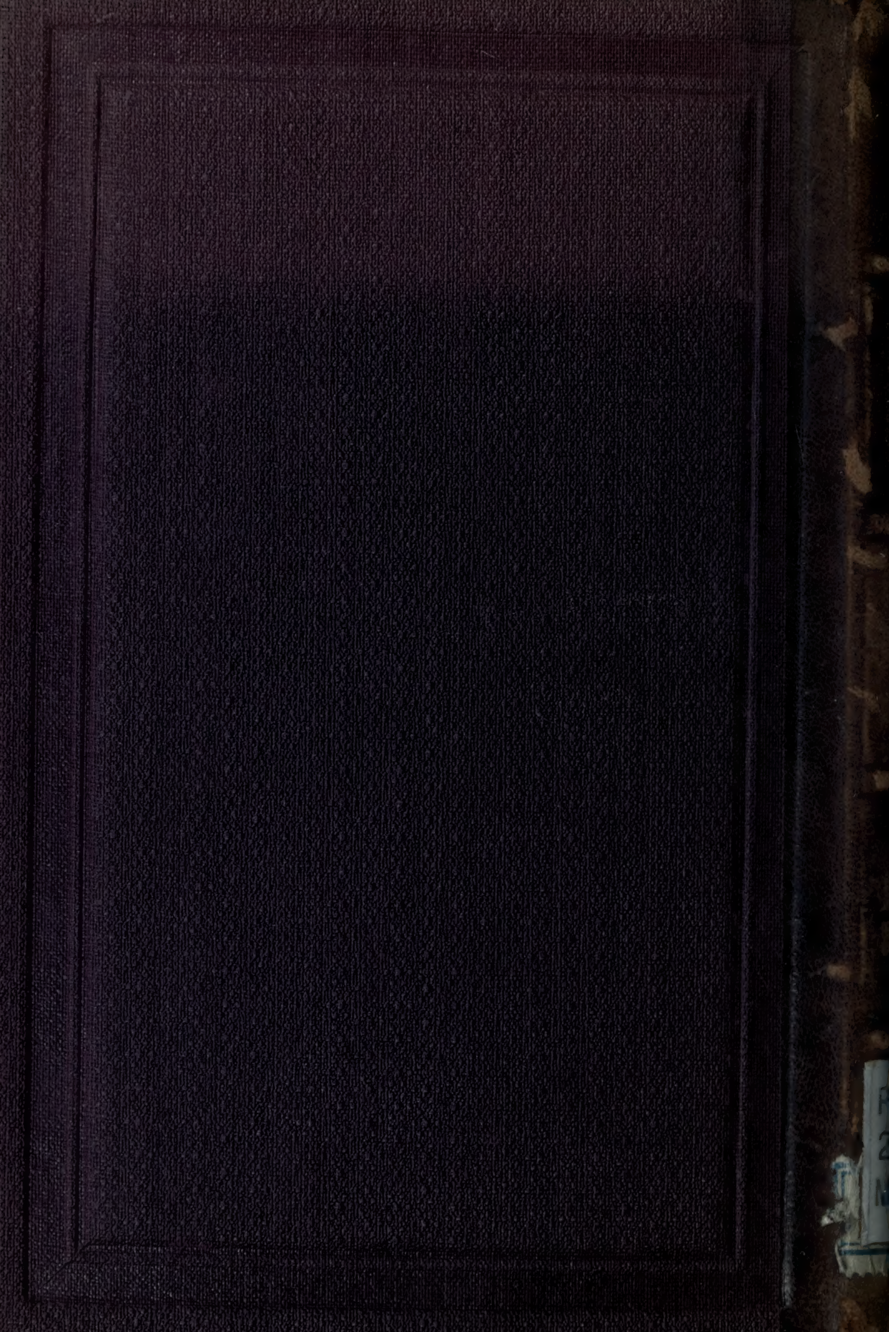

PL
248
M74H3

Muftuoglu, Ahmed Hikmet
Haristan ve gulistan

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

خارستان و گلستان

ادبیات جدیده کتبخانه‌سنك اجزای سائره‌سی

حیات مخیل ، کوچك حکایه‌لر ، حسین جاهد بکك . (موجودی یوقدر)
رباب شکسته ، مجموعهٔ اشعار ، توفیق فکرت بکك . (ایکنجی طبعی)
بر یازك تاریخی ، کوچك حکایه‌لر ، خالد ضیا بکك . (ایکی بیکنجی)
+عشق ممنوع ، بیوك حکایه ، خالد ضیا بکك .
+خیال ایچنده ، بیوك حکایه ، حسین جاهد بکك .
+ایلول ، بیوك حکایه ، محمدرؤف بکك
+حیات و کتابلر ، تدقیقات ادبیه ، احمدشعیب بکك .
صولغون دمت ، کوچك حکایه‌لر ، خالد ضیا بکك .
+خارستان و کلستان ، کوچك حکایه‌لر ، احمد حکمت بکك .

طبع اولنمقده :

قیریق حیاتلر ، بیوك حکایه ، خالدضیا بکك .
سیاه اینجیلر ، منثور شعرلر . محمدرؤف بکك
بر شعر خیال ، کوچك حکایه ، خالدضیا بکك .

طبع اولنمق اوزره :

فانی تسلیلر ، مجموعهٔ اشعار ، فائق عالی بکك .
بیاض کولکه‌لر ، اشعار ، جلال ساهر بکك .
مائی و سیاه ، بیوك حکایه ، خالد ضیا بکك .
حیات حقیقیه صحنه‌لری ، کوچوك حکایه‌لر ، حسین جاهد بکك .

Hikmet Ahmet, Müftüoğlu

احمد حکمت

خارستان وگلستان

Haristan ve gülistan

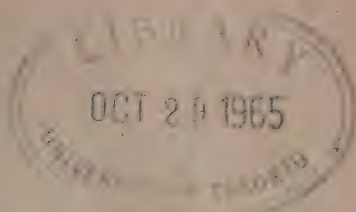
« دهاتدن نصیبی اولمیان عجزه ایسه براورم بچغك »
« داخلی کندیلرینه مسکن افتقار اتخاذ ایتمش ضعیف »
« وغریب قوشلردرکه قدرت پروازلری انجق براغاجدن »
« دیکرینه کیده‌بیلمکه .. طاقت آوازلری یالکزکندی »
« کندیلرینه مداولهٔ حسیات ایده‌بیلمکه کفایت ایدر ... »
ناچیز — استاد اکرم

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

استانبول — عالم مطبعه‌سی
اغستوس ۱۳۱۷

PL
928
M74H3

1018152

خارستان وكلستان

كلستان

بوندن بش بيك سنه اول ... بحر قلزمك ساحل جنوبنده براطه .. مائى بركيجه .. مهتاب .. قويو قورشونى برعمان ، اوستنده مهيب برسكونت ، دها اوستنده او سكوتى ييرتەرق تنورهٔ نورينى ، بحر محيط هندينك ، افقلرى كورينمز انكين سطحنه ريزه ريزه سرپن برآى ... اوستنده برقوش بيله اوچمين برجو ... بوش برفضا .. پايانسز برمحيط راكد .. قورقونج بركيمسەسزلك ، بوغيجى برسس سزلك ... چيت يوق ، اثر حيات يوق ... براق برتنهائىٔ بى انتها ، برمحشر سكونت : مهتاب دوشونيور . طالغەلر دوشونيور . قطرات قمرك سيلانى آلتنده أريين كيجەنك آچيق كولكەلرى دوشونيور . كزينن بولوطلر دوشونيور . قلزمله روزكار ، بوتفكرات هول فرمانك

سرائر نکاتنی بری برینه صاریله صاریله فیصلداپور . دکزك کوکسی تنفس ایدر کبی قاباروب اینیور . بوتون موجوداتده بر تازه‌لك ، بر بیپرانمامشلق حس اولونییور . بورکودیت بی‌پایانك اورته‌سندن برصدافیرلاسه . دنیا کوله‌جك ، قانادلانه‌جق کبی کلیور .

آطه‌نك اتکندن دکزه اوزانان اینجه قوملرك اوسته‌نده نسرین نوش ، اوزاقلردن طوغرو سرپه‌رك ، قلزملك سطحنده قایناشان سرو زرینك برپارچه‌سی کبی اوزانمش .... طالغه‌لره قاریشمش ، عریان ، مهتاب قدر عریان ، روز کار قدر عریان ... وجودینه دوشن سلسبیل قمر ، کردننك اوستنده ، چیپلاق صاچلرینك اراسنده تیتره‌شیور . اوفاق طالغه‌لر بری برینی تضییق ایده ایده ایره‌نیشلر ، سوزولوشلر ، فیصیلدیلرله ، برلب صدفکوندن مصنوع وجودك کاه صاچلرینك آراسنه کیره‌رك ، کاه بیاض قوللرنده سورینه‌رك ، کاه سیمین سینه‌سندن سوزیله‌رك ، کاه أرغوانی آیاقلرینی اوقشایه‌رق برر برر بوسه‌لرینی الدیلر . قعر اوقیانوسدن چیقاردقلری اینجیلری نسرین نوشك ایاغی اوجنه تقدیم ایتدکدن صوکره احتراملر ، احترازلرله کری کری چکیلوب کیتدیلر .

نسرین نوش بیهوش نشئه برکسلان عمر نواز ایله اوصول اوصول کرینُدی . اطرافنده برهاله وضعیتنده کندینه ناظر پری قیزلرینه قدیفه اوچوقلغنده ، قدیفه ایلیقلغنده کوزلرینی

انعطاف ایتدیردی . لعل دوداقلرینك التنده شمشکلر چاقان دیشلرینی کوسترەرك اونلره برخندهٔ نشاط پارلاتدی « بنی اوغوکز !.. » دیدی .

شیمدی خادمه‌لرندن اوچی اوموزلرنده‌کی صاری ، مائی ، بیاض توللردن سیلکه‌رك قوللرینی ، سینه‌سنی ، اياقلرینی اوغوشدیرمغه صاچلرینی قورولامغه باشلادیلر . نسرین نوش قمرك کندی ایچون سردیکی شهراه زرینه طوغرو باقارکن زمردین دکزك برارغنون بلبلاتنه بکزه‌ین اوغولتیسنی دیکله‌یور وآکلایور کیبدی .

بواثناده قایالرك قوغوقلرندن ، سازلرك آرالرندن ألارنده‌کی اصداف بحریه‌دن نفیرلری اوتدیرن برطاقم کوچك پریلر نسرین نوشه طوغرو اوچوشمغه باشلادیلر . نسرین نوش طوغرولدی ، ماهتابه اللرینی صاللایه‌رق اوکا بوکیجه ایچون وداع ایتدی .

ندیمه‌لرینك اوموزلرینه آتدقلری آل بروجکلره بروندی . برسحاب فجر رونقنده ، برسحاب فجر شفافیتنده حرمانیسیله وجود سربلند وشهلوندینك رنك أرغوانیسنی قاتمرلشدیره‌رك یولنده ایکیلن کللره رغماً ، نسیمی بررقت وبرخرام دلال وناز ایله یوزومکه باشلادی .

شیمدی کللر ، آلقیشه بکزر ، فیصلدیلریله اونی سلاملایورلر مینالر آیاغنی اوپمك ، صوکره أزیلمك ، اولمك هواسیله یولنه دوکیلیورلر . بویوروه ایکی دقیقه دوام ایتدی . برکاشانهٔ

بلورك قاپوسندن کیردیلر ماهتابك ، زجاج دیوارلره عکسیله ، نحلل ایدن ضیاسی حولیده‌کی چاغلایانه انعکاس ایتدکجه طورنجی ، آل، صاری برفوارهٔ نور، کوز قاماشدیران بزمزمهٔ روحنواز ایله جریان ایدییوردی . حوضك کنارینه یاییلمش، اوستنه لیمون ، پورتقال ، ماندارینا ترنج چیچکلرندن اورتولر سریلمش، بر سفره‌نك باشنه اوطوردیلر . زبرجددن اویولمش طاباقلرده موزلر آناناسلر ، خرمالر ، آوأتلری ، بالقلر کتیرمکه ، لاله‌دن ، پیاله‌لرله ، راحلر ، رحیقلر ، کل شرابلری صونمغه باشلادیلر .

حوضك دیکر ساحلنده رامشکرلر ، خواننده‌لر برخلقه اولدیلر . ربابلر، مزمارلر، بربطلر ، ششتارلرله سلسبیلك جریانی تنظیراً نسرین نوشك آن وحسننه عائد نشیده‌لر اوقورلر ایکن ندیمه‌لرك ایراد ایتدکلری شوخ و شاطر ملاطفه‌لری اراسنده ایصیریلان میوه‌لردن دوریلن لاله‌لردن ، بوشانان طاباقلردن ، کوچك بر میدان حربه دونن سفره مجروحلر ، مقتوللرله دولمشدی .

رحیق لذیذك ویردیکی نشئهٔ ایله نسرین نوش بر شطارت ندیمه‌لرینك قوجاقلرینه یاتمش ، دوداقلرینی امه‌رك مجهول اوزاقلردن برشیلر اومار ، ارار کبی انظارینی تمدید ایدییوردی . انیسه‌لری هرجرعه‌ده مالکه‌لرینك آللرینی اوپمك ، صاچلرینی قوقلامقله تلذیذ دماغ ایلرلردی .

روحلر بخار نشئه‌دن کوپورمکه باشلامشدی که رقاصه‌لر

امر اوا ندی . شیمدی موسیقی یه بر رقص پریانه ، بر رقص رقیق
نورانی قاریشدی .

پنبه‌زار نیمتنلره صاریلمش یکرمی ، اوتوز قیزك سوزولوشلر
کریلشلر ، کریشمه‌لر ، قیریشمه‌لرله بر بیاض دومان کبی دونه‌رك
قیوریلان ، اوچان تولرك آلتندن اوستندن برر کلبك خفیفلکیله
نیم پرنده‌لری ... الوانك ، انوارك انحلال واجتماعنی تقلیداً بری
برلرینه کیریشوب آیریلمه‌لری ... صاریلوب ، چکلمه‌لری ...
قالچه‌لرك موزون ومطرد تموجاتی ، دونوشلری ، ایکیلشلری ،
قاتمرلشملری ؛ صاری ، لیسقه ، صاچلرك برر برکان کل کبی
دالغه‌لانه ، دالغه‌لانه فورانی موسیقی‌ایله امتزاج ایده‌رك سلیس
وبلیغ بر آهنك مسکر حاصل ایدییوردی که هانکیسی موسیقی ،
هانکیسی رقص قولاقلر تمییز ایده‌میور . موسیقی‌می رقصان ،
رقص‌می نغمه‌ساز کوزلر ا کلایه‌میوردی .

نسرین نوش بوتون بو تموجات رقص و آهنکی ندیمه‌لرندن
جوی روانك دیزلرینه یاصلانمش مهمسه‌میه‌رك ، أ کلنه‌میه‌رك
کوزلرینی درین بر اندیشهٔ معنوی آغیرلغیله سوزوب تماشا
ایدییوردی .

بوطنطنات احتشام اونك روح نائمنه برقطرهٔ خندهٔ سودا ،
اوکا هراقشام کوردیکندن باشقه برشوق‌وصفا ارائه‌ایده‌میوردی.
بو کیجه کاشانه‌سنه کیرملك ایستمدی . مهتابك‌عریان‌وجودینه
صاریلمسنی ارزو ایتدی . ندیمه‌لری اوکا روزکارك کونشله

ایرماقلرك سكودلرله ، آریلرك پاپاتیه‌لرله معاشقه‌لرینه‌دائر ماصاللر سویلر ، نشیده‌لر اوقورلركن نسرین نوش كوكرجین ، سرچه كوكسی تویلرندن یاپلمش برسدیرك اوستنه اوزاندی . اكسیر اثیریٔ مهتابی ، باد رقیق ، یاری آچیق دوداقلریله سوزه سوزه أمییوردی، وأمه‌أمه كوزلری سوزیلیوردی. بردن آل اورتوسنك یكننك ایری قاتمرلری آراسندن بال رنكنده طومبول بیلكلری صییریلدی ، چیقدی . بیاض لیلاق رنكنده أللرینی ، ستاره‌لرك اهتزازندن نرمین، صاری صاچلرینك آلتندن كچیردی . قوشان قمرك آرقه‌سندن كیدن بولوط كومه‌لرینی، سوزكون كوزلریله تعقیب ایده ایده كیرپیكلری قاپاندی . كندندن كچدی . آهسته آهسته اویودی .

شیمدی سسلر كسیلدی . فیصلدیلر بیتدی . رامشكرلر صوصدی . شلاله‌لر صوصدی . قوشلر صوصدی . روزكار صوصدی. اطرافنده‌كی ندیمه‌لری بوحسن مجردی مفتون ومسحر برمدت والهانه تماشا ایتدكدن صوكره ایچلرینی چكه‌رك اونلرده پیغوله‌لرینه چكلدیلر . بواثناده بیاض قانادلی برطاقم مینی مینی پریلر كومه كومه كله‌رك نسرین نوشك جوارنده اوچوشمغه باشلادیلر . بونلر نسرین نوشك نكهبانلری ایدیلر .

برایكی دقیقه صوكره آغاچلرك اراسندن بوروشمش براختیار قادین نمایان اولدی . ألنده‌كی اوزون عصاسنه دایانه‌رق اوصولجه نسرین نوشك یاننه صوقولدی . وجودینی یاری اورتن آل تولی

آچەرق وجـودینی اینجەدن اینجە تدقیق ایتـدی . ویرانمش چهرەسندە قاباران براشمئزاز عبوس ایلە اظهارممنونیت ایدرکبی درین بر « اوح !.. » چکەرك کلدیکی کبی غائب اولدی .

بو ، نسرین نوشك والدەسی ایدی . پك زیادە قیصقاندیغی قیزینی بویلە هراقشام اویورایکن کلیر تدقیق ایدردی .

بواختیار قادین دوشـونیوردی کە : « بوتون بوصاچلرمی یولان، بوتون بودیشلرمی دوکن، بوتون بوچهرەمی بوروشدیران أرککلردر.. نسلمك بوفلاکتلرە اوغرامەسنە مانع اولەجغم ! اونی بوآطەیە کتیردم . اوکا نەقدر ممکنسە اوقدر اکلەجەیی ، سو-سـلری ، رفاهی ویردم . لکن أرکك نەدر بیلمیەجك ؟!.. اوفلاکت نەدر طاتمیەجق ؟!... آطەیە أرکك مخلوق صوقمدم شاید بن مطلّع اولمەدن بوآطەیە برأرکك کلەبك بیلە کیرر وقیزمك برطرفنە قونارسـە اورادە برکل آچلنـون دە قیزمە زحمت ویرمەدن وحسـننە خلل کلمەدن بن خبردار اولەیم . هرتدبیرم مکمل . آرتق کوکلم راحتدر .. »

مهتاب صاراره صاراره نسرین نوشك وجود نرمینی یکی طوغان کونشە تودیع ایدەرك کوچك قانادلی نکهبانلرلە کوشۀ اختفاسنە کیرر ایکن ، اطرافندە اوکا بایغین صدالریلە سحریەلر اوقویان ندیمەلرینك عشـوەلرینە قارشی مخمور کـوزلرینی اوغوشدیرەرق پریشان صاچلرینی سیلکەرك ، قاشلرینی چاتەرق قالقدی وچاغلایانك برکنارینە کیدەرك، آقان براق درەنك سطحنە

یایلان صاری نیلوفر چیچکلرندن برینه باصدی ؛ ندیمه‌لری دخی بو چیچکلرك قویو یشیل یاپراقلرینه استنادایله صباحك سیسلری اراسندن چاغلایانك منبعنه طوغرو قایغه باشلادیلر .

مشاطه‌لری پیگارده مالکه‌لرینك صباح زینتلرینی اکمال ایدرلرکن نسرین نوش صوده انعکاس جمالنه مستغرق ، قیملدا-مه‌دن کندینی تماشا ایدردی . بوصیره‌ده یشیل وقیرمزی کله‌بکلرك بری برلرینی تعقیب ایدیشلرینه باقار وایکی قومرونك اوغولتیلرینی دیکلرکن ، انیسه‌لرینك شطحیاته عائد ملاطفه‌لرینه دوداقلرندن یاواشجه اوچان برتبسم ایله مقابله ایدردی .

نسرین نوش انیسه‌لرینك ، خادمه‌لرینك کیمنه گل‌چکان ، زهره‌چین ، نازآفرین ، موج نورکبی عنوانلر وکیمنه چیچك وقوش ناملری تخصیص ایده‌رك جمله‌سنه‌ده نام وعنوانلریله متناسب لباسلر ترتیب ایله‌مشدی .

صباح زینتلرینك اتمامندن صوکره بوصباحه مخصوص رنك ونوردن منسوج برتوله صارینه‌رق پنبه‌نیلوفر یاپراقلرینه باصه‌رق ایرماغك جریانیله ساحله گلدیلر . بوراده ایکی تکرلکلی . کوچك بلوردن برگردونه طوریوردی .

اوك طرفنه قوشولمش اوچ چفت دیشی قوهو قانادلرینی گرمشلر ، مالکه‌لرینك رکوبنه انتظاراً امادهٔ عزیمت بر وضعیتده بکله‌یورلردی .

نسرین نوش جوی روانك اوموزینه اتکا ایله گردونه‌سنه

بندی . یاننه دعوت ایتدیکی موج نورك برالیله بلنه صاریلوب ،
طوغان کونشه بکزر مهابتلی بر وضعیت آلدی . دیکر ألینه قهقهه
داللرندن دیزکینلری طاقوب « دیار کل » ه أمرینی متعاقب ، بر
کومه قیصه صاچلی ، پنبه تنلی کوچیچك پریلر اللرنده کی نفیرلری
اوفله یه رك یوله روان اولدیلر . بو اثناده صاری سوکلونلر ، آل
بلبللر ، بیاض کوکرجینلر ، طاوسلر . قیرلانغیجلردن مرکب
بر جم غفیر کردونه نك اوكندن بیك درلو شاقلابانلقلر ، چیغلقلرله
سوزوله سوزوله اوچمغه باشلادیلر .

کردونه ، قالدیرملری کاملاً کل یاپراقلرندن مصنوع و مرصع
یولی بر چالاکیٔ برقانه ایله تعقیب ایدرکن یردن قالقان پنبه توزلر
کردونه نك بلورین تکرلکلرینه ، قوشلرك قانادلرینه قوندقجه
بو قطاره بر قوس قزح لطافتی ویریوردی .

کونش ، بحر قلزمك افقلرندن صاری صاچلرینی صاچه رق ،
دوکه رك کورینمکه باشلادیغی هنکامده بو قافلهٔ اثیریونده نسرین
نوشلك دیار کل دیدیکی شاهقهٔ شعر و خیاله واصل اولدی .
بو تپه نك اطرافی اوولو وکل اغاجلریله محاط ایدی . پنبه ، مور ،
صاری ، ترنجی غنچه لر شرف قدومنی تقدیساً هپسی بردن
آچیله رق ، سینه لرندن جوشان قوقولر ، نسرین نوشلك
بویونلرینه ، اوموزلرینه ، بللرینه ألرینه صاریلدی . نسرین
نوش کردونه سندن ایندی . آرقه سندن اونی تعقیب ایدن
انیسه لری ، خادمه لری ، سازنده لری ده ملاقی اولدیلر .

شسیمدی نسرین نوش بر نفحهٔ روزکار حلاوتنده آغیر
آدیملرله کزینیور . وبرپیلك خاره وروم‌نور کبی ، پیندن، اندیسه‌لری
برر برر دیك ومتعظم برطور ایله کلییورلردی. بوتون یوکسك
آغاجلر بو ملکهٔ ملاحت ، خذالرینه کلدکجه ، حضورنده
اکیله‌رك ، اوکا اك کوزل قوقولی چیچکلرینی عرض ایدییور
ونسرین نوش‌ده اونلری برکلدن ، دها کوزل یارادلمش اولمقدن
باشقه ، برفرقی بولنمیان أليله اوقشـایه‌رق ، ندیمه‌لرینه قویارمق
ایچون ، بر نیم غمزهٔ عظمت ایله امر ایدییوردی . طوپلانه ،
طوپلانه زهره چینك ، کل چکانك أتکلرنده بریکن کللرك
أك کوزللرندن برچلنك یاپلدی. ونسرین نوشك باشنه قونلدی.
بویله‌جه صباحك سیسلری آراسنده ، یورویه یورویه تپه‌نك
أك مرتفع ومطلع شمسه ناظر برنقطه‌سنه کلدیلر . نسرین نوش
عصای احتشامنه اتکا ایتدی . کوکسنی وبوتون هیکل نازکترین
وجودینی ایلری طوغرو کره‌رك ، باشـنی کری‌یه براقدی .
وأللریله دوداقلرندن برکلبوسه قوپارارق طوغان کونشه طوغرو
فیرلاتدی . بو بر آیین آفتاب پرستی ایدی. بوبوسه‌نك اقتطافنی
حس ایدن خادمه‌لر قوشـه‌رق ، سکیرده‌رك ، قیریلیشـه‌رق
یکدیکرلرینی ایتوب چکه‌رك ، غجیقلایه‌رق ، حوپلایه‌رق، اوینایه‌رق
کوله‌رك صـاچلرنده کللر ، باشـلرنده تویلر ، تنلرنده توللر ،
اللرنده یلپـازه‌لر ، بللرنده غازه‌لر ، کوزلرنده شمشکلر ،
کردنلرنده چیچکلرله مالکه‌لرینك اطرافنه طوپلاندیلر . واونك

براشارتیله طلوع شمسی آلقیشلامق ایچون صباحیه‌لر
اوقومغه باشلادیلر . وأل‌أله ، بل‌بله طوتوشوب کاه‌اوچوشه‌رق
وکاه قونه‌رق انوار آفتابك شرفنه بررقص مستامسته باشلادیلر.
بوکلبانك رقص وآهنکك جاذبهٔ لطافتنه آغاجلر وروزکارلر
دخی قاپیله‌رق ، نسیم خفیف کردبادلریله دونه‌رك ، آغاجلر
اعوجاجلرله صاللانه‌رق بو نشئه‌یه اشتراك ایلدیلر وکللردن
سوزولن پنبه ژاله‌لری أمه أمه اودرجه مست وسکران برحالته
کلدیلرکه بادسحر بوندن استفاده ایله‌کونشه خنداخند عشوه‌لر،
نورا نور کوزللکلر کوسترمك امنیه‌سیله بوتون بونلرك تولارینی
اوموزلرندن دوشوره‌رك عریان براقدی . بوحالته دایانامیان
آغاجلر ، پرهیجان شوق وشغف بوتون کللرینی ، غنجه‌لرینی
سیلکدیلر وبونلری برپنبه یاغموركِ ، پنبه‌طالغه‌لی، پنبه کوپوکلی،
پنبه سیللری ایچنده مست ومستغرق براقدیلر .

نسرین نوشك ، بونشئهٔ ساریهٔ شعریت ، متخلق اولدیغی
حمای هجرانی تشفیه ایتمش ومغشیٔ نشوه براقمشدی .

بوتون بودودمان پری ، بللرینه قدر رنك وبویه باتمش
اولدقلری حالده آینه‌لرینه ختام ویردیلر. لکن بونشئه‌نك ختامنه
راضی‌دکللرمش کبی‌شیمدی‌ده داللردن ، چیچکلردن صالنجاقلر
قوردیلر. ایکیشرایکیشر صاللاندیلر، اوچوشدیلر، کولوشدیلر،
صاچلدیلر، دوکولدیلر. برمدت‌ده بوصورتله دمکذار اولدیلر .

نهایت نسرین نوش ینه کردونه‌سنه راکباً ومعیتی دخی ینه

عینی سلسلهٔ نظم ایله عودت ایتدیلر . وکاشانهٔ بلورده حاضر اولان سفره‌یه اوطوردیلر .

اکثری کونلر، اوکله طعامندن صوکره نسرین‌نوش قیلولتنی یاپار . و آقشامه یاقین آوه چیقار وکونش قارارمغه باشلادیغی زمان استحمامنی یاپمق ایچون کاه ساحل بحره کیدر وکاه بیکار باشنده صویئیردی . کل اکسیرلری ، ویا بنفشه اثیرلریله تننی تلطیف ایدردی ، کیجه‌لری اندیسه‌لرینی یاننه دعوت ایده‌رك اونلره کاه ماصاللر وکاه تینیلر سویلته‌رك أکلنیردی وکاه اوزاق افقلرك ، مجهول سرکذشتلرندن اغلاقلر ، خلیالرله ایشلنمش بحثلر آچیلیردی و بو زمزمهٔ مکالمه بر منبع شفافك فشافشنه بکزه‌ین براق ومدید برهبوب نغماتیله ، کاه بر قهقههٔ تیز ایله قیریلیر ویا برفیصلتی آرقه‌سنده غائب اولوردی . نسرین نوش مهتاب اولورسه سودیکی رفیقه‌لرندن برایکیسنی یاننه آله‌رق یورومکه چیقاردی. بوصیره‌ده نسیم نارینك غیرمرئی بوسه‌لریله قیوریلوب کوچك دالغه‌جقلر پیدا ایدن آل حرمانیسیله نسرین نوشك یورویوشی آل برنهرك جریاننه بکزردی . اویله برنهرکه کناری بیاض مینالرله محاط اولوب باشنك اوستنده صاری کللر آچار وپنبه بلبللر اوچاردی .

نسرین نوش بش یاشنده کلدیکی بواطه‌ده اون بش سنه‌در بومنوالده، رایحه‌لر ، رفاهلر ، یوموشاقلقلر ، رحاوتلر ایچنده یاشار ومجهول برطاقم خیالاتك قارشیسنده کونلری خنده‌لر ، کیجه‌لری تبسملرله کچرردی .

بر صباح ، خلاف معتاد ، قلبنده ياقيجى بر حرارت حس ايتدى. بلور كوشككـ قربنده آقان شلالەيەقدر كيتدى. توللرندن صييرلدى .. جريانك قايناشان كوپوكلرينك قوتلى قامچيلرى التنده برمدت حركتسز اوزاندى. صوكره چيرپيندى. اوشودى. پنبەلشدى. وعودتنده وجودينى بياض تويدن برباتاغه آتدى.

شيمدى نسرين نوشه آغير براويقو غلبه ايتمشدى. اويودى اويودى ، اويودى. نهايت اوكله كونشنك قيزغين ، كاسل شعلەلرى ، قاپالى كيرپيكلرينى ، صيجاق اوقشايشلريله آچار ايكن يانندە اونك بلى قاورايەجق ، قوللرينى صيقەجق ، وجودينى اورسەلیەجك ، سينەسنى زدەلیەجك برشى ... برقدرت ، بر وحشت آرادى. يانندە آغير آديملرله كزن ، لكەسز ، بياض برقوهوينى قوجاغنه آلدى. اونك يوموشاق بياض كوكسنى ، خلجاندن چارپان يوموشاق پنبه كوكسنه طايادى. بوينونى ، بوينونه صاردى ؛ بوتون قوتيله صيقدى وبويلەجه قوشك بياضلغى يوموشاقلغى آلتنده ، كوزلرى يارى آچيق ، وجودى كريلمش .. برزمان حركتسز قالدى.

نسرين نوش ، آرتق بو قوقولردن ، بورنكلردن ، بو چيچكلردن ، بويوموشاقلقلردن ، نارينكلردن ، بوتون بوتوللردن ، تويلردن بيقمش اوصانمشدى بونلردن قورتولمق ايستيوردى. آرتق كللرك سرفرولرى روحنى مشغول ايدەميور. رقاصەلرك پرندەلرى كوكلنى اكلنديرەميور. نديمەلرينك اوغوشديرمەلرى

وجودینی ایصیته‌میور ... شیمدی اوبیلمدیکی ، اکلایه‌مدیغی نخمین ایده‌مدیکی برشی آرایوردیکه اونی ایچتسون.. آجی نه‌در؟.. حس ایتدیرسون . آجیتسون . اویله‌قوتلی ، جرأتلی ، قورقوسز بردیش ، برطیرناق ایستیوردی‌که بوتون مهابت حسن و آننه رغماً اونی کمیرسین . طیرمالاسون ، ییرتسون ، پارالاسین ...

خارستان

باءوباب ، اوقالیپتوس ، خیزران آغاجلرندن متشکل ، باکر بر اورمانك نفتی کولکه‌لکلرنده حیوانات زاحفه‌نك قورو یاپراقلر اوستنده سورونشلرندن چیقان خیشیرتی ، اورمانك قارانلق کوبکندن قوپان ، بایغین بر روزکاره قاریشه‌رق ، سرت قایالره چارپوب دکزه دوکیلیوردی . حیات بوظلمت فریادکارك ایچنده تدارك غدا و اماتهٔ زمان ایچون گاه سباعانه برجرأت وگاه وحشی براحتراز ایله تیتره‌ردی .

اورمانك ساحله قریب بیتدیکی نقطه‌ده منزوی بر قایانك کنارنده برارکك کولکه‌سی حرکتسز غمکین ، ایری کوزلرینی اقشامك بوایصسز وقتنده کورینن زهره‌یه دیکمش

دوریپوردی . چهره‌سنك اشمئزازلرینی تسکین ایدن تنفسات لیل‌صموت، دامارلرنده مسعود برصحتك جولان‌ایتدیکنی احساس ایدییوردی . اوموزلرندن صارقان قاره صاچلری ، قاپانیق برکیجه‌ده قاراکلق دوران بر باطاقلغك حاره‌لری کبی سیاه ومویشلی برپارلتی نشر ایدییوردی .

بوکولکه شیمدی قوللرینی چاپراستلادی . دریندن بوغوق بوغوق ایشیدیلن بر ارسلانك هومبورتیلرله کوکره‌یشلرینی برزهرخند ایله دیکله‌مکه باشلادی .

جزیرهٔ سرندیبدن ، هندستان ساحلی بویله ارض بابله‌هجرت ایتمك ایسته‌ین صال خلقنك بر قسمی سنه‌لرجه چکدکلری مزاحمدن بیتاب ، جزیرةالعربك جنوب غربنده ، خالی بر آطه‌یه دوشمشلردی . یولده ، اکثر رفقاسی کبی فیرطنه‌لردن هلاك‌اولمش رئیسلرینك هنوز پك کوچك اولان اوغلی خارا یدی رفیقیله‌قورتیله‌بیلمشدی . عائله‌ارکانندن‌صالده‌سیاحت‌ایتمکده اولان برقاچ‌قادین‌دخی مزاحم‌سفریه‌یه تحمل ایده‌مدکلرندن یولده قالمشلردی. اوزمان خارا درت یاشنده ایدی. جانلرینی قورتاران یدی کشی رئیسلرینك اولادینی‌ده تخلیص ایتدیلر . اونلری بوآطه‌یه کومله‌مکه ابدیاً محکوم ایدن طالعه رغماً بوکوچك یاورویی حیات مسعودهٔ سابقه‌لرینك بریادکاری کبی اعتنالرله بویوتدیلر . صالده نه قدر آلات واسلحه قالمش ایسه آله‌رق آطه‌یه چیقدقلری صیره‌ده ایلك مشغله‌لری خارایی حفظ

ایده‌جك بر بوجاق تحریسی ایدی . بولدقلری مغاره‌یه ماموت
کبی ، پارس ، زرد کبی سباعك تهاجمندن امین اوله‌جق بر متانت
ویردیلر . بویدی کشینك بری دائما خارانك یاننده محافظ قاله‌رق
دیکرلری سورو ایله آوه چیقارلر و کثیردکلری جیران ویابان
کچیسی سودلریله چوجغی بسلمکه چالیشیرلردی . خارا بویویوردی .
ایلك حسیاتی ، برنجی اندیشه‌سی کندینی بیرتیجی حیوانلردن
محافظه ایتمك واونلرله چارپیشمق اولدی . دها آلتی یاشنده ایکن
مغاره‌نك اوکنده ، اوکا طوغرو اوچان برقوشی فیرلاتدیغی برقایا ایله
یره دوشورمسی محافظلری ایچون برمسرت عظمی تشکیل
ایلمشدی . خارا قوتنی کافی کوردیکی راست کلن هرشیئی قیرار ،
قوپارر ، اولدیرر ، أزردی . اغاجلرك اوستلرنده تصادف ایتدیکی
قوش یووالرینی بوزار ویومورطه‌لرینی تخریب ایدر ویاورولرینی
بوغاردی .

برکون یارك أتکندن کچن برکیکی ، باشنه یووارلادیغی
برطاش ضربه‌سیله دوشیرمش وسوروکله‌یه‌رك مغاره‌لرینك ده‌لیکنه
قدر کتیروب رفقاسنك اوکنه برنمایش متجلدانه ایله چکیویر-
مشدی . بوکیکك باشنی مغاره‌نك قاپوسنه آصدیلر . خارا کندی
الیله صویدیغی ، قوروتدیغی دریسندن کندیسنه برپوست والبسه
کسدی .

یالچین قایالقلر ، مخوف برچر کینلکله آطه‌نك هرطرفندن کومه
کومه فیرلامشدی . آبنوس وچنار کبی سرت اغاجلی اورمانلرك

آلننده ، قایشلرك آراسنده بوغایلانلرینك ایصلقلری کیجه‌لین
برروزکار اوغولتیسی کبی اولویه‌رق طاغیلردی. هریر دیکنلك ،
هرطرف طاشلق... بعضی کیجه‌لر چیقان قاصیرغه‌بوقوی آغاچلری
یکدیکرینه بررقدیدکبی چارپوب ؛ قوملری ، ساحلده‌کی چاقللری
برتوز ییغینی خفیفلکنده شاقیردیلرله اوکنه قاته‌رق یووارلادیغی
صیره‌ده قاپلانلرك ، ماموتلرك چیلغین چیغلقـلری آطه‌یی عمان
هندینك قعرینه‌طوغرو سورروکله‌یوب ، فیرلاته‌جق برمحشر هیجا
حاصل ایدردی . اوزمان بوکهف انزوایی برهول عمیق استیلا
ایدردی . خارا وارقه‌داشلری یکدیکرینه‌اتکا ایله امیدسزلکلر ،
تقلصلر ، نفرینلرله بوغلغـله‌ٔ وحشتی دیکلرلر وآجی آجی صیر
یترلر ایدی .

برکیجه یاغان‌یاغمورك ، قوتلی سیللری ، مغاره‌نك چاتلاقلر-
ندن کیرر ایکن چاقان شـمشکك ، دوشن ییلدیرمك اورمانی
طوتشـدیردیغی کوریلدی . بر یانار طاغ شـدتیله یانان اطه‌نك
اورطه‌سندن ، اولویه‌رق ، کوکره‌یه‌رك ، سورو سورو قاچان
آرسلانلرك ، فیللرك برچوغی ، بوهنکامه‌یی سیرایچون ، دیشاری
فیرلایان خارا وارقداشلرینك زهرلی اوقلریله دەوریلدیلر .

هریردیکنلك ؛ هرطرف طاشلق... بویدی کشینك هربری
تدارك معیشت ایچون صباحلین طاغیلیر وجمله‌سـنك دیکنلردن
أللری ، یوزلری وطاشـلردن آیاقلری صییریلمش ، یارلمش ،
طیرناقلری چاتلامش اوله‌رق اقشامه عودت ایدرلردی . بوتون

بویاره‌لر ییقانر ، صاریلیر ایکن آرقداشلرینک أك احتیاری یانلرنده برقادین‌ألینك اکسکلکنی حس ایدییور ومغاره قاپوسنك اوکنده‌کی طاشك اوستنه اوتوروب ، باشنی صاللایه‌رق و آلننه دوشن آق‌صاچلرینی تیتره‌ته‌رك ، عمانك معندوحرچین طالغه‌لرینه طوغرو یومروقلرینی صیقوب ، بره‌لنمش کوکسنی آچه‌رق طالعه لعنتلر ایدییوردی .

خارانك قیزغین برکونش التنده ، دیکنلی بایرلری طیرمانمه‌دن ، ییرتیجی حیوانلرله چارپیشمه‌دن ، طاشلر ، چالیلر اراسنده کزمه‌دن أللری قاتیلاشمش ، کوکسی قاتیلاشمش ، دریلری مشینلشمش ، چهره‌سی یانمش ، طیرناقلری طاش کسیلمشدی .

هرطرف دیکنلك ، هر یر طاشلق ایدی ... بعضاً بردن بره طامارلرنده‌کی قانك فوران ایتدیکنی طویار وهمان کیجه یاریسی سائرفی‌المنام برشاعر هجرانیله نامتناهیدلکك برکنارنده ، برطاشك اوستنه اوطورر . رؤیالرینی تکرار ایدردی . وبعضاً أولوردی که بوقدر وحشت وحدته رغماً برمرغ سحری غریبلکیله فجر خیالتنده‌کی روحنك ژاله‌لرینی طوپلایه طوپلایه یورووردی . ایشته اوزمان ، سیاه کوزلرینك برفورتینه‌لی اقشام کولکه‌سنك تیتره‌یشنه بکزر احتلاجی وار ایدی که ...

خارا یکرمی یاشنك هجمات حسیاتنه مغلوب ومنفعل ، أکثری کیجه‌لرینی طاغ باشلرنده اغاج اوستلرنده کچیرردی . برآقشام خار ومختلج کهف انزواسنه کیردی . یاتاغنه دوشدی .

اوچ کون بیهوش قالدی . خسته‌لغنده کیجه‌لرینی آتشلر ایچنده صایقلامه‌لرله قیورانوب ، حرارتدن دوداقلری قاوروللور ایکن ایستدیکی صویی ویرمك ایچون آرقه‌داشلرینی اویاندیرمغه أنینلری کفایت ایتمیوردی . بو صیره‌ده اویانان أك اختیارلری دامارلری چیقمش قوللرینی کره‌رك وکرینه‌رك : « آه بر قادین !.. بر قادین !.. » دیه خارانی تداوی ایدردی . خارا نقاهته کیرییوردی . بر آقشام ارقه‌داشلری یاتاغی اطرافنده اوطوررلر ایکن ، اونوتلمامش ، أسکی بر ترنم بو اختیارك دوداقلری آراسندن دوکولدی :

عمر انسانی بر اویقو ، عشق اونك رؤیاسیدر !

خارا صورییوردی :

— عمر نه‌در ؟

اختیار جواب ویردی :

— عشق !

— عشق نه‌در ؟

— قادین !

خارا تعمیق ، اختیار توضیح ایدییوردی . آرتق بو کنج بیلیوردی‌که حیات دائما بویله قاتی ودیکنلی دکل ؛ بویله ییرتلمقلردن باشقه برده اوقشانلمقلر وار . کنج بوندن صوکره

آرقه‌داشـلری ایله اوقدر اختـلاط ایتمیور . دوشـونییور ، دوشونییور ، دوشـونیـوردی . وکوندوزلری اونی کیمسـه کورمییوردی . ایزبه بر یره چکلمش ، بولدیغی بر مرمر پارچه‌سنی ، تدارك ایله‌دیکی ده‌میرلرله ، اختیارك تصویرینه‌ممثل ، خیالخانهٔ دماغنده تجمل ایدن طرزده یونتمغه باشلامشدی . بر باش یاپدی . کوکسنی حك ایتدی . اللرینی میدانه چیقاردی . آطه‌ده چاقللرك آراسنده ، دکز کنارنده ، ایرماقلرك قییلرنده پك مبـذول اولان زمرد ، الماس ، لعل ، یاقوت کبی پارلاق طاشلری طوپلادی . بوهیکلك اوکنه آتدی ؛ کوزلرینی بیاض وسیاه الماسدن ، دیشـلرینی اینجیدن ، دوداقلرینی ، طیرناقلرینی لعلدن ، یاقوتدن یاپدی . بونکله بر سـنه احتراصلر ، امیـدلر ایچنده اوغراشـدی ، اوغراشـدی ، اوغراشدی ... بر کون آرقه‌داشلری کلوب هیکلی کورنجه شاشیردقلری زمان ، اختیار کولدی . وحقیقتـدن پك اوزاق اولدیغنی سـویله‌دی . خارا ایچون بوهیکل بربدیعهٔ خیالیه ایدی . کنج حسیاتنده‌کی تکمیل قوتی بومرمره حصر ایتمشدی . صباحدن اقشامه قدر کوزلرینی بوکا دیکر ، دالار واودرجه کندینی غائب ایدردی‌که آرقه‌داشلری یمك زمانی کندیسنی زور ایله بورادن چکرلر ایکن ، خارا بو هیکله قوللرینی آچار ودوداقلرینی اوزاتیردی .

بویله‌جه آیلر کچدی . خارا کوتوکاری ، طاشلری یووارلایوب بورایه کتیرییور وبوتون رؤیالرینی ، خلیالرینی بوطاشـلر ، بوکوتوکار اوزرنده تصویر ایتمك ایسـترکن آلات نحتی الندن

آتییور ومعهود اختیارك استهزا واعتراضی آلتنده اونلره نه شکل ویره جکنی بیله مه یور.. طاشلرك برینی قیریور، دیکرینه باشلایور چالیشیور، چالییور؛ کاه اختیاره قوشییور، صوریور، صوریور: «قادین نه در؟ دیور. قادین؟...» اختیار کوزلرینی اوچان بولوطلره دیکه رك اکلاتیور. وصوکره: «نصفی میوه، نصفی چیچك.» دیور، صوصیور واغلایوردی. شیمدی خارا کوزلرینی بیرك کوزلرینه، استفهامکارانه دیکمش ساعتلرجه اونی دیکله یوردی... اختیار سرعتله قالقدی؛ کنجك ألندن طوتدی. چکدی. اوزاقلره کوتوردی. اورمانك اوجنده، برخرما اغاجی سایه سنده بویونلرینی بری برینه دولامش ایکی زرافه یی کوستردی: «کوریورمیسین؟ ایشته! آکلایور میسین؟ ایشته!...» دیدی. خارا ینه برشی اکلامامش، برصفوت نظرله اختیارك یوزینه باقمش قالمشدی.

سنه لرجه ضایع اولان عمرك محصولی اوله رق، خارا برچوق هیکللر حك ایتدی. کنجك بوراسی برمعبدی ایدی. مبارزهٔ معیشتدن یورولدیغی زمان بورایه کلیر. بربحران آرزو ایله محموم، بوهیکللرك ایاقلری اوجنه چومه له رك وأللرینی قاووشدیره رق ساعتلرجه یالواریر، صوکره ینه ساعتلرجه مبهوت دالار کیدردی. ایستردی وبکلردی شو دائما طالغه لی دوران عمان هندینك آرقه سنده، تخیل ایتدیکی حقیقتلردن بوهیکللر اونی خبردار ایتسون وصوکره بروقتی اولوردی که تحلیلندن عاجز قالدیغی برحرص وحشیٔ سباعانه ایله اوقنی، یایی اوموزینه

آلوب اوکنه کلن حیوانلره تسلطله هر کوردیکنی برحس انتقام ایله پارچه‌لاردی .

کیجه .... باجاقلرنده حرمالیفلرندن اورولمش بردیزلك، صیرتنده چاپراست واری آتلمش برقاپلان پوستی خارا حیزرانلر اراسنده ، برکوتوکه یاصلانمش دوربیوردی . اوزاقدن اولا مبهم ، صوکره واضح برحیشیرتی دویولدی . برکییك ظهورایتدی. اوکندن کچن برتیلکی‌یی بوینوزلرینه طاقنجه هوایه قالدیروب یره آتدی . کییك یالکز أکلنجه‌سی ایچون قییدیغی بوکوچك حیوانه، یان کوزله‌باقارکن، اوته‌دن کوزیکن برپارسلك اپاقسلرندن ایرکیله‌رك قوشمغه باشلادی. خارا دایاندیغی کوتوکدن طوغرولدی شیمدی متهیج بردقت ایله کییکك فرارینه ، پارسلك تعقیبنه باقییوردی . کییك ترله‌مش، قیصه ، یوکسك نفسلرله صولویه‌رق سرعتله سکرتوب، فرارنده امید سلامت قالمامش کبی شاشیرمش، اوفاق قوسلر چویره چویره بردائره داخلنده چیرپینیوردی . هنوز یکرمی دقیقه قدر برمدت کچمه‌مش ایدی که پارس شکارینی یاقالامش ونپچه‌سی آلتنه آلمشدی . خارا بویله زحمتسز ، قیصه برتعقیب ایله پارسلك غالبیتنه تعجب وحدت ایتمکله برابر مداخله ایچون کندنده برارزوی مبرم دویدیغی صیره‌ده اوته‌دن ، قاراناقده ، درین ، مهیب کوکره‌یشلرك اراسنده ، برکولکه پیغنی کوروندی . أکسه‌سنده قاباران صاری یله‌سندن کنج ، بو ، صحرالرك یکه‌تازینی طانیدی ... آرسلان !

آقان قانلری ایچنده ایکله یه ایکله یه قیوراناں ، پنچه سی آلتنده کی کیکه ، پارس برتهکم غیض آکین ایله قیملدامقسزین باقارکن ، آرقه دن آرسلان مستریح آدیملریله ایلریله یوردی . قرق قدم قدر برمسافه ده طوردی . وشدتله بردفعه هومبور-ده دی . پارسک یوکسک وجودی ، بغتةً کرکین برتقلصله دیکلدی . یورغونلقلرینك بردقیقه ده برهوا اوله جغنی آکلادیغندن یالکز مأیوسلرده کوریلن آنی وپك چابك تجهبیلن برجرأتله ، آرسلانله هرچه باد آباد مبارزه قرارینی کوستررک بروضعیت آلیرکن ، اومهابت ریز حیوانك عمق روحندن قوپان برنعرهٔ ولوله خیز هجوم ، پارسك تکمیل وجودینه متزلزل برارتعاش ویره رك نحوت جنسیتی قارشیسنده ، محجوب ومنفعل ، تلاشسزجه ، آونی مغلوب شهرتی اولدیغی آرسلانه ترك ایدرك ، اولا متردد آدیملرله آزقه آرقه چکلدی . وصوکره قودورمش برحیوان غیض وعبوستیله خوموردانه رق کوسترلملك ایستنیلمین برمسکنت تواضعله ، ایری باشنی اوغالب مدهشه طوغرو بوکمش ، کوزلرینی ، آرسلانك آتش صاچان کوزلرینه ، یان یان دیکمش اولدیغی حالده مقهور ومضمحل چکلدی ، کیتدی .

آرسلان ، چوقدن بری کییکك قانلی جسدی اوستنه مستریحانه چوکمش واونك ایری پارچه لرینی ، قیدسزجه کمیرمکه باشلامشدی . پارسله کییکك مبارزه لرینی عدم تنزلله تماشا ایدن خارا ، شیمدی حیزران یاپراقلری اراسنده کی پوسوسنده — ینه

قورقوسز لکن هراحتماله قارشی — متیقظ دوریبوردی .

آرسلان شاپیرتیلرلهیور ، کمیریور ویالانیبوردی . موفقیتله نتیجهلنمش بر انتقامك ویردیکی نشئهٔ غالبیتله قویروغنی کاه صاغ وکاه صول بوکرینه چارپیبوردی . حیوان بوخودکام ضیافتك أك اشتها انکیز دقیقهسنده باشنی هوایه دیکدی . قویروغنی یوقاری بورهرق ، اوك ایاقلری اوستنه قالقوب موسوس برترددله اطرافنی نظر تفتیشدن کچیردی . کیبکلك قدیدینی ، اوستنده یاپیشیق قالان قیزیل أتلریله ، انظار اغیاردن کیزلی بریره صاقلامق ایچون ، سوروکلهمکه باشلادی . بوصیرهده ، بوصاری هیکل مشکلك کوزلری ، خارانك بارینديغی قامیشلغه انعطاف ایتدی . شیمدی خارا یاریم ساعت اولکی احتشام بلندك، کوکلنه براقدیغی تأثیر عمیقهمغلوب اولهرق، بوغالب مغروری تقدیرلرله تماشا ایدرکن ، اونك کندیسنه طوغرو توجهایتدیکنی کورونجه ، برسوق طبیعیٔ مبارزه ایله وقوعی ملحوظ اولان مدافعهیی حسابلایهرق ایرکیلدی . آرسلان داللری ، ایتهرك بوکهرك ، قیرهرق ، أزهرك ایلریلهیوردی . آرتق هراحتمال تقرر ایتمش وخارا حیوانك یاك طرفندن هجومه حاضرلانمشدی .

آرسلان داللرك خیشیرتیسندن اورکوب ، حیزله باشنی قالدیردی . خارایی کوردی . خارا بوتعاطیٔ نظر أثناسنده ، برثانیه غائب ایتمکسزین ، قالقانی سپر آلمش وکمانی چکمشدی . شیمدی اوق برصفیر هوا چاك ایله ویزلایهرق ، حیوانك بویوننه کوموادی

بو صیره‌ده ، خارا شدیدومدید بر « های ! » حایقیریشیله ، اوسته‌نه آتلایان حیوانك حذاسندن ، یان طرفنه صیچرایه‌رق کوچك یاشدن بری بویله‌ورطه‌لرده احراز ایله‌دیکی ر چیویکلك وچابکلکله ، وبوتون قوت بازووسیله ، النده‌کی کرزی ، قیزوب قودوران حیوانك بینی حذاسنه ایندیرمکله برابر ، بلندن صیچرادیغی یاصی اوزون میزراغی سرسمله‌ین آرسلانك قارننه صاپلادی . بواویله بر صاپلایش ایدی‌که تیمور ، قبضه‌یه قدر صوقولدی . حیوان بوسفر جان‌هولیله دونه‌رك ، خارانك قولی اوستنده آصلی قالقانی دیشلری آراسنه آلدی . لکن بوصیره‌ده یرده فیشلایان ، یاپیلان قانلرك آراسندن ایری باغرصاقلرده سوروننکه باشلامشدی . حیوان چوکدی . خارا تیموری ینه بر « های !... » فریادیله وعینی حدتله بردها صاپلادی . آرتق آرسلان بوتون مغروریت جنسیتنه رغماً یره یووارلانمشدی . گنج بودوشوش وبومغلوبیتی ، مشکوك بر حیله‌عدایله متصل بر نعرهٔ ظفرله ، تبریك حیوانه حواله‌ایدیپوردی .

شیمدی آرسلانك صاری ، طونوق ، دورغون کوزلری آچیلمش یاصی پچه‌سنك اوجلرندن ایری طیرناقلری اوزامش ، قیرلامش دهاش آغزی آچیلمش ، کنارنده‌کی بویوك دیشلری ، قیرمزی قانلرله ملمع دوریپور . خارا ، آوازهٔ تیزستیزیله قراناقلری تیتره‌تن بوجثهٔ مهابتك آیاغنك آلتنده‌کی حال مسکنتنه باقنجه ، کوکسنك طاتلی بر غرور جلادت ایله قاباردیغنی دویدی . اعتماد نفسدن متولد نمایش خودکامی ایله‌اوقنی ، یاینی ، قالقانی ، تبرینی ، میزراغنی

يره سرپه‌رك آرسلانك اوسته اوطورردی . متخيل ومتفكر نظرلريله ، كتدكجه آيدينلانان مشرقك تلونات نورينی تماشايه دالدی .

آچيلمغه باشلايان كيجه‌نك سياه كيرپيكلری آلتندن ، سحرك صاری كوزلری ، كوكك اوراسنه ، بوراسنه صاپلانان آلتون اوقلر رنكنده ، كسكين شعاعاتی ياپمغه باشلامشدی . كيجه‌نك خطرات ظلامنه آليشغين وسحرك ، موقعك ، كچن وقعه‌نك تأثير احتشاميله قاماشان كنجك كوزی ، كوكلی بوباران مهترسايه ونورك آلتنده ، ايراقدن كورينن دكزك طنطنهٔ بلندی حضورنده ، ساده براحتراص حيات ايله متلذذ اولويوردی . بو صيره‌ده رقيق سيسلره صاريلمش الوان خاره‌ور فجرك برپارچه‌سی ، برقاناد شكلنده اوزانه اوزانه ، خارانك بولونديغی قاميشلغك نهايتنده‌كی طاشلغه ياييلدی . واورته‌ - سنده اولا مشكوك ومتردد وصوكره عيان وواضح برشكل لطيف پيدا اولدی . بوشكل خارانك رفيق انزواسی اولان اختيارك ، يورغونلقلر ، اضطرابلر آلتنده بوكالدقجه چكديكی هر آهك صوكنده « قادين ... قادين ... قادين !!.. » ديبه تعريف ايتديكی ، خيال نازكترينه بكزه‌يوردی . خارانك ، آكلامه‌دن حس ايتديكی بديعهٔ خياليه‌نك تأثير ايجاديله يونتديغی هيكلرك كمال بولمش برنظيرينه بكزه‌يوردی . كنجك وجودی عريان برقلب رقتيله تيتره‌دی . قوللرينی اوزاتدی . بو بررؤيا ميدی؟ قوشمق ،

اونی یاقالامق ، طوتمق ایستدی . لکن بر آز اول تپه‌له‌دیکی بر
آرسلان کبی اونکله ، امکانی یوق ، مبارزه ایده‌میه‌جکنی ، بلکه
اوقدر ألوان ایچنده ، اوقدر احتشام ، اوقدر یوموشاقلقلر
آراسنده اینن بوشکاری یاقالامق ، اوکا یاواش یاواش ، اوصول
اوصول کیتمك ، اونی بویونی بوکه‌رك ، یالواروب ، آغلایه‌رق ،
اوقشایوب صید ایتمك ممکن اوله‌بیله‌جکنی دوشوندی . وهمان
آلات رزم ووغاسنی برطرفه فیرلاتمش ، آیاقلرینك اوجنه باصه
باصه ، بولوطلرك اورته‌سنده طیران ایدن شکار شیرینه
طوغرو ایلریله‌مکه باشلامشدی . ایکی آدیم آتمامش ایدیکه
خفیف روزکاره معروض برنهال انحناسیله بولوطلره باصه‌رق
بوخیال دلفریب چکیلمکه ، اوزاقلاشمغه باشلادی . وبردقیقه
صوکره یرده قایا پارچه‌لرندن ، چاقللردن ماعدا برشی قالمدی .

خارا ، بودقیقه عمرنده ، برنجی دفعه ، آغلایوردی . مغاره‌یه
عودتله ، آرقه‌داشلرینه سرکذشتنی حکایه ایتدیکی زمان ؛
رفیقلرینك کیمی خلیا ، وکیمی رؤیا دیه‌مقابله ایدییوردی .

٣

شیرازه

هر یر طاشلق ... هر طرف دیکنلك ... خارا بوطاشلقلره
طیرمانمقدن ، بودیکنلره طیرمالانمقدن قورتولمق ممکن اوله

بیله‌جکنی ؛ یوره‌کنده دائما آجیبان یاره‌نك چارۀ التیامنی دوشونیور . باشقه افقلر کشف ایتمك ، باشقه شکارلر صید ایله‌مك ، اوهرزمان قعرجاننده حس ایتدیکی بوشلغی دولدیرمق ، طویدیغی نقصانی اکمال ایتمك آرزوسنه غلبه ایده‌میه‌جك بحرانلی برچاغه کلمشدی .

اشتهاسی وار ، یمکنی ییيور . قوتی وار قارشیسنه چیقان سباعی مغلوب ایدییور . یاشامغه آرزوسی وار ، مبارزه‌لرنده غلبه‌یی تمنی ایدییور . یاهرزمان ، هریرده کندیسنی حس ایتدیرن بونقصان نه‌دن ؟ اونی آکلایه‌میور ؛ اونی آکلامق ایسته‌یور . وبونی آرقه‌داشلری آکلاته‌میوردی .

خارا ، اوولوو برآغاج کوتوکنی اویمقله اعمال ایتدیکی صانداله برکیجه مهتابده بنمش ، یاننه سلاح وبرچوق نواله آوب جزیرۀ خارستانه وداع ایتمش ، عمان ایله چارپیشمغه چیقمشدی .

اولوم ، دییور ، نه‌دن ؟ وناصل ؟ ... بوتون کیجه صباحه قدر کاه کوره‌ك چکییور وکاه کوتوکی جریانه براقه‌رق ایلریله‌یوردی . انفلاق سحرله برابر اویقوسزلقدن بی‌تاب ومحمور ، ایری کوزلرینی اوزاقدن کورینن بر نقطه‌یه طوغرو نصب ایتدی . بر فضای خواب ایچنده قاراران دل وجانی بوارض موعودك رؤیتیله ، برتازه حیات منور کسب ایتمش ، اوسوینجله کوره‌کلره ، آقشامه‌قدر یورولمق بیلمه‌ین برابتلاایله ، صاریلمش وکیتمشدی .

کیجه یاریسنی کچمش ایدی . بردن برده خارا شیمدی‌یه قدر ایشتمدیکی ، نارین وزمین ربابل صداسی قارشیسنده مستان نشئه کوره‌کلری براقدی . طوردی . نغمات بابل ایله روایح کل ، نفایح روزکارك سوقیله ، یوقاری تپه‌لردن ساحله قدر اینمشدی .

خارا بو آقشام مهتابك استتارندن ، اطرافی کوره‌مدیکی حالده بو فوق‌العاده‌لکی ، بوراحت روحی ، بو صفایی أمك ایسترکبی ، دوداقلرینی آچمش ، باشنی آرقه‌یه براقشدی . بیرتیجی حیوان غریولرینه آلیشمش قولاقلرینی ، بلبل سسلری اوپدکجه ؛ دیکنلرله بیرتیلان وجودینه ، بوکل قوقولری صاریلدقجه ایرکیلیور ، سکیرلری برتقلص اشتیاق مبهم ایله کریلییوردی . خارا اودرجه مستکام ودلشاد ایدی‌که بوکیجه‌کی نشئه‌سنك اخلال اولنمسی خوف ورجاسی بیننده متردد صاندالندن چیقامایوردی .

وقتاکه صباح اولدی . کردونهٔ کلکونهٔ آفتاب ، مطلع احتشامندن آغیر آغیر ایلریله‌دکجه ، معکس طراوتی اولان ، پنبه‌لی ، یشیللی صحرالر اویانمغه ، پاریلدامغه باشلادی . خارا نره‌یه کلدیکندن ، نه‌لرکوردیکندن غافل ، متجسس ومتحیر کوزلرینی آچمش باقینیوردی . بوأثناده آغاجلرك آرقه‌سندن برپنبه بولوط کردبادی ، پرقهقهه وپرزمزمه خارانك بولندیغی طرفه طوغرو ایلریله‌مکه باشلادی .

او زمانه قدر قورقمق نه‌در حس ایتمه‌مش اولان کنج شیمدی خلجاندن تیتره‌یوردی. یاپی کردی. هر احتماله قارشی حاضرلاندی. بوصرصر رنك وسحاب دونه، یووارلانه، یاپیله خارانك بولندیغی قوملغه قدر کلدی. بولوط صیبریلنجه، قوملرك اوستنده برجسم منور قالدی؛ خارا کونشلرمی بورایه ایتمش؟ یوقسه کندیمی کوکاره ارتقا ایتمش؟ یکنظرده اکلایه‌مدی. نه یاپدیغنی دوشونمه‌دن صاندالندن چیقه‌رق، معتادی اولان «های» آوازیله یاپنه داوراندیغی اثناده، ایقاظکار برصفیر ایله قارشیسندن کلن براوق خارایی یاره‌له‌دی.

نسرین نوش دائما تزاید ایدن قسوت و آلامنی دفع ایچون والده‌سندن، آطه‌نك اطرافنده شکار ایچون، مساعده آلمشدی. بوصباح ندیمه‌لرینی یولده براقه‌رق، متنکراً هم استحمام وهم صید ایچون ساحله قدر ایتمشدی.

نسرین نوش شیمدی ... تیرجانسوزیله یاره‌له‌دیکی بومجهول آوه طوغرو قوشار ایکن، شکارك سرعتله اوکا یاقلاشدیغنی کوردی. وتکرار اوقنه مراجعته وقت قالمقسزین کندیسنی صیدینك آغوشنده بولدی. ونظرلری محرومیتك بوتون آتشریز حرارتیله یکدیکرینه قاریشدی. نسرین نوش ایچون خارا برشکار، خارا ایچون نسرین نوش بیرتیجی برقوشدی. فقط نه‌دن وناصل اولدی اکلاشیلمه‌دن بونلرك نظرلری یکدیکرینك کوزلرنده قاینادی. ایکیسی‌ده پرخلجان ایدیلر. خارانك فریادندن نسرین

نوش ونسرین نوشـك ابتسـامندن خارا هم نوع اولدقلرینی اكلادیلر . نسرین نوشـك آل بروتجكلری خارانك ، كییك پوستی ، مقـابلنده بوروشدی . اوزولدی . آیریلمق ایستەدیلر كوردیلركه بری برلرینك أللرینی صیقمشلر ...

خارا اوموزندن صیزارق ، قوملر اوستنده متردد بر یول بولوب ، ایكریله بوكریله آقان قانلرینه باقنجه ، ألندەكی سلاحنی یره آتدی . نسرین نوشـده برحیرت متزایده ایله اوقنی ألندن دوشیرمشدی . شیمدی میانەده تكلفسز ، مراسمسز برانسیاق سرائر انكیز ایله برآمیزش نهانی پیدا اولدی . نسرین نوش صوریـیوردی: « نەدر؟ نرەلردن كلدی؟ نیچون وناصل كلدی؟» خارا اشارتلرایله اكلاتییوردی : «اوزاقلردن... دیكنلردن... طاشلردن ... » .

كنج آووجنك ایچندەكی ألك یوموشاقلغندن ، صیجاقلغندن ، تكمیل وجودینه سرایت ایدن ، بر حرارت محمومه ایله تاعمق جانندن قوپان بر ارتعاش مؤثرك ، زبونی اولمش وآقان قانلردن چهرەسنه رنك ابتلایه بكزر بر طونوقلق چوكمشدی .

نسرین‌نوش یاواشجه اوقی‌چیقاردی . صیزان‌قانلری تولاریله سیلدی . یارەیی بیقادی . كیتدی ، یاقینـدەكی چاملردن سـاقز ویلسنـكلر بولدی . بودوالری خارانك اوموزینه قورایكن ، ایكی نظر ، ایكی روح ، ایكی امل مبهم ینه قارشیلاشـدی . بودفعه ایكیسنك‌ده یانان كوزلرنده جانفروز برقیویلجم پارلادی .

طالعه‌لر قیبلره طوغرو ناصل قوشـارلر ؟ کونش ناصل کائنـاته دوشر؟ آریلر ناصل چیچکلره قونار؟ روزکار ناصل موجوداتی اوقشارسه بو ایکی بیکانهٔ زوح آشنانك دوداقلری‌ده یکدیکرینه طوغرو عینی طبیعیلك ، عینی سکونتله اوصولجه قاووشیویردی .

بوصفیر محرم بوسه ، أبدی بر رخاوت آلتنده کوشه‌ین ، دورغون بر عمرك بار سـاکنیله یوروولان بوجزیره‌یه برجریان انتباه اسـاله ایتدی . بونلرك اوپوشوشـلرندن بوتون قوشـلر بردن اوتمـکه باشلادی . بوتون غنچه‌لر بردن کللندی . بر کرد آهنك‌ورنك ، برزمزمهٔ دورادور ایله بوفضای نائمی چینلاتدی . بوآن کرم هرایکیسنی‌ده مغشی ومدهوش براقشدی . خارانك اوزمانه قدر حس ایدوبده تلذذیله شادکام اوله‌مدیغی بونشئه‌نك لذت شـیریننذن چشمخانه‌لری بویومش ، قوللری صـاریلمق ایسـتر کبی آچیلمش . کوکسی قاباریور ، کوکلی اوچه‌جق بر قوش کبی چیرپینیوردی .

بوتحول ناکهانیدن اورکن ، نسرین نوش ، عریان بیلـکنی یوزندن چکدیکی زمان ، دوداغنك اوستنده ، بوسه‌نك قوندیغی یرده ، بر کلك اچیلدیغنی حس ایدنجه ، والده‌سنك اخطارتهدیدکارینی خاطرلادی . هرشی محواولمشدی . شیمدی نه‌یاپه‌جقدی ؟... بو خطایی والده‌سنه ناصل اعتراف ایده‌جك ، وبویابانجی نه‌اوله‌جق ؟.. واوزمان اکلادی‌که اونی اوپن برأرککدی ... بوبویوك بر فلاکتدی . فقط بو بویوك فلاکت ، طاتلی بر فلاکتدی ..

خارایه بوتون بونلری اکلاتمق ووالده‌سنك غضبندن ، کلدیکی یره کیدوب قورتولمسنی سویلمك ایستیور ، لکن بر دورلو افهامه موفق اوله‌میوردی . نسرین‌نوش اغلایور . کوزلرندن دوکیلن یاشلر، آل یاناقلرندن برر اینجی اولوب قوملرك اوستنه دوشیوردی .

خارا بو اغلامه‌دن بر شی اکلامادی . لذائذ سابقه‌نك دماغنده براقدیغی چاشنیٔ لاهوتیٔ شوق وشغفله نسرین نوشی قوجاغنه آلوب اوطاشان احتراصیله یاشلی کوزلرندن‌ده اوپدی . نسرین‌نوش ، ایشلك وخامتنی اکلاته‌مینجه خارایی پنبه اللریله ایتیوردی . خارا کندینی ایتن اللری‌ده ینه عینی تکلفسزلکله اوپیوردی .

ارتق نسرین‌نوش بر خوف مسکرك تأثیریله چیرپینه‌رق بووحشی سودانك فسونکار آغوشندن قورتلمق ایستر ایکن ، اوزاقدن والده‌سنك — اوقیزینه بر أرکك الی دکمه‌سنی منع ایدن — والده‌سنك ایاق سسلرینی دویدی بو تصادفك شئامتنی اکلایوب ، أليله خارایه صاندالنی کوستره‌رك چکلمسنی اخطار ایتمك اوزره کنجك قوللری آراسنده بایيلیوردی ... بایيلمق نه‌در ؟ اونی‌ده هنوز اوکرنمه‌مش اولان خارا بو غیر مأمول سکونی بر نوع تسلیمیت وموافقته عطف ایله آرتق بلا انتظام وبلا انسجام صاچلرینك اراسندن ، آیاقلرینه قدر متصل اوپیور ، دائما ، اوپیور ، اوپیور ... اوپیوردی .

وخارانك اوپدیکی ، یرده عینی سرعتله بر کل آچیلییوردی ..
برحالده‌که خارانك دوداقلرینك اراسندن بوشانان شلالهٔ بوسه
ایله آچیلان کللردن نسرین نوشك وجودنده کشاده وعریان
برنقطه‌قالمامش کبی ، و — برشیدن خبردار اولمیان — والده‌سی
خارانك یاننه کلدیکی زمان نسرین نوش برکلدستهٔ لطیف حالنه
کلمشدی .

اختیار قادین ، قاشلرینی چاته‌رق کنجه ورودینك سببنی
صورییوردی . خارا اکلامیوردی . النده‌کی کل‌دمتی کوستریوردی .
بوتون قوتیله دمتی قاوراییوردی . عجوزه بوأرککی بر آن اول
آطه‌دن طرد ایتمکی اولا واهون بولدی . عصاسنی اوزاته‌رق
چکیلمسنی امر ایتدی .

خارا درحال بوکلدستهٔ روحی درآغوش ایده‌رك صاندالنه
آتلادی . نسرین نوش حالا بیهوش ایدی . جریانك یاردیمیله
جزیرهٔ خارستانه یاقلاشدقلری زمان کنج بوتون رفیقلرینی ساحلده
کندیسنه منتظر بولدی . بونلر ارقداشلرینك غیبوبتندن متولد
جدی اندیشه‌لرله ، جزیره‌نك ساحلنه اوشمشلردی . خارا
بوکلدستهٔ غنیمته صاریلوب ، اونی قره‌یه چیقاردیغی زمان
آرقه‌داشلری ، بونجه سنه‌دن بری ، متحسری اولدقلری بوکللری
قوقلامغه باشلادیلر . خارا سرکذشتنی اونلره نقل ایدنجه بوتون
رفقا تحسینلر ، حیرتلرله ممزوج برتأثرله حکایه‌یی دیکله‌یه‌رك
حیاتلرنده‌کی بوبویوك نقصانك ، بولازمهٔ عمرك ، بو قادینك اعادهٔ

حیاتی ایچون چاره‌لر دوشوندیلر . نهایت اوکون مغاره‌ده قالان معهود اختیارك تدابیر وتجاربنه مراجعته قرار ویردیلر .

اختیارك سرکذشتی اك کوچك تفصیلاتیله استماع ایتدکدن صوکره بوتون کهانت هندیه‌سنی تجربه ایدرك صباحه قدر چالیشدی . صباحلین کونشله برابر، نسرین نوشك وجودنده‌کی کللر ده اطرافه سرپیلدی . وقادین بوتون قادینلغیله ، بوتون شفقت شعریتیله طوغیویردی .

شیمدی ، نسرین نوش ، بویله قوی بازولر ، آتشلی سینه‌لر آراسنده بولنمقدن متولد برشوق مغرور نسویتله اطرافنه کلنخندهٔ حسنی سرپرکن ، بوتون شوچوراق جبال وها مونده‌کی سیاه وغمناك دیکنلر ، آل کللره ، مور سنبللره تبدل ایتمش وقادینلغك بونیم خندهٔ سحاری ، ییوست هجران ایچنده قاورولان روحلره بونجه سنه‌در چکیلان عذابلری بر آنده اونوتدیرمشدی .

ینه بودقیقهٔ مسرت ایچنده ، آطه‌ده ، حائز اولدقلری قیمتك تقدیر اولنمامسندن ، سورینن الماسلر ، اینجیلر ، زمردلر ، لعللر ، یاقوتلر ، فیروزه‌لر ، صفیرلر بوتون نسرین نوشك آیاغنك آلتنه دوکولدیلر . و اوکا مشعشع ومبجل برسدیر ابتهاج تشکیل أیلدیلر . بوجاذبهٔ آن وحسنی تماشاایدن اختیار ، باشنی صاللایه‌رق دییوردی‌که :

— اوت ، سودازیر صاچلر اولمینجه ، الماسلرك ، کلبیر . پارماقلر بولونمینجه یاقوتلرك زمردلرك ؛ بیاض کردنلر اولمینجه اینجولرك نه‌حکمی ، نه‌لطفی اوله‌بیلیر ؟

شیمدی نسرین نوش ، کندیسنی دراغوش ایده‌جك ، برید قوت و خارا مبارزۀ حیاتك اذیتلرینی اونوتدیره‌جق ، بردست شفقت بولمشدی .

بونشئه‌دن تسکین شطارت ایده‌مین اختیار ینه سویله‌یور :

— قادینلر ، وحشی آغاجلره صاریلوب ، رایحه‌لی داللریله اونلری تزیین ایدن، صارماشقلره بکزرلرکه، ارککلری ازهار عشق ایله دراغوش واحاطه ایدرلر . قادینسز أرکك درشت اولور ، منزوی اولور . مربئ معنوی اولان شـفقت ونوازشـك نرم خندۀ مؤثریله‌درکه ارککلرده حسیات رقیقۀ علویه‌منجلی اولور .

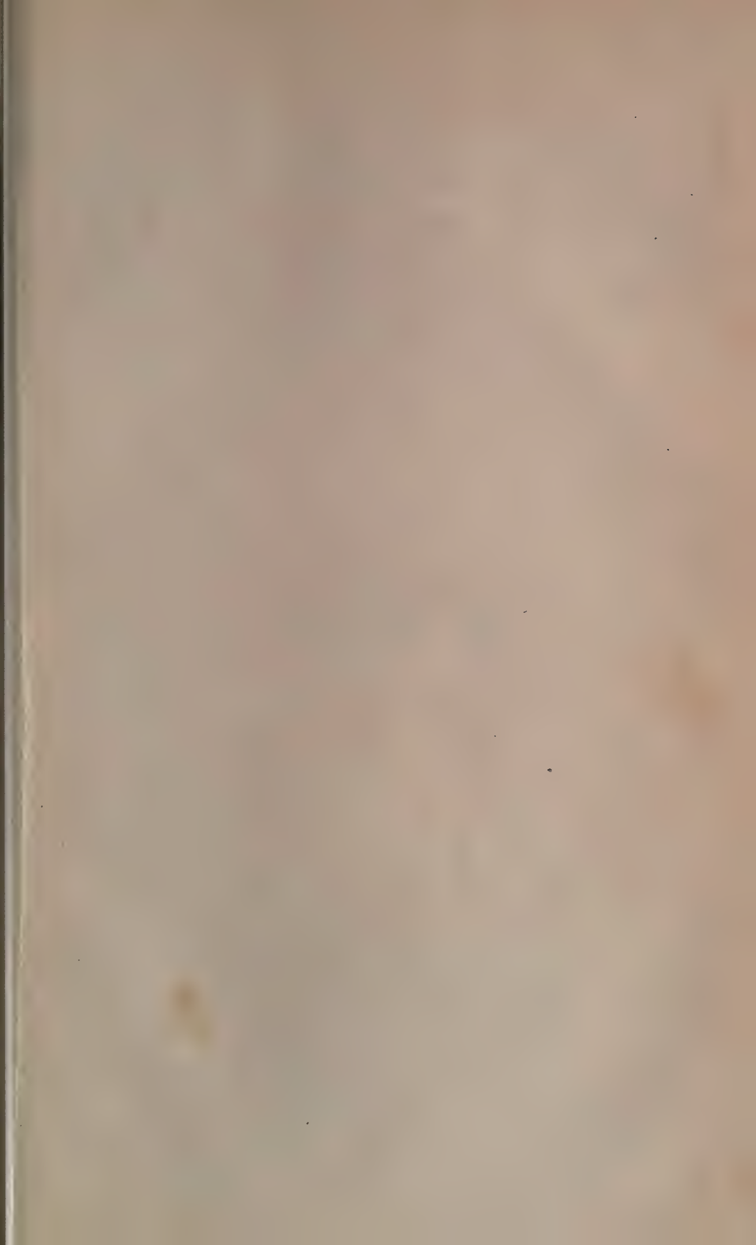
وعلاوه ایدییوردی :

— قادینـلرده کوزللك اولمسه‌یدی ، أرککلرده بویوکلك اولمزدی.. أرککلرده بویوکلك بولنمسه‌یدی، قادینلرده‌کی کوزللك کوریلمزدی .

۲۰ تشرین ثانی ، ۳۱٦

لأنه منكسر

لانهٔ منكسر

— صاچلركى اويله قيوير ماليدك كه انعطاف ايده‌جك نظرلر اونلر اراسنده طاقيلوب قالمالى ايدى .

— بويله چركينمى يم ؟

— سياه بچه‌نك مأيوس رنكى آلتنده صارى صاچلر عادتا آغلار . دها اينجه بچه‌ك يوقمى ؟

— كول رنكى جارمله بچه‌مى كييه‌يم مى ؟

— چهره‌كك بو آل رنكنى اورته‌جك . يازيق دكلمى ؟

— بوكون سن بنى كيديز .

— كوزلركك اطرافنده‌كى سورمه آز ؛ كيرپيكلرك اوقدرسياه ، اوقدرسياه اولملى كه اراسندن اوچان نظرلرك سيّاره‌لرك نور مخمورينه بكزه‌سون . باقيشلركده‌كى روحانيلكك سوز كونلكلرى حضورنده كوكلرده پرستش چيلغينلقلرى اويانديرسون .

— يكى ! كل ، ياقلاش ، دها كل . كوزلرمه سـورمه‌يى‌ده سن‌سور . بوكون سن‌بنى سوسله . بن‌كوزلرمى قاپايم . سن‌ايستد-يكلك كبى سوسله . كيدير . بنى برلوحه‌كبى ترسيم ايت . ذوق سليمكى كوستر .

مهربان كوزلرينى قاپامش ، قوجه‌سـنه كوله‌رك تسـليم وجود ايتمشـدى . نريمان سرمه‌دانى ألنه آلدى . تتره‌ين أللريله كاه كير-پيكلرينى آچديره‌رق ، يشيله باقان اومائى كوزلرك اطرافنه برهالهٔ سياه چكدى .

— بوكوزلر ايستديكم كبى باقمه‌سنى بيلييورلرمى ؟

— اويله ايسه طور ! كوزلركك ايچنه باقه‌يم ، أللركى آووجلرمك ايچنه قوى . بويله . اوح ! ايشـته بويله . كوزلركى كوزلرمله اوپه‌يم . . . . . باقمه‌سنى بيلييورلرمى ؟

نريمانك حار ومغشّى برغليان دمك تكميل وجودنده فورانى باشنى آتشـلر ايچنده براقدى . ديزلرى تيتريور ، أللرى تيتريور دوداقلرى تيتريوردى واكثريا ايراد ايتديكى :

— أركـكلرك قادينلر حضورنده آغوشلرى آچيلير . چيچكلرك كونشه قارشى ياپراقلرى آچيلديغى كبى . . .

سوزلريله قاريسنى درآغوش ايتدى . ومهربانك قيوريق‌صاچلر-ينك ظلام زرينى ايچنده نريمانك كوزلرندن چاقان تيتره‌ك شمشكلر ، حزارتلى ايزلر براقه براقه ، قاريسـنك صدفكون أكسه‌سـنده طاغيله‌رق ، دوداقلرى برطاتلى ميوه‌ير كبى مخمورالتذاذ شاپيرتيلرله

تن شیرین و منوردن نجیغلایجی ، او انسانی ، بردقیقه ایچون آجی آجی یاقوب ، صوکره طاتلی آتشی سرتاپا وجوده یایه‌له یایه‌له ، بوتون سیکرلری قیران ، قیوران ، بایلتان ، مدید بوسه‌لر طوپلامغه باشلادی .

بودقیقهٔ سکران ایچندن مهربان « صاچلرمی بوتون طاغتدك ، پودره‌لرمی اوچوردتك » آوازه‌سیله صیریلدی ، چیقدی .

— اوح ! بودقیقه نه‌کوزلسین !..

— هرزمان .. دکلمی‌یم ؟

— ایسترم‌که اوده‌کی کوزللککی ، شعریتکی زقاقده‌ده محافظه ایده‌سین . دلنواز وذکی آیاقلرکله قالدیرملری اوقشادیغك وقت ....

— بن یالکز سنك کوزللك ، سنك شعرك اولمق ایسترم .

— یوق . اوقدر خودکامم که سنی زقاقده کورنلر ، بویله کوزل مخلوق ، نریمانك قاریسیدر ، بختیار آدم ، مسعود فانی دیسونلر . بوایچینك صدقی بن ، بوکلك صاقنیسی ینه بن اولدیغم فیصلدانسین .

— خیر فصیلدانماسین . حتی اوقدر فیصلدانماسین‌که ایشته‌سنی اوشرفدن محروم ایتمك ایچون بوکون چیقمیه‌جغم . وبوکون اَلکله اکمال ایتدیکك سوسلرم ینه قارشیکده طاغیلسین ، سن‌ده چیقمه . بن‌ده‌نی کییدیره‌یم . بویون باغکی اَلمله باغلایه‌یم . بیقلرکی اَلمله قیویره‌یم . سکا طاتلی ، قومرو حکایه‌لری سویله‌یم .

— بن‌سنك اَکلنمه‌کی ، کزمه‌کی ایسته‌یورم . سنی مثلا معدن

يولنده کزرکن کورينجه ، آه بو کوزل قادين ، بر يری يه بکزييور ، انك ايزينی تعقيب ايده‌يم خلياسيله سنی تعقيب ايده‌يم ، سنی قاچيره‌جقمشم ، اوچوره‌جقمشم کبی چاربتيلرله ، اذيتلرله کيزلی هجرانلر ، عذابلر چکه‌رك ، محروم امل برشوريدهٔ سودا تهالکيله پيشکدن آيرلميه‌يم . صوکره سن بنم اول . مرارت تحسرك حلاوت وصالنی بويله طاتمش بولنه‌يم . وياشاديغمی اکلايم .

— أوت بيلييورم .. صوص بيلييورم !

بو « صوص » ، مهربانك بودانتللر ، بوسوسلر آلتنده کيزله‌ديکی بوتون بر فلاکتی ، قوجه‌سی نريمانه اکلاتمق ايستركن ، دوکديکی بر دامله ياشدی . او بويله اوپوله اوپوله يتبه‌له‌شن ياناقلرله ، اوقشانه اوقشانه دورتوله‌رك ، اينيله‌رك سبره کيتمه‌نك نه ديمك اوله‌جغنی کشف ايدييوردی ... قوجه‌سنك کوزلری شيمدی برصاعقه شعاعيله پارلايه‌رق اوکا دييوردی که : « خاير . يوروركن سينه‌ك وجودکدن ايلری کيتملی . روحك سينه‌كك اوستنده چيرپينر کبی ، اوچمق ايستر کبی يورومه‌لی . حمرا خانمك يورويوشی . بوتون عشوه . دقت ايتمييورميسين ؟ ... »

أوت ! ينه حمرا ، ينه أوقيز . قوجه‌سنك لساندن هرکون ، هرکيجه برصورتله فيرلايان بوقيويلجم ، هردفعه باشقه اشکنجه‌لرله قيوريله‌رق مهربانك قلبکاهنه صاريلييور .

— عربه حاضر . بلکه يولده بری بريمزه تصادف ايدرز . دياسکه‌لوس بو آقشام غلبه‌لکدر .

مهربان خانم ، ولایات شاهانه‌دن برینه منسوب ، اون سنه‌دن بری استانبوله نقل مکان ایدن ، غایت زنکین بر عائله‌نك یکانه قیزی ایدی . پدرینك ثروتی پك آز زمان ایچنده ، استانبولك کبار عالمی آراسنده ، کندیسندن غبطه وسرزنشلرله بحث ایتدیره ایتدیره ، تزویج ایچون برچوق نامزدلره ، أنکین خوالیالر ایراث ایدن مهربانك ، بربوچوق سنه‌اول اکسزین نریمان بکله ازدواجی ، خیلی قیل وقالی موجب اولمشدی . اوکون شرکتك بکلربکنه اوغرایان واپورلری ، یکدیکرلرندن فضله معلومات آلمق ایسته‌ین ، سیرجی قادینلرله طولمشدی . او پنجشنبه کوننده‌ن بدأ ایله ایکی آی بوتون بودوکونك داراتی ، شعشعه‌سی استانبولك کزیده حرملری آراسنده مبالغه‌لرله چالقانه ، قاباره ، یاییله‌رق یاشادی . ثروت واصالتك بوصورتله امتزاجی أك پارلاق برازدواج اوله‌رق قبول ایدلمشدی . بوکوندن بحث ایتمك ایچون کندیلرنده ، اوصانمز بیقمز برهوس بولان متجسس خانملرك نغماتی شونقراتده قرار قیلییوردی :

— فقط دها کلین بر ببك ، کوکی بر چوجق .

مهربانك پدری استانبولده یرلشمکه قرار ویردکدن صوکره یالکز نمایش پرست ، بعض ولایت اهالیسنده وریلن تجربه‌سز بر استعجال ایله قیزینه مکمل بر تحصیل وتربیه ویرمك تلاشنه دوشه‌رك قوناغنه آلمان مربیه‌لری ، ایتالیان موسیقی استادلری ، فرانسز معلمه‌لری اوشوشدیردی . مهربان بوهای هوی تلاش ودغدغه آراسنده عصبی برذکا ایله اون‌بش یاشنه قدر اوزرندن ولایتك

برقع كثيف ركوديت ومنزويتنى آنه‌رق ، شوخ وشاطر برشهرلى قيزاينجه‌لكيله ، كورديكى ، كوريشديكى نونهالان اصالت رفيقه‌لرينك آراسنده برموقع ممتاز اشغال ايتمكه باشلادينى برصيره‌ده ، ازدواجى وقوعبولدى .

مهربان بوكون بوتنزهك نمايشيله ستره چاليشدينى ، درين بر انفعال مأيوسك مرارت نهانيله ، بويوك آطه‌نك چاملر اراسنده‌كى يوموشاق توزلى يوللرى اوستنده عربه‌نك اوكنده باشلرينى بر طور نخوتله صاللايه‌رق يورويان برچفت ايرى مجار بيكرينك رفتار موزوننده‌ن متحصل طنطنهٔ مطردينى ، دالغين ديكلركن كوزلرينك اوكنده بوتون بونوازشلر ، نعمتلر ، كبارلقلرله آچيلان كللرك انصافسز ديكنلرى ، اونك روحنى اينجيديوردى . دياكه‌لوس يولنده عربه چاملقلرك اراسنده شاله طرزنده انشا اولنمش برتيرشه كوشكك اوكندن كچركن شيمدى‌يه قدر ، عربه‌ده كنديسنه توجيه خطاب ايتمين ، قائم والده‌سى ، سياه ايرى قاشلرينى قالديره‌رق برنظر مستهزى ايله مهربانه : « باق ، ديدى ، قمرا وحمرا سكا سسله‌نيورلر . . » وعربه‌جى‌يه طورمه‌سنى اشارت ايتدى .

شيمدى بوايكى تازه ، اكسزين قفسلرينك قاپوسى آچيليورن برچفت قاناريا شاقراقلغيله چيرپينه‌رق ، سوزوله‌رك ، سكه‌رك ، قوشه‌رق كوشكك دمير پارمقلى قاپوسندن چيقوب عربه‌نك يانته كلديلر . ومهربانك قائم والده‌سندن مساعده استحصال ايچون لطيفه‌لر ايجاد ايدوب ، قمرا كوله كوله « والله افندم ، بواقشام قاينانانى

کلیمدن قورتارمق ایسته‌یورز » فریادیله مهربانی همان زورله ، یارم ساعت قدر ، شوراده باغچه‌ده قاناپه‌لرك اوستنده ، کانی کچنی سیر ایتمك بهانه‌سیله چکدیلر ، آلدیلر . قائم والده‌سی ناچار برابتسام ظریف نزاکتله مساعده ایدرکن ، حمرا « هم اوقدر اکلانیله‌جق شیلرمز وارکه ... » دییوردی .

مهربان قمرا ایله حمرانك بوایکی همشیره‌نك آراسنده بولنمقدن برعذاب مزعج حس ایدییور وعسرت تنفسه اوغرامش برخسته اذیتیله کندیسنده لاقیردی سویله‌مك ایچون اقتدارك ، یوره‌کینك چارپینتیلریله ، آزالدیغنی دوییوردی . شیمدی حمرا مهربانك سوسنی ، برنکاه سریع تنقید ایله ، سوزه‌رك :

— قارده‌ش بویکی مانتولکمی ؟ بیلمم که فس رنکی مانتو یاپدیرمق نره‌دن خاطرکه کلیر .

— بونی بك ایسته‌دی .

آرتق ایکیسی‌ده طایانه‌مدیلر . قهقهه‌لرله کولرکن :

— او ! بکك حسن طبیعتنه دیه‌جك بولنماز . شیمدی بورادن کچدی . سویله‌سه‌کزده فسنی اوقدر قاشلرینك اوستنه ایندیرمسه .

بوصره‌ده نریمان عربه‌سیله کچیوردی . عربه‌سنی طوردیرمق ایسته‌دی ، جرأت ایده‌مدی . زوجه‌سیله حمرا وهمشیره‌سنك اقربالغندن استفاده ایله یا کلرینه کیتمك ایسته‌مشدی . نریمانك اظهار ایله‌دیکی بوتردد وتلاشه قارشی کوشکك باغچه‌سندن فیرلایان قهقهه‌لر ، اوزاقلاشمقده اولان نریمانك قولاغنه‌قدر کلدی . شیمدی قیریلیشییورلر وعلاوه ایدییورلردی‌که :

— بجركسز . الله ايچون بجركسز . يانمزه كلمك ايستهدى باقسه‌ك آ . احتمالى يوق . قرار ويره‌مدى .

حمرا ديدى‌كه :

— بنم نريمان بكدن قاچمق خاطرمه بيله‌كلمز . انشسته‌دن فرار معناسز اولمازمى ؟ نه‌ديرسين مهربان ؟

— طبيعى !

بعضاً دوداقلرك بيتيره‌مديكى جمله‌لرى كوزلر اكمال وقاشلر تفسير ايدر . مهربانك بوناتمام ومبهم جوابى‌ده ، شيمدى مانتوسنك قتمرلرينى أللريله قيويرركن ، اونلرك اوستنه دوشن فريادكار برنظر سريع مهتزى اتمامه ، وعمجه زاده‌لرينى تهديد وايقاظه كفايت ايتدى . دمين مانتوسنك قيوريملرى اوستنه دوشن اونظر ، مبناى سعادتنى ييقمق ايچون ، صارصان ضربات نهانينك شدتندن انشعال وفوران ايدن بر قيويلجم ايدى كه شيمدى يانده ، كنديسنك صفوت قلبندن استفاده ايله ، يالكز زوجنك عشقنه بورونمش كوكلنى بويله معذب استهزالرله چديكله‌ين عمجه زاده‌لرى حمرا ايله قمرانك ، بوايكى رقيبهٔ مستثنانك ، جرأتلرينى تخريبه كافى كله‌جك ظن ايتدى . حمرا مهربانك شطارتسزلكندن بوبحثك دوام ايده‌ميه‌جكنى اكلامقله‌برابر يكدن اياغه قالقه‌رق : — بوكوزل‌هواده قانايه‌يه چيوى كبى ميخلانمقده برمعنى كوره‌ميورم . هيچ اولمزسه يولده‌كزينه‌لم . اشتهامز آچيلير ، ديدى .

اوچى‌ده قالقمشلردى . بوايكى همشيره‌نك نفحهٔ روزكار

خفيفلكيله يورويوشلريني كورمك ايستهمهين مهربان ، يانندە
يوريين بوايكى كوزل رقيبهنك سوسلرينه اكسزين باقدى. حمرانك
پنبه بنغاليندن ، پلەرينلى بول مانتوسى ، يوقاريدن اشاغى قات قات
قيوريقلر ايچنده ايدى . حمرا ايكيسنك اورتهسنه كيرمش وشيمدى
ارقهلرندن خرستوس تپهسندن قايەرق وچاملغك اوستندن سوزولهرك
اوزرلرينه كلن بايغين ، صولغون كونشه حائل اولمق امنيهسيله
ايللوزييون ديدكلرى ، اينجه ايپك تول كوپوكلريله ، قاباران شمسيهسنى
اچمشدى . باشنه اورتديكى آچيق پنبه ايپك اورتونك آلتندن
وآلتنك اوستندن فيرلايان لوله لوله صاچلر اقشام روزكارينك
كوچك فسكهلريله قيوريله قيوريله تيترهيورلردى .. همشيرهسى
قمرانك تواليتى دخى حمرانك صاريسى ايدى .

مهربان بوايكى همشيرهنك طنطنهٔ تزييناتى قارشيسنده كوچلمش
كبى كوزلرينى قيرپەرق ، بويونى بوكهرك قوجهسنك بونلر ايچون
نەديديكنى دوشونيور . وقتيله نريمان ، بونلرى بويله قيوريم
قيوريم توالتلريله ، قاتمر قاتمر توللريله ، لوله لوله صارى صاچلريله :
« برينى پنبه ، اوبرينى صارى قيريزانتمه » بكنزتمش . وايچنى چكهرك
« نهشاعرانه حاللرى وار .. » اعترافنده بولنمشدى .

آرتق هيچ شبهه يوقدى . آرالرنده كوچكدن برى حكمران
اولان بر حس رقابت حمرايى ، مهربانك قوجهسنى كندى
ألندن چلمك خيانتنده بولنمغه سوق ايتمشدى . اوكا
ديمشلردى كه « كندى كبى كنارك دلبرينه نريمان كبى قوجه ممنوعدر »

بوسوز حمرانك ایدی . لکن بو هیچ سومدیکی بویوك اطه‌یه ، بو کندیسنك اضمحلالنه بردام احتیال اولمق ایچون بولنمش بو صیفیه‌یه نیچون کلمکه راضی اولمشدی ؟ قوجه‌سنك اطه‌یه کلمك خصوصنده‌کی اصرارینه نه ایچون ممانعتده ثبات ایتمامشدی ؟ دیمك که بوکوندن صوکره اوکنده برمیدان رقابت آچلمشدی . اساساً حسننه ، کوزللکلرینك شعشعه‌سنه قاپیلان کنجلری بیله ، سوء شهرتلرینك شایعاتیله رجعته مجبور ایدن بوایکی دلاشوب ایله اوغراشمه‌نك کورینمدیکی کبی ، قولای اولمدیغنی اکلامقده مهربان تأخر ایتمدی . شیمدی کندیسنه رفاقت ایدن سعادتی ایچون مضر و مزعج بردشمن اولان عمجه زاده‌لرینك ، ایپکلی البسه‌لرینك سورتونمسندن چیقان فشافشی ، حیاتنی ایصیرمق ایسته‌ین برییلانك صفیرکینی کبی اونی تیتره‌ته‌رك بونلرك بوتون خائنلکلرینی ، سویلنمیه‌جك تحقیرلرله یوزلرینه چارپمق و صوکره بورادن قاچمق و قوجه‌سنی بونلرك آلندن چکوب ، قورتاروب قاچمق ایسته‌دی .

حمرا برایکی دقیقه دوام ایدن سکوت متهیجی اخلال ایتمك ایسته‌یه‌رك :

— مهربان ، دییوردی ، ایکی هفته‌در اطه‌ده‌سیکز ، کزمیورسین ، اکلنمیورسین .

— بن آطه‌یی هیچ سومییورم .

— نریمان بك بالعکس پك سوییور غالبا . سز نقل ایتمه‌دن هرجمعه و پازار بوراده‌ایدی . کاه‌بزه‌کلیر ، پدرله کوریشیر ، صوکره

صوك واپوره قدر آطه‌ده برقاچ دور ایتدیكنی كورردك . سن نه‌قدر مردمكریز ایسه‌ك قوجه‌ك اوقدر نشئه‌لی . بزه كلدیكی زمان سلاملقده پدرله قونوشور ایكن قهقهه‌لرینی ، ایچریدن بز ایشیدنجه نه‌دن بحث اولندیغنی بیلمدیكمز حالده بزده كولردك . بویله آدملر كسكین اولور . قارده‌ش ، سكا نصیحتم اولسون ، تتیك داوران .

مهربان بوصوك ضربه‌یه تحمل ایده‌مدی وشدتله پروتستو ایتدی :

— بن دكل ، اونك آرقه‌سندن قوشانلر تتیك داورانسونلر .

ایكی رقیبه بیننده آرتق اعلان حرب وقوع بولمشدی . بوصره‌ده كوشكك اوكنده طوران عربه‌نك ایچندن ، قائم والده‌سنك كندیسنی چاغردیغنی كورن مهربان قیصه بروداع ایله عمجه زاده‌لرندن آیریلیر ایكن بونلر عربه‌نك یاننه كله‌رك « افندیم كلین خانمه بوآطه‌یی سودیرملی » دییورلردی .

مهربان كوشكه عودتله اوطه‌سنه آتلدیغی صیره‌ده كندیسنی ، دادیسنك آلنده‌كی اویوبجاقلرله أكله‌نن قزینك قارشیسنده بولدی . قوجه‌سی نریمانك قاره كوزلرینك كوچك برنمونه‌سی اولان ببكك هنوز رنكی تقرر ایده‌مه‌ین قویو قورشونی كوزلرینه باقه‌رق ، بر والده‌نك او یالكز صوچسز بر اولاد قارشیسنده دوكدیكی نفسسز ، ساكن كوز یاشلریله ، آغلامغه باشلادی .

پك كنج ، پك تجربه‌سز اولان قوجه‌سی ، حمرا كبی اویناق ، هرجائی ، اهانته منعطف متجسس پارلاق كوزلره مالك بر قادینك ،

بالالتزام یاپدیغی سوسلر، آرایشلر، شوخلقلر حضورنده، موازنه‌سنی غائب ایده‌رك، سنده‌لیه‌جکنی، و بر کون کوکلی پارچه‌لانمش، روحی یاصلانمش اولدیغی حالده اوپك قورقونج، پك قارانلق وپك درین اولان فلاکت اوچورومنه طوغرو یووارلانیرکن کندیسنی‌ده، اولادینی‌ده، بوتون ارکان سعادتی‌ده برابر سوروکله‌یه جکنی دوشونیور، وبوزمانك حال حاضره نظراً پك یاقین اولدیغنی کوریور وبرتازه قادینك غلیان ایدن غرورنسویتیله بواوچورومدن اونی، اوسودیکی، قوجه‌سنی، ضعیف قوللریله قوجاقلایه‌رق بالذات قورتاررکن، او اوچورومك قعرندن کیندار یومروقلرینی کوسترن عفریتلرك، عقربلرك، جانورلرك یوزلرینه توکورمك ایسته‌یوردی.

بوتون بو هائله‌لر، بر عصبی قادین اوزرنده‌کی تأثیر مبالغه کاریسیله، مهربانی صیقیور وعجزك برجلوهٔ مسعوده‌سیله موقةً اکتساب ایلدیکی بر جرأت محمومه‌نك سوقیله، چاره‌سزلكك، مأیوسیتك ویردیکی صوك بر قوت اعجازه قاپیلوب، خود بخود میدان مبارزه‌یه آتلمق وکندیسنك کوز یاشلریله أکله‌نه‌رك، وقهقهه‌لرله جکرینی، جکر پاره‌سنی پارچه‌لامق ایسته‌ین بوبادرهٔ فلاکتی، اینجه پارماقلریله بوغمق، کوزلرندن صاچیلان ییلدیرملرله یاقمق ایسته‌یوردی.

رقابت عشقدن متولد غیضلر، دائما کیزلی یاشارسه، قوت فجاعتنی محافظه ایدر.. قلبده، قلبك قارانلق برکوشه‌سنده بارینه‌نجه حزن شعریتیله بویور. حس ایله روح اونك ایکی اشنای

هجرانيدر ، ايكى جناح مدد كاريدر. اونلرله برابر ارتقاينه اونلرله
برابر انحطاط ايدر . اكثريا عشقه عائد الك محرك رقابتلر ،
دوشدكلرى كوكللرده بارينه‌جق ، اسرار انكيز بركوشه بوله‌ميه‌رق
ضعف اخلاقى ايما ايدر . برتدبيرسزلكله ، اشاعه اولنديغى دقيقه ،
اوبزى آغلاتان هجرانلر عادى برقيصقانجلق كسوهٔ فرسوده‌سنه
بورونه‌رك خلقى كولديرمكدن باشقه برشيئه ياراماز .

قادينلركه دنياده بوتون مالك اولدقلرى شيلره تجاوزى
كوزللكلرينه تعرضه ترجيح ايدرلر : صرف حسنلرينه عائد
عزت نفسلرينى پايمال ايدن استرقابلرى كيمسه‌يه اعتراف ايده‌مه‌مك
مجبوريتى ، اونلرك أك خراب دقيقه‌لرنده ممون كورينمه‌لرينى منتج
اولوركه ، أركك‌لر اكثريا بويله معمالر قارشيسنده بولنمقله دوچار
حيرت اولورلر .

مهربان شيمدى راز پنهانيله قارشى قارشى‌يه قالمش وكنديسنى
تهديد ايدن قريب برفلاكتك آديم آديم ياقلاشديغنى كوروب فرياد
ايتمك ايستركن ، ديزلرينك ديبنده اويونجاقلريله آلدانان قزينك ،
بوكابوس پياپى فلاكتله استهزا ايدن كه‌وره‌ك ، پوروز سز سسيله
« ننه‌جيم » ديه كولوشندن صاچيلان نور مسرت ، بوتون قاره
خوليالرينى تارمار ايله‌مشدى .. أولادينى قوجاقلادى واوكا
هجوم ايدن أژدره بوانجى ديشلردن دوكيلن بر ببكك پاكيزه خنده‌-
لريله مقابله ايتمك ايسته‌يه‌رك ، اونى برسپر كبى قاورايوب هوايه

قالدیردی ... وکنارلری پنبه‌لشن اوکوچك کوزلرك ایچنده محتاج اولدیغی لمعهٔ امیدی بولدی .

***

نریمان چاملرك کوتوکارینی طوته‌رق ، کوچوك قایالرك اوستندن آیاغی قایارق ، سنده‌لیه‌رك تموز کیجه‌سنك طورغون سماسنده پارلایان ، یدی سکز کونلك برهلالك ایشیغنده ، کوزلرینی کوشکك آرقه قاپوسنه دیکدی . قاپو آچیلدی . کیجه‌نك سکوتی اورته‌سنده بردسته ایپکلی قماشك فشافشی آراسنده برکه‌وره‌ك قهقهه ، تیتره‌یه تیتره‌یه چاملرك آلتنه یاییلدی . ایکی یوموشاق کولکه « آ ! واه تحفسین قارده‌ش ! » آوازه‌سیله ایلریله‌دی . نریمان کوکسندن چیقاردیغی بر اوفاق دسته بنفشه‌یی حمرایه : « مساعده ایدك شو دمتجك دوداقلرکزی قوقلاسون » دیه اوزاتیرکن أتکنه طوغرو ایکیلدی . حمرا خفیف بر چیغلقله « دستور ، دیدی ، بوکیم ؟ کیجه قوشیمی ؟ »

— سزه اورلمش برقوش !.. نریمانك تیتره‌ین دوداقلرندن دوکیلن کلمه‌لرده‌کی اهتزاز ، سوزلرینی آکلاشیلمه‌یه‌جق درجه‌ده بولییوردی . قمرا همشیره‌سنه دیدیکه :

— آی نریمان بك ایمش ...

حمرا علاوه ایتدی :

— سزك بوراده نه‌ایشکز اوله‌بیلیر ؟.. بوده عجائب . نه‌ایشکز اوله‌بیلیر ؟ یوق جواب ویرك . چابوق چابوق !!..

نریمان مشکل بر موقعده ایدی . تدارك ایتدیکی جمله‌لرك کافه‌سنی ، شیمدی اونوتمش ، سوزه نره‌دن باشلامق لازم اولدیغنی شاشیرمش :

— بیلیرمی‌یم افندم . بو آقشام همشیره‌کزه ، بن کچرکن ، بوقاپودن چاملغه چیقاجغکزی سویلیوردیکز . بنم‌ده سزه اوقدر آکلاته‌جق شیلرم ... آیاقلرکزه دوکه‌جك کوز یاشلرم وار ایدی‌که ...

شیمدی حمرا ، کوزلریله ، دوداقلرندن قهقهه شیمشکلری صاچه‌رق :

— نه‌غریب ، آیاقلرمزه دوکه‌جك کوزیاشلری وارمش . آمان نه‌غریب شیلر بونلر ؟ یکی‌اولسون !.. فقط اویاشلرك هپسنی بردن دوکیکزده چابوق بتسون . قیویریلوب بوکولن ، سورینوب آزیلن مراسمدن خوشلانمام . همان لاقیردیمی سویلیه‌جکسکز یوقسه آغلایه‌جقمیسکز . هایدی بش دقیقه ایچنده بتیرك .. و یورویك شویله ایلری کیده‌لم .

حمرا ایله قمرا اوکده أنکلرینی قالدیره‌رق یورورکن نریمان آرقه‌ده بوایکی‌وجود نازکترینك جاذبهٔ طاقتسوزیله آتلدیغی بوکرداب سودانك سکران تأثیریله محموم وبیتاب وهردرلو احتمالاته قارشی ظهور ایده‌بیله‌جك نتایجی ، موانعی چیکنه‌یوب کچه‌بیله‌جك درجه کوزلری دومانلانمش ، قرارمش وا کثریا برعشق مشروعه قارشی ایدیلن ایلك تصدیلرده قلبه عارض اولان مغدور وکریان بر خیال موقظك « بنی اونوتمه ! بنی اونوتمه ! » أنین سیاه نیازی «

قولاقلرنده اوغـولدایه‌رق ، بر سـودای لذیذ و نوین ایله تلاش ایچنده چارپینان کوکلنه قدر نفوذ ایده‌میوردی .

برقاچ آدیم آتمشلر ایدی‌که حمرا :

— بیلیورمیسکز نریمان بك ، بو آقشام مهربان ، سزی بزه کوسـترمکه بر درلو راضی اولمدی . اقربانك بری برندن فراری مناسب اولمدیغنی سویلدیکم حالده ...

— اوندن شیمدی بکا بحث ایتمکز افندیم .

دائمـا یوریورلردی . صیق آغاچلی بر تپه‌یه کلدیلر . حمرا علاوه ایتدی :

— لکن حرمکز دکلمی ؟ اونی یالکز کوشکده براقوب بزه نه‌سویلمکه کلدیکز ؟

— سزك عشقکز بنی اولدیره‌جکنی سویلمکه کلدم .

حمرا بودفعه آرتق بوتون قوتیله کولیوردی و :

— اوح ! عشق ، سـودا ، محبت ، سـومك ، نه‌یپرانمش ، قوللانلمش ، پورسومش لاردقیردیلر . باخصوص سزك کبی برأولی آدمك آغزندن بونلری ایشتمك .

— سزی سوییورم ، چیلدیره‌جه‌سنه سوییورم !.

— حرمکزی سومیورمیسکز ؟

— سزه پرستش ایدییورم !

— لکن سز مهربانك قوجه‌سیسکز !

— سزك کوله‌کزم !

— نیچون ؟

— سزی اولمك ایچون سوییورم !

— یکی فقط او بوسوزلر کزی دویارسه ...

— او دویارسه هرشیئه حاضرم . فقط سزعشقمی ، بوبنی قهر ایده‌جك عشقمی رد ایدرسه‌کز اولورم ، یاشایامام . بنی قور- تارك . قارشیکزده کوردیککز شو نریمان روحسز بر وجوددر ، اونك روحی شوکل رنکی آووجکزك ایچنده‌در .

— فقط سزی ، اونی سودیکزده آلدیکز ، دییورلر .

— سزه پرستش ایدییورم . بنی رد ایتمیکز . اکر عشقمك شدتنی بیلسه‌کزسز ....

— زوجه‌کزی دوشونکز !

— اوکا مالك اولمه‌یه ایدم ، سزه مملوك اولمه‌یه‌جقدم . روح واردرکه نصفی باشقه‌سنده‌در . اونلر یکدیکرلریله اکمال اولنمق ایچون یار ادلمشلردر . بری دیکرینی قارانلقلر ، خسرانلر ایچنده آرار طوغان قمره صورار ... برخرام موزونك آهنکنه صورار .. بر قماشك فشاشنه صورار .. ایپك صاچلرك قیوریقلرنده آرار .. مسعود خنده‌لرك تیتره‌ین الحاننده ، مغموم کریه‌لرك سکوتنده آرار .. برشمسیه‌نك اسمر سماسنده آرار .. باقیشلرك معنای سرا- ئرنده آرار .. أشنی آرایان برقمری کبی اونی هریرده هرآن کوکلیله آرار .. عقلیله آرار .. خیالیله آرار .. حسیله آرار ، یورولونجه‌یه قدر ، اولونجه‌یه قدر آرار ؛ بولمادن اولورسه محروم سعادت ،

کولمه‌دن ، یاشامادن بدبخت اولور . بولورسه ، بنم کبی ، هرمانعه‌یی چیکنه‌یه‌رك ، برانجذاب طبیعی ایله مشتاقنه قاووشمق ایسته‌ر . بن سزك ، یالکز سزك ایچون یارادلمشم . حیاتمی اکمال ایدیکز . بن سزسز یاشایه‌مام . سزك شونارین لباسکزدن یاییلان رایحه بنم روحمدر .. صاچلرکزك رنکی بنم روحمدر . حرمانیکزك قاتمرلری بنم روحمدر .. شوکوچیجك آیاقلر بنم روحمدر . بوتون خنده‌لرکز ، دوشونجه‌لرکز ، امیدلرکز ، شوخلقلرکز بنم روحمدر . بن یالکز سزك ایچون یارادلمشم . حیاتمی اکمال ایدیکز ، سزسز یاشایه‌مام ....

— نریمان بك جوشدی و بن اوشودم . همشیره ارتق کیده‌لم ، شیمدی نریمان بربحران محموم ایچنده مفتور وپریشان آغلایور وغلیان حس شعفله دومانلانان کوزلری حرکاتنك غلو واجدینی کورمیور . سوزلرینك شوخ قادین اوزرنده‌کی تأثیرینی اکلامق ایسته‌میوردی . مهلك برسودا ایله سودیکی حمرانك قارشیسنده ، بوتون راز درونی دوکه‌ رك یالوارمق وبویله‌جه ترك حیات ایتمك حس الیمیله مدهوش ایدی . حمرانك همشیره‌سیله بوتون بوفغانلرك بحران پریشانندن اورکمش کبی ، فرار ایتدکلرینی کورنجه ، اونلری آلیقویمق و آیاقلرینه قاپانمق ایسته‌دیکی زمان ، اونلر کوشکك قاپوسنی ، نریمانك کوزیاشلرینه قارشی ، قاپامشلردی بیله ....

حمرا همان اوطه‌سنه کیده‌رك مانتوسنی ، باش اورتوسنی باشندن فیرلاتوب : « اوح ربم ! نه وقعه ، نه وقعه ؟ » دییوردی . یامهربان

دويارسه ، ايشته اوزمان بومضحكه ، بر فاجعه‌يه دونه‌جك . بر
چوق كفتكو اوله‌جق . ايكي عائله اركاني بري برينه كيره‌جك .
صوكره حادثه آطه‌يه ، بوغاز ايچنه ، استانبوله اشاعه اولنه‌جق .
بوتون دوستلر دويه‌جق . هريرده كنديسندن بحث اولنه‌جق :
نتيجه‌ده عمرنده بر دفعه دها أكلنمش اوله‌جق .... لكن
نريمانك عشقي ، چيلغين ، متجاسر بر عشق ايسه . يازوجه‌سني
براقوب كنديني آلمغه قالقارسه ... قالقارسه اوطور ياوروم ديه
بيله‌جكمي ....

حمرا قالقدي ، صدفلي ، سكز كوشه‌لي براسكمله اوزرنده
ياري آچيق طوران سيغاره پاكتندن ، اكيلدي ، برسيغاره آلدي .
كبريتي چاقه‌رق اوزانمش دوداقلري آراسنده صيقيشان سيغاره‌يي ،
ايكي كوچك علو ضربه‌سيله عجله ياقدي وكبريتي سوندورميه‌رك اندام
آيينه‌سنك جوارنده طوران ، اوچزلي برشمعداني تنوير ايتدي .
شيمدي برافق رونقدارك بر كوشه‌سنه بكزه‌ين ، ايري آيينه‌دن
انعكاس ايدن ، شعله‌لر ، پنبه دوشه‌مه‌لي بواوطه‌نك ايچني ، برشفق
بولوطي كذركاهنه بكزه‌تدي . اوجي ، ايري دوداقلرينك ايچنه
كومولن ، سيغاره‌يي لذيذ براشتها ايله ايچركن ، آيينه‌نك اوكنه
كچدي . طوردي . كنديني تماشايه ، صاچلرينك اوتعبيره كلمه‌ين ،
صوك بهار صباحلرنده أسن قورو روزكار ايله قاورولمش ، يانمش
ياپراقلرك قيرمزي‌يي آكديران رنكنه بكزه‌ين صاچلرينك لتين
طراوتي ، چهره‌سنك پنبه‌رنكني ، كوزلرينك عشوه‌لر اختراع ايدن

باقیشلرینی تماشا ایدرکن « پك خوش ، پك خوش » اعترافنی ایما ایدر بر وضعیتله ، عکس اندامنه ، کوچك برخندهٔ تقدیر وباشیله بر تمنای آشنائی یوللادی . بیاض قصورسز دیشلرینه باقدی ، بول یکلی قوللرینی قالدیره‌رق ، بغتةً عریان اولان بیلکلرینی تدقیق ایتدی.. أللرینی قالچه‌لرینه دایایه‌رق و یان طرفه تمایل ایدوب بر طور مسحورانه ایله ، بوینی ، بلنی ، بویونی سوزدی ... سوزدی . شیمدی دوشونیوردی : « خیر ، مهربان مقصدم سنی اوزمك ، عظمتکه باصوب یوکسله‌رك کبرکك ناصل قیرلدیغنی کورمك ، حمرایی چکه‌مه‌نك ، حمرایی راست کلدیکنه چکشدیرمه‌نك جزاسنی ترتیب ایدیورمك ... ایشته بواویون بوقدرله بیته‌جك.. نریمان ! سن‌ده یرتمه ، بووجوده صاحب اولمق لیاقتنی هنوز کیمسه‌ده کورمه‌یورم ... کوز یاشلرکه اجیورم .. فقط ... »

أوت ، صمیمیتله آقان یاشلر هیچ بر زمان تأثیرسز اوله‌مازلر. بوقطره‌لرك دوشدیکی زمین ، نه‌درجه چوراق اولسه ینه اوراده کوچك برنهال شفقت بلیرمك احتمالی واردر . حمرانك اوزرنده بودقیقه نریمانك کوز یاشلرینك برتأثیری واردی . لکن بوتأثیر اویاشلرك قورومه‌سیله برابر زائل اوله‌جق درجه‌موقت اوله‌بیلور .

حمرا صویونوب یاتاغه کیردیکی صره‌ده بوکونکی نجن دقیقه‌لرینك کندینی ممنون ایتدیکندن دوداقلرنده ، کوزلرنده برابتسام مسرت اوچیوردی .

*
* *

بوایکنجی مکتوبدی که مهربان قوجه‌سنك جیبنده بولوب اوقویور ،

دیمك كه شیمدی قوجه‌سنك کوکلی تمامیله حمراده ... کندیسی حیاتی بیهوده ، فضله طوران بر بدبخت ، بر کیمسه‌سز ... شو دقیقه اولسه کیمسه اوکا آجیمیه‌جق ، حتی نریمان سوینه‌جك ، حمرا سوینه‌جك . عمری اونلر ایچون بر بار گران . نریمان ، کندیسیله ایشته بر آیدن بری ، لاقیردی بیله ایتمکه تمایل ایتمز ایکن اوکا شرقیلر تنظیم ایدییورمش . شیمدی‌یه قدر لساندن بر منظوم سوز ایشتمه‌مش ایکن بو قادینك عشقیله نریمان شاعر اولمش :

« خندهٔ کلروی لطافتسکز ؛
نورسکز ، روح محبتسکز ؛
آلههٔ عرش ملاحتسکز ،
آفت هنکام شبابتسکز !
ایتمش ایدی لطفکز احیا بنی ؛
اولدیرییور ؛ شیمدی اوخلیا بنی ؛
قورقیدییور آه !.. بو سودا بنی .
قورقیله‌جق مرتبه آفتسکز !...»

بیلمم قاچنجی دفعه‌در ؟ مهربان بونی روحی یانه‌رق ، اوقویور ودوشونیوردی .

ایتمش ایدی لطفکز احیا بنی !!.

قوجه‌سی بو قادینك لطفنه ده نائل اولمش . اووف !! بو فکر ، مهربانك صبرینی تارمار ایدییور . بو حیاتك بر قیامتیدی بوکا تحمل ایده‌میه‌جك . کوکلی بو باری چکه‌میه‌جك ... بلکه شیمدی کندی

بو اذیتلرله قیورانر ایکن قوجه‌سی اوکا « خندهٔ کاروی لطافتسکز!..»
دییور . لکن بونوازشلره معروض اولمق ، یالکز کندی حق
صریحی دکلمی ؟ حمرا نه صلاحیتله ، نه نام ایله کندینه عائد بو حقی
غصب ایدییور ؟ شیمدی حمرا ایله نریمانك اراسنده‌کی مناسبتك
درجه‌سنی ، تفصیلات حقیقیه‌سنی اکلامق ایچون برچاره آرایور .
مهربان بودقیقه نفسنده شدید بر قیصقانجلق طویمایور . یالکز
حقیقته مطلع اولمق ، نیچون ، نه‌دن ، ناصل آلداتلدیغنی بیلمك
ایسته‌یور ؟ حالا او ، قوجه‌سنی جدی ، منفعتسز احتیاطسز
بر حرمت عمیقه‌ایله سوییوردی . بومکتوب ، بوشرقی عشقنی رخنه‌دار
ایتمکدن زیاده ، عزت نفسنه دوقونیور . وتکمیل مسئولیتی حمرایه
عطف ایده‌رك صاف وپاکیزه قوجه‌سنی اخلاله سبب ، بوقادینك
ساخته عشوه‌لری اولدیغنه قرارویرنجه ، دماغی زهرآلود تصمیملر
قهار فکرلرله طوله‌رق ، بوتون آمال مزعجه‌سنی بردن اجرا ایچون
برقرار آنی ویره‌جکی صره‌ده ، ضعف وعجزینك حیلولتنی تفرس
ایله ، اغلامغه باشلایوردی . رقابت سودا برطفل محبتدرکه والده‌سنی
زهرله‌ین بریلان یاوروسنه بکزر ... مهربان بویله برقصد وبراملی
نتیجه‌سیله ، صرف برسوق طبیعی ٔ نسویتله کیمسه‌سزلکك ، چاره‌سزلکك
أك زیاده حس اولندیغی قاراناق ، سس‌سز کیجه‌لرده بویله متروکیت
عشقیله زهرلنه زهرلنه ، اعتدالتی غائب ایدییوردی .

نریمان قاری‌سنی آووتمق ایچون بولدیغی فنا برتدبیره مراجعتله
دائماسوسله‌نوب کزمه‌سنی درمیان ایله‌دیکی زمان ، مهربان قوجه‌سنك

یوزینه کوزلری دیکوب آغلامقدن باشقه برسوز سویله‌یه‌میوردی .

آرتق مهربان قوجه‌سنك هرحالنی ، هرحرکتنی ، هرسوزینی صیقی برتجسس آلتنده طوتیور . قوجه‌سنك آغزندن برکلمه قاپوب بوتون ، بوتون زهرلنمك ایچون اویومایور واونی تفحصلریله اذعاج ایتمکدن چکینمیوردی . جیبلرینی قاریشدیریور ، کاغدلرینه‌باقیور ، کوزلرنده کچمش برخاطره‌نك ایزلرینی آراشدیرییوردی . ودائما موفق اولیوردی . کاه نریمانك جیبنده بولنمش بر چیچك اونی آغلاتیور ، وکاه اویقوسنك اراسنده ایشیتدیکی یاری آ کلاشیلیر برصایقلامه اونی‌اولدیرییوردی وکونلر کچدکجه‌قوجه‌سنك معامله‌سی دکیشیوردی ... حتی حمرا ایله‌قمرانك ، نیچون ، کندیسنه‌کورنمسنه مساعده‌ایتمدیکندن‌طولایی زوجی‌کوچك مجادله‌لریله‌چیقاریوردی .

مهربان بیلیوردی‌که زوجی،والده‌سندن سرکذشتلرینی‌صاقلامغه لزوم‌کورمدکدن‌ماعدا ، قائم والده‌سی اوله‌جق بومرحمتسزقادیندن تشویق بیله کورییوردی . مهربان بوعذابلر آلتنده قیوراندقجه ، اعتدال‌اخلاقی‌ده صارصیلیور . اوبرکتابده‌اوقومشدی‌که « کیمسه‌یی قیصاندیرمق‌ایسته‌مینلر قیصقاندیریلیرلر » دوشونییوردی . — « ایشته بردوغرو سوز بن نریماندن اول باشلامش اوله‌یدم . مادام‌که او اقتدار بنده‌ده وار . »

شیمدی بووسوسه کیتدکجه تزاید وترقی‌ایدییور . أوت ، اونی مادام‌که قوجه‌سی سومیور . لکن اونك سوملکه احتیاجی وار . متروکه او، فقط نیچون؟ معشوقه اوله‌مازمی ؟... مادام‌که هرزمان

یاشامق دوام ایتمیه جك ، هر زمان كنجلك أله كچمیه جك !.. نریمان ، سوكیلی نریمان ، ایشته اونی دوشونمیور ، اونی الداتییور . هم الداتمقله برابر ، بوتون اذواق مظلمهٔ حیاتك قاپولرینی ألیله آچوب ، اوكا صاپابر یول كوستریور . اوده اونوتلمش ، الداتلمش ، مقهور یاشامقدنسه ولو لوزیاشلریله اروا ایده رك ، حیاتنده بركلزار خاطرات طرح ایده مزمی ؟ اوده ، مثلا شوقارشیكی كوشكده ، هر زمان كندیسنه بیه جك كبی متحسرانه باقان صاری بییقلی كنجی ، بر نظرهٔ تشویق ایله تسخیر ایده رك ، اونك بر معبودهٔ یكانه سی اولمق حسیله متلذذ اولەرق ، موقتاً اولسون ، شو هجران یاره لرینی تداوی ایده مزمی ؟ كیزلی ، مؤثر بر انتقام حسیله انشراح ایده مزمی ؟ نیچون قوجه سنه حیاتنی تودیع ایتدی ؟ یاشامق ، بر عائله تشكیل ایتمك ، مسعود اولمق ، سویلمك ، اوپولمك ، تقدیر اولونمق ایچون دكلمی ؟ ایشته بوكون بو رابطه لر كاملاً بتمش . زوجی شیمدی بر دیكرینك مسعودیتنی اكمال ایدییور . برباشقه سنی سوییور . بر باشقه سنی اوپویور . بو حالده كندیسنه نه قالدی ؟ انسانلقده سویلمكه ، تقدیر اولونمغه عائد بر سوق طبیعی واردر . یاشادقجه ، اولدكدن صوكره اونوتولمق اندیشه سی ، بزی مأیوس ایتمكه كافی ایكن ، حیاتده ایكن اونوتولدیغمزه واقف اولمق ، سویلمه یوب ترك اولندیغمزی آكلامق ، بزی چیلدیرتمازمی ؟ ظن ایدییورم كه بوتون سرائر انجسامی مجهول قالمش انتحارلرك سببی ، سودكلری طرفندن اونوتولمق فلاكتندن منبعث اولمق لازمكلیر . رابطه سز ، برایز براقمه دن تعقیب حیات ، فائده سز بر عمر ، كیمسه یی مشغول

ایده‌مه‌دن یاشامق ایشته باخصوص كوزل قادینلره چیلغین بر یأس ویره‌جك برعذابدر . اوت ، شیمدی مهربان اولیویرسه قوجه‌سی وحمرا سوینه‌جكلر و « اوح بوأنكل برطرف اولدی . ارتق بری بریمزه قالدق » . دیه‌جكلر .

مهربان بوتون محاكمات دور ودراز نتیجه‌سنده ، اویقوسز ، أملسز كیمسه‌سز كیجه‌لرك فیصله‌دیلر یله شیمدی كوكلنده طوغان ، ویاواش یاواش بویوین طبیعی برسوق حسه ، فتح وضبط قلوب حسنه تمایل ایتمشدی . ارتق اوده سومسه‌بیله ، سودیرمك ایچون ، مثلا اوفاق برنكاه ، كیزلی برتبسم ایله ممكن اوله‌بیله‌جك ، صمیمی چاره‌لره تشبث ایده‌جكدی . بوصورتله هم كندیسنی دوشوندیره‌جك وهم انتقامنی آلمش بولنمق لذتیله شادكام اوله‌جق .. وكندی عجزندن استفاده ایدن قوجه‌سنك یوزینه مستریح ومطمئن ، استهزالی باقیشلر فیرلاته‌جق ایدی .

سفالتله كچن ازدواجنك بویله دها ایكنجی سنه‌سنده بو قادینك قلبنده انتقام ایچون — درشت ، قیمت ناشناس زوجنه قارشی — برهوس ، أركككلردن آلدیغنی ینه أرككلره ویرمك اوزره اونلرك فوقنده ، اونلردن بویوك كورونمك هوسی طوغمغه باشلادی .

برنجی خطوه‌یی آتدی . اوكنج ایچون حاضرلادیغی تبسمی تودیع ایتدی . كنج طرفندن تعقیب اولوندی . اویابانجینك بویونی بوكدیكنی ومرحمت طلبنی ایما ایدر . بر وضعیت آلدیغنی ، بوقلبنی

ییرتان چارپنتیلرله تماشا ایتدی وبوصیره‌ده اطرافنده نریمانی ،

غافل ، وفاسز قوجه‌سنی آرآدی . اوكا بولوحه‌یی كوستره‌جك ودیه‌جكدی كه : « سن اوقادینك آیاغنه قاپاندیغنی بن خوش كوره‌یم . فقط شو ، بكا بویوتنی بوكن كنجلكده ، بنم آیاغمه قاپاندیغنی ، سن خوش گور . نریمان ! سن اوقادینی اوپدكجه ، بن‌ده بوكا كوله‌یم . اولمازمی ؟ بو مقاوله‌یه راضی اولاجقمیسین . شیمدی بولوحه‌یی یوره‌كك تیتره‌مه‌دن ، قانك غلیان ایتمه‌دن تماشا ایده‌جكمیسین ؟ »

فقط قوجه‌سی بو فجیع لوحه‌دن اوركمه‌سین . یا معصوم قیزلری مرور زمانله تلوث ایده‌جك ، بوایكی لوحه‌نك حضورنده پایمال اولان استقبالنه آغلایه‌رق ، مسببلرینه لعنت ایتمیه‌جكمی ؟

مهربان دماغنده برصرصر اضمحلالك فورانتی حس ایده‌رك اوطه‌سنه چیقدیغی صره‌ده « ننه‌جیم بوده‌یم بن ! » دیین قیزینی ، آغلایه آغلایه قوجاقلادی . یوق او . بویولده دنی بر انتقامك ، ادنی برمقابله‌نك أهلی دكلدی . مهربان هراحتماله مقاومت كوسترمكله ، بلكه قوجه‌سنی ارشاده موفق اوله‌جق‌ایدی ، وبونی امید ایدییوردی .

آرتق قرار ویرمشدی بوتون استهزالی ، حقسز تخطئه‌لره صبر ایله مقابله ایدییوردی . هركیجه نریمان بربهانه بولوب حمرانك كوزللكندن ، حسن طبیعتندن ، كوزل كیینیشندن ، پنجره‌نك آلتندن دیكله‌دیكی پیانوسندن بحث ایدییوردی . بوبحثلر اراسنده نریمان « مهربان مأذونیت ویرسه اونی‌ده نكاح ایدردم وپیانوسیله بزی اكلندیردی » تكلفنی برقاچ دفعه تكرار ایتدیكی حالده قاریسندن كوز یاشلرندن باشقه بر جواب الامادی . بركون حمرانی سودیكنی‌ده

اعتراف ایتـدی و « نه یاپه‌یم مهربان ، دیدی ، اوقادینـك خیـالی قارشیسنده بوتون متانتمی غائب ایدییورم. » بو اعترافلر عینی سرز-نشلرله تکرر ایدییوردی . مهربان اوضعیف خسته‌یه بکزییوردی‌که ورمه مبتلا اولدیغندن قطعیاً أمین ، و برقاچ کون صوکره صولوب اوله‌جکندن خـبردار اولمقـله برابر ، ینه حیاتی هر زماندن زیاده سوه‌ر ، وهر کسدن زیاده آتی حقنده امیدلر بسله‌ردی . شیمدی . بوقادین‌ده قوجه‌سنی بووفاسزلقلرینه مقابل ، بلکه هر زماندن زیاده سـوییوردی واونك قادینلغی أزن أذیتـلرینی ، بردقیقـه صوکره اونوته‌جق وعفو ایده‌جك برحال اسارته کلمشدی .

تموز ایچنده برمهتاب کیجه‌سی ، نریمان کیج کلمشدی . قاریسنك معاونتنی طلب ایتمه‌دن صویوندی . یاتاغنه کیردی .

صباحه قدر اویقوسنك آراسـنده « حمرا ، حمرا ! » فریادیله صاییقلادی. مهربان‌ده قوجه‌سنك بواولدیریجی ، چیلغین افغانلرینی ایشیدییوردی ، بوتون کیجه کندی کندیسنه آغلادی ، آغلادی ، آغلادی ....

صبـاحلین مهربان قوجه‌سنی کینمش بولدی . ارتق نریمـان قاریسنك آیاقلرینـه دوشمش و « برشی تکلیف ایده‌جکم مهربان ، دییوردی ، بنم حیاتمی سن قورتاره‌جقسین ، اولییورم . تکلیفم ، سکا بلکه کوچ کله‌جك . لکن بکا مرحمت ایت ! بوندن صوکره سنك هرزمان زیاده کوله‌ك اوله‌جغم . بکا آجی ، بنی حمایه ایت ! » . مهربان تیتریـور ، برشی آکلامامقسزلقدن متولد بر قورقو ایله

نتیجه‌نك هیبت ووحشتندن قاچمق واونی ایشتمه‌مك ایچون كری یه چكیلیور ویوزینی صارارمش ، تیتره‌ین أللریله اورتیبوردی . نهایت قوجه‌سی هرشیئی صوكنجی دفعه اعتراف ایتدی . حمرا ایله ازدواج ایده‌جكدی . وباشقه برخانه تدارك ایله‌یه‌جكدی . ایكی كیجه مهربانك یاننده قاله‌جق وبر كیجه‌یی اوته‌ده ، اونك یاننده كچیره‌جكدی .

بو تكلیفلری ایشیدن مهربان آغلامییوردی . تیتره‌میوردی ، طونمشـدی . بوغازینـه برشی طیقـانمش ، نفس آلامییوردی . « اوف ! ... زیمـان ! یتیشـیر ! صوص ، ! » دیدی قوجه‌سی متصل آغلایور و هیچ برزمان زائل اولمیـان عشـقندن بحث ایدیـیوردی : « بیلمزسین مهربان سنی هیـچ برزمان شـیمدیكی قدر سومدم ... ودائما سوه‌جكم . سندن آیریله‌مم . اوته‌كی بنی اولدیره‌جك . فقط سن یاشاته‌جقسن . بنی یالـكز اونك ألنه براقمه ، براقمه مهربانجغم ! »

مهربان آرتق كندیسنی غائب ایتمش ، بایلمشدی . كندیسـنه كلـدیكی زمان « پكی دیدی ، پكی . براقكز بنی والده‌مه كیده‌یم . فقط قیزمی‌ده بكاویریكز .. یتیشیر ، بكاوندن آرتق بحث ایتمیكز ! » مهربان آغلایوردی . قزینی یاننه آلمش جارینی كییوردی . شیمدی قوناغك ایچی قاریشمش ، مهربانك قائم والده‌سی بوفلاكتی‌اوّلدن بیلییورمش كبی ، قاپونك اوكنه كلمش . یالـكز بر « آیول نه اولویورسكز » استیضاحیله دیواره ، برهیكل منجمد كبی طایانمش نتیجهٔ حاله انتظار ایدییوردی .

نريمان، «يكى، ديدى، فقط وعد ايت كه بنى ابدياً ترك ايتميه‌جكسين مهربانجغم، وعد ايت كه بنى عفو ايده‌جكسين.» بونلرى سويلركن، مهربانك ايلريله‌ديكنى كوردى. وقوشدى، بويوننه صاريلدى. قاريسنك صارارمش، ضعيف ياناقلرينى اوپمكه باشلادى «وصاقين بندن افتراقه چاليشمه. سنك حسرتكه دايانامام» ديه فريادايديور. مهربان قاپويى اچاركن تكرار ارقه‌سندن قوشيور وديوردى: «طور، بكا كيجه‌لك كوملكنى براق، بن اوكا سنسز كيجه‌لرمده صاريله‌يم. بن اونى قوقلايم، اونى اوپه‌يم. بنى الله عشقنه براقمه، برهفته والده‌كده اوطور، استراحت ايت، ينه بن كلوب سنى آله‌جغم.» مهربان حاضر لانان عربه‌سنه داديسى وچوجغيله بينركن ارقه‌سندن قوجه‌سنك اغلاديغنى ايشتمه‌يوردى.

— نينه كندى كنديكه نه‌يه كوليورسلك؟

— هيچ!..

— اوصارارمش كاغدلر نه؟

— اعاده اولنمامش بورج سندلرى

— اسكيمش مكتوبلره بكزيورده...

— خاير قيزم.

مهربان آرتق اون التى ياشنه كيرمش قيزينك قارشيسنده، بوكون حقيقتى اعتراف ايده‌ميوردى. أوت اوكاغدلر اعاده اولنمامش بردين سعادته عائد خاطره‌لردى. اواسكى مكتوبلر بر مجموعهٔ اشعارك

صحیفه‌لری اراسنده کومولمش کل یاپراقلری کبی رنکنی رائحه‌سنی غائب ایتمکله برابر ، کولر یوزلی دقیقه‌لری مخطر یادکارلر اولدیغی ایچون دکرلرندن زیاده کیزلی قیمتلری واردی .

قیزی رعنا ، والده‌سنك مبهم سوزلرندن ، کندیسنه اکلاتمق ایسته‌مدیکی برشیله مشغول اولدیغنی حس ایده‌رك ، دائما محزون اولان نینه‌سنی برقات دها اذعاج ایتمه‌مك ایچون بربهانه ایله‌اوطه‌دن چیقدیغی زمان ، یالکنز قالان مهربان تکرار ، بومکتوبلری‌اوقومغه باشلادی .

اوح ! بوکچن اون‌درت سنه ظرفنده نه‌لر اولمشدی ؟ شیمدی برحکایهٔ فلاکت اولان ماضی بوقادینك دماغندن کچییور . نریماندن افتراقندن صوکره‌قوجه‌سی والده‌سنك اصرارینه مقاومت ایده‌میه‌رك کندیسنی تطلیق ایله‌دیکی طویولنجه ، حمراده بو صیره‌ده ظهوری طبیعی اولان بر چوق کفتکولردن احترازاً نریمان ایله ازدواجه جرأت ایده‌میه‌رك وظیفهٔ انتقـامنی ، بوافتراقه وسیله اولمغه موفق اولدیغندن طولایی ، اکمال اولنمش عدایله نریمـانك تکرار تکلیف ازدواجنی ردایدوب موقةً اقرباسندن بریله طشره‌یه کیتدی. نریمان‌ده استانبولده طوره‌مدی برشهبندرلکله آوروپایه کیدرکن ، بوتون بومعناسزلقلرینه وفاسزلقلرینه‌رغماً ینه‌مهربانه امیدلرویره‌رك ، کیزلی وعدلرده بولونمقدن چکینمدی . استقبالنی تامین ایله برایکی سنه‌یه قدر ، پدرینك ثروتنه محتاج اولمیه‌جق متواضع برموقع اشغال ایدر ایتمز تکرار قاریسنه آغوشنی آچه‌جق وکچن فلاکتلری الی الابد

اونوته‌رق ، مسعود اوله‌جقلردی . اوح ! حالا قوجه‌سنك چیلغین
بر عاشقه‌سی اولان بو قادین ایچون ، بووعدلر نه‌أملپرور تسلیلر
ایدی . نریمانك محل مأموریتندن یازدیغی بومکتوبلر ، ایشته
صولمش ، پژمرده وعدلر حالا قوجاغنده طوریپوردی. بوسطرلر
بو کلمه‌لر یالان سویله‌ین برر مجرم پریشانلغیله شیمدی کوزینك
اوکنده محجوب وخجیل تیتره‌یورلردی : « اوروپانك بودغدغهٔ
سفاهتی ، مهربانسز اونك کوزنده دکلمش . کیجه‌لری بر یره
چیقمیورمش ، یالکز سوکیلی مهربانتی دوشونییورمش ، نهایت
ایکی سنه صوکره ینه برابر بولنمق ایچون استانبوله کلدیکی زمان
هرشی اونوتیله‌جقمش ، بو ایکی سنه ظرفنده هرزمان یاننده
کزدیردیکی رسمنه باقه‌رق متسلی اوله‌جقمش . چوجغنی کوره‌جکی
کلمش . اونك‌ده رسمنی ایسته‌یور . » بی‌چاره قادین ، بو مکتوبلره
هرشیئی اونوتمش کبی جوابلر یازمشدی . لکن جوابسز قالان
صوك مکتوبی ، بلکه واصل اولمامشدر ، خلیاسیله تأکید ایتدی
ینه جواب آلامادی . ایکی سنه‌ده بویله کچدی . بو قادینه خبر
ویرمشلردی که مخابره‌لرندن خبردار اولان قوجه‌سنك والده‌سی
اوغلنی تجدید مناسبتدن منع ایچون اوغلی نریمان اوزرنده‌کی نفوذینی
استعمال ایتمش ، وحتی مخابره‌یه دوام ایتدیکی تقدیرده اولادلقدن رد
ایله‌یه‌جکنی‌ده علاوه ایله ، اوغلنی تهدید ایله‌مشدی . مهربان
بواراجیفه احتمال ویره‌میوردی . کندیسندن بوقدر نفرت ایتمك
ایچون قائم پدرینه ، باخصوص قائم والده‌سنه نه فنالق ایتمشدی

کندیسنك ، قوجه‌سنك برده اولادینك خرابنی ایسته‌مك ، اوچ کوکلی بردن أزمك پك کناه اوله‌جقدی . بونی کیمسه ارتکاب ایده‌مزدی .

نهایت ، ذاتاً خراب اولان قلبی ، بر کون صوك بر ضربهٔ املشکننله یقیلدی . نریمان اوراده بر اجنبی ایله تأهل ایتمشدی . ارتق هر امیدلر محو اولمشدی . بو ضعیف وجودینك تحمل ایده‌میه‌جکی بر چله ایدی . دوشدی . یاتاغه شدتلی بر حما ایله دوشدی . او آرتق یاشایه‌میه‌جقدی . اولمك ایسته‌یوردی . اولوم بر یلان کبی اوکا صاریلمش ، بوتون وجودینی قطره قطره زهرلرکن ، او ، ینه بیلمیوردی‌که نیچون یاشایوب دوریوردی . والده‌سی قیزینی ناصل تسلی ایده‌جکندن اظهار عجز ایدیوردی . بووالده ایله قیز ، بویله عذابلر ایچنده یاشارکن مهربان والده‌سنه ، بر صباح دیدی‌که « آننه ارتق بن یالکز یاشامه‌دن قورقیورم . » والده‌سی‌ده قیزینی یالکز یاشامقدن قورقیوردی .

طول برقومشولری وار ایدی‌که، بوعائله‌نك بوتون‌سرکذشتنی بیلیردی . کریم افندینك برسنه‌دن بری مصراً وقوع بولان‌ازدواج حقنده‌کی تکلیفلری مهربانك والده‌سنه« یالکزیاشامقدن‌قورقدیغنه » دائر اولان اعترافندن صوکره مجبوراً قبول اولندی .

سعادت واقباله طویه‌مه‌یان عمرفانی ، بعضاً اولییور ، ریان سفالت‌ده اولامایور . بدبخت اولدقجه — بلکه حس ایتمکمزین — تمادیٔ اضطراب ایچون تعامی ایله کندیسنی دیکر بر کریوهٔ ألمه

فیرلاتمقدن چکینمیور . بدبختلغه ، سفالته طوغرو کندیسنده ، سرائر انکیز بر تمایل ، بر انجذاب حس ایدییور . هرزمان آغلامق ، هرزمان کولمك کبی اونی اوصاندیرمایور . حتی ، تقدیر ایتمه‌دن ، الك صوکره ، بردورهٔ اضمحلاله کلیور ، ایکله‌یه‌جك برده سفالتنه قارشی شطارتلرله کولیورو برغلط حس ایله ، یارواغیارینی ده کولدیرمك ایچون أذیتلرینی ، تبسملریله اشباع ایده ایده نقل ایدییور . بویله بازیچهٔ قضا ، تشنهٔ جفا ستمدیده‌لری ساده‌جه « طالعسز » توصیفیله یاد ایده‌رك ، سقوطلرینك اسبابنی آکلامق ایسته‌میورز . بلکه بونلر یاقیندن تدقیق اولونسه‌لر کدرله ائتلافلرینك . خارجده بر سائقی بواه‌رق بونلره مرحمت ایدلدیکی قدر ، مسببلرینه لعنت ایتمکده مضطر قالیردق .

مهربان ، کندیسنی ترك ایدن زوجنك ، شیمدی بر یابانجینك آغوشنده ، کندیسنی اونوتدیغنی دوشونمکدن متولد ، الم رقابتك قارشیسنده ، یالکز قالمقدن قورقدی ، اوقدر قورقدی که قیزینك بوصیزه‌ده حزن ایله مشبوع ، صولغون نظرلرندن‌ده قاچه‌رق ، برپازار ایرته‌سی کونی نکاح ایچون وکالتنی اعتراف ایتدی . بو جرأت تصدی زیمانه برمقابله ، اوندن براخذثار ایدی . سابق زوجنك بوازدواجی خبر آلدیغی زمان چکه‌جکی اضطرابی تخمین ایتمکله منبسط اوله‌جقدی . قادینلری کله تشبیه ایدنلر ، اونلرك مأیوسیتلی زمانلرنده سرابا دیکن اوله‌جقلرینی البته دوشونمشلردر .

مهربان کریم افندی ایله روبرو کلنجه ، ایلك زوجیله اونك

فرقنى كورمش واوزمان ديمشدى كه : نه ايچون بوتون مسؤليت معنويه نرى ماندە ايكن ، او كنديسندن تازه ، بر رفيقه نك يانده مسعود اولسونده ، بن كناهسزلغمله ، صوچسزلغمله برابر بو اختيارك آغوشنده انكساف ايده يم . اوح ! نه دن او ، بنى أززكن ، بنم اوازهٔ اشتكايه بيله حقم جرأتم اولمسون . بنم ضعفم ، اونك قوتندن مستفيد اوله جق ايكن ، او بنم عجزمدن انتفاع ايله ، بنى بويله چوروتسون . صوكره برىده بن بيتركن ، آرقه سنه دونوب بردفعه ظلم ديده سنه باقماسين بيله ...

كريم افنديك أللى سنه نك جوارنده كزن ياشى ، ثروتنك دغدغه سى اراسنده كوچلمك ايستركن ، مهربانك حزن عميقنه برخندهٔ تسلى توديع ايده مه ين ، اسمر چهره سنده كى بوروشوقلردن تاريخ تولدينك قدمى اوقونيوردى .. مهربان بركون كلوبده قيزينى ألندن استرداد ايده جكلرينى دوشوندكجه نه لر ، نه اضطرابلر چكمشدى . قيزينه قارشى دائما تزايد ايدن محبتنه كريم افندى تحمل ايده ميور . واوكى قيزينى اوفاق بروسيله ايله خيرپالامق ارزوسنى يكى قوجه سنده كورن بوقادين فوران ايدييوردى .

كريم افنديله كچن بش سنه لك حياتى ، برنجى زوجنك خيالى وقيزينك محبتى اراسنده برعذاب جهنمى ايدى . قوجه سنك درشت معامله سنه ، كنديسى كبى دنياده اذيت چكمكله مبشر اولديغنه ارتق قوياً قانع اولان بوطالعسز قادين ينه قاتلانه جقدى . فقط قيزى بر آقشام ينه اغلايوردى . اوكى پدرى هيچ برشى ايچون اونى تحقير

ایتمش واوکا « نه اوله‌جق ؟ اوبابانك صلبندن کلمه‌مشمی ؟ » دیمشدی.. یوق آرتق بوقدری چوق ایدی . اولادینی آلدی وایلك دفعه نریماندن آیرلدیغی کبی صمت وسکوت ایله دکل برفریاد وحشیانه ایله بوآدمك خانه‌سندن‌ده فرار ایتدی وینه والده‌سنك یاننه کیتدی .

آرتق راحت ایدی . قیزینی تربیه ایتمکدن واونك مسعودیتنه چالشمقدن باشقه‌دنیاده برأملی قالمامشدی . اوشیمدی ایلك‌زوجنك ایلك عشقنك ، ایلك سعادتنك برتمثالی اولان بوقیزده بویودکجه پدرینك ، آثار وعلائم مشابهتی تزاید ایتدیکنی کوریوردی ارا صیره پدرندن بحث ایتدکجه والده‌سندن آجیقلی برشهیق هجراندن باشقه جواب آله‌مایان رعنا والده‌سنی اوزمه‌مك ایچون پدرینی لساننه آلمامغی اعتیاد ایتمشدی .

مهربان اوقودیغی بو صارارمش مکتوبلری قاتلادی ینه چکمه‌سنك ایچنه « بی چاره قادینلق ! » دییه‌رك قویدی . یدی سنه‌درکه بویله بی‌امل، بی‌نیاز یاشایور وقیزینك مسعودیتنی‌قورقه‌رق دوشونیوردی .

برکون اوکاخبر ویرمشلردی نریمان استانبوله یالکز اوله‌رق عودت ایتمشدی . نریمان ایکی سنه‌در بکار ایدی . درسعادته عودتنك اك مهم سببی‌ده بوآدمك تکرار مجردنده‌کی فاجعه ایدی. نریمان دوچار اولدیغی بو بادره‌یه تحمل ایده‌میه‌رك عودته مجبور اولمشدی . اون ایکی سنه‌در تحت ازدواجنده اولان زوجه‌سنك برصباح برآدمله فرار ایله‌دیکنی کورمش وبو ناموسسزلغه

تحمل ایده‌مامشدی . بوضربه نریمانی کوچرتمش ایدی. شیمدی
بو آدمی زقاقده کورن آشنالری اونی طانیه‌میورلر . اوقدر
دکیشمش اوقدر بوزولمش ... صاچلری آغارمش، بلی بوکولمش،
یوزی بوروشمش ، کوزلرینك فری اوچمش ، اسکی متلون ،
هرجائی ، پرهوس ، پرأمل نریماندن مغموم ، جامد بر هیکل
قالمشدی .

پدرینك دعوتی اوزرینه یاننه کیدن رعنا باباسنی بکنمه‌مش ،
حالنه آجیمشدی . والده‌سنه پدریله ملاقاتلری حقنده ایضاحات
ویره‌مدی . آرتق نریمان بونجه سنه‌در آرامادیغی قیزینی شیمدی
نوازشلره ، هدیه‌لره غرق ایدییوردی .

— قیزم والده‌که نه قدر بکزییورسین . بیلییورمیسین‌که بزده
والده‌کله سنك یاشنده ایکن تأهل ایتمشدك . بوتون اطوارك ،
اوضاعك ، حله کلمه‌لری تلفظنده صوك حرفلری عجله ایله خذف
ایدیشلرك هپ والده‌كك اوزمانکی حاللرینی آکدیرییور .

رعنا والده‌سنك‌ده بالعکس کندیسنی هرزمان پدرینه بکزتدیکنی
سویله‌یجه ، آرتق نریمان طایانه‌مه‌یور . وآغلایه‌رق وهرمسئولیتك
کندیسنده ، قدرده ، اخلاقنده اولدیغنی سویله‌یوب ، اون درت
سنه اول ترك ایتدیکی بو بیچاره قادین حقنده قیزیندن تفصیلات
ایسته‌یور ، وبتمز توکنمز ، صمیمی سؤاللریله قیزینی عادتا تضییق
ایده‌رك مشکل برموقعده براقیوردی .

رعنا ایسته‌یوردی‌که والده‌سی‌ده پدرندن بحث آچسـك . مهربانك

چکدیکی اضطرابات کوزلرکه سیاه برتول چکمش کبی قیزینک پدرندن معلومات کتیرمك خصوصنده‌کی انهماکنی او ، کورمییوردی .

رعنانك سیاه ایری کوزلریله ، صاری صاچلرینك اوچوق پنبه چهره‌سنه سرپدیکی سایهٔ تضاد ، کورنلرك نظر تقدیرینی جلب ایدییور ویاواش یاواش فیصیلدیلرله باشلایان مطالبات وکوریجی سوزلری تقرر ایدییوردی . برکون احبادن برینك مخدومی حقنده مهرباندن موافقت جوابی المشلردی . مهربان شیمدی قیزینك‌ده کندینی ترك ایده‌جکندن عادتا قورقه‌رق خودکاملغی ایما ایدن برمحبت عمیقهٔ مادرانه ایله بومطالباتك ممکن مرتبه تأخرینی قلباً ارزو ایدییور وبونك ایچون وسیله‌لر ، مانعه‌لر ایجادنده بویوك برمهارت ارتجالیه کوستریوردی . فقط صوك تکلیف اوقدر مکب وقطعی واوقدر املفریب ایدی‌که بوخصوصده قیزینك ده تمایلنی حس ایدنجه ، موافقت جوابی ویرمکده مضطر قالدی . قیزینی چاغیردی برطور حزین وقورانه‌ایله بوخبری تبلیغ ایدرکن ، عمان ماضینك افقلرندن قوپوب کلن برصرصر دورادور خیالك کنار قلبنی کمیردیکنی حس ایتدیرمه‌مك ایسته‌یه‌رك ، بر ایکی دامله یاشله دومانلانان بایغین کوزلرینی برانجه منديل‌ایله قاپادی و « برکره ده پدرینك مساعده‌سنی آلملیسین » دیدی .

مهربان پك سودیکی قیزینك استقبالی ایچون ، آجی تجربه‌لر ، مخوف قضالر کچیرنلرده کوریلن ، بدبین قورقاقلقله فنا ، مزعج اندیشه‌لره قاپیلیور . کندیسنك چکدیکی چله‌لردن ، بر زلزلهٔ قضا

ایله تعمیر ناپذیر صورتده خراب اولان حیاتندن اورکمش اولان
مهربان بر کون مطلقـا بوچوجوغه ارثاً انتـقال ایده جکنه اعتماد
ایله‌دیکی ناساز ، خائن بر طالعك عاقبت قیزینی‌ده صارصه‌جغنه قائل
ایدی . قورقیوردی . فقط بووهمندن کیمسه‌یی خبردار ایده‌میور
ومشئوم فکرندن طولایی هر کسك اونی تخطئهٔ ایده‌جکنی بیلیوردی
قوهٔ معنویه‌سی منکسر اوله اوله دنیاده کندیسی ایچون اضطرابدن
اذیتدن باشقه برشیئك وقوعنه احتمال ویره‌مدیکندن قیزینـه چیقار
بوقسمتی بیله نعمت دکل برسکون قبری ایچنده کچن او آخر حیاتی
اخلال ایده‌ن برفلاکت کبی تلقی ایدییوردی .
سیغاره‌سنك سوزوله‌رك یاواشجه یوکسلن ، اوچوق ماوی دومان
خلقـه‌لری اراسـندن ، اینجه ، صولغون دوداقلرینی تیـتره‌ته‌ك
کندیسنك والده‌سنك قوجاغنه دوشـدیکی کبی ، برکونده کندی
« آغوشـنه اتـه‌جکم بنی قورتار ! » فریادیله قیزینك یقیـله جغنی
دوشوندکجه یومروقلرینی صیقه‌رق بیهوش قاناپه‌نك آرقه‌لغنه باشنی
براقیویرییوردی .

رعنا ازدواجی خبرینی پدرینه تبلیغ ایتدیکی صره‌ده اونی امید
ایتدیکندن آز بوایشـه اهمیت ویردیکنی کوردی . پدری جواب
ویرمیوردی بیتیردیکی سیغاره‌یی تجدید ایده‌رك اوزون نفسلرله یکی
سیغاره‌سنی چکه‌رك باشی دومانلر ارقه‌سنده غائب اوله‌جق راده‌یه
کلییوردی . برکیزلی بحران ایچنده ایدی . رعنـا محجوب ومتهیج

پدرینك لساننـدن چیقه‌جق حکم قطعی‌یه انتظارلر ایچنده کوزلرینی
پرده‌کی حالی‌نك قیرمزی چیچکلری اوستنه دیکمشدی .
نریمان آغیزلغی کمیرر کبی دیشلرینك اراسنه قیصدیرمش ،
قیر دوشمکه باشلامش درت کوشه صاقالنك براوجنی صاغ ألنك
اورتا پارماغیله بورارق شیمدی اوطه‌ده کزینیوردی یکدن قیزینه
طوغرو کله‌رك وا کیله‌رك یاواشجه صوردی :
— رعنا بوانتخاب اولنان آدمی سن ایسته‌یورمیسین ؟
رعنا ویره‌جك جواب بوله‌مدی خلجان ایچنده ایدی .
— بو آدم سنك قوجه‌ك اولمیه‌جقدر دیسه‌م بکا کوجنه‌جکمیسین.
سویله طوغرو سویله ، بکا کوجنه‌جکمیسین ؟
قیزی ارتق بوقدر تضییقه تحمل ایده‌مدی ، پدرینك هیچ
مأمول ایتمدیکی بومعامله‌سندن حاصل اولان تأثیر الله کوزلرندن
یاشلر دوکولمکه باشلادی . هنوز یره مرکوز اولان نظرینی تبدیل
ایتمامشدی اوطور تسلیمیت وسکونتله یاشلرینی پدرینه کوسترمه‌مك
ایسته‌یور ووالده‌سنك بو آدم حقنده بسله‌دیکی درین ، نهانی نفرتنده
نه‌درجه حقلی اولدیغنی بودقیقه اکلایوردی .
— آغلایورسین ، رعنا ، دیمك‌که بوازدواجك حصولنی
محقق ایسته‌یورسین . اویله‌ایسه بیل‌که بوازدواج اولمیه‌جق!اوسن‌ده
بوآدمك رفیقه‌سی اوله‌میه‌جقسین !
شیمدی‌یه قدر أك اوفاق ارزوسنه بیله ممانعت ایدلدیکنی
کورمه‌مش، محرومیته الیشمامش اولان بوایچلی، ضعیف وجودحیاتنه،

کوکلـه تعلق ایدن بویله بر مسئله‌نك ، هنوز بر سنه‌در یوزینی کوردیکی ، وانجق پدرکـدر دیدکاری ایچون طـانیدیغی بو آدم طرفندن بوصورتده بی‌رحم وشفقت رد اولندیغنی کوریجه عصبی قادینلرده تصادف اولنان ناچار بر جرأت ایله کوزیاشلرینه قاریشان بر حنجقریقله « نیچون ؟ » دییه فریاد ایتدی .

نریمان اعتدال ووراکـدیتنی محافظه ایده‌رك جواب ویردی : « نیچونمی ؟ بیلمیورمیسن ؟ سن ازدواج ایدر ، کیدرسه‌ك والده‌ك اوکیمسه‌سز قادین یالکز قاله‌جق ، اونی یالکز براقه‌مانك ، بنی بویله خراب ، اونی بویله مأیوس ترك ایتمه‌نك چاره‌سنی بول .. صوکره سن‌ده برخوردار اول . اکلادکمی ؟ ... »

رعنا شیمدی « اووح ! باباجغم ، باباجغم .. » چیغلغیله پدرینك قوجاغنه آتلمشـدی وبو اختیار اولمش ، رنکی اوچمش کوزلردن دوکیلن اسـترحام وندامت کوز یاشلری قیزینك صاری صاچلرینی ایصلادیـیوردی . بو برلوحـهٔ رجد واستغراق ایدی هرایکیسی‌ده کوله‌رك بختیـار ومتهیج آغلایورلردی . رعنا پدرینك مقصـدینی اکلامشدی . شیمدی ، باباسی ، . الده ـله وبو دفعه ، آرتق آخر عمرینه قدر ، باریشمق وتکرار ازدواج ایتمك ایسته‌یوردی .

رعنا والده‌سنه یالواره‌جق ... یالواره‌جق ونهایت رقت قلبندن امین اولدیغی ایچون اونی اقنـاع ایده‌جکدی وبو اعتمادینی پدرینه ، بیك بوسهٔ شفقت اراسنده ، سویله‌دیکی زمان باباسی‌ینه اغلایه‌رق :

— قیزم والده که دی که بن بر بدبخت ایدم . بن برسفیل ایدم .

شیمدی برنادمم بنیعفو ایتسین یاوروم ! بوندن صوکره سنك خرم
برپدرك ، والده‌كك مطیع بر كوله‌سی اوله‌جغم . باق اغلایورم . سویله !
سن بنی عفوایتدیككبی والده‌كده عفو ایده‌جكمی ؟ سویله !...

ایكی آی صوكره، پدری ینه والده‌سنك حضورنده ندامت كوز
یاشلری دوكركن، رعنا شادان ومنشرح، زوج مسحورینه نغمات
سعادتی انشاد ایدییوردی .

وهرقیریق قلبی ترمیم ایدن زمان ، بولانۀ منكسری ده برياوروأليله
تعمیر ایله‌مشدی .

— ٢٧ نیسان ١٣١٧ —

معمای دل

معمای دل

بن مقبره‌یی برچوجغك مربیه‌سنی سومه‌سی کبی قورقه‌رق سوه‌رم . مقبره ازلیت ایله ابدیتك فنا ایله بقانك بر محفل تلاقی نهانیسیدر . أك صاف ، أك غریبانه کوز یاشلری بورایه دوکولور . أك وجدانی دعالر بورادن یوکسلیر ... هیچ بر شیله نهایت بولامایان آمال بشر بوراجغه منتهی اولور ... مزارستان بر نهالستان خزان رنك سکوندرکه بهاری آنجق صباح محشر ، نسیمی یالکز سور اسرافیل اوله‌بیلور !

اکثری ، کونش باتار ایکن ، بر صاری یاپراغك — اختضارنده تتره‌یه تتره‌یه اللهنه یالوارر کبی — سقوطنی ؛ عریان بر دالك — تأثیر روزکار ایله دائما — ارتعاشی بکا کیزلیجه اولومی ارائه ایدر ، آجی آجی کولمسه‌رم .

رحمت رحمانه امانت ایله‌دیکم تعلقاتمی زیارت ایچون کچنده اسکدارده‌کی قره‌جه احمد مزارلغنه قدر کیتمشدم .

هوا کوزل ایدیسه‌ده ایکی کون اول یاغان یاغموردن

متحصل رطوبت حالا باقی .. ایصلاق چمنلری چیکنه‌یه‌رك ، آیاغم کیللی چامورلره باته‌رق ، کوچلکله یورویوردم . سرویلردن متشکل اوطوفان حضارتك ایکله‌یه ، ایکله‌یه ، تلاطمی قارشیدن نظر ابتصاره تصادف ایدنجه قورقمغه باشلادم و اوعمان عدمك کنارینه واصل اولدیغم حالده درونه کیرمکه بردرلو جسارت ایده‌مدم !..

صاری یشیل قوزالاقلرك ، قیریق طاشلرك ، قورو داللرك دیکنلرك آراسنده یورییوردم . مزارلغك طوپراقلرینی — یالکز کوز یاشلریله ایصلانمش کبی — پایمال اتمکله قیامیوردم.. یوره‌کم تتره‌یوردی .

روزکار شدتلندکجه ، یاپراقلری دوکولمش سروی داللرینك یکدیکریله مصادمه‌سی — برچوق چیریل چیپلاق قدیدلرك بری برلریله چارپشمه‌سی کبی — مخوف برولوله قوپاریوردی. بایقوشلرك قهقههٔ هول انکیزینی أرواحك چیغلغی ظن ایدییوردم. باصدیغم طوپراق ییغینلرینك ، چوکمش مزارلرك اورته یرلرنده‌کی دلیکلرك آلتندن ، تراب آلود چشمخانه‌لرك بکا مستهزیانه منعطف اولدقلرینی دوشونورکن ، یانمه دوشن برقوزالاغك ، اوستنه باصدیغم بردالك چتیردیسندن قورقیوردم .

قارشیدن — نمازه طورمش بر جماعت کبی — صامت ، متوکل ، صف صف طوران مزار طاشلرینك جبهه‌لرنده‌کی غیر منتظم قیریقلری ، چاتلاقلری بونجه سنه‌در اقلیم عدمه

کوچوب کیدنلرك چین جبیننه بکزه‌یه‌رك ، اوعتـاب اخرویه کتابه‌لرینی اوقویه اوقویه ، پیش نکاهمده صانکه باب أبدیتك قانادلری آچیلیویردی ... دیواردن هدف هوسات ماسـوا ، بریبغین مزار طـاشی شکلنده قارشـیمه دیکلدی ... دماغمه چوکن بارکران حسـیاتدن بویونم بوکلدی آرتق دوشونیور ، متمادیاً دوشونیوردم ...

سرویلرك تیتره‌ك کولکه‌سی ، اینجه ، سـیاه برتول کبی ، قبرلرك آراسنه غیر منتظم سریلمش ایدی .

هر طرفده یشـیل ، صـاری ، ترنجی ، سـیاه ، بیاض ، رنکلرده یوسونلردن لکه‌لرله مستور ، چوکمش لحدلر ، قیرلمش مرمر فسـلر ، میدانه چیقمش کمیکلر ، صـارارمش دیکنلر حوصله‌سوز بر منظره تشکیل ایدییوردی . اورته‌لقده چیت یوق ؛ روزکار اسمییور ، یاپراق قیمیلدامیور ... یالکز برایکی قارغه‌نك قانادلرینك صداسی بو قوجه مزارلقده عکسلر حاصل ایده‌ایده اوچیبوردی ...

§

باشم کوکسـمك اوسـتنه دوشـمش ... بینم ، کوزلرم یورلمش ... طالغین طالغین عودت ایتمکه باشلادم . غریبدر ! کوکلمده مظلم بر آرزوی تفلسف حاصل اولدیغی حالده شیمدی بر دورلو دوشونه‌میوردم . یاقینده بر قاراالتی کوردم . بنم کبی بری دها مزارلرك آراسنه اوطورمش ، باشنی اوکنه ایکمش ،

دیرسکنی مرمره دایامش .. حرکتسز طوریوردی . یاننه
کیتدم ودرحال طانیدم : مکتب رفیقلرمدن جلیل ایمش . هم
زواللی آغلایورمش ... بنی کورنجه ممنون اولمدی ظن ایدرمکه
پك قیصه بر آشنالق ایتدی .

بیچاره‌یه دقت ایتدم ، صاچلری اغارمغه باشلامشدی .
اسکی رفیقمی تعجیز ایده‌حکمی بیلدیکم حالده ، بلکه تسلی
ایده‌بیلیرم امیدیله محترزانه اسباب زیارتنی سؤال ایتدم . باشنی
قالدیردی ؛ قوتسز ، آهنکسز بر صدا ایله جواب اوله‌رق
یالکنز بر :

— اوف ! عزیزم !..

دیه‌بیلدی . لکن بردن‌بره جوشان کوز یاشلری سوزینی
اتمامه مساعده ایتمدی . یاره‌لرینك آل قانلرینه باقوب‌ده صاراران
مجروحلر کبی ، بو بدبخت‌ده — یاننده‌کی لحدك سینه‌سنده‌کی
کلمره نظری انعطاف ایدنجه — رنکی اوچوویردی . آغلادی .
آغلادی ... هم بلااختیار بنی‌ده اغلاتدی . کدرینه اشتراك
ایتدیکمی حس ایدنجه برآز متسلی اولدی . باشنی صول
اوموزینه طوغری بوکه‌رك ، وژا کتنك یان جیبندن چکدیکی
مندیلی ایله متمادیاً دوکیلن یاشلرینی قورووده‌رق — کسیك بر
سسله — حسبحاله باشلادی :

« شو مرمرلری صارارمغه ، کتابه‌سنك یالدیزلری دوکلمکه
« باشلایان لحد برنجی زوجه‌مك مزاریدر . بن اونی پك چوق

« سوردم . ورمه محکوم ایمش .. نه‌بیله‌یم بن ؟.. »

« بش سنه‌لك بر سودادن صکره ، بر کیجه پاریسی ،
« حرارت آتشین سکران — ضعفیتدن اینجه‌لنمش دوداقلرینی
« قوروتدیغی زمان — تتره‌ین قوللرینه اتکا ایله یتاغنك ایچنده
« طوغریله‌رق ویوزینه دوشن چیتشمش صاچلرینی ، اینجه
« پارماقلریله قولاقلرینك ارقه‌سنه طوغری ایته‌رك ، اوزون
« سوره‌ن بر ایکلتی ایله ، بندن ایسته‌دیکی برقدح شربتی ألمدن
« آلدی ؛ یوزمه فری اوچمش کوزلرینی دیکه‌رك ایچرکن ، انکی
« صیجاق کوز یاشی‌ده یاناقلرینك اوستنده پارلادی . دوداقلرینی
« بیهوده چارپدی ... بر کلمه تلفظ ایده‌مه‌دن کیتدی . بنی‌ده
« شو دنیاده برملك یاوروسیله براقدی ! اوهفته ایچنده ایکی کره
« انتحاره تصدی ایتدم ، چونکه کندیسنی پك سوردم ..
« نه‌ایسه !.. »

« رحیمه‌نك ایکی وصیتی واردی . بری أليله یتشدیردیکی
« بنفشه‌لری مزارینك اوستنه دیکمه‌م ، دیکری همشیره‌سیله
« ازدواجم . اوف ! طاقتفرسا تکالیف !.. صانکه آشیانهٔ
« ویرانهٔ محرمیتمه باشقه بر پریٔ تسلیساز داخل اولورسه
« اوایلك یادکار سوداسی اولان قیزم خجسته‌یه تماميله باقیله‌میه‌جق
« ایمش .. آجانم بونلر هپ ، هپ قدره معاونت ایچون مراجعت
« اولنان تدابیر بیهوده ، تشبثات مبهمه!..عقل‌ایرمیورکه !..... »

بوصره‌ده جوشان روزکاردن سرویلرك رفرف متلاطمی

— بارگاه الوهیته دوغری رفع وترتیل ایدیلن بر مرثیه کبی — موقعك مهابت روحانیه‌سنی تزیید ایدییوردی . جلیل سکوت ایتدی . خاطرات ماضیه‌سی کوزینك اوکنه کلمش کبی کوزلری طالدی . ینه آغلایوردی .

« اوت ! همشیره‌سیله‌ده برسنه یاشادم بوقیصه مدت »
« ظرفنده چکدیکم مادی ومعنوی عذابلری الله بیلیر . لطیفه‌یه »
« ورم همشیره‌سندن زیاده یاقیشیوردی . نه‌رقندی او ! مرحوم »
« آبلاسنك روحی اوکا تمامیله انتقال ایتمشدی : چهره او ، »
« اندام وخرام او ، ناز ونزاکت او ... بوده اك اوفاق برشیئه »
« ایچین ایچین آغلار ایدی ؛ اك عادی بر سرورمه چوجق »
« کبی قهقهه‌لرله اشتراك ایدردی . بوده اونك کبی یاقینده »
« اوله‌جکنی خیال ایتمیور ، غافل برتسلیمیت ایله اعادهٔ صحتنی »
« بکله‌یوردی ! تبدیل هواده تغییر قضا ایده‌مدی . »

« لکن بن بومناظره الیشمشمی ایدم ، نه ایدم ؛ اونك‌ده »
« تابوتنی برقیش کونی — یاغان قاردن بیاض برکفنه صارلمش »
« اولدیغی حالده — شورایه کتیرر ایکن اطرافمده آغلایانلری »
« برکور کبی کورمییور ، برصاغر کبی ایشتمییوردم ، یوریوردم »
« کوزلرمدن برطاملا یاش بیله آقمیوردی . کندی کندیمه »
« قیزم صاغدر آ ، نه یاپایم ! دییوردم . »

« برکون أوه کلوب‌ده صیراجه‌دن یاتدیغی یردن قیملدایه‌میان »
« یدی یاشنده‌کی کریمه‌مك آلنندن اوپدیکم وقت ، اوپارلاق »

« کوزلرندن صاچیلان شرارهٔ مبهم استیضاحه آرتق ویره‌جك »
« معنی بوله‌مدم . »
« نهایت اوچ آی صوکره اومعصومه‌یی‌ده شورایه کومدیکم »
« زمان کوزلرم خیالات سیاهرنك ماتم ایله مالی اولدیغی حالده »
« شو اوولو مزارلقدن چیقار ایکن چهره‌مده حیاته قارشی »
« متنفر ، مستهزی برتبسم پارلادی ... »
« کولییوردم ، آکلایورمیسین ؟ هم کولییور ، هم »
« بورادن قاچیوردم .. »
« حکایه‌م سنی تعذیب ایتدی ؛ لکن دها تکمیل اولمدی »
« آرتق حیاتمی فضله عد ایدییوردم . یکانه اکلنجه‌م بورایی »
« زیارت ایدی . شوراجغه دیکدیکم بنفشه‌لره باقار ، بویونمی »
« بوکر ... شبنملرینی کورر ، آغلاردم ؛ برکون ینه برمعتاد »
« زیارته کلیر ایکن بوطرفلرده برقوزی سوروسنك اوتلادیغنی »
« کوردم . برده نه باقایم ، بنجه دنیالر دکن اویادکار ماضیدن »
« اثر بیله قالمامش . یرده نه قدر طاش بولدمسه برچوجق »
« کبی سورویه طوغری فیرلاتدم ؛ بالله قویونلرله غوغالر »
« ایتدم ! .. هیهات ! دنیاده اوزمان بتون بتون یالکز »
« قالدیغمی ، آرتق هوسسز .. أملسز .. کیمسه‌سز یاشادیغمی »
« آکلادم . ایشته اووقتدن بری برنجی دفعه‌درکه بورایه »
« کلییورم . اومقدس وجودلرك ، اوچنلك‌ده خیالی ، کفنسز »
« تابوتسز کوکلمده مدفوندر . بوبار اضطرابه کیم طاقت کتیرر ، »

« کیم صبر ایدر ؟ عزیزم ! سفیلم ، پك سفیلم ! .. »
جواب ویره‌مدم . برصاری یوسون پارچه‌سنه توجه ایدن
نگاهم طالمش کیتمشدی ؛ ایکمزده سکوت ایدیوردق .

اوچوق بکزلی خزانك زمین ، ضعیف أفشام کونشی
قره‌جه احمدك ، سرویلردن متشکل یشیل کفنی ییرته‌رق ، مائل
انهدام برقبرك طاشلرینی تنویر ایدیوردی . اونك باش اوجنده
بهارك بادم چیچکلری قدر بیاض ، برکلبکك ، سرویلرك ابکم
اوغولتیسنی استماعه مؤکل برملك ایمش کبی ، وقورانه پرواز
ایده ایده ، خاتمهٔ سرنوشتی برفاتحه‌دن عبارت اولان اولحد
فرسوده‌نك سینه‌سنده‌کی پاپاتیه‌لرك اوزرینه ، نور کبی اینیویرمسی
بزی ایقاظ ایتدی . آیریلیر ایکن جلیل : « بن یاشایه‌میه‌جغم ..
ارتق یاشایه‌میه‌جغم ! » دیوردی .

§

بوندن صوکره جلیلی اکثریا کورور ، حالنه آجیردم . بلی
بوکولمش ، رنکی اوچمش حرکاتنه بر بطائت عارض اولمش ،
یوزی بوروشمش پژمرده برمزاره دونمشدی .
دائما : بدبخت چوجق بوقدر مصیبتلر ، بوقدر بلالردن
صوکره آرتق خلاص بولماز ! » دیردم .

ایکی‌سنه کچدی .
برکون قلمه کلدیکم زمان ماصه‌نك اوستنده سوسلیجه بر
ظرف کوردم . درحال برتجسس متلاشیانه ایله ظرفی ییرتدم .

بر دعوت تذکره‌سی !.. جلیل !.. جلیل !.. اوت ، جلیل تکرار ازدواج ایدییورمش . یاربی ! دنیاده أڭ شاشیله‌جق ، أڭ ممکنسز برشی وارسه اوده بوایدی . آه !... خاصهٔ نسیان جناب حقك انسانیته اك بیوك براثر مرحمتیدر . اوتاریکیٔ غفلت اولمسه ، تسلی .. امید .. بوایکی نازندهٔ مشفق ، خیره بخش بصیرت اوله‌مزدی .

دوکونده جلیلی کوردم . کمال شطارتله مسافرلرینی آغیر-لایوردی . قارشیدن بنی کورونجه کوزلرنده برشعلهٔ خاطره پارلادی . سیاه ردنغوتنك اراسندن أللرینی پانطلوننك جیبلرینه صوقمش ، سیاه اوفاق بویون باغی برپارچه انتظامنی غائب ایتمش ، قاشلرینك اوزرینه دوغری اینن فسنك پوسکولی — برنشهٔ لا-ابالی‌یی ایما ایدر طرزده — اوکنه کلمش ، نیم مست برحالده بکا طوغری کلدی ؛ ایکی‌ألمی آوجلرینك ایچنه آلدی ؛ بنی کندیسنه دوغری چکدی ؛ اوصولجه قولاغمه بر قرار عظیم تبلیغ ایدر کبی :

— دنیا بویله‌در ، ایشته عزیزم !... دیدی .

نه مستکره ، فقط برحقیقت ! .

اوت ! .. حسیات محبت برمعصومه‌نك ببکنه بکزر : اولا اونی پك ، پك سه‌ور ؛ اوقشار ؛ اوپر ؛ اونکله کوزل کوزل

اوینار : لکن !.. قضـارا بریری قیرلدیمی ، برنومیدیٔ عصبی ایله اوده دیکر برعضوینی — قیرمقدن چکنمز . کوزینی چیقا- رر ؛ باجاغنی قوپارر ؛ چامورہ آتار ؛ ایسترسه برده تکمه اورر .

۲۷ شباط ۳۱۱

چیچکر

برنجی مکتوب

صحطر

بك اوغلنك أك لوش ، أك بویوك بیره‌خانه‌لرندن برینك راطب ، قویتو بر کوشه‌سنه کامران بکله برابر اوطوریوردك . بن ، استعجال واستیضاحی ایما ایدر صورتده ، باشم اوك طرفه دوغرو وبوکولمش ، کوکسم دیم‌دیك بر وضعیت آلمش ... بویوك براستفهام إشارتی هیئتنه کیرمشدم . ارقداشم بدبخت برخیال پرستلکی کوسترن ضعیف ، رنکسز چهره‌سنك حزننی تزیید ایدن نظرماتمرنکیله اطرافی برسوزدی . باستوننك اوجنی اوکمزده‌کی مرمر ماصه‌یه یاواشجه اوره‌رق غارسونه امر ویرمسیله برابر آلدیونلرینی اعتنا ایله‌أللرندن صییردی ، چیقاردی ، ایکیسنی‌ده اوست اوسته کتیردکدن صوکره بیاض مرمرك اوستنه قویدی ؛ ودیرسکنی اونك اوستنه دایادی ؛ بکا توجه ایدرك ، کچن یاز بویوك آطه‌ده جریان ایدن معاشقه‌سنك مابعدینی

آ کلاتدقدن صوکره یان جیبندن چیقاردیغی بردسته مکتوبلردن آتیده‌کی کاغدی اوقومغه باشلادی :

§

« هانکی چیچکی زیاده سودیکمی بکا نه‌ایچون صوریورسکز ؟ سزك کبی نازك نوازشلر ، رقیق اهتماملر ، نازلی نازلی تقیدلرله بویومش ... ترتیب وانتظامدن ، نزاکت ولطافتدن باشقه برشیله انسیت ایتمه‌مش برکوزله ناصل خود بخود فکرمی سویله‌یه‌یم ؟ قورقارمکه بنمله استهزا ایده‌جکسکز ؛ قورقارمکه اوصنی کللر ، آتشرنك آچلیالرله مزین شـابقه‌کزك آلتنده ، طلوع ایدر کبی دوران قویو قومرال صـاچلرکزك سـایهٔ اسمرینده‌کی ألا کوزلرکزدن بایغین برشرارهٔ اسـتهزا فوران ایده‌جك ... بلکه اسـتهزا کزه شمهٔ اغبرارده قاریشـه‌جق ! فقط مادامکه أمر ایتدیکز ، اطاعت ایتمسـه‌م سزی دها زیاده قیرمش اوله‌جغم . ذاتاً فکرم آفرینکزه بدل قضاءً نفرینکزه باعث اولورسه اونی درحال تعدیل ایده‌جکمدن شبهه ایتمیکز . حسیاتم حسنکزه فدا اولماسینمی ؟

« مقدماتم سزی قورقوتدی ، دکلمی ؟ بندن امید ایتمدیککز شیلر ایشیده‌جککز خوفیله ایشته صارارمغه باشـلادیکز ؛ مینی مینی سرچه پارمقلرکزی چیتلاته‌رق ، انجیلی یوزوککزی خیزلی خیزلی چویرییورسکز ؛ آیاغکزی آیاغکزك اوسـتنه قویدکز ، شیمدی شوکاغدی أللرکزك آره‌سـنده بردشمن کبی صیقه‌رق

بوتون بوسطرلری نظر حدتکزله قهر وپایمال ایده‌رك آشاغی کلمه‌لره دوغرو برسیاله کبی ، حشمله هجوم ایدیه‌یورسکز !..

« آرتق سزی اوزمیه‌جکم ، ایشته سویله‌یورم ... بنی عفو ایدیکز !

« اوت ، ایکی کوزم ! اوت ، روحم ! بن کلی سومم ، بن سنبلی سومم ، بن لیلاقلری سومم ، بن لاله‌لری سومم ؛ هله او قریزانته‌ملری ، مانولیالری ، غارده‌نیالری ، قاملیالری ، آچلیالری هیچ سومم !!.. آه ؛ اونلرده ایستدیکم ، آرادیغم معصومیتی ، خیالپرورلکی ، وفاپرستلکی ، مردمکریزلکی ، رقتی ، حزنی ، شعری بردرلو حس ایده‌میورم ؛ اونلری پك آشفته ، پك هرجائی ، پك بدبخت ، پك کوزل بولویورم ...

« ایشته ، ایشته کوریورم . لکنت لسانیه‌سندن کوکلنی أملنی سزه تماميله عرضه موفق اوله‌میان شو بیچاره مدعی‌ یی ، شو صوچسز کاغدی ، برطور بطیئ نفرتله یره آتیویردیکز ؛ سیاه اسقارپینکزك اوفاجق اوجیله‌ده ایلری دوغرو ایته‌رك حضورکزدن دفع ایتدیکز . سرائر قلبنی دقایقیله افشا ، جرم بی کناهنی تماميله اعتراف ایچون ، خوفندن ، اوباقکز ناصل بوکولدی ، ناصل بوزولدی !..

« سه‌رلرده ، سدیرلرده ، طرحلرده باغچوانلرك نظر احتراصی ، دست تعرضی آلتنده جبراً آچیلوب ، صاچیلان ... قدری دائما جعلی برنمایشه وسیله اولمقدن عبارت اولان ...

هیچ برقورساژك قانمرلری ، دانته‌لری آراسنده ، هیچ بر شکوفه دانك آغوش باردنده حائز اولدیغی شعریتی، تأثیری حاصل ایده‌مین بوشوخ ، بوقتان فلاکتزده‌لری سوه‌مم ... سوه‌مم ، ألماسم! یالکز اونلره آجیرم. حاللرنده، وضعیتلرنده بر مغلوبیت ، برانتظار سقوط اولان بوپك نازنین ، پك نرمین رنکپاره‌لره همده نه‌قدر آجیرم بیلسه‌کز ؟.. اونلری مطلقا قوپارمق ایچون یتشدیرن باغچوانك مادی طمعی ، اونلری تقدیم ایدن أللرك خودکام أملی ، اونلری بر آن صوکره دوشورمك ، آتمق ایچون قبول ایدن سینه‌نك جعلی نمایشی کوزلرمك اوکنه کلیرده یالکز مادیاته ، تظاهراته قربان اولان ، اوقطرات ألوانی ، قطرات اشکمله تعزیت ایتمك ایسته‌رم ... فقط نهایت یکرمی دقیقه صوکره مزبلهٔ نسیانه ، شو فوژه‌لردن متشکل یشیل کفینله آتیله‌جق اولان یاسمنلرك ، ایشته شو کنجك کوکسنده‌کی یاسمنلرك غرور اقبالنی. مستیٔ موقتی کورورده بوتون حسمله ، بوتون کوکلمله اونلردن نفرت ایدرم . عجبا حقم یوقمی ؟

— یوق می ؟..

— یکی اویله ایسه ، کلیکز ملکم ، کلیکز ! بنمله برابر غروب زمانی فضانك ، ارضك ، قمرك تنفسی ، آغاچلرك روزکار شام غریب آراسنده‌کی بوسه‌صدالری ، بوجکلرله‌چمنلرك حسبحاللری ایشیدیلن بوصیره‌ده شو عالم‌اسمرین خیالات ایچنده سرسری سرسری کزه‌لم ... ایلریلره قدر کیده‌لم . شو قویو أنکین

سمانك أتکنه باقکز : کونشـك بال زرین طاوسـانه‌سی هنوز طوپلانمامش ، صاری تویلر ، اینجه توللرکبی کومه کومه دوران بولوطجقلرك اوستنه ، کوچك کوچك نور طـالغه‌لری ، نور طامله‌لری تیتره‌یه تیتره‌یه قونوب قالقیور: کونشك لپسقه‌نوری شو اوفاق چالیلقلرك آره‌سنه نصل غیر منتظم ، پرا کنده انعکاس ایدییور . ألکزی ویریکز ، بمله برایکی آدیم آتیکز ... شـو چالیلغك آراسـنده مور ، صاری ، بیـاض ایکی اوچ نقطه کوزیکییور ... دکلمی ؟

« ایشته بن بوقیرمکشه‌لرینی سوییورم ... اوقدر سوییورم که حضورکزده بیله اونلره اعلان محبت ایتمکه ، باقکز ، کندیمده جسـارت کورییورم . طـارلمیکز ... بن نره‌ده بویله تك توك معصـوم بر کوزللکه ، تکلفسز ، صنعتسز ، طبیعی بر کوزللکه تصادف ایتسه‌م ، دقیقه‌لرجه بویونم بوکوك اونی تقدیس ایدرم .

« أمین اولکز که کونشلر ، روزکارلر ، شبنملر ، یاغمورلر شو آل‌مینه‌جکه ، اطرافنده ، اوستنه تیتره‌ین ، بوکورتلن یاپراقلرینك تدقیق صحابتندن کچمه‌دن ، شوفونده‌لرك بی آمان دیکنلریله ، کلبکلر ، آریلر ، متلاشی قانادلرینی یارلمه‌دن ، برامتحان صداقته معروض اولمه‌دن امکانی یوق ، اوحس مجرده رومال محبت اوله‌مازلر .

« هله شـو صـاری چیدمی کوریکز ! بوقدر کوزللکی ، بوقدر تازه‌لکیله برابر کنـدی ایچون قانادلرینی ییرتمش اولان کوکرت رنکنده برکلبکك عودتی ، ناصل بر تسلیمیت دیندارانه ایله

بکله‌یور. اوح! بلکه شو ایکی چیچکك قانادلری برابر صوله‌جق، یاخود شو ایکی کلبکك یاپراقلری بردن دوشه‌جك!..

«قویو یشیل یاپراقلرینه بورونمش، قیصه داللی شو ککیك چیچکی بلکه بهاره یتیشه‌مین برسوکیلی بلبلك تربه‌داریدر. مرثیه خوانیدر: اوقدر صاف، اوقدرپاك، اوقدر محزون‌طورییور.

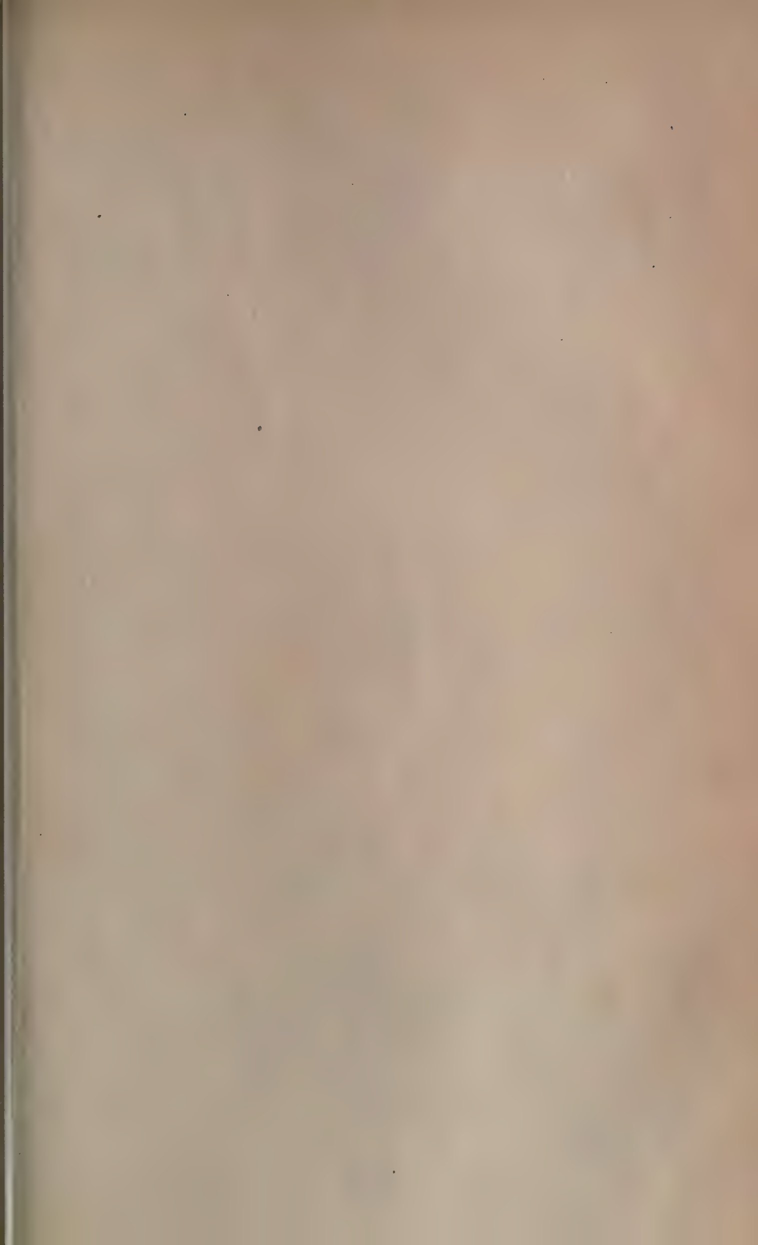
«بکا اویله کلییورکه بوتون شو چایرلرك یشـیل یاپراقلری بوکوچك، بوحقیر، بوهیـچ قیر منکشه‌سنك تبسمنه آلدانه‌رق آچیلیر؛ شبنملر اونك کونشله مبادله ایتدیکی کیزلی بوسه‌لرینی اوقشامق ایچون، روزکارلر کذرکاهنده‌کی چمنلری جبین سای تعظیم ایتمك ایچون هبوب ایدر، کونشلر خاکپایی اولمق ایچون طوغارده او، ینه تواضعنی ترك ایده‌مز.

«أمین اولکز، هیـچ بر مرحمتسز أل بلاسـبب اونلری داللرندن آییرمق ایچون مجاهده‌سز، قولایجه بودیکنلرك آلتنه صوقوله‌ماز، بوقایالرك اوسـتنه طیرمانه‌ماز. ایشـته بوتون بونلر ایچوندرکه بوپا کدامن، مشکلپسند، بووفاپرور چیچکلری پك، پك چوق سورم!..

«بلکه شو صیره‌ده دوداقلر کزی، عدم تنزلی ایما ایدر بر طرزده بوکه‌رك، بکا، قلباً سفیل یعنی... شاعر دییورسکز... باس یوق، بیلیرسـکزکه بن سزك هر عتابکزدن بر آیری صفا حس ایدرم!..

١ مایس ١٣١٣

رنگلر

ایکنجی مکتوب

نظر

کامران الحاج معندانه‌م اوزرینه برکونده ینه او یاکتك اراسندن چیقاردیغی بوروشمش ، اورسه‌لنمش برکاغده یازلمش و برچوق یرلری چیزلمش ، بوزولمش ، شوایکنجی مکتوبی ، القابنه برآه مدید وقلبی تردیف ایده‌رك اوقومغه باشلادی .

« ... »

« تخمینم نه‌قدر دوغرو ایمش .. افکار وحشتنوازمه مطلع اولنجه حسیاتمدن ـ آزیجق اولسون ـ نفرت ایتدیکز ، جرأتمدن ـ برپارچه اولسون ـ اورکدیکز دکلمی ؟... بونی سز سویله‌میورسکز آما ، اولکی کون سزی کوردیکم زمان حالمه آجیر کبی کوله‌رك ، مکتوبمك شیدای عامری مصاللری ، بیلك برکیجه افسانه‌لری طرزنده ، سزی اکلندیردیکنی سویله‌دیککز زمان بن هیسنی کشف ایتدم . اوعندی مدعیاتمه صانکه برجزا ترتیب ایله‌یورسکزده سزه کلدکجه ، اوطاغ چیچکلرندن ، هرزمان بردمت

تقديم ايتمه‌مى امر ايديورسكز . سالونكزك آهنك انتظامنى اخلال ايچون بنم وجود پريشانم كافى كلميورمى كه، اوكوكله بكزه‌ين كيمسه‌سز، غبار آلود ، سونوك ، چركين ، وحتى وحشى چيچكلرمى‌ده دعوت ايديورسكز. بنم كوز ياشلرمدن بيكس ، بى‌چاره اولان اوتربيه ناپذير ، اومتروك بيابانيلرى ، آشيانهٔ ملكانه‌كزه قبوله تنزل ايتدكدن صوكره ، بن بوطاغلرك ، بايرلرك ، دره‌لرك ، تپه‌لرك دشت وهامونك صاچلرينى يولار ، قوپارر ، كچه‌جككز يوللره سرپرم ...

« شيمدى‌ده ، هانكى رنكلرى سوديكمى سؤال ايديورسكز. نيچون بكا بوقدر اهميت ويريورسكز ؟ باقكز نه‌دوشونيورم ؟ بنمله نه‌دن بوقدر استهزا ايديورسكز ؟ ديه‌جكدم . حضوركزده بكا سويله‌ديكمى ، سويله‌يه‌جكمى اونوتديرديغى كبى ، خيالكزده دوشونه‌جكمى شاشيرتيبور !

« بركون بكا ديمديكزمى‌كه : « قادينلر برمساعده‌نى سوء استعمال ايدنلرى ، بعضاً معذور كوردكلرى حالده، اومساعده‌دن استفاده ايده‌مينلرى هيچ بروقت عفو ايده‌مزلر » ايشته بن‌ده بوجرأتله سزه كوكلمى ارائه ايده‌جكم .

« صولوق چهره‌مه ، كريه آلود طالعمه باقارسه‌كز هانكى رنكى ترجيح ايتديكمى كشف ايده‌رسكز .

« بركيجه بيليرميسكز ؟ والده‌كز مسافرلريله يانمزده‌كى اوطه‌ده ، بزيلك اويناديان پدريكزك يانته كيتمشدى‌ده بز ديز ديزه

باش باشه ، قلب قلبه قالمشدق . برانژه‌نك شرقيلريني قاريشد-
يريورردق . أللرم ، لسانم كبي ، قلبم كبي اهتزاز وخلجاندن
بي‌تاب ايدي . نظر سبكتازكز مجموعهٔ اشعارك سطرلري اوستندن
سرعتله ايلريله‌يور... بن بياضله آلك، ياسمنله كلك ازدواجندن
متولد، برنور رنكين ايله منجلي چهره‌كزك ، شعرايله موسيقينك
امتزاجندن تشكل ايتمش صدا كزك خيال شوقاشوقنه‌وقف روح ايله-
ديكمدن او كهنه برانژه‌نك نه ديمك ايسته‌ديكندن خبردار دكلدم...
بيلمم بوكيجه ، سزيك « برشعر » ايديكز ! أللريكز عريان ،
صاچلريكز عريان، كردنكز عريان، كوكلكز عريان ايدي. بومائي
صيجاق كيجه‌ده ، يرله كوكك . اونامتناهي سكوتي آلتنده ، يالكز
بياض ديشلي كوپوكلرك مائي دوداقلريله، اب‌دريانك اوصولجه
اوپوشدكلري طويوليوردي . پرده‌لرك آراسندن خفيف
برملتم ، اوطه‌يه كيره‌رك ،لامبه‌نك آل سپر ضياسي آلتندن طاشان
شعاعني تيتره‌تدكدن صوكره ، آلنكزه دوكولن صاچلركزي
اوپدي ؛ چكلدي كتدي . آرتق كوكلم سزي راحتسز ايتمه‌مك
ايچون چارپميوردي ؛ آرتق آي دوراني ، دكز جرياني -
صانكه سزي تماشا ايچون - تعطيل ايتمشدي . كيجه‌نك
رطوبتيله برقات دها تازه‌لنن كللرك ، ياسمنلرك ، خانم أللرينك
لطيف ، خفيف ، تن نواز رايحه‌سي سالونك ايچنه يايلمشدي .
بول ، پريشان طوپلانمش قويو قومرال صاچلركزك
اراسندن صاچيلان برقاچ موي نرميني ، پارماقلركزه صاروب

چوزمكله مشغول اولييوردیكز . بو صيره‌ده كوكلدن ، كوزمدن قوپان بر بوسه‌يي ـ كيزليجه ـ قلبكزه قونديرديغمي حس ايتديككزي بر نيم نكاهكزله اخطار ايتديكز . اوح !.. بن بو دقيقه‌لري هيچ اونوته‌مم ! بو آنده باغچه‌ده‌كي كللر مهتابه ، قمر اوبياض بلوطلره ، آسمان اوپارلاق ييلديزلره ناصل بورونمش ايسه سزده اوصفوتله ، اولطافتله آغوشمه بورونسه‌كزده اوچسه‌ق كيتسه‌ك ... كيتسه‌ك .. كيتسه‌ك .. كيجه‌نك هجري برساحلنده بربولوطه قونسه‌ق ديه دوشونوركن ، سزك « قادين سومك سولمكه مؤكلدر ؛ سومين ، كنديسني سوديره‌مين قادين دكلدر » ديديككزدن بالاستفاده سزي سوديكمي ، سزي پك سوديكمي بغتةً اظهار ايديويرنجه ، بيلمم نه‌دن بكا منفعل اولديكز ، اوستي ايشلمه‌لي ميني‌ميني ساعتكزه باقديكز . حال وطوركزله « هايدي كيت ، سندن صيقلدم ! » ديمك ايسته‌ديكز . تعجيز ايتديكمي ، جانم يانارق ، آكلادم . درحال قالقدم . محتضرانه سزه وداع ايتدم . « طوريكز والده‌مي چاغيره‌يم ، بلكه سزه برشي سويله‌مك ايسته‌ر » ديديكز چهرمك نه‌رنكه كيرديكني‌ده كورديكز .. جريان ايدركبي خيزله اوطه‌دن چيقديكز . بن كه... بوكيجه سزكله صباح محشره‌قدر برابر بولنمق ايسته‌يوردم !..

« صانداله آتلادم . صاندالجي بني محل مقصوده چيقاره‌جغي زمان : « خير بني دها اوته‌لره كوتور ! » ديدم . اودقيقه شو ماويلك مزارم اولمسني ايسته‌مشدم .

« بر قاچ كون صوكره بالتصادف سزى كورديكم زمان يكديكرمزك يوزينه باقاميور ، سويله يه جك لاقيردى بوله مييور ايدك. بو كونك خاطرهٔ لذتنى اونوته ميه جغم . بر هيچ ايچون ايكيمزده ، اوزون مدت ، ناصل طاتلى طاتلى آغلادق .. بن سويله دكجه سز اغلايورديكز ، سز سويله دكجه بن اغلايوردم . انجه جك ، اوفاجق منديلكزى كوزلركزدن چكديككز زمان چشمانكزك اطرافنده، ياناقلركزده ، شاقاقلريكزه دوغرو مينى مينى پنبه هاله لر حاصل اولييوردى ... سويله يكز ! او كون مسعود دكلى ايدك ؟..

« اوح ! بويله سزكله برابر آغلامه يى نه قدر سوييورم . رجا ايدرم ، بكا دائما ستم ايديكز ، بنى دائما پريشان ايديكز ، بنى دائما قهر ايديكز ... بنى سوميكز ، فقط بكا آجييكز ... خاير ، بكا آجيميكز، فقط بنى سويكز ؛ خلاصه نه ايسته رسه كز يايكزده بن متمادياً محزون اوله يم . برچوق زمان بى تاب ، خسته دوشه يم... بويله جه دم واپسينمده ، چهره م اك سوديكم بر رنكه كيرمش ، صارارمش اولسه .. سزده ينه باشقه بر حسله سوديكم رنكده تلبس ايتمش ، سياهلر كيمش اولسه كز .. بنى زيارته ، بنى تسلى يه ، بكا وداعه كلسه كزده .. دوداقلرمله ، كوزلرمله سزه اغلايه اغلايه تشكر ايتسه ايدم ... اوزمان اوايكى رنك : صارى ايله سياه ، نه كوزل امتزاج ايدردى !..

۳۰ مايس ۳۱۳

صاچلر

اوچنجی مکتوب

صاچلر

کامران بر دیکر مکتوبنی ده اوقومغه باشلادی :

« چیچکلره دائر فکر مخصوصم ، استهزا کزی ، رنکلر حقنده کی تصوراتم، اغبرارکزی موجب اولدیغنی، رفیقه‌لرکزدن ایشیتدیکم حالده ، سز حسیاتکزی کیزله‌دیکز ، فقط نیچون کیزله‌دیکز؟.. بن صاری‌یی سویورایسه‌م ، اونی سزه یاقیشدیغی ایچون سویورم ؛ سیاهه مفتون ایسه‌م بن . (ایشته بورایه کلیجه برنقطه قور، وکچرم!)

بنم کبی فکر عبوس صاحبی بر وحشیدن استمزاج رأی ایتمکدن فارغ اوله‌جغکزی تأمین ایتمش ایدیکز . کچن آقشام تأمیناتکزده تجاهل ایده‌رك — اوح ! قادینلرك بو تجاهلی ! — رفیقه‌کزك صاچلر حقنده‌کی استمزاجنه، سزده اشتراك ایتمه‌ملی ایدیکز ؛

پریٔ حسنك تاج احتشامنی تعریف ایچون سویله‌نه‌جك شعرلری ملك محبتك قانادلرندن برتوی قوپاروب ، اونی کهکشانلره باطیره‌رق ،کل یاپراقلرینه یازمالی ، صوکره کلبك قانادلرینك

نرمین ، توزلریله قوروتمالیدرکه موضوعك حسنیله متناسب اولسون ! لکن بن ...

. . . .

اون بش سنه اول ایدی . ماضینك دورهٔ اساطیر خیاله کیرمش بر بهار آفشامنده ، باغچه‌مزك چارپاشیق بر کوشه‌سنده‌کی منزوی ، اختیار بر اخلامور آغاجنك کولکه‌سی آلتنده، آغیر بر روزکاره انقیاد ایله، دوشونه دوشونه صاللانان بر صالنجاغك آغوشنه آتلدم ... أوت مخاطبکز اوزمان هنوز سنه‌لرك بارکرانیله یورولمامش ، روزکارك تأثیر مخربی اونك کوکانی صولدیرمامش ، أمللرینی قیرمامش ایدی .

باغمزك کنارنده‌کی چیتك چالیلرینی چیتردا تمه‌دن — بر کولکه کبی — « اونلرك » بکا طوغری کلدکلرینی کوردم ، اونوتمه‌دن سویله‌یم : بوراسی بر موعد تلاقی ایدی ؛ هر آقشام بورایه کلدیکمزی، تأخر ایدنه، خبرویرمك ایچون، صالنجاقده صاللانیرکن ، اونلر صاچلریله ، بن قیرمزی فسمله اشارت چکردك ..

صوکره مجسته ایله بر جسته،فندق داللرینك آراسندن اینجه اینجه صولویه‌رق کچوب بمله ، بو اخلامورك آلتنده ، بر حیدود چته‌سی کبی ، کیزلیجه برلشیردك ، بویمزك یتشه‌جکی داللرك یمشلرینه عائد ، ألمزدن نه قدر زیان کلیرسه، بلا نقصان اجراده تردد ایتمزدك . بن هنوز اون یاشنده واردم . مجسته بندن آلتی

آی بیوك ایدی . بر جسته‌دن بن بر بهار فضله کورمشدم .

سزه بویله چوجق مصاللری اکلاته‌جغمدن، جانکز صیقیلمغه باشلایور . دکلمی ؟ .. فقط طبیعی دکلیدرکه سزی وسوسه‌یه دوشورمه‌دن عریض وعمیق عرض حسیاته تشبثم بویله نابود اولمش بر ماضی‌یه ارجاع نظرله ممکن اوله‌جق ... هم براقکز بنی ، مساعده ایدیکز بکا ؛ بنم ایچون قات قات ، ماوی نسیان توللریله اورتلمش صفحات رازیٔ حیاتمدن .. کوچنمش ، سونمش ماضیمدن سزه بحث ایده‌یم‌که اونلرده بلکه عمر نازکانه‌کزه عائد أکلنجه‌لر بوله‌بیلیرسکز .

لکن بونك ایچون أنکین برساحل ایسته‌رم ؛ اقشام زمانی ایسته‌رم ؛ بن اوساحلده، اومائی توللرك قاتمرلرینی برربرر آچدقجه کونشده خاطراتمله هم افول اولسون ... بوقاتمرلرك آراسندن کورونه‌جك ناکام یاشلردن ، نومید خلجانلردن ، بی‌نصیب مراسلاتدن ، حزین ونالان یادکارلردن ، اکلاشیلمامش أمللردن ، اکلاتیله‌مامش عشقلردن ... آه اکلاشیله‌مامز لقلردن بحث ایده ایده بن ، طاقتسز ، صوصنجه کائناتده بنمله برابر صوصمش بولونسون ؛ کائناتده خاطراتمله برابر پردهٔ نهانیٔ استتاره بورونمش بولونسون ... اما أکلنمك ایسته‌رسه‌کز بو شیلر اولسون ... یوقسه ...

باقکز دمین نه‌دیمشدم ، شیمدی نه‌لر یازدم ؟ أوت آکلاتیله‌جق شیلر شیمدی حکایه‌ایتمك ایسته‌دکلرم قدر مبتذیدر ؛

دائما أثيرياته بورونمش ، برر خيال اولمق تجليسيله طوغمش ، ماديتلرله تماس وامتزاج ايده‌مه‌دن يالكز، غمكين ايزلر براقه‌رق رحلت ايتمش، برطاقم عشـق طرزنده خليالر ، خليـا نوعندن عشقلردر. سزى بوهيچلر اكلنديره‌بيليرمى ؟.. اكلنديررسه ، بودفعه باشمه طولاديغكز اوصاچلر ، حقنده‌كى مطالعات‌ده شو صحائف حيـات منزويدن بر ايكى ياپراقدر ، اونلرى بوصورتله اوقومكزى رجا ايده‌جكم .

أوت ، والده‌لرمز، بنم برجسته‌دن بربهار فضله كورديكمى سـويله‌يورلر . ظن ايدرم كه بونلر ايكى برادر زاده ايديلر . برى برينه بكزه‌ين چهره‌لرينى ، خجسته‌نك سياه ، برجسته‌نك صارى صـاچلرى نه‌قدر دكيشديرمشدى . سـياه صاچلرك ، سياه كولكه‌لى ، قيوريق كيرپيكلرك آراسنده ، انديشه‌لر آرايان ، كريه‌لر بكله‌ين يشـيل كوزلره قارشى بن بك تعظيمكار ايدم ؛ فقط اونك اوقويولوقلريله برتضـاد ارائه ايدن ، ديكـرينك مائيلكلرندن ، ليپسـقه‌لقلرندن ، بياضلقلرندن ، هوپپالقلرندن خوشلانيردم ؛ بونلرك برى بنى دائما خيرپالار ، ديكرى هرزمان حمايه ايدردى .

خالق رنك وآهنك صارى صاچلره طلوعدن برلمعهٔ رنكين ، سـياه صاچلره غروبدن بر نفحهٔ نارين قاريشـديرمش ؛ برينه نشئهٔ هوسدن بر اكليل ، اوبرينه انديشهٔ سودادن برهاله توديع ايتمش‌ده بوقدر معنيدار بر اينجه‌لك وجوده كلمش ...

اوكون ينه كوچوجك رفيقه‌لرمك، فنديق آغاچلرينك يوموشاق، ياصى ياپراقلرينى ايتوب أللرنده‌كى، أتكلرنده‌كى پاپاتيه‌لر، كلنجكلر، يابانى كللرله بكا طوغرو قوشدقلرينى كوردم. داديلرينك ياردميله، اوچيچكلرى صالنجاغمزك ايپلرينه باغلادق، اونلردن باشلرينه تاجلر، بللرينه كمرلر ياپدق. بوپرى سوسلرى اوغورنده بوتون چامليجه تپه‌لرينك، باغلر باشنك صاچلرينى يولمغه كنديمزده استعداد حس ايديوردق ... خندقلرك كنارلرندن، چيتلرك آرالرندن، آغاجلرك ديبلرندن اوقدر چيچك طوپلادق، وبونلرى طوپلامق ايچون اوقدر يورلدق‌ده — استراحت احتياجنى چهره‌لرمزك فيزللغى اخطار ايتديكى حالده — دادينك ممانعتنه رغماً كنديمزى ينه صالنجاغه آتدق.

قوللرمله ايكيسنى بردن درآغوش ايتمش، أللرمك ايچنده ايپى، براحتراص شديد ايله قاورامشدم. شيمدى هوالانيوردق شيمدى اوچيوردق؛ اخلامورك تيرشه داللرى آراسنده اوچيوردق؛ قايار كبى اوچيور، اوچار كبى قاييوردق؛ هوانى غير منتظم ياره‌رق، مينى مينى كيفمزدن، بزم هوامزدن نشئه‌لنوب، سعادتمزى، أل چيرپه‌رق، آلقيشلامق ايچون تتره‌شن اخلامورك صولغون، نحيف ياپراقلرينه كلچه كلچه بوسه‌لر، بوسه آهنكنده قهقهه‌لر قونديره‌رق اوچيوردق ... قوجاغمزده‌كى اطرافمزده‌كى چيچكلر بوصاچلره، صاچلر چيچكلره برشيلر فيصلدايه‌رق صاچيليور، دوكوليوردى؛ كل‌افشان وكاكل‌فشان

اوچییوردق ... هوالانیرکن یوره‌کمزی شیشیرن یوکسکلره بر میل ، آشاغی‌یه قایار ایکن سکیرلرمزی غیجقلایه‌رق بایلتیجی برمسیقی آنی‌یه تبدل ایدییوردی . طنین قهقهه‌لتمز ، قیزارمغه باشلایان قمرک انواری آراسنده ، اطرافی چینلاته چینلاته دورادور چیغلقلر حاصل ایدییوردی . آرتق مست اولمشدق ؛ اوچییوردق .. شیمدی بنم قسم پوسکولندن برداله آصیلی قالمش ، اونلرک کمراه صاچلرینی ضبط ایده‌مین قورده‌لالر اوچمش کیتمش ایدی . آرتق ایپک صاچلر یوزمی کوزمی بورومش ، چهره‌می اوپه‌اوقشایه ، اوموزلرمه صارلمش اوچییوردق . دائما ، اوچییوردق ... قانادلرمز روزکار ایدی ! دائما اوچییوردق .

باشمک اوستنده ، بومهد بهاره قاناد آچان بیاض بولوطه قوشان قمره ، شفاف برقاراتی آلتنده طوران اوزاقلره ، بو صاچلرک آراسندن باقییوردم . بوآنده حس ایتمک نه‌در ؟ دوشونمک نه‌در ؟ بیلسه‌یدم ، کیم بیلیر نه کوزللکلر حس ایده‌جک ویانه چرکین شیلر دوشونه‌جکدم ...

یمکه دعوت ایچون ارایان دادیلرمز بزی بویله برهوا بولمشلردی ...

اوچمزده سنده‌لیه سنده‌لیه آیرلدق .

§

ایرته‌سی کون ، بن لیلی برمکتبه قید اولندم . بوخاطره‌نک اوزرندن ، اون بش سنه مرور ایتمشدی که آراصیره بکا چوجوقلغمی

اخطار ایتمکی ، الك مهم مدار بحث عدایدن دادیم ، مکتب اثوابنی برنجی دفعه کیمك ایچون ترك ایتمش اولدیغم کوچوك ژاکتی بکا کوستردیکی زمان طفولیت کذشته‌ملك الك دل آرا بردمنه عائد بردفینه کشف ایتدم : ژاکتك اوك دوکمه‌لرندن برینك آراسنده بکا دوغرو ، بویونی بوکولمش برتل صاچ تیتره‌یوردی . ژاکتی قاورادم ، صاغ طرفنده‌کی دوکمه‌یه صاریلان ، اوچ درت تل صاری صاچی چوزدم . ماضیده یاشامق امکانی تصور ایدن بربی چاره‌یه یاقیشیر ، برتهالك مجنون ایله ، دیکر طرفك دوکمه‌لرینی آرادم . « بولدم ! » دییه باغیرمشم . یوره‌کیم چا پییور ، کوزلرم سترات سیهرنك عمر کذشته‌یی تارمار ایده‌رك قارا کلق اوزاقلرك الك منزوی کوشه‌لرینه ، هیئت اصلیه‌سیله ، حیات سابقه‌سیله قاوو-شییوردم ؛ فقط بوتون بونلری الك کیزلی ستملرینه ، أك تیز قهقهه‌لرینه ، أك طاتلی خلجانلرینه وعدر بردن قوجاقلامق ، اوپمك ایچون کوزلرمی یوموب ، آغوشمی آچدیغم زمان قوللرمك آراسنده ... بوشلقدن غیری برشی بوله‌مدم . آرتق ، بیهوده سینه‌می دوکیوردم .

اوایکی یادکاری برمحفظه‌یه قویه‌رق ، صاقلادم‌که شیمدی شو سطرلری یازارکن ، ایشته ، ینه کوزمك اوکنده طوریورلر ...

§

شیمدی ، بك مراق ایتدیککز جهتی سکوت ایله کچدیکم ایچون وسوسه‌لرکزی تأیید ایتمش اوله‌جغم . صوکره ینه حضو-

رکزه کلدیکم زمان ، بل باغکزك اوجلرنی پارماغکزه صاروب
چوزه‌رك ، آیاغکزی صیق صیق یره اوره‌رق ، دوداقلرکزی
ایصیره‌رق — بووضعیت عصبیه‌کز دائما کوزمك اوکنه‌کلیر —
بکا : — لکن تکمیل سویله‌مدیکزکه ... دیه‌جککز . تکمیل
سویله‌یه‌جکم ؟ حتی کچن کون یازیخانه‌مك ایچنده کوزکزه ایلیشن
کوچوك ظرفك مندرجاتی‌ده کیزله‌میه‌جکم . ذاتاً کوجلك برنجی
خطوه‌یی آتمقده‌در ؛ حیاتمده سزدن کیزلی برنقطه قالمسون ؛
اویله ایسته‌دیکز ، اویله اولسون !

ظرفك ایچنده‌کی ، آهنك طبیعی خلقتله توفیقی ممکن اوله‌
میان ، کوزلمی ، چرکینمی اولدیغنده نظر تماشایه ترددلر ایقاع
ایدن ، مبهم برغلط طبیعتی اکدیرر ، قیرمزی صاچلر ... اساطیرك
« دیبان » دیدیکی آلهه شکارك بارینیدینی قوره‌نت مشجره‌لری
جوارنده یتشمش ، ینه اوجواردن کچن شمندوفرك برواغوننده
تصادف اولنمش برقیزکدر ... بونلر ، چهره‌سنده ینه اورنکی
اوقشارخفیف ، اوچوق چیللریله اودرجه غریب ، مبهم برحسن
امتزاج ، دها طوغریسی امتزاج حسن حاصل ایتمشدی‌که بنی هر
تخمینك فوقنده مشغول ایتمکه سبب اولدی . هم مسلککرمدن
برینك کریمه‌سی اولدیغندن ، سهولتله کندیسنه تقدیم ایدلدم .
خانه‌لرینه قبول اولنمغه وخصوصیت کسب ایتمکه باشلادقدن
صوکره مخاطباتم اکثریا ، صاچلرینك اوغیرمونس رنکلرینه‌عائد
اولوردی .

بر كون جوارده‌كی چاملقلرك آراسنده كزیيوردم . اوزاقده
بر تپه‌نك اوستنده ، آتشين بر كنبدجك ، قيرمزی بر شمسيه كوردم
چاملغك يشيللكلری آراسنده يالكز باشنه ، ايری بر كلينجكه
بكزييوردی . بر نشئهٔ تجسسله ياقلاشدم . اوايدی . يانندەكی
رفيقه‌سيله بنی كورنجه حيرتله ممزوج بر صيحهٔ ممنونيت فيرلاتديلر .
« وعديكزی بوراده تكرار طلبه كلدم ... » ديیورمشم .
استرحاممده ، مماشات ايتديره‌جك درجه‌ده ، اصرار ايتدم ، بنم
ايچون صاچلرندن برانجه دسته فدا ايتدی . بن اوكا شرقمزك
برچوق شعرلرينی ترجمه ايده‌رك جزئدانه قيد ايدردم . او
غريب ، افكار شاعرانه‌مزدن ، يانيقلقلرمزدن ، مژكانلردن ، ياره‌لی
سينه‌لردن ، زلفك تلنه باغلی قالان كوكللردن بحث ايده ايده
كنديسنی بونلره آليشديرمشدم .. » كسديكی صاچلری بر اينجه
اوركويايدی ، ساعتمك اوجنده صالّلانان ، قيرمزی ميناdن اوفاق
بر يوره‌كی چكدی ؛ «سزك اسمنی اونوتديغم ، اواسكی شاعر كزك
زلف دلاويزی نامنه !» ديیه‌رك يوره‌كجكی صاچلرينك اوجنه
طاقدی ، بكا ويردی .

اوخ ! بن بوقيرمزی صاچلری پك سوييوردم .

لكن بن ، صاری صاچلری‌ده سوميیورميدم ؟... سياه
صاچلری‌ده سومييورميدم ؟...

أوت ... فقط بونلرك هپسندن زياده سوديكم ، محترص
بر سودا ايله مفتونی اولديغم شيئی بيله‌جكميسكز ؟... نور نظرم

ازاسنده يولنى شاشـيروب غائب اولديغى ، تصوراتم ، حسياتم دروننده كيزلنه‌جك بر ير بولديغى ، حل حياليله اوغراشـدقجه ايچندن چيقه‌مديغم قيوريق صاچلرى هپسـنه ترجيح ايتديكمى اكلايه‌جقميسكز ؟..

نه‌زمان بر حس تحسرله كوشه كرين وحدت اولسه‌م قوللرم باغلانمش ، نظرم بر نقطه‌يه صاپلانمش قالسه‌م ،... دوشونسه‌م ، كوزلرمك اوكنده سياه ، قرمزى ، صارى صاچ تللرندن آقين آقين طالغه‌لر ، قيوريم قيوريم كردبادلر حاصل اولور ؛ بونلر دونه‌رك ، بوكوله‌رك ، طالغه‌لانه‌رق اطرافمى آليرلر ، بويونمه صاريليرلر ، كوزلرمى اوپرلر ، آلنمى اوقشـارلر ، بنى بوغمق ايسته‌ركبى قيوريليرايكن يردزيوكسه‌له‌رك ، صوكره‌ينه‌صاريله‌رق ، بكا قوس قزح شكلنده بديعه‌لر ، روحانياته‌عائد كوزللكلر ، عشقه دائرنكته‌لر ، روحه راجع بوسه‌لر بخش ايدرلر . بن بوتلاطملر آراسندن قلبلر كورورم‌كه اغلار ، بويونلر كورورم‌كه بوكولور . امللر كورورم كه صارارير ...

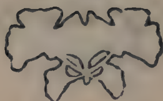
اوخ ! نه‌ديـيوردم ؟ اوقيوريق صاچلرك ايچنه ، كيمسه‌نك سزه‌ميه‌جكى برطرزده ، كوكلى كيزله‌مك ، بارينديرمق ايسترسه‌م منع ايدرميسكز ؟..

بن ربط قاب ايده‌جك اويله پيچ ده وخم بخم صاچلر ايسته‌يورم‌كه كرفتار اولنجه بردها دامندن قورتوله‌ميه‌يم ... اويله‌باغلانه‌يم !..

باغلانوب چیرپندقجه عقدهٔ اسارتم تشدد ایتسین ... اویله تارمار اوله‌یم !..

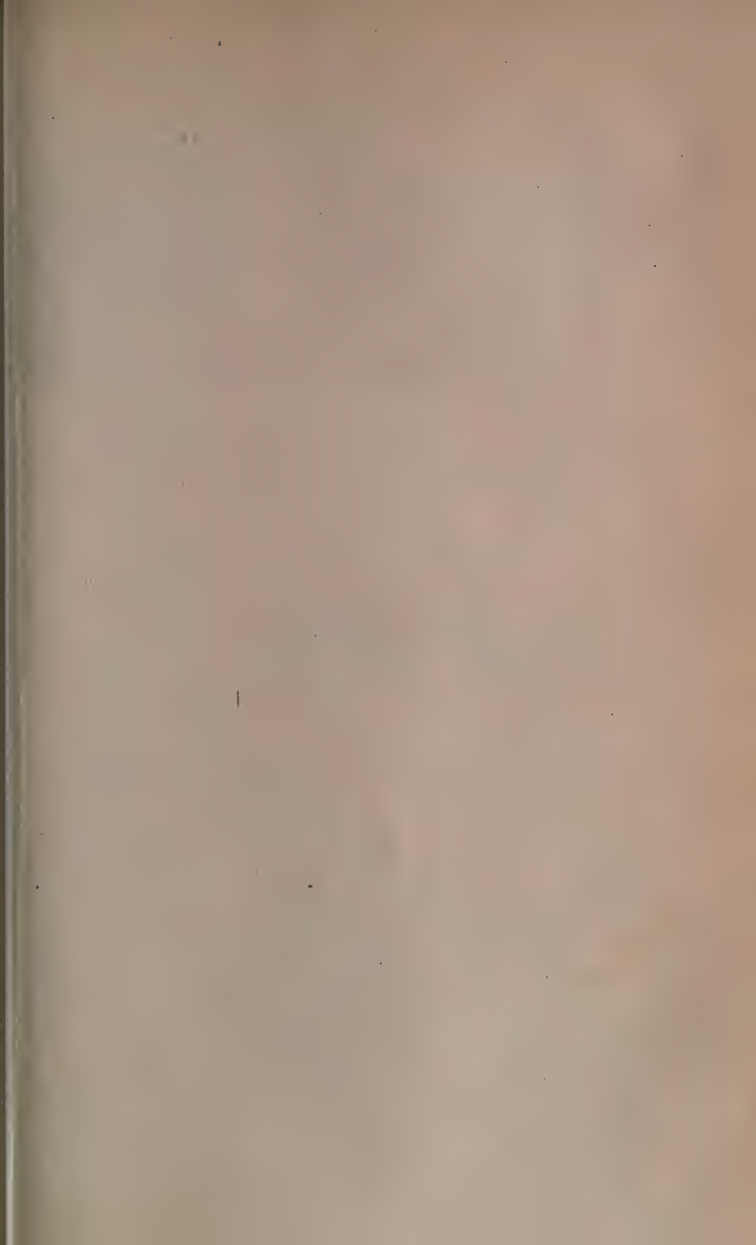
شو میلانمی ، مجربکز اولان حال پژمرده‌مه عطف ایدرسه‌کز ، بنی بلکه معذور کورر وفضولیلر ، ندیملر ایله هم مذهب وهم سودا بولورسکز !

١٨ ایلول ١٣١٥

بر بنفشه‌نك سركذشتى

بر بنفشه‌نك سرکذشتی

برزمان قافقاسیه قصبه‌لرینك برنده بولنیوردم . موسم بهار: یابانی کالردن ، بیاض ، مور بنفشه‌لردن منسوج برلقای خوشبویه بورونمش پنبه تنلی ، مائی کوزلی بر بهار... انسانی مست ایدن ، غشی ایدن ، زورله عاشق ، مجبوراً شاعر ایدن بر بهار... سعادت حیاتك — بوغریبدر — وجودینه احتمال ویردیرن بر بهار !..

مملکتمزك قیرلرنده‌کی مینالره ، پاپاتیه‌لره ، کلنجکلره بدل بوراده صاری بکزلی زرینلر ... بیاض ، مور بنفشه‌لر ... شیرین قوقولی ، مینی مینی طاغ چیلکلری ایله اونلرك بیاض چیچکلری ایلك بهارك زینتی ؛ هله بونلردن آووج آووج چیلك طوپلامق ... أتك أتك بنفشه دەوشیرمك بوموسمده کویك تازه‌لریله ، کنجلرینك یکانه مشغولیتیدی .

قوجاقلری شعره بکزر چیچکلرله پر رنك وبو ... کویلی

قیزلری یکدیکرلریله اویناشه اویناشه عودت ایتدكلرینی اكثریا آقشاملر پنجره‌مدن تماشا ایدر، اكلیردم .

قصبه‌نك اطرافی كاملاً یشیللك، كاملاً اكین، بر قورولقدی . بوقورویه كیرمك، طولاشمق ... او اوولو كوركنلرك، قاواقلرك بللرینی — صارماشیقلرله كل ایپكلرینك آراسندن — درآغوش ایتمش، خانم اللرینك مشكین رایحه‌لرینی قوقلامق انسانی مطلقا سواد فرما تفكراته مجبور ایدردی . بن بواورمانك رطوبتلی، طورغون هواسنه، ماثیمتراق كولكه‌سنه عاشق كبیدم . یكانه مسیره‌م بوراسی ... یكانه اكلنجه‌م بورانك اوشوخ، اونشئه‌لی چایر قوشلری، سرچه‌لری، او سرسری قیرلانغجلری، چاپقین بلبللری ایدی ... آمان ! شوقوجه آغاجلر نه‌حسسز، نه آغیر باشلی شیلر ایدی‌كه اوجانلی نغمه‌لرك، اوقانادلی نشئه‌لرك، اومست دائمی قوقولرك، شعریت آهنكندن یاپراقلرینی بیله قیمیلداتمازلردی !

بواورمانك اورته‌سنده، كیزلی بر كولك ساحلنده، اهالئ محلیه‌نك — افترا اوله‌رق — پارق نامی ویردكلری آغاجلغك بر كوشه‌سنده برقاتلی، یشیل بویالی، چاملرله، مانولیالرله محاط بر كوشك واردی . بوقصبه‌ده بولندیغم مدت، هفته‌ده ایكی اوچ دفعه — « غوسبودین بورچقایا » نامنده بر كورجی اصیلزاده‌نك مالی اولان — بوكوشكه كیدر ؛ اوراده آلام هجرانی، مرارت حیاتی اونوتمغه چالشیردم . بوعائله اختیار بر پدر ایله زوجه‌سندن،

برده‌طقوز ، اون‌یاشنده صاری صاچلی ، مائی کوزلی بر پری‌یه، نازنین بر پری‌یه بکزین « لوللا » اسمنده‌کی قیزندن عبارتدی . لوللا !.. بومینی مینی قیز کلبك روحلی برچیچکه بکزه‌ردی‌که رایحه‌سی شطارتی ایدی .

زیارتلرم اثناسنده — والده‌سنك اصراریله — مادمازل بورچقایایه فرانسزجه بعض اشعار ، خصوصیله « لافونتن »ك قصه‌لرینی أزبرلتیردم . درس آراسنده بوقیزجغزك چتره‌فیل بر فرانسزجه ایله افاده ایتدیکی غرائب طفلانه‌سی ، اوکیفلی کیفلی کوه‌زه‌لکلری ، تجاهللری بزی ساعتلرجه مشغول ایدردی . هله کندیسنه اغستوس بوجکیله قاریجه‌نك حکایه‌سنی ازبرلتدیکم صیره‌ده : « بن اغستوس بوجکی کبی اولمسنی استرم . هرزمان شرقی سویله‌مك ، آمان نه‌ایی !.. پوف ! نزاکتسز خودبین قاریجه ، آلیق حیوان !.. آرتق قاریجه‌لری هیچ سومیه‌جکم !» دیه باغردی . اوکوندن صوکره باغچه‌ده نه قدر قاریجه کوردیسه : « نیچون اغستوس بوجکنه معاونت ایتمدك ، ها ، مردار ؟ » دیه‌رك — والده‌سنك مخالفتنه رغماً — أزمکه باشلاردی . اوصرده ، عموم قاریجه‌لرك دعوی وکیلی صفتنی طاقینان پدرینك ، بیاض صاچلرندن برنمونه بیله قالمیان عریان باشنی ، آثار عتیقه تحریسی ایچون حفریات اجرا ایدرکبی قاشییه‌رق ، وبوغوق سسنه بر آز کشایش ویرمك ایچون قیصه قیصه اوکسوره‌رك ، اوزه‌نه‌رك ، بزه‌نه‌رك ایراد ایله‌دیکی اوجانم

اخلاق درسلرینك ، شیطان قیزده عصبی قهقهه‌لره باعث اولیشی حقیقةً نه‌کولنج ایدی . بن کندیسنه کوله‌رك اغستوس بوجکی دیمك اولان « مادمازل استرقازا » نامنی ویردکجه اوده بکا حدتله « حسیس قاریجه » دیردی ...

§

استانبولدن دون آلدیغم مکتوبك بینمی ، کوکلمی یاقان اضطراب فرما مألیله برحمای آتشین ایچنده ، بی‌تاب اویاندم ؛ قالقدم ؛ دیشاری چیقمغه حاضرلاندم .

کونش هنوز طلوع ایدییوردی ...

... بو مکتوب !!. بومکتوب بکا آنك باشقه‌سیله ازدواجنی خبر ویرییوردی .

« مادامکه صوکنده بنی بویله اولدیره‌جك ، أزه‌جك ، ایکه‌جکدك ، نه‌مجبوریتك واردیده بکا امیدلر ویردك ، وعدلرده بولندك ... بنی آلداتدك ! کوشهٔ ویرانمده اضطرابانم ، خیالاتمله تعیش ایدییوردم . عشقك صاعقهٔ نازله کبی کوزمی قاماشدیرر قاماشدیرمز اشته سنی غائب ایدییورم ! هانیا ؟.. تمثال خیالك هرشیئك ، هربرشیئك بن ایدم ؟.. بندن باشقه‌سنك اولمیه‌جقدك ؟.. اومواعید نه‌ایچون ایدی ؟ بن سکا نه‌یاپدم که بنی آماملدن ، بنی استقبالمدن آییردك ؟. آه قادینلر ، سز نه‌ا کلاشیلمز شیلرسکز !.. برآعما نوردن نه‌قدر آ کلارسه

بزده سزی اوقدر بیلیرز .. نه رفائللرك فورچه‌سی ، نه هومه‌رلرك خیالی ، نه أرسطولرك دماغی ، نه رستملرك بازوسی ، نه فیدیاسلرك قلم آهنین نحتی اسرار وله أنگیز قلبکزی حقیله تدقیق ایده بیلمشدر ... »

بویله سویلنه‌رك قورویه دوغرو یوریوردم . یرچیدن ، کوك سیسدن بیاض توللره بورونمش ... طومورجقلریله ، یاپراجقلرینك اوستلرینه بریشیل دومان چوکمش کبی طوران باغچه چیتلرینك کنارلرنده‌کی بادم ، أریك آغاچلرینك دونه دونه دوشن چیچکلرندن سیاه طوپراغك اوستی قارکبی بیاض لکه‌لرله اورتلمشدی ... سحروقتنه مخصوص ، کیتدکجه تزاید ایدن رقیق ، براق براوغواتی‌یی ، اوزاقدن اوزاغه ایشیدیلن خروسلرك تیز صداسی ، قانادلرینی چیرپه‌رەق قوشوشان قازلرك تلاشلی آوازه‌لری ، کلبلرك درین درین عوعوه‌سی اخلال ایدیور ... اورمانك برقیسنده‌کی ییچقی فابریقه‌سنك ماکنه‌سندن چیقان چرکین برشاقردی یاواش یاواش یوکسلیور ... کیجه‌لك قیافتیله برطاقم تازه ، اختیار قادینلر زقاغه ناظر پنجره‌لرك پرده‌لرینی آچوب ، مخمور کوزلرینی بطائتله اوغوشدیره‌رق یاناقلرینی ، دوداقلرینی سرین سرین اوقشایان نسیم مصفای سحری اوپمك ، ایچمك ایچون باشلرینی دیشاری چیقاریورلر ، دوداقلرینی اوزاتییورلردی .... هرطرفدن هوایه یاییلان صحراوی مایس قوقوسی ، تازه بیچیلن اوتلرك رایحه‌سیله قاریشه‌رق

انسانه هجری برکوی ، برمنزوی برچفتلك حالنی خاطرلتیور .
آراصیره چایر قوشلرینك ، سرچه‌لرك ایصلاق یاپراقلر اراسنده
جیویلتیلری ، کوکرجینلرك قانادلرینك صداسی ایشیدیلیور .
آدیملرینی بطائتله آغیر آغیر آته‌رق مرعایه کیدن فنجان کوزلی ،
اینکلرك بوغوق ، مدید ایکلتیلری ، قلبه سیاه بر قوت ،
ویریور ... بندن بر آز ایلریده ، بر اودونجی قیریق بالطه‌سنی
قولتوغنه قیصدیرمش ، برکسلان اعتیادی ایله اورمانه دوغری
کیدییور .. آغاج داللرینك آراسندن چامورلو کبی ، اوزاقدن
کیرلی کورینن ، کولك اورته‌سنده برقایق حرکتسز برحالده کوزو-
کیور ... باشمك اوجنده ایکی بیاض کلبك هواده رورکاره
طوتلمش ایکی قورو یاپراق کبی اویناشییور ... اومنور چهره‌لی
لیلای آفتابده ، اوزون صاری صاچلری دوکوك صاچیق ،
جامه خواب نرمیندن صویونه‌رق ، نیلستان آسمانك برکو-
شه‌سندن جبریل چیپلاق یورومکه باشلایوردی ....

قورویه کیردم . اورمانك نفتی زمینی اوستنده اوزاقدن
متحرك ایکی بیاض لکه کبی کورونن ، ایکی کشی یورویورلردی ..
قیزیله موسیو بوره‌چقایا ایمش . کوچکلوللا بیاض قوستومیله ،
باشنه قوجامان ، اینجه برحصیرشابقه کیمش ، صول قولنه سازدن
معمول برکوچك سبت کچیرمش ، پدرینك قولتوغنه عادتا
آصلمش کبی اتکا ایتمش ایدی . همان یانلرینه کیده‌رك سلاملادم .
ایستردم که اسباب اضطرابمی بو کوچوجك ببکه‌یله افشا
ایده‌یم ده آندن نصیحت ایسته‌یم !

قونوشه قونوشه پارقك وسطنده‌کی یوله قدر کلدك . یولدن
غایت سرعتله بر بیوك عربه‌سی کچییوردی. لوللا بر آنده پدرینك
قولندن صییرلدی ؛ قورقونج بر چیغلق قوپارارق کندیسنی
عربه‌نك اوکنه آتدی . بنسه تهلکه‌نك درجهٔ اهمیتنی تقدیر ایله
همان اورکمش اولان حیوانلرك اوزرینه کیده‌رك ، کملرینی أله
کچیردم . شاشیران عربه‌جینك یاردیمیله عربه‌یی طوردردق .
لوللا بوصیره‌ده یولك کنارندن بر شی آله‌رق و بنم تلاشمدن ،
پدرینك فریادندن، تدبیرسزلکنك مرتبه‌سنی‌ده آکلایه‌رق بکزی
صارارمش ، أللری ، دوداقلری همان قلبی کبی تیتره‌مکده
اولدیغی حالده‌بیله ینه برلاقیدئ طفلانه ایله‌ بسقه کیرپیکلرینك
آراسندن مائی کوزلریله کوله‌رك :

— یازیق دکلمی ؟ عربه شونی ازه‌جکدی‌ده ، آجیدم‌ده ...

دیه جانسپارانه برفدا کارلقله یردن آلدیغی شیئی بکا ارائه
ایتدی : بر بنفشه !..

شاشدم . یالکز « قادین قسمنده » کوروله‌بیلن بو جرأت
صافیانه ، بنی مبهوت ایتدی . نتایج کشفیاتم ! حقایق محا کاتم !
اساسندن صارصیلدی . سرائر روحیهٔ نسوان حقنده بر زمانلر
ابتدای شبابتك حمای آتشینیله وجود بولان تمایلات ، عینیله بر
شفقت ملکانه طرزنده تکرار انکشاف ایتدی ... آرتق
قادینلرله تکرار بارشمشدم ، اونلری تکرار سومشدم .

پدرینك تکدیراتی لوللانك قولاغنه کیرمیوردی . اویاراماز

پری ، معذب روز کارك ، بر قسـمنی بیاض بویوننه طولادیغی بورووق صاری صاچلرینی آرقه‌سـنه فیرلاتدی . خلاصکرده‌سی بنفشـه‌سنی سینه‌سـنك قاتمرلری آراسـنه براوفاق ایکنـه ایله ایلیشدیردی .

بیچاره بن ، زواللی بن ، غافل بن ! ایشمه پك کلن فلسفهٔ بیهوده‌مك اعماق متموجنه فریح وفخور تمامیٔ امنیت وحیرتله دالمش اولدیغم حالده کندی کندیمه : — اوت ، اوت دوغرو ، پك دوغرو ؛ بنم محاکاتم چوق دوغرو !..

دیـه دوشونمکده ایدم . برده لوالا ، بغتةً انجه رنکسز دوداقلری ایله مائی کوزلرینی آچه‌رق ، یالکز اغفال اولنانلرده کوروان برچهره ایله :

— آی! آی ! بوبنفشه‌ده هیچ قوقمیورمش. های مسکین !.. برشی ظن ایتدمدی .

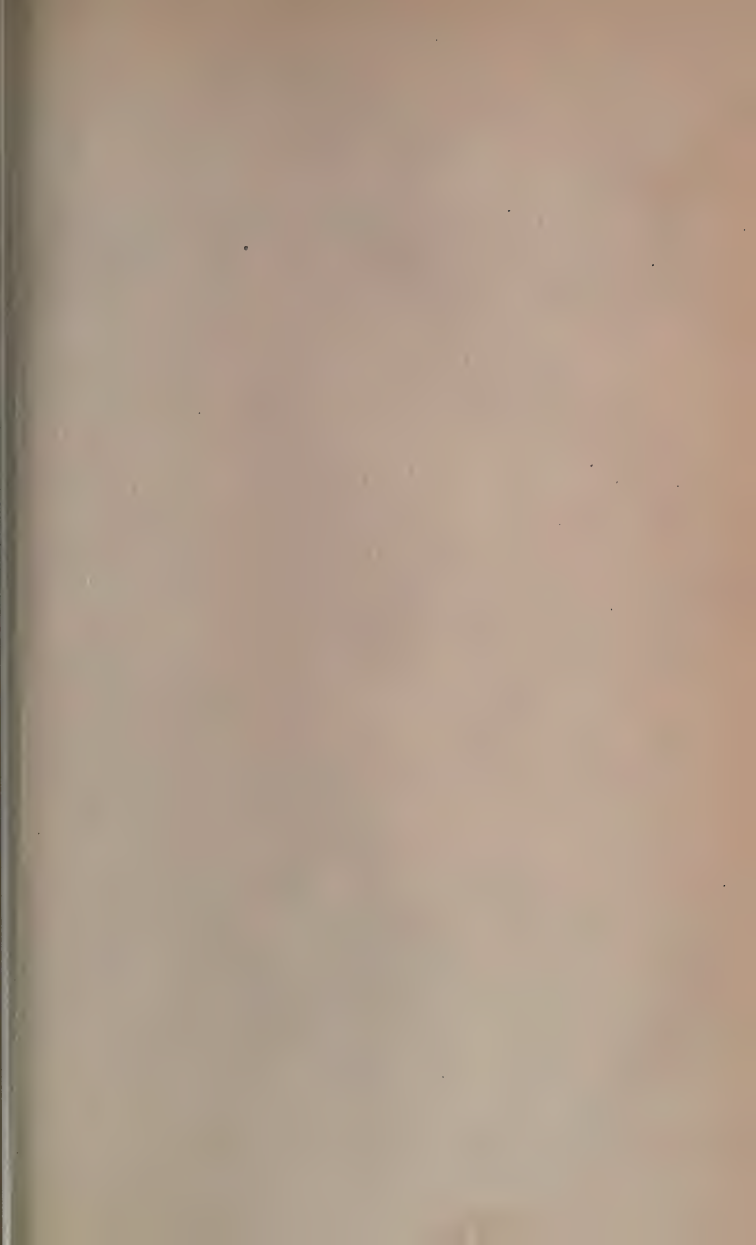
دیمـیله برابر حیاتنی تهلکه‌یه آته‌رق قوپاردیغی بوطـالعسز چیچکی — اینانمکزکه — پارچـه پارچه ایده‌رك یره آتدی ؛ بوقدر انتقام کافی دکلمش کبی، حفرهٔ فلاکتنه‌بویونی بوکوك‌دوشن بنفشه‌جکی‌ده . اسقارپینلی ایاغیله حدتله آزدی .

ایکی دقیقه کچمه‌مشدی ... پدری تکرار نصایح ملال‌افزای معتاده‌سنه آغاز ایده‌جکی صره‌ده او ، یاقیننده اوچان بر صاری کلبکك آرقه‌سنه دوشمشدی بیله ...

۲۳ اغستوس ۳۱۲

حسن وعشق

— عبدالله زهدی بکه —

صنعت وعشق

ساحلدن، قلندره دوغرو بر کسل تعب نمون ایله یوریوردق .
کوزلرمز ، بلغراد شاهقه‌لرینك یشیللکلری آراسندن ، کیزلی
کیزلی سوزیلن، کونشك تأثیر غروبیله یاری قاپالی.. دوداقلرمز ،
بوغاز ایچی آقشاملرینه مخصوص ، یاسمن قوقولرینی آندیران ،
فضائی ایری پارماقلریله سوه سوه ، اوقشایه اوقشایه ، نم ریز
دوداقلریله ، أمه أمه اوپن نسیمك بوی زمینی ایچمك ایچون
نیم کشاده ... یوریوردق .

مبین قولمه کیرمش ، بر خطیب متهور واری ، صاغ ألنی
هواده تیتره‌ته‌رك ، سماده آغیر آغیر ایلرله‌ین بیاض بولوط
ییغینلرینك ، وبوغازك لاجوردی صولرینك یورغون شیپیرتیلری
اوستنده ، مائی هاله‌لری اورته‌سنده غملی غملی تیتره‌ین نور
قطره‌لرینك رخاوتنه رغماً ، شدتله غلیانه کله‌رك دیوردی که :

اوخ ! کوزللك ... اوآچیلمق ایچون کونشه افتقار ایتمین
حرمنشین کوزللك ... مثلا براخشاب قوناغك راطب، قویتو،

قارانلق بر كوشه‌سنده ، دوشونن بر تازه‌نك سياهه‌مائل كوزلرينك
نغمات نورانورى ، اسمرين خيـالاتك القا آت دورا دورى
هجومندن فرار ايله — برعرب باجى كبى ، هر امرينه منقاد ،
ملال ومسرتنده برانيس وفاكار — پيانوسنك آغوش شبرنكنه
آتيله‌رق ، اوبياض پارماقلرى اوپمك ايچون برطرّاقهٔ احتراص
ايله آچيلان قاره دوداقلر آراسـنده محزون ومتفكر ألارينى
ملولانه كزديره‌رك ، ازجمله :

سويله اى طالع نه لطفى وار بكا جور ايتمه‌نك
كنج ايكن كولديرمدك ؛ آرتق نه حكمك وارسنك !

شرقيسنى چالاركن ، كوزلرينك سس‌سز ، صداسز كلمات
براق سوداسى اولان تلألؤلريله ترنمك... هپ بوقارانلقلردن ،
بوكولكه‌لكلردن قاچمق ايستەين ، اواسيرهٔ ظلامك ، برسياه چار
آراسـنده ، برسـياه شمسـيه آلتنده ، اعتيـادينى غائب ايتمش
آدملريله اوچمق ايستەركبى اطرافنه ، احتراز وحشيتله باقه باقه
يورويشلرينك حل وتفسيرى ، تنها ويلدا كيجه‌لرده ، ياالكز كنج
حسـلره مودوع اسرار پرور كوزللك ... مائى سما ايله دائما
آرالرنده قيريله‌ماز ، يقيله‌ماز بر سقف ، بر مانعه اولان قفس
نشين قوشـلر كبى دائمـا ، زقاقده قوپه عربه‌نك ، واپورده
قماره‌نك ، يولده شمسـيه‌نك كولكه‌سنده نمو وتنبته آليشمش
لنفاوى ونارين كوزللك ... صكره بوكولكه‌لكلرك ، قارانلقلرك

آراسنده ساکن وصامت یتیشن، او بزم مملکتمزه مخصوص کوزللکلرك ده بوتون چیلغینلقلریله، بوتون خیرچینلقلریله، بوتون بیهوده جیویلتیلری، سببسز کریه‌لریله بر سترهٔ خاکستر آلتنده متحلل رنکارنك خلیالریله، اورویا، آمریقا، خلاصه بوتون دنیانك تازه‌با کره‌لری کبی سرباستی پرور برر قیز اولدقلرینی دوشونمك...

مبین معنیدار بر وقفهٔ استفهامدن صوکره قولمی صارصدی. بن باستونمك اوجنه طاقیلان — سینهٔ ساحلدن ریختمه فیرلامش — بر یوصون پارچه‌سنه جواب ویرر کبی:

— خلیا، ینه خلیا، دائما خلیا! ایشته شرقده‌کی عالم شبابتك خلاصهٔ مسعودیتی، خلاصهٔ حیاتی!

دیدم. آرتق آرقداشمك غلیان خطابتی بنی تهدید ایده‌جك بر راده‌یه کلمشدی:

— سفسطه‌لرك، فلسفه‌لرك سنك اولسون؛ بوکون یالکز بنی دیکله!

دیه‌وردی.

کوشهٔ اغترابنه چکیلیرکن، کونشك بوغاز ایچنك تتره‌ین حاره‌لی سطحنه عطف ایتدیکی صوك نظرهٔ وداعدن صاچیلان نور دانه‌لری، طالغه‌جقلرك اوستندن فرار ایتمك ایستر کبی چیرپینیور؛ هرابکی ساحلده‌کی غلغلهٔ زندکی برسکونت خوابیده‌یه منقلب اوله اوله، طاغلرك اوستنده‌کی کثیف کولکه بویودکجه دکزك شیپیرتیسی تزاید ایدیه‌وردی.

— اوسیاه جارلی تازه‌لرك كافه‌سنی برر لطیفهٔ خلقتدر ظن ایدییورم ... اون سكز ، یكرمی بهارك متحسس كوكللره القا ایتـدیكی او اظهـار اولنه‌میه بریكمش ، كوپورمش ، طاشمق ایسته‌ین هوسـات عشقك كلینلك سـدیرنده ، كوزل كوزلرندن شراره، یوموشاق أللرندن سیالهٔ برقیه حالنده طغیانی ... ایشته بونی طاتمق ایسته‌رم !

وعلاوه ایدییوردی :

— حرمم خیرچین اولسون ، وفاسز اولسون ؛ آه ، فقط كوزل اولسـون ! بن اونك اذیتلریله مجروح وداغدار ایكن شهیقه‌لرم قهقهه‌لرینه قارشسین . بر سحر زمانی ، آنسزین بن اونی اوزاقلره عشـق آباد یرلره قاچیره‌یم ، اولو آغاجلرك التنه كوتوره‌یم . اوكا بهارك زرینلرندن ، زنبقلرندن ، سدیرلر یاپه‌یم. شفقلردن تولل‌ر چكوب ، ییرتوب كتیره‌یم ؛ اونلره بورونسـون . نسیمك، اوزاق مملكتلرك ایصسز اورمانلرندن، اوكرندیكی محرم وعریان ماصـاللریله اویوسـون . برآق ایرماقلرك مینی مینی طـالغه‌لرندن منعكس ، اسـاطیر اولین پریلرینك معاشـقه‌لرینه عائد ، لوحه لوحه رؤیالر كوره كوره اویوسون . اویانجه مدهوش ومبهوت بنی چیلدیرمش كورسـون ...

— خلیا ، دائما خلیا !

بكا اهمیت ویرمیه‌رك ، كندی كندینه سویلر كبی :

آنجق پك ، پك كوزل برقادین سویله‌بیلیر ؛ پك كوزل...

فقط پك كوزل برقادين ! اما آكلايورميسيك : بر پری ، بر فرشته قدر ... برملك ، برآلهه قدر كوزل . آه آكلاته بيليورميم ، بيلمم ؟

— آكلايورم ، هم لزومندن فضله آكلايورم ؛ خليا ، ينه خليا ، دائما خليا !..

شاعرلركبی حس ايدلمزسه شعرك وأوليالر كبی دوشونلمزسه تصوفك سرائر ومأثرندن احتراز اولنمليدر . رفيقم مبين شاعر اولمقدن زياده برشعر اولمغه مستعد ، هوائی بررقت خلقته مبتلا بركنج ايدی . آيريله جغمز صيره ده او ، متصل :

— تأهل ايده جكم . كوزل پك كوزل برحرمم اوله جق... ديورودی .

§

يكرمی كون صوكره مبين ايله آرامزه قوجه بربحرسفيد كيرمشدی . مواصلتنامه مه جواباً ، بكا يازديغی مكتوب شويله باشلايوردی :

« ايكی آی صوكره سن بحرسفيدك طالغه لی برساحلنده يالكزلغی دوشونوركن بن برجفت نورۀ سياهك حضورنده كوزللك تقديس ايله مشغول بولنه جغم ... بدبخت چوجق ! بن كوزللك عشقنه سكا قصيده لر انشاد ايدركن ، سن أسنردك . شيمدی ده شونلری اوقوركن اويوقلايه جغكه امينم . هيچ

اولمازسه سویملی رؤیالر استحضاری امیدیله ، سعادتمدن سنی حصه‌دار ایده‌یم : قریباً نکاحمز اجرا اولنیور .

« والده ، حرمنك پك کوزل اولدیغنی تأمین ایتمکله برابر : « ایچم سودی ، قانم قاینادی ؛ بر اوطوریشی وارکه ... » تفصیلاتندن ایلری کتمیور . دادیم ! أولنه‌جك کنجلرك یاننده قیزلر اوقدر مدح اولنماز ؛ هم عیبدر ، هم فنادر . هپ کوردیکمزی سویلسه‌ك صوکره سن هوالانیر ، أله آووجه صیغمازسین ! دیبور ... »

دیکر بر مکتوبنده مبین دها تشنه ، دها محرومانه طاورانه‌رق « اهتدا » نامی ویردیکی تأهله نی سوق ایچون بر طاقم موعظه‌لرده بولندقدن صوکره :

« دوشون ! اویالکز سنك ایچون پریشان اوله‌جق اینجه صاچلری ... پنبه بر کلبك کبی آووجنك ایچنه قونان ، حرارتکله أریبه‌جك کبی یوموشایان نرمین أللری ... سنی ممنون ایتمك ایچون انتخاب اولنه‌جق رنکاری ، قماشلری ، تزیینلری دوشون ؛ هله اوندن دوغه‌جق برملکپاره‌یی ، « بر ثمرۀ حسن » ی قوللرکك آراسنده کزدیرمك حوپلاتمق لذتلرینی دوشون ... بر کوزل زوجه‌یه مالك اولمق ، اوح ! دنیانك خزینه‌لرینه صاحب اولمقدر ؛ بونی ایی بیل ! »

دیبوردی .

خیالات آتشین رنك شرقك ، لمعه لمعه بلوطاره بوروننمش

برفجر کاذب لوحه‌سنی آندیران بقاسمز ، وفاسز شعریاتی بوراده ختام بولییوردی . بومکتوب صوك برتهلیل حسن ایدی . او کوزللکه عاشق ، بلبل حسلی مبینك ترنماتی کسیلدیکی زمان : « بیتدی ؛ بنم بلبلم توت یدی ، مبینم تأهل ایتدی ؛ » دیمشدم . بوندن صکره بیهوده اوندن تأهلی ، مسعودیتی حقنده تفصیلات ایسته‌یوردم .

بونك اوزرینه مرور ایدن بربچق سنه‌ایچنده مبیندن برایکی دفعه وقت معیننده الدیغم مکتوبلر « شرفحلول ایدن عید سعیدك متیمن » اولمسنه دائرایدی . بنم مکتوبلرم ایسه برمتهمه صورپلان استنطاق سؤاللری کبی جوابسز قالییوردی .

مأذوناً استانبوله عودت ایتمشدم . الك مشتاقانه زیارتم مبینك زیارتی اولدی . رفیقمك انتظام سوابقنه نظراً ممکن مرتبه پریشان کوردیکم سلاملق اوطه‌سنده ، اونی برانتظار موسوس ایله بکله‌دیکم صره‌ده . قاپودن ایچری قوجاغنده برچرکین یاورو ایله کیردی . مصافحه‌دن‌صوکره چوجغی کوستره‌رك و کوله‌رك دیدم‌که :

— ثمرهٔ حسن می ؟

— خایر میوهٔ عشق !

جوابنی ویردی . بکا اکلاتیله‌جق غریب برسرکذشتنك مقدمه‌سی ایچون ، کلمه‌لر آراشدیران کوزلرندن ، بن هنوز افشا اولنمیان سرائری صیدایدرکن ، اوحال وخاطرمی صورییوردی .

كنديسندن برقاچ كون صوكره كلوب بنى كوره‌جكى وعدينى آلدقدن صكره عودت ايتدم .

§

رفيقم ديبوركه :

— يكرمى سنه‌لك بر خيالپرور اكلك اغفاليله ، محضا يك كوزل برقادينه كيجه كوندوز همدم اولمق أمليله ازدواج ايتمك ايسته‌دم . بيليرسك آ ! نه عائله‌م ، نه اقربام آراسنده برتازه بولنمديغندن زقاقده عربه‌لرده — اوح ! بو عربه‌لر خيالى نه قدر الداتمشدى ... — كورديكم سياه جار ، سياه پچه آلتنده‌كى قادينلرى تماميله بلوطلره صارلمش برر زهره ظن ايدردم . وقتا كه پجشنبه كيجه‌سى حرمله روبرو ، زانو بزانو بولندم ، مراسم معتاده‌دن صوكره يوزينى آچديغم زمان اوتيتره‌يوردى .

آيرى آيرى بوتون اشياسى رقيق وظريف ، خرده انديش بر تكلف بديعى‌يى معلن ، برجنت پارۀ شاعرانه‌يى آنديران حجلۀ مشعشعه‌نك بركنارينه موضوع سديرك يانده‌كى لامبه‌نك آل سپرى آلتندن صيپريلوب سرپيلن ، لعلين وزمين ضياسيله پنبه بياض كورينن ، اوچهره‌ده كيزلنمك ايسته‌ين برسرحزين واركبى ايدى . هفته‌لردن برى‌ازبرلديكم نطق طويلى ، درليوب طوپلامق تلاشى ايچنده باشلاديغم اعلان محبتك ، أك مست‌انكيز پارچه‌سنك رفيقه‌مده ، نه تأثير حاصل ايتديكنى اكلامق ايچون ، يانته‌طوغرو ياقلاشديغم زمان ، نه كوره‌يم ؟ حرمم مكمل برچيچك بوزوغى دكلمى ؟ !

بوراده بن بوتون اعتدالمی ، تربیه‌می غائب ایتمش و :

— نه ؟ مبین ، شیمدی زوجه‌ك برچوپورمی ؟ !

دییه حایقیرمشم .

— أوت !

بو « أوت » بر ییقیق قلبك انقباضی ایدی‌که ایکیمزك آراسنه ابکم برطراقه ایله یووارلاندی .

— زواللی مبین !

— زواللی دیمکه حقك یوق ! چونکه بختیارم .

دیمه‌سینمی ؟ شاشیردم ، و :

— خایر .. یعنی .. مقصدم ...

ککه‌لیوردم .

دیکله !.. بنده اولا سنك کبی دوشوندم . تصور ایتدیکك قدر زواللی دکل ، بلکه هیچ زواللی اولمنی خود کامیٔ شبابمه یدیره‌مدم ... ناصل اوتانمه‌دن ، قیزارمه‌دن جرأت ایتدیکمی بیلمیورم ، یالکز شونی بیلیورمکه همان یکرمی دقیقه ایچنده ویردیکم بر قرار نتیجه سنده ، رفیقه‌مه بکا اوکیجه‌یی دیکر بر اوطه‌ده ، ویا کندی خانه‌مده کچیرمکه مساعده ایتمسنی ، چونکه کندیسنی مسعود ایده‌بیله‌جك صبر ومتانته مالك بر أرکك اولمدیغمی سویلدم ؛ وعلاوه ایتدم‌که : « بوفجیعه‌نك کناهی تماميله یکدیکرمزك قصورینی بیلن عائله‌مز افرادینه راجع اولدیغندن ، اونلرك کیفی ایچون یکدیکرمزك حیاتی زهرله‌مکی ایستمیه‌جك قدر فکر

سليم صاحبى اوله‌لم. » بونلرى سويلر ايكن نه‌يابديغمى بيلميوردم؛ اوقدركه اگر يانمده برسلاح بولنسه‌ايدى، مطلقا انتحارايدردم؛ فقط حياتمى صارصان، يىقان بو چوپور چهره‌نك قارشيسنده دكل، والده‌مك يانمده، اونك كوزينك اوكنده انتحار واوندن بو وجهله اخذثار ايدردم. بوبرآن بحران ايدى‌كه، بودقيقه‌ده، اوطه‌ده نه‌قدر مرمر ييلولر، آيينه‌لر وار ايسه هپ بردن باشمه طوغرو فيرلاتيليور. واوشاشيرتيجى شاقيردينك آلتنده بنيم، وجودم أزيليور ظن ايدييوردم ... برايكى ساعتدن برى ذاتاً، قارشيمده تيتره‌يوب، هيجانمى صاقلامق ايچون يكه‌جا جوابلرله اكتفا ايدن بوقادين، آرتق طوكمش قالمش ايدى؛ قيميلدامييوردى؛ هيچ برسوز سويلمييوردى. قارشيمده، بياض البسه‌سى، بياض دوواغيله، كفن پوش بركابوس كبى ديم ديك طورييوردى. نهايت قورو برصدا ايله: « ديمك بنى ايسته‌ميورسكز فقط نيچون؟..» ديمزمى؟ آرتق بن مجنون ايدم. بربركان مدفعنه بكزه‌ين آغزمدن آرتق علولر فوران ايده‌جكنى طوييوردم.

« چونكه » ديه باشلاديغم تكرراتمك نهايتنى كتيرمه‌دن رفيقه‌مك، كرى كرى قاناپه‌يه طوغرو رجعت ايتديكنى كوردم. ومحرق برخچقريقه‌له ــ اوح! بوبوغوق فريادك طنينى هنوز قولاغمده‌در ــ قاناپه‌يه ييغيلديغنى كوردم. نوازش يرينه، تحقير كورمش، كناهسز برباكره‌نك، اون سكز ياشنده ضعيف،

قوتسز برتازەنك بواضمحلالی حدتمك ، حدینی تجـاوزە مانع اولدی . نەدیەجكمی ، نەدرلو حركت ایدەجكمی دوشونەجك ، تعیین ایدەجك برحالدە دكلدم . بلا اختیـار اوفاق برماصەنك اوستندەكی صراحی‌یە ألیمی اوزاتیور ؛ صاپ صاری كسـیلن چهرەسـنە سرپیور ؛ واعتراف ایدەیم كە هرنەدنسـە بر فقیرە تصدقدە بولنور كبی بر اجبـار لاقیدانە ایلە : « قالقكز ، قالقكز ! » دییوردم ... كوزینی آچدی . یوزیمـە بر قلب پولادی أریتەبیلەجك بر وضع نومیـدیٔ نیـاز ایلە باقدی . صاری ، بیاض ، پنبە طالغەجقلر آراسندە قالان یاناقلرینك اوستندە ایكی اوچ یاش قطرەسی سس‌سز ، سس‌سز یووارلاندی :

— پكی ، دیدی ، پكی بویوریكز ؛ چهرەمدەكی قصوری بیلییور دیمشلردی . شیمدی ... نەایستەرسەكز یاپكز !

یوریوردم . بویونم كوكسمە یاپشمش ، أللرم یانمە دوشمش محبسدن میدان سیاستە كوتوریلن برمتهم دوشكونلكیلە یورویوردم . قاپویی آچەجغم صرەدە ایدی كە رفیقەم — نازل اولور كبی خفی بر سرعتلە — بكا كلدی :

— طوریكز سـویلەیەجكم بر ایكی سـوزی دیكلەمەدن كیتمیكز .

بیلمم ، غالبا ، « بیهودەدر! » دیمك ایستەیەجكدم ؛ دیەمدم ؛ یاخود بونی‌دە سویلەدم ؛ نەایسـە ، أیی بیلەمیورم ... بر فریاد ابكم طرزندە استعجال ایلە :

— ایشـته سزه یمین ایدیورم که بنی تکرار قبول ایدیکز دیه سزی اجبار ایتمیه‌جکم ...

دیدی . اوشیمدی بلافاصله دوکیلن کوز یاشلرندن ، قیزاران کوزلرینی ، بر اثر مرحمت آراشدیرر کبی ، چهره‌مه دیکه‌رك دیزلرینك اوسته کلن دوواغنی ضعیف پارماقلریله اورسه‌لیه اورسه‌لیه پاره‌لایه‌رق ، قورسه‌سنك آلتنه صیقشمش سینه‌سنی چاتلاته‌جق ، پاره‌جق بر خلجان قلبله :

— یکی آیریله‌لم ، دیه‌وردی ؛ بونی ایسته‌یورسکز ، یکی . فقط طلب ایده‌جکم ، کوچك بر فداکارانی بندن أسیر که‌میه‌جککزی وعد ایدیکز . شخصکزه عائد بر قصورم ، بر لکم یوق ایکن ایشته آیاقلرکزه قاپانیورم . ایشته اونلری اوپیورم .

یاریم ساعت اول بوتون بر هوای صاف امل ایچنده مست حضور اولان بووجود نحیف ، شیمدی کلینلك تاجی ، کلینلك دوواغیله زیر پایمده مقهور ومضمحل سورینیور ؛ بر دقیقه اول بر سحاب بیاض نقاب آلتندن ایلك بوسهٔ زوجیته آغوش آچان بواوچوق دوداقلر شیمدی دیزلرمی ، آیاقلرمی اوپیوردی . غریب دکلمیدرکه بن بودقیقه‌ده ، دکل بوکناهسز قیزدن ، حتی بوتون انسانیتدن نفرت ایدن بن ، بویالوار یشلری بنی تکرار الداتمق ایچون تصور اولنمش بر خیله ظن ایله حدتلینیوردم ؛ وبدالالغه یاقلاشان بوصا - فیتمله ، باشمه کلن بو بلای ناکهانی ایله استهزا ایدن ینه اومعهود « سیاه جارلی ، سیاه شمسیه‌لی ، سیاه بچه‌لی » کوزل قادینلر کوزمك اوکنه کلیوردی .

اوطورديغم يردن فيرلادم . بكا تتره يه رك اوزانان ضعيف بيلكلرى طوته رق : « ايسته ديككزى آكلايه ميورم . » ديمشم . او ، هم قالقيور ، هم جواب ويريوردى :

— شيمدى بويله برنجى كيجه بغتةً بورادن كيدرسه كز ، بن نه اولورم ؟ اقربامك يانده نه حاله كيره رم ؟ دوشونكز اختيار پدرم ، والده م نه قدر اوزولور ، دوشونكز !

— لكن چاره سى ؟

— أوت ، چاره سى ؟ بكا مرحمت ايدرده برهفته مهلت ويررسه كز : عالمه قارشو ، برهفته صوكره بن سزى ايسته مز كورينور وعائله مه بوصورتده آكلاتيرسه م . بالعكس ، سز برشى غائب ايتمش اولمازسكز ، دكلمى ؟ بن ده هركسك قارشيسنه استهزالره هدف اوله اوله چيقمم . مبين بك بونى بكا وعد ايديكز ؛ بو ناموسزلقدن بنى قورتاريكز !

بوتكليف غير منتظره وهلهٔ اولاده عقلم ايرمدى ؛ دوداقلرمك آراسندن دوشت بر « ا كلايه ميورم كه !.. » فيرلاييويردى

— بن سزكله كچينه مديكمى عالم دويارسه سزكله استهزا ايتمز ، دقت ايديورميسكز ؟ استهزا ايتمز ؛ بنى بيلنلر ايسه نهايت عدم امتزاجه ويرر . چيچك بوزوغى اولديغمدن سزى قورقوتمق فرار كزه سبب اولمق كبى برعيبى ارتكاب افتراسنه هدف اولمم .

زوجه م آغلايه آغلايه سوزنده دوام ايدييوردى :

— مثلا دكزه دوشن بر بى چاره يى قورتارمق ايچون حياتلرينى

تهلكه‌یه قویانلر انسان دکلمیدرلر ؟ ایشته فرض ایدیکزکه قار-شیکزده‌کی قیزده بودقیقه‌ده بویله برفلا کته اوغرامش ، سزه طوغرو قوللرینی اوزاتیور . مقابلنده برهفته قدر خسته‌لانه-جقسکز، سویله‌یکز ؛ نومید برحیاتی قورتارمق ایسته‌مزمیسکز ؟ بوقدر علو جنابی کندیکزه لایق کورمیورمیسکز ؟ برهفته‌یی تکرار تکرار آیاغکزه قاپانه‌رق یالواران شو بدبخته تصدق ایدیکزده ، اونی عمری اولدیغی قدر دوچار استهزا اولمقدن قورتاریکز . هرشیئه تحمل ایدن قادینلراستهزایه تحمل ایده‌مزلر!

متأثر ایدم . ناچارایدم . تردده محل قالمدی :

— یکی وعد ایدییورم .

— تشکر ایدرم .

علاوه ایتدی :

— أوت ، کله‌جك پنجشنبه کیجه‌سی‌ده سز تماماً قورتولمش بولنه‌جقسکز ، ایشته بونی‌ده بن‌سزه وعد ایدییورم .

ایرته‌سی کون ، والده‌مك الینی اوپمکه کیندیکم صره‌ده ، کیجه‌کی ماجرادن سررشته ویرمدم . یالکز چیچك بوزوغندن شدتله بحث ایتدیکم زمان والده‌م، اقربادن برینك دقت واخطارندن صوکره ، انجق برکون اول فرق ایده‌بیلدیکنی سویلرکن بنی تسلیت ایدییور و « اکر بکنمز ایسه‌ك هرشیئك قولاینی بولنور تعمیرنی ، دادیم «ألکی صاللاسه‌ك اللیسی» دیه اکمال ایدییوردی.

بن یالکز :

— بنی درین براوچورومه آتدیکز ! دییوردم .

بوتون شعر وخیالك ، بنبه کهکشانلرندن طوپلایه بیلدیکم اثیری ایپکلرله، ایشلنمش قماشلرله تفریش ایله‌دیکم بر حرمسرای پریانه‌نك کوشه‌دن حوضلری ، نسیم سحریدن چاغلیانلری ، فوارەلری سروسیمیندن خیابانلری آراسنده ، اطرافنده پیك پیام طلوعی اولان ندیمه‌لری — غالبك مخلوقات شاعرانه‌سندن — آل‌قانادلی بلبللرك اورطه‌سنده پرطنطنه یوریین برزبیدۀ عشقك بکا طوغری اللرینی اوزاته‌جغنی دوشونورکن ، والده‌مك برخطاسیله ، بوبنای خیالاتك برآن ایچنده سقوطندن حاصل اولان ویرانه‌نك کوشه‌سنده — اوپری حسنه بدل — تصادف ایدیلن، برچوپور قیزی زیرپایمده کورمك... صوکره‌ده بوتون کنجلکمی اونك قوجاغنده ، بوتون اختیارلغمی ، اونك عارضه‌لی قوللری آراسنده کچیرمك ، اودائما دوشونه دوشونه اغلایه‌جق کوزلرندن دوکیلن یاشلرك ، کیرینتیلی ، چیقینتیلی یاناقلرندن سنده‌لیه‌رك دوشدیکنی تماشا ایتمك ... اوح نه اذیتلی حیات اوله‌جق بنم حیاتم ! دییه دوشونوردم .

قادینلرك وچوجوقلرك نقایص وتقصیراتنه قارشی اکثریا انسانلر ، برآنده ، ایکی حس متضاد ایله متأثر اولورلر : بری نفرت بری مرحمت .

شیمدی بن برطاقم قورقونج ، متهور تفکراتك حمولۀ کران اضطرابی آلتنده أزیلمش ایکن ، اون ایکی واپورینك کویمزه

زمان وصولی اولان ساعت بره قدر ، اوضعیف وعاجز وجودك ؛ بنم تأخر عزیمتمدن ، ویردیکم وعد متانتدن فارغ اوله بیله جکم اندیشه سیله ، کچیره جکی بحرانلری ، والده سنك ، پدرینك یاننده کی محجوبیتنك درجه سنی دوشونه رك ، او نفرت باغیه نك صوکنده اویانان بر مرحمت رقیقه ایله اون واپورینه کیریوردم .

آقشام ، یمکده عائله افرادیله برابر بولندیغمز زمان ، رفیقه مك پاچه لق البسه سنك شعشعه سی آلتنده برحزن خیالنواز ایله یوزمه باقارکن ، کوزلرینك بردالیشی واردی که ...

یمك دوام ایتدیکی مدت ، کوردیکم التفاتلردن ، شفقتلردن محجوب اولییوردم ...

جیبلرمه طولدیردیغم غزته لری ، یمکدن صوکره اعلان ستونلرینه قدرحرف بحرف سوزمك صره سی ، کلمشدی . بونده قصور ایتمدم ... ایرته سی کون غایت رسمی صورتده آیریلوب ، مردیوندن اینرکن ، نا قابل ممانعت بر قوۂ مجبره نك تأثیریله ، باشمی چویروب ، مردیونك باشنده طوران رفیقه مه باقدیغم زمان اونك اوکسکین ، اوتبسوز نظر انفعالی بنی تیتره تدی .

واپورك قماره سندن چیقوب ده کوپرو اوستنده خفیف بر روزکار آلتنده یوروركن ، اوکون آقشامه ، نه اولورسه اولسون عودت ایتمه مکی قرارلاشدیردیغم حالده ، بیلمم نه اولدی ؛ اوباقیشلك

بکا ویردیکی بر وقت مجنونانه ایله بو دفعه سکز بچق واپورینه قدر کوچلکله صبر ایتدم ؛ ویارین استانبوله ایتمه‌مك عزم قطعیسیله ... ایرته‌سی کون آقشامه طوغرو نه‌یاپاجغمی ، نه‌درلو حرکت ایده‌جکمی بیله‌میه‌رك اوزاده متروك ومنفعل طوران پیانونك اوستنده‌کی نوطه‌لری قاریشدیرر ایکن ، ألمده طوتدیغم بر پارچه‌یی ناصل اولوبده — رفیقه‌م چالمق ارزوسنی بر نیاز امرآمیز ایله درمیان ایدنجه — « پکی » دیمشم ... او شیمدی چالمه‌دن اول تفصیلات ویریور ودیوردی‌که :

— شوپن ایله ژورژ سان ، پارسدن خارج بریره فرار ایله اوراده هرکسدن اوزاق ، بر حیات عشق ایچنده یاشارلر ؛ ژورژ سان بغتةً عودت ایتمك ارزوسنی اظهار ایدر . شوپن کندیسنی شوطاغ باشنده یالکز براقامه‌سنی ، برشوق روحانی ایچنده‌کچن ، محبت دقیقه‌لرینی اخلال ایتمه‌مسنی ، سودیکنك دیزلرینه قاپانه‌رق رجا ایدر . ژورژ سان اهمیت ویرمز ؛ ینه کیدر . لکن قادین ، شوپندن آیریلیر آیریلماز شدتلی بر فورتنه‌ده قوپار . یاغمورلرك ، روزکارلرك ، شمشکلرك ولوله‌سی قارشیسنده یالکز قالان اوبسته‌کار عاشق‌ده ، پیانوسنك باشنه‌کچوب شوبسته‌یی ترتیب ایدر ... شیمدی دیکله‌یك :

ارتق او ، ألار — یاره‌لنوب‌ده جریحه‌لرینك آجیسندن رقص ایدن اوفاق برقوش قانادلری کبی — پیانونك دیشلری اوستنده اوچیور ، چیرپینیوردی . اوح ! بوچالیش ، بوموسیقی ایله یالواریشلر ، بوانینلر !..

آرتق بن‌ده آغلایوردم ... بواوطه‌دن قاچمق ، بواودن قاچمق ایسته‌یوردم ؛ لکن بر قوت ، برشی ، برهیچ .. وغالبا بوقادین بنی طوتیوردی . او دائما بر صنعت حیرت فرمود ایله چالیوردی ، چالییوردی . چالدقجه بو حزان زده ، بو چیچك بوزوغی چهره نغمه نغمه کوزللشیور ؛ پیش چشمیمده یاواش یاواش صییریلان بر پردهٔ رقیقك آرقه‌سندن روح عریانی بوتون لطافت عشقیله منظور اولیوردی .

او کیجه ، ایرته‌سی کیجه ، دها ایرته‌سی کیجه ناصل کچدی بیله‌مم . بن متصل « چهارشنبه کونی مطلقا آیرلمه‌مز لازمدر . » دییه دوشونیوردم .

چهارشنبه کیجه‌سی اولدی . کوزلرم قاپالی ، روحم اویوشمش حسیاتم طوکمش اولدیغی حالده ، برسوق مجهوله انقیاد ایله ، غیر اختیاری شوپنك او بسته‌سنی تکرار ایتمسنی رجا ایتدم ... او دوشونیوردی ، اومحزون ایدی ؛ اوتتره‌یوردی ؛ کندی کندیسنه سویله‌نیر کبی دیوردی که :

— بو کیجه چالنه‌میه‌جق ... قرارمز وجهله افتراقمز الزم اولدیغنی بوکون والده‌مه اکلاتدم .

— یکی ، فقط اوقراره رغماً ینه چالارسه‌کز ؟!

دائمی تزاید ایدن بربحران وخلجان ایله جواب ویردی :

— قرارمز بوزلمش ، بارشدیغمز آکلاشلمش اولور !

آرتق کندیمی غائب ایتمشدم . ایلری‌یه طوغرو آتیله‌رق وبر استغراق وجدا وجد حالنده :

— اویله ایسه چال !

دییه برچیغلق قوپاردقدن صوکره ، بوحال مجنونانه‌مدن قورقان اووجود ضعیفك اصول اصول یاننه کیدره‌ك مخمور وپریشان ، دیزلرینی آغلایه‌رق اوپه‌وردم ؛ اوده بنم صاچلرمی تتره‌ین پارماقلریله اوقشایوردی .

ایشته عزیزم ، آرقداشك کوزللکه اولان اوچیلغنجه ابتلاسنه رغماً بوکون ذکاوتی ، عرفانی وباخصوص دقت ورقتیله بوقادینه چیلدیررجه‌سنه عاشق اولدی .

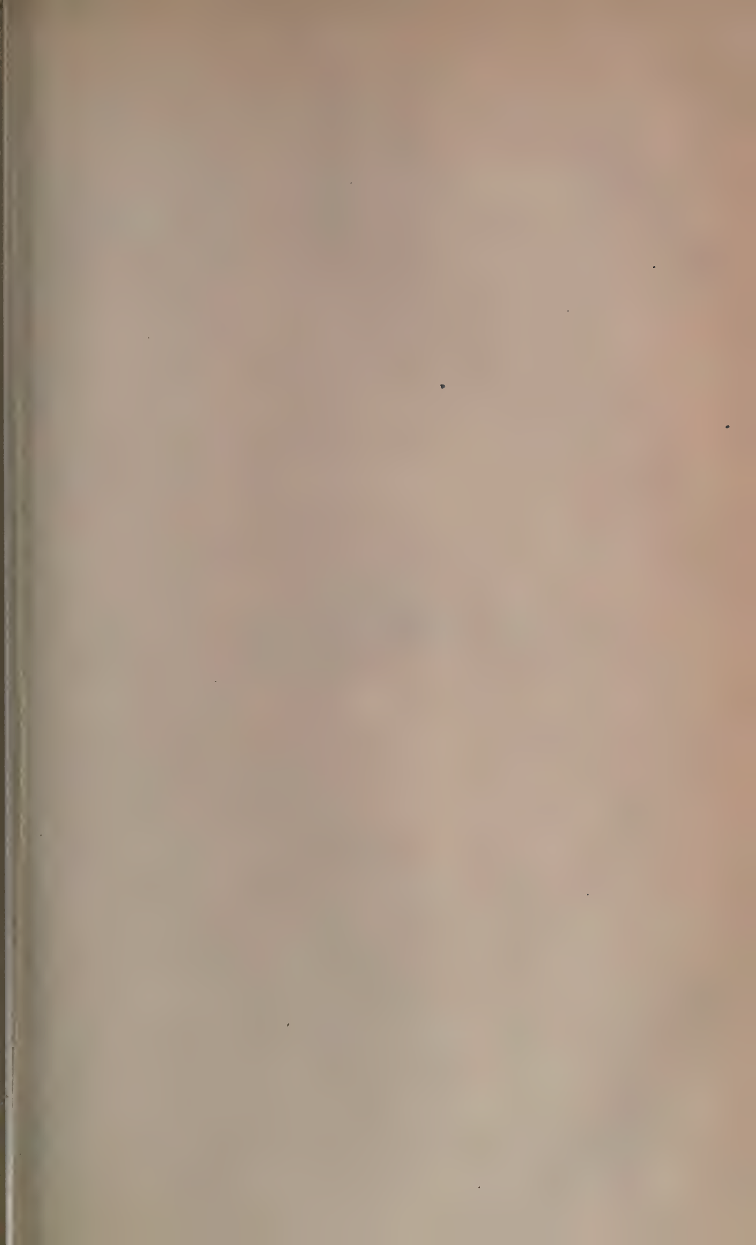
اوح ! حس وعشق ، خیال وحقیقت کبی برسر مبهمش... اکلاشیلمییور ...

١٧ شباط ١٣١٤

نقیه خاله

نقیّه خاله

آغستوس نهایتنك أك حار ، أك آغیر ، فقط یالدیزلی کبی طوران بر آقشامی ایدی ؛ أرن کوینك ایچ طرفلرنده ، بر باغك کوشه‌سنده‌کی قمریه‌نك آلتنده ، اوستی اسکی برکلیم ایله اورتولو کراز داللرندن معمول برقانابه‌نك اوستنده باغداش قوروب ، برألیله چوبوغنی ایچن ، دیکرألیله قرمزی پوسکوللو عوده آغاجی تسبیحنی چکن ، نقیه خاله‌نك مور طمارلری چیقمش چیللی ، یوموشاق ألنی معتادم وجهله علی‌العاده اوپدم ...

— برخوردار اول اوغلم !

هر آقشام اوه عودتمده بو سالخورده قادینك ألنی یاریم آغزله اوپدکجه بونجه سنه‌دن بری طرز وشکلی دکیشمین بودعایه مظهر اوله اوله ، آرتق اوقدر اهمیت ویرمه‌مکه ، بعضاً نه دیدیکنی بیله ایشتمه‌مکه باشلامشدم . دنیادن ألنی أتکنی چکمش ، کیتدکجه مشرف خراب عمر فانیسنه رغماً عقباسنی

اعماره چالیشان ، ساکت ، ساکن ، سکسانلك بر « نقیه خاله »
هر کسی نه درجه مشغول ایدرسه ، بنی ده اوقدر مشغول أیله‌ردی.
لکن بیلمم هر کسده اویله میدر ؟ بن پك کوچك چوجقلر ، برده
پك اختیارلرله مکالمه‌دن لذتیاب اولورم . برینك ماضیسی
معدوم ، دیکرینك استقبالی مفقود بو طلوع وغروب لوحه‌لری
بکا پك خوش ، پك طبیعی کلیر !..

کیتدم ، نقیه خاله‌نك یانه اوطوردم . کناری اویالی ، یشیل
نماز بزینك التندن چیقان ، کوکلری اسمرار حیاتدن آق
اوجلری خنادن قیرمزی صاچلرینك ... بردانه بیله دیشی
قالمدیغندن ایچری طوغرو چوکمش اینجه ، اوچوق دوداقلرینك..
آقلری بیله صاری‌یه مائل صولوق کوزلرینك اوستنده آغیر
آغیر اینوب قالقان ، کوز قاپاقلرینك .. کهنه چوبوغنك دومانی
قوصوردانه‌رق صاووردقجه مدوجذری پك آشکار اولان
بوروشوق ، قاتمرلری یاناقلرینك .. حلالی کوملکك آلتنده
دائما آچیق قالان کمیکلری چیقمش پاك ، قیرمز متراق کوکسنك
حالی بو اقشام بکا پك طوقوندی ...

— نقیه خاله ، صیجاقلرله ناصلسك ؟ بروسه‌می صیجاق ،
استانبولمی ؟

نقیه خاله پدرمك سود ننه‌سنك بیوك قیزی ایمش .
کندیسی موره‌لی اولوب ، مهاجرتدن صوکره ، بوتون عمرینی

بروسه‌ده کچیرمش ، اوراده تأهل ایتمش ، اوراده چوجقلرینی عسکره کوندرمش برمبارك اختیار ایدی .

نقیه خاله عسکرلکی ، عسکرلری پك سوردی . استانبوله کلدکدن صوکره ، أك بیوك تنزهی اکثر جمعه‌لر ، قباطاشه قدر کیده‌رك بورادن عسکرلرك عودتنی تماشا ایتمك ایدی .

قره‌غوللرك اوکندن کچر ایکن نوبتجی‌یه « سلام علیکم اوغلم ! » دیه مطلقا آشنالق ایتمك معتادی ایدی. یولده کوردیکی نفرلرله ، فرصت بولدقجه ، لاقردی ایتمك پك مراقی اولدیغندن او فرصتلری هیچ غائب ایتمز . بعضاً اونلره یمش آلیر ، توتون آلیر ، ویرر ایدی . چوق دفعه‌لر خاله‌نك قالدیرم اوستندن سوکلمش ایری طاشلری — اوغلی کبی سودیکی عسکرلرك آیاغنه چارپوب انجیتمسین دیه — قالدیروب برکناره قویدیغی واقع اولمشدر .

— اوغلم سلیمیه قیشله‌سی بورادن چوق اوزاقیدر ؟..

سلیمیه قیشله‌سی طرفنه باقارکن — چوبوغنك دومانلری آرقه‌سندن ابدپیوند برخیاله قرارکاه اولان — اونوری صولوق قاره کوزلرینك اوزاقلرده ، پك اوزاقلرده حزین برشیلر کورور کبی کوله‌رك یاشاردیغنی کوردم .

یوموشاق تویلی ، ایری برصاری یلپازه کبی قسماً افقه کوموملش کونشك اوچوق ضیاسی ، کثیف ، ضعیف ،

اسمرین برروزکار ایله برابر، قمریه‌نك یاری صارارمش آصمه، یابانی کل داللری آراسندن سوزوله‌رك، خاله‌نك یشیل نماز بزینی خفیف نوازشلرله اوپیوردی ... کائنات مهیب برسکوت ایچنده؛ آغستوس بوجکلرینك اوزاقدن ایشیدیلن اوغولتیسیله، باغك کوشه‌سنده‌کی حوضك ایچندن قوربغه‌لرك فاصله‌سز فریادی اطرافه سرپیلییور؛ اوزوم کوتوکلرینك، کوندوزین حرارت شمسدن ترس‌دونمش صاری‌یه مائل، یاپراقلری اوصول اوصول تتره‌یور؛ سس‌سز سس‌سز، سرین سرین أسن آقشام روزکاری اطرافده‌کی آغاجلره، چمنلره، کیجه صفالره بایغین برطراوت، نازنین بر تازه‌لك ویرییور؛ فضایه پك رقیق بر «آقشام قوقوسی» یاییلیور؛ طونوق مائی آسمانك اوته‌سنده بریسنده بیاض بولوط پارچه‌لری حرکت‌سزکبی طورییوردی.

— خاله، سلیمیه قیشله‌سنی نه‌یه صوردك؟..

— هیچ!..

بو «هیچ» شو مبارك قادینك بوتون عمری، بوتون سرکذشت حیاتی، بوتون ماضیسی ایدی. رنکسز دوداقلرینك آراسندن، بردعای لطیف، بوآقشامك روحانی رونقه‌قاریشه‌رق درکاه اجابته طوغری پرواز ایتدی. اوح! شودقیقه پیشمده اوچ شهید والده‌سی بوقادین نه علوی، نه فرشته‌یی برلطافته بوروندی! کوزلرینك اوجندن طیران ایدن بر ابتسام نور مفخرت، برشعلهٔ شفقت اصیله بکا برمستیٔ حزین معنوی

ویرمشدی . باشمی یاتمه چویردم . دیوارك کنارنده‌کی قالین برکولکه‌نك آلتنده ، یاری‌یاپراقلری قورومش ، دوکلمش ، توزلر ایچنده أزیلمش ، یاریسی صولمش ، بوکولمش ، برچیچکك اوچوقلغی ... اوته طرفده طوپراغه‌طوغرو چوکمش برقوری کراز اغاجنك منظره‌سی ، دها ایلریده کهنه ، بویاسز برکلبه‌نك خرابئ یأس آلودی . کوزمه ایلیشدی :

— مرحوملری یاد ایتدك دکلمی ؟..

یوزمه‌رنکاه شفقت عطف‌ایده‌رك ، اسکی‌یاره‌لرینی کوسترن اختیار برغازی کبی حزین برنشئه‌ایله یاواشجه « اوت » دیدی :

— بویله‌برپاز اقشامی‌ایدی . حسینجکمی‌صورمغه‌کیتمشدم . برضابط دفتره باقدقدن صوکره « یاقینده کله‌جك » دیدی . صوکره چیقیوردم ، برنفر یانمه صوقولدی . « حسین آغا بزم نائل اوله‌مدیغمز رتبه‌یه‌نائل‌اولدی ... شهید اولدی ... والده !» دیدی . آغلامدم . ذاتاً پدری بکا اونلر ممه‌ده ایکن « یاغازی ، یاشهید » دییه سوت ویردیردی . نه‌اوکا ، نه‌حسنمه ، نه‌ده دامادمه تأسف ایدرم. آخرتده بنی بکلیه‌جك شواوچ قربانمدن باشقه بر شیئم یوق . البت اونلر بکا شفاعت ایده‌جکلردر . کوکللو کیدن دامادمك شهادت خبری کلدیکی‌زمان، قیزم نه‌قدر اولسه تازه ، جاهل‌اولدیغندن خیلی تأسف‌ایتدی . ذاتاًضعیف ایدی .. افلاح اولمدی . اوچنجی آی اوده مرحوم اولدی .

تازه‌لك ، یکی کلینلك نه‌غریبدر ؛ آرلدیغی کیجه ناصلسه‌قوجه‌سی کندی کندیسنه :

بولمق کوزل اولمازمی ؟
یارین حق دیوانده ؛
کوکسی آل آل یاره‌لی ،
نشانلکی یانکده ...

دیه بر ترکی سویلمش . قیزجغز بتون خسته‌لغنده کندیسنی غائب ایتدیکی زمانلر بو ترکی‌یی تکرار ایدردی . شیمدی ، شیمدی بن‌ده آنجق اونلرك بو خیاللریله وقت کچیره‌بیلیورم . آرتق بونلر بنم ایچون درت قاناددر ، دکلمی اولادم ؟.. آه ! ذاتاً اوله‌جك اولنجه بویله غزاده، کناهلرندن سیلکنه‌رك کیتمه‌لری اولی دکلمیدر ؟

آرقداشلرینك سویلیشنه باقیلیرسه اوچی‌ده آلنندن ، کوکسندن اورولمش. آه حسنجغم .. نه یکیت، نه قهرمان ایدی! بکا کیدرکن : « ننه‌جکم ! بنی آرقه‌مدن اورولمش دیه ایشیدیرسه‌ك صاقین روحمه اوقومه . سندن أمدیکم سوت بکا حرام اولسون ! » دیمشدی . ذاتاً اوچی‌ده اولملك نیتیله کیتمشلردی . حسنك شهید اولدیغی خبر آلنجه آغلادیغمی کورن باباسی بکا دارلدی. کندیسی سجدۀ شکرانه قاپانمشدی. اوزماندن بری نه‌وقت کوکمه بر رقت ، بر آجی کلسه کوزمی قاپاینجه اونلر کوزمك اوکنده یاره‌لریله کلیرلر ؛ کوله‌رك اللرمی ، یوزمی اوپرلر ... انشا الله سن‌ده اولادلرینك غازیلکنی کوریرسك .

— آمین خاله‌جغم !..

صوکره کوکسندن نسخه کبی اینجه بر مشمعده صاریلی ، بوروشمش، قاب یرلری ییپرامش بر کاغد چیقاره‌رق دوداقلرینه کوتوردی ، صارارمش کوزلرندن آغیر آغیر داملایان بر ایکی قطره یاشله ایصلاتدی؛ حسینك صوك مکتوبی دیه بکا اوزاتدی.

« حقیقتلی باباجغم ، شفقتلی ننه‌جکم !

« اللرکزی اوپوب جمله‌یه سلام و ثنالر ایدرم . سزه‌برشی
« سویلیه‌جکم،دهاطوغروسی دینمزجه‌بر مژده‌ویره‌جکم،اما اجیمیه
« جقسکز، اغلامیه‌جقسکز. بابا،ایسترایسه‌ك ننه‌مه‌سویله‌مه. هانی
« سن بوقدر محاربه کوردم ، لکن بر درلو مرامه نائل اوله‌مادم..
« دیرمی ایدك ؟ ایشته تمام حسن مرامنه نائل اولدی ...
« شهید اولدی. اوچ کون اولکی محاربه‌ده برکییك کبی چویکلك
« بر ارسلان کبی یکیتلك کوستردکدن صکره شهید اولدی . الله
« رحمت ایلمسین ! دوشرکن یاننده ایدم ؛ حقکزی حلال
« ایتمکزی رجا ایتدی . بر قورشونله شقاغندن، ایکی قورشونله
« کوکسندن یاره‌لانمش ، برکله‌ده صاغ الینی کوتورمشدی .
« کندی الله کومدم . طوپراغه کیررکن ده چهره‌سی
« کولومسه‌ریودی. او،اجدادمزك‌یادکاری ، سنك هدیه‌ك اولان
« یاتاغانی‌ده برابر دفن ایتدم. قینی‌ده طاش یرینه باش اوجنه
« دیکدم. بیلیرسك‌که رحمتلی بونجه سنه‌در، کیجه‌لری بیله یاتاغنه
« اوبیچاقله یاتاردی ... آه باباجم ، دشمنه نه شدتله صالدیردق ،

« کورسه‌یدك ! کوزمك اوکه سنك اوبحاربه‌لرده ایتدیککك
« هجوملر کلیوردی . اونلری بزه نه طاتلی ، آه کلاتیردك !
« پاره‌لرینی نه‌سویجله کوستردك ! امین اول ، باباجغم ، قارده‌شم
« سنك اولادلمه لایق اوله‌جق صورتده شهید اولدی . دشمن
« ایلریده‌ن قره بولوط کبی کلیوردی . بز ایکی بلوکدن عبارت
« ایدك . ییلدیرم کبی بر هجوم کوستردك . ایلك حمله‌ده یوز
« باشیمزی غائب ایتدك . چاوشمزده یاره‌لانجه قوماندانی حسن
« آلدی . آه باباجغم ، شویله اوزاقده بولنوبده ، حسنك « یاالله ! »
« دیه باغیردیغی وقت ایاغمزك آلتنده‌کی طوپراقلرك ، باشمزك
« اوستنده‌کی اوولوو اغاجلرك زانغر زانغر تتره‌دیکنی کوره‌یدك
« شاشاردك ! نهایت دشمنی تپه‌دن پوسکورتدك . قوغالامغه
« باشلادق . الك اوکده چاریقلری چوزلمش ، فسی دوشمش ،
« باش آچیق ، یالین آیاق ینه حسن قوشیوردی .. قوشیوردی ..
« قوش کبی ، روزکار کبی ، آلو کبی قوشیوردی . بو صره‌ده
« دشمن بردفعه دها دونمکی تجربه ایتمزمی ؟ ایشته اودقیقه‌ده
« حسنی برده کوردم . حرصندن حدتندن نه یاپه‌جغنی بیلمیور ؛
« آلتندن دوکولن قانلر ایچنده ، قیب قیرمزی کسیلن دیشلریله
« تتیکی چکمکه چالیشیور ؛ تفنکنك نامولوسی ایصیریوردی .
« کوزلری کوکره‌مش قاپلان کوزی کبی دیشاری فیرلامشدی .
« اونی ناچار اوراده براقدق ، دشمنی تماميله تارمار ایتدکدن
« صوکره یانته کلدم . کلدیکمی دویونجه کوزلرینی آچدی .

« سن هر زمان دیرمی ایدك که : « بن شهید اوغلی‌یم ، ان‌شاالله
« شهید باباسی اوله‌جغم » ایشته بابا دعاك قبول اولدی . اوحسرتلی
« یارینه ، شهادته قاووشـدی . هم غازی اولدی ، هم شهید .
« ان‌شاءالله‌ بزده اوکا قاووشورز . ظن ایدرم که ایکی کون صوکره
« یکی بر هجوم دها اوله‌جق ... باقی سنك و ننه‌مك أللر کزدن او په‌رم .
« دعا کزه محتاجم . بنی صورانلره سلام .
« بومکتوبی آلایمزك ملازمی ... بکه یازدیردم . کندیسی ده
« سزی تبریك ایدییور و أللر کزدن اوپیور . »

اوغلکز

حسین اونباشی

صولر قرارمغه باشلامشدی : کونش استانبولك آرقه‌سنه طوغرو غروب ایدییوردی . اوزاقدن ، براسحق ، آره صره کسیك کسیك اوتیوردی . کوزلرم صوللانمشـدی . آقشـامك ظل ضعیف حزینی التنده — زیر ترابنده قیمتلی بر وجودك بقیهٔ عظامی مدفون ، بر مزار طاشنه بکزه‌ین — خاله‌نك صولمش چهره‌سنه باقدم . حرکتسز طوردییور ، توتونی توکـمك اوزره اولان چوبوغنی ایچیوردی . کاغدی ینـه اولکی کبی منتظماً بوکدم ، اعاده ایتمك ایسته‌دم ؛ « بکا بر کره دها اوقوسه‌ك آ ... نه اولور ؟ .. » دیدی . اوقویه‌مدم ؛ حسینك ، او برادرینك شهادتندن متحسرانه ، محرومانه بحث ایدن ضعیف وجـودلی ، قوی قلبلی غازیٔ جوانمردك صورت شهادتی کوزمك اوکنه کلدی ...

درسعادته عودت ایدن رفقاسنك روایتنه نظراً حسین اسیر
دوشمش ، دشمن اردوکاهنه کتورلمشدی . فقط بو حال نفسنه
پك آغیر کلدیکندن رفقاسیله بیلرنده ویریلان قرار اوزرینه
بر فورتنه‌لی ، یاغمورلی، شیمشکلی، ییلدیرملی بر کیجه‌یاریسندن
صوکره قاپولری اوکنده طوران نوبتجی‌یه هجوم ایله ، آتش‌ویردیکی
یاقینده‌کی برجبخانه صندوغنك اشتعالندن پاره‌لنوب کندیسنی
تعقیب‌ایدن دشمنك النه کچمه‌مك اوزره ، یوکسك برپارك‌اتکیدن
آقان ایرماغه آتلمش. ایرته‌سی صباح بونی ارایان دشمن‌عسکری
جسد مبارکنی ، پارچه پارچه دره‌نك ایچنده بولمشلر . بوسایه‌ده
ارقداشلرندن اکثریسی‌ده قورتوله‌رق ، اردوی همایونه عودت
ایتمشلر .

بو ترك جوهرینك ، بوترك تربیه‌سنك ، بو ترك قلبنك ،
بو ترك شجاعتنك بر رنمونه‌سی‌اولان، بوایکی‌دلیر دلاورك،بوایکی
شیرنرحمیتك، بوایکی قهرمان بارقه‌طینتك—دهاساده‌جه—بوایکی
عثمانلینك خیال علویسی آره‌سنده‌قالان،اویالی‌یمنیسی، حنالی‌صاچلری،
یاسمین چوبوغی، ضعیف کوکسنی نیم اورتن ، تمیزحلالی کوملکی،
قوردیغی‌باغداشك آلتندن اوچلری کوزوکن‌سیاه‌مستیله، بونجه‌فدا-
کارلغه‌مقابل‌شومقدمهٔ لیل حزینك اوچوق‌ظلالی آلتنده، پاکیزه،
معصوم، صاف برتسلیمیت دیندارانه‌ایله، قارشیمده‌بکا کولومسه‌ین
نقیه خاله‌نك حال خداپسندانه‌سی پیش ابتصارمده برلوحهٔ بلند
وبدیع تشکیل ایتدی . براستغراق عمیق بهت ایچنده قالدم .

اوزاقلردن ، يوكسكلردن طوغرو طالغه‌لانه طالغه‌لانه كلن ، تيترك برسسله تلاوت اولنان اقشام اذانى بنى ايقاظ ايتدى . قمريه اوستدن صولمش كللر ، ياسمنلر نسيم مسانك تأثيريله بوقادينك باشنه ، كوكسنه ، قوجاغنه دوشيوردى . قالقدم ؛ نقيه خاله‌نك ايكى أللرينى اوپديكم زمان ، حسنله حسينك ، اوايكى شهيد مباركك والده‌سى ، كلمهٔ شهادتى تكرار ايديوردى .

بو وقعه‌نك اوزرندن اوچ سنه كچمشدى . نقيه خاله برهفته‌دن برى آغيرجه خسته ايدى . بر صباح ايركن اوياندم . هيچ اونوتمام ، برجمعه صباحى ايدى . أوك ايچنده هركسده بر سكوت ، بريأس مبهوت نمايان ايدى ... « سزلره عمر ، خاله كيتدى ! » ديديلر . بن بو آجى نتيجه‌يه برقاچ كوندر ايستەميەرك انتظار ايديوردم . يوره‌كمه زهر كبى برمرارت ، روحانى بر حشيت چوكدى . « الله رحمت ايليه ! » دعاسى او آجينك ، اوبار مخوف يأسك آلتنده أزيلن كوكلمدن ، برسكونت كسلان ايله دوكوليوردى .

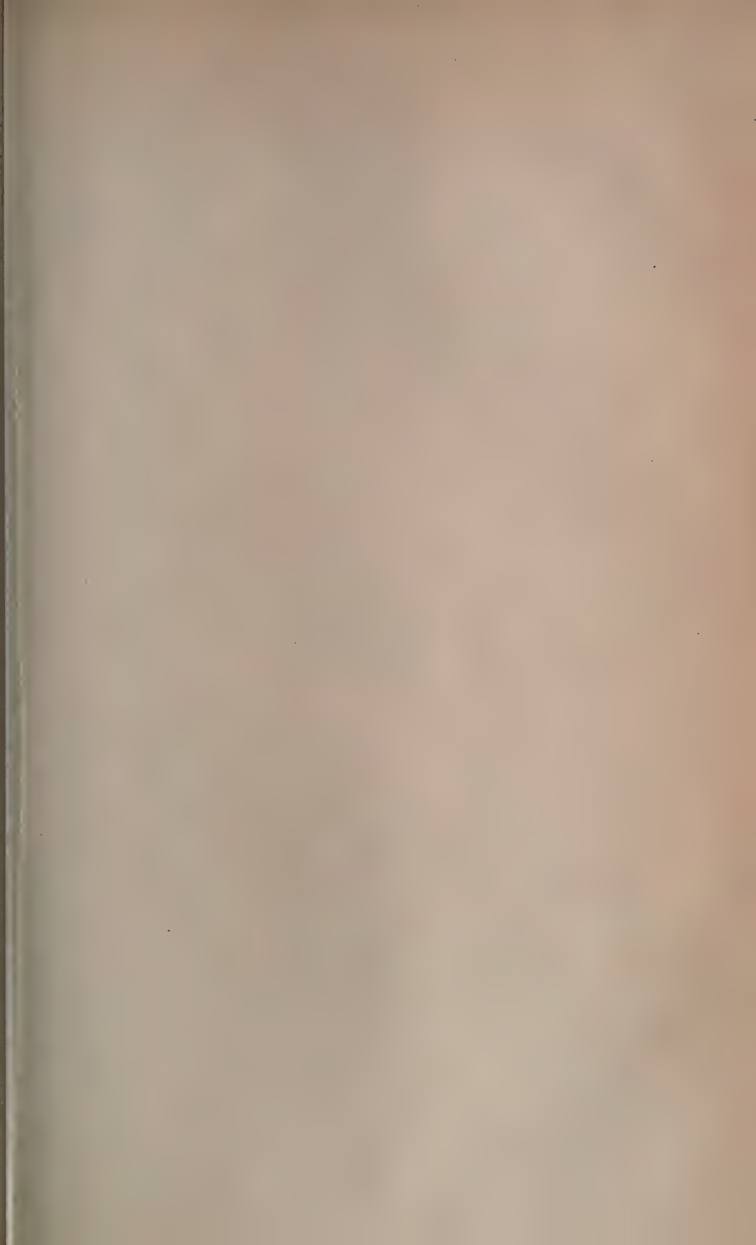
خاله‌نك تابوتى باشنده قيرمزى يمنيسى ، اوستنده اسكيجه برشاليله جامعه طوغرو كيديوردى . جمعه نمازندن صوكره بوتون جماعت جنازه نمازنده بولندى . بو نمازى ادا ايدن جماعتك قسم مهمى نفرات عسكريه‌دن متشكل ايدى . ايديلن دعايه بوتون اومرحومه‌نك چوجقلرينك سلاح آرقداشلرى « آمين »

دیدیلر . آداب مستحسنهٔ دینیه‌مزدن اولدیغی اوزره ینه عسکرلردن مرکب برجم غفیر تابوتك قوللرینه کیره‌رك تعقیب ایتدیلر . او محمل اخروی طالغه‌لانه طالغه‌لانه برناز روحانی ایله‌یوقوشدن اینیوردی . قاره‌جه احمد مزارلغنه دفن اولنمق اوزره اسکداره امرار ایچون قباطاشه کچیرلدی . جاده‌یه کلنجه بزی برموزیقه صداسی استقبال ایتدی . ایکی اوچ طابور عسکر ، بو عسکر والده‌سنك تابوتی اوکندن ـ ماضیسنی بیلیرلرمش کبی ـ برحس غیابئ احترام ایله ، روحنه فاتحه‌لر اوقویه‌رق آغیر آغیر کچیورلردی . بو ، برشهید ننه‌سنه تصادفك صوڭ برمکافاتی ایدی !

١٧ تموز سنه ١٣١٣

يشيل يووا

یشیل یووا

بوندن اوچ سنه اول ، اطه‌لرك اقشام پوسته‌سنی اجرا ایدن آیدین واپورینك کوکرته‌سنده ایکی کنج قونوشیورلردی . نظرلرینك پارلتیسی ، خطوط وجهیه‌لرینك باشقه‌باشقه ابتسامی کنجلکك روحلی روحلی هوساتنی تکرار ایتدکلرینی ایما ایدییوردی . وسیم بك رفیقنه دیدی : — موسیو رولاندی قومشومز اولدیغی حالده برمناسبت دوشوب‌ده الفت ایده‌مه‌دم . بنی تقدیم ایدرسه‌ك ...

— عزیزم . هله کریمه‌لری ، مادمازل لیللی ایله مادمازل تهآنك تربیه‌لری ، نزاکتلری ، معلوماتی ، حصوصیله کوزللکلری سنی خیلی دوشوندیره‌جکدر .

ایکی رفیق هکبه‌لی‌ده واپوردن چیقدیلر . مرمره‌نك اقشام پواطه‌جقلزه‌سرپدیکی موجه موجه‌جیادتدن، نفحه نفحه سرپیلدکدن اسکله‌ده‌کی غازینوده طوپلانه‌رق برر کلدسته شکلنی آلان کوللر

یوزلی عائله‌لرك صفاسندن ، بو ایکی کیجک‌ده چهره‌لرینه بر حمرت مستانه چوکدی .

ایرتسی کون ، ایکی آرقداش موسیو رولاندینك خانه‌سنه کیتدیلر . اوسته بر مقصدارك اثر چیره دستی اولدیغی کورونن انکلیز قماشندن ، قویوقهوه رنکلی برقوستومیله ، بیاض یلکنك آلتندن اوزون یاقالرینی درآغوش ایدن ، قویو یشیل پلاسترون بویون باغی ، طوپارلاق ألارینی اورتن پودوسوئد ألدیونلری ، کنیش اوموزلری ، اوزونجه بوئی ، منتظم سیاه بیقلری وسیم بکه سویملی برشکل ویرمشدی . . رفیقی ، اونی مادام رولاندی‌یه تقدیم ایدرکن :

— اووقات وسیم بك .

دیدی .

موسیو رولاندینك خانه‌سنده برقاچ زائر دها وار ایدی . بحث یکی مسافرك بوسنه مکتب حقوقدن دیپلومه آلماسندن برطاقم مسائل حقوقیه‌یه انتقال ایتدی . مادام معلوماتلی ، مراق صاحبی قادین اولدیغندن قومشوسنك تربیهٔ فکریه‌سنی موازنه ضمننده برطاقم مباحثه زمینلری درمیان ایتدی . کنج آووقات جمله‌سنی علایق اباطلدن وسفسطه‌دن عاری اوله‌رق حل أیله‌دی . ادبیات بحثنه ، لطیف لطیف استطرادلر علاوه ایده‌رك ، بزم الفتی شنلندیردی . وسیم یالکز حکایه نویسلرك طبیعیون وتجربیون مسلکنی ترجیح ایدنجه مادام رولاندینك اعتراضاتنه هدف

اولدی ایسه‌ده ، قیزلرینك توجهلرینی جلب ایله‌دی . فقط ینه بویله متجاسرانه بیان رأیدن پشیمان اولدی . ترجمه تألیف ایدلمش بر قاچ رومانك زمینی حکایه ایتدیکی صیره‌ده ، مادام تشویقکارانه برصورتده دیدی‌که :

— ایشته بویله نمونهٔ امثال اوله‌جق اثرلری سوه‌رم . شو نقل ایتدیککز حکایه‌یی فرانسزجه‌یه ترجمه ایچون قیزلریمه یاردیم ایتسه‌کز ممنون اوله‌جغم . اونلرکده وقتی بوش کچمامش اولور .

بیوك کریمه‌سی مادمازل لیللی برطور نازکانه ایله :

— بزی منتدار ایدرسکز ، حقیقةً شو ایصسز آطه‌ده خوشجه وقت کچیرمش اولورز . سوزلرینی درمیان أیله‌دی .

آقشامه قدر بویله کوکل آچیجی سوزلرایله ، امرار وقت ایدلدکدن‌صوکره ، وسیم‌بك والده‌سیله کورشمك اوزره‌خانه‌لرینه کله‌جکی وعدینی مادام رولاندیدن استحصال ایتدی . ایکی رفیق وداع أیلدکلری صیره‌ده مادام :

— وسیم بك ، سزی هر زمان بکله‌دیکمزی اونوتمیه‌رق ارتق دعوت بکله‌میه‌جکسکز دکلمی ؟

کنج ، تشکرلرله صالونی ترك ایتدی . وسیم بك ، موسیو رولاندینك خانه‌سندن چیقارایکن ، بو کونکی موفقیتندن کوکلنه اودرجه بر حس عظمت ، کوزلرینه اویله بر نور سعادت طوغمش ایدی که کندی کندیسنك اقتدارینه حیرتندن !!!

زقاقده راست کلدیکی آدملره ، بر کولکه کبی ، عطف نظر ایتمکه تنزل ایتمیوردی ! اون ، اون بش سنه لك مشتاق تحصیلك ثمرهٔ شیرینی یالکز شو ایکی ساعتلك موفقیتدن عبارت اولسه ایدی وسیم ینه بختیار ، ینه مغرور اوله جقدی . کنجلك بو !!...

خانه سنده باتاغنه کیرنجه یه قدر ، بو کونکی سعادتی دوشوندی. سفرده والده سنه ، برادرینه قومشولرك تربیه سندن ، خاطر شناسلغندن بر چوق بحثلر ایتدی . برادرینك استهزاسنه بیله اوغرادی ؛ هله بر أجنبینك صالوننه ایلك دفعه دخولنده بو مرتبه جلب قلوبه ، وخصوصیله مادام رولاندینك «براوو ! سز بر فرانسز قدر غرب ادبیاتنه واقفسکز » کبی بر التفاتنه مظهریتی ، وآره صیره لیللی ایله تهآنك اوزون کیرپیکلرینك تقدیری ایما ایدر صورتده ، آکسزین آچیلماسنی بوتون بوتون فوق الطبیعه !! برموفقیت عد ایدردی . ملعون شیطان بعضاً ده کندیسنك کوچك قصورلرینی بیله اویله بویولته رك نظر دقتنه چارپاردی که بوضربه نك تأثیرندن وسیمه ، وهلةً بر مأیوسیت کلیردی : نه یه اثنای مکالمه ده لیللینك کندیسنه توجیه ایتدیکی خطابی ایشیدهمدی ده تکرار ایتدیرمکه مجبور ایتدی ؟ نه یه تهآ چایی ویردیکی صیره ده تیترك ومعنیدار بر صدا ایله تشکر ایتدی ؟ نیچون نقل ایتدیکی رومانلرك برنده کی قهرمانك اسمنی اونوتیویرمشیدی ؟

خصوصیله بر اختیار قادینك اویله طبیعیون وتجربیون کبی

اصطلاحات جدیده‌دن نفرت ایده‌جکی طبیعی ایکن نه‌یه اکا بویولده ادارهٔ افکار أیله‌مشدی ؟

آه! غیابا رولاندیلرك، کندیسی حقنده، نه‌محا کمه‌ده‌بولندقلرینی باری بیلمش اولسه ... وسیم بو تفکرات ایله یاتاغك ایچنده یاریم ساعت قدر دوندکدن صوکره اویویه‌قالدی .

§

موسیو رولاندی بر دعوی حقنده استشاره ضمننده بر قاچ دفعه آووقاتك خانه‌سنه کلدی . مادام‌ده وسیمك والده‌سندن ممنون ایدی . ایکی اختیار قارشو قارشویه کچه‌رك بری اوغلندن، دیکری یاریم ییرتق ترکجه‌سیله قیزلرندن بحث ایدرلردی . کنج زیارتلرینی صیقلاشدیردی . روماندن هرملاقاتده یاریم صحیفه ترجمه ایدیلنجه‌یه قدر اونلر بر رومان تشکیل ایده‌جك کوه‌زه‌لکلرده بولونورلردی .

وسیم ، برصباح ، دکز حمامی دونیشنده ، ساحله طوغری مدید ، ابکم بر اوغولتی ایله شعاعات شمسك آراسندن سوزیلن شلالهٔ نسیمك آهنك مطرّدینی دیکله‌مك اوزره بر رخاوت عصبیه ایله چاملرك آلتنه اوزانیویرمشدی . پانطولوننك جیبندن بر طور کاسلانه ایله چیقاردیغی طونوق کوموش سیغاره قوطوسنی آچدی. برسیغاره یاقدی . ایری دوداقلرینك اراسنه قیصدیروب یاناقلرینی شیشیره‌رك مائیمتراق دومان خلقه‌لرینك ، دونه‌دونه، روزکاره پیرو اولدقلرینی تماشایه باشلادی. نسیم سحری

ایپکلی. ماوی پونژه کوملکنی تیتره‌ته‌رك، صدف دوکمه‌لرك اراسندن وسیملك سینه‌سنی اوقشادقجه، نورلره صارلمش صاری کلبکلر شکلنده، اوچوشان، هوسات خیالیه‌سی، هنوز طلوع ایدن کونشله برابر یوکسلییور ظن ایدردی. سیغاره‌سی سونجه خیزله فرلاتدی آتدی. ایکی قیرلانغیج تلاشله یره‌سورینه‌رك اوچییورلردی.
هوا سرین، یرلر، آغاجلر چچی دانه‌لرندن هنوز نمناك ایدی. چاملرك نشر ایلدیکی، رایحهٔ شیرین، صباحك جیادتیله دهالطیف، دها نرمین ایدی. وسیم فسنی چیقاردی. اوزامش صاچلرینی پارمقلریله طاغتدی. آرقه اوستی اوزانه‌رق صولدیرسکنی حمام طاقمنك اوستنه قویوب صاغ الیله طوتدیغی بر اوفاق کتابی مطالعه‌یه باشلادیغی صره‌ده، تام کتابك اوستنه برقوزالاق دوشدی. بو آنده یاقیندن فیرلایان بر قهقهه ایله برابر، کنج‌ده یرندن فیرلادی. آغاچلرك آراسنده رولاندیلری کوردی. آنلرده دکیزدن کلییورلردی. لیللی دیدی که:

— وسیم بك، بویله صباحلین هانکی کونشك طلوعنی بکلیورسك باقالم؟

نه‌آجوابه وقت براقمیه‌رق «اکر اویله ایسه سنی بدبخت ایتدك» دیدی. وسیم اولانجه قوهٔ نطقیه‌سنی طوپلادیغی حالده:

— امان نه سویله‌یورسکز؟ فرض ایدیکزکه دیدیککز کبی طلوع بکله‌یورم، ایشته، الله بریرینه ایکی کونش بردن ویردی.

سزهله شورایه، طوپراغك اوستنه اوطوریکزده، بو صفالی یرلرك، بکا نه مظلم فکرلر ویردیکنی اکلاته‌یم.. » دییوردی. وسیم بوسوزی سویلر ایکن مجهول برسببله جمله‌سنك لسانی تیتره‌مکه، قلبلری چارپمغه باشلادی. بوضعف حسیاتك تظاهرندن اوچی‌ده صیقلدیلر. کنیشجه نفس آله‌رق اعتدال دملرینی محافظه ایتمك ایستدیلر، فقط هیچ بری‌ده بجره‌مدی. اوچنك‌ده لسانی حالا تیتره‌یوردی.

قاراکلق کیجه‌لرده، چاتلمش قاشلری، نمناك کیرپکلری، تیتره‌ین سیکرلری اوقشایه اوقشایه، دماغه‌چوکن اورنك رنك شعاعات محرقه، او محالات خیالیه بویله‌جه بغتةً وجود پذیر اولیویرنجه — نه دنسه — حساس کوکلره طاتلی، هم پك طاتلی بر خلجان قلبك عارض اولماماسی ممکن اوله‌میور. بو چارپنتی عشقك تظاهرایچون برتلاشی، معصومیتك کیزلی برقورقوسی ! ایمش. آمان نه اولورسه اولسون ؟! نه خوشدر او !!..

§

بوصباح، روزکارك اینجه، یشیل چام داللرینك تل تل یاپراقلرینه چارپمسندن متحصل او، یك آهنك نوای عنبرینی، براستادك مضرابندن جریان ایدن صبا تقسیمی قدر حس نواز ایدی. دریندن طوغری کلن چایر قوشلرینك، سرچه سوریلرینك جیویلتیلری، اغستوس بوجکلرینك، آریلرك قیصیق قیصیق چیغلقلری، کومه کومه اوچان اوفاجق سینکلرك

بیتمز توکنمز ویزیلتیلری کنجه بودقیقه‌ده بر آوازهٔ تبریك قدر دلفریب کلییوردی .

لیللی ایله ته آ ، فستانلریله ایکی قناد کبی هوایی دالغه‌لاندیره‌رق ، وسیمك ایکی یاننه اوطوریویردیلر . ته آ أللریله شقاقلرینك اوستنه دوشن ، طاغنیق صاچلرینی قولاقلرینك آرقه‌سنه اوطور معلوم ایله کوتوردیده دیدی که :

— اویله قراکلق تفکراته طالمق ایچونمی بویله صباح قراکلغنده بورایه کلدك ؟ سویله باقالم ؟

— افندم ! حیات دنیلن شوهیولای موهوم !..

وسیم کندیسنه برجدیت سوسی ویره‌رك ، درمیان ایتمك ایستدیکی جمله‌یی لیللی بتیرمکه وقت براقمیه‌رق ، عصبی برچابکلك ایله کنجك دهانی ، صول أللنك ، برایری کل یاپراغی کبی پنبه ، نرمین آوجیله قپاییویردی ؛ درحال بو انجه‌جك تنك تأثیر آتشیننده اولملی که آووقاتك کوزلری آچلدی . کیرویه چکلدی . لیللی ینه اوأطوار لطیفه پرورانه ایله :

— آطه‌ده چاملرك آلتنده انسانی متأذی ایده‌جك شیلردن بحث ایتمك ممنوعدر .

حکمنی اعطا ایتدی . کولشدیلر . وسیم آرتق جدیتی تفسلنی ، اونوتمشدی . طفلانه برسوینج ایله باغردی که :

— اوخ ! سزکله بویله مائیلك ، یشیلك اراسنده دائما برابر بولنمق ایسترم .

نه أ آبلاسنك دمینکی قطعی مخالفتندن ممنون اولمامشیدی .
ألنده طوتدیغی بر قورو دال اوستنده کزینن قرنجه‌یه کوزلری
منعطف اولدیغی حالده ، اصولجه کوله‌رك :

— متردد ، حریص بر قلبه مالك اولان شووسیمك حیاتدن
شکایتلری باقالم نه کبی شیدر ؟ باری دیکلسه ایدك . دیدی . بو
جمله بکك پیش امعاننده بر بداهت منطقیه اهمیتنی آلدی . وسیمك
قلبی حقیقةً حریص ایدی . کنج آووقات ایکی کوکلی بردن
قازانمق دعواسنده ایدی . یمك زمانی کلمشدی . أوه عودت
ایتدیلر .

وسیم . نه آنك اسمر چهره‌سیله اوزون کیرپکلرینه حزنی ،
لیللی‌نك مائی کوزلریله ایسقه صاچلرینه شطارتی پك یاقشدیرردی .
حتی بر کون اونلره « چیچك اوله ایدیکز بریکز بنفشه ، بریکز
کل اولوردی . » دیمشدی . نه آنك اوفاق أللرینه ، برر مراسم
بوسه کبی پارلایان دوداقلرینك ، بیاض دیشلرینك کلخنده‌ٔ
تلألؤنه ، قلبنك صافیت متردانه‌سنه ، اکثری دوشوندکجه
بوینی بوکمه‌سنه ، اوفاق کوزلرنده پارلایان بویوك بویوك نظرلره ،
سیاه صاچلرندن صاچیلان رایحهٔ جاذبه‌یه باقدقجه یوره‌کی تیترر .
لیللی‌نك اندام پریانه‌سنی ، چوجوقجه قهقهه‌لرینی ، سویملی
چلغنلقلرینی ، اثنای تکلمده ، اوچمغه چالیشان بر قوش یاورو-
سنك قانادلری کبی بر دوزی‌یه أللرینی چرپمسنی ، دوداقلرنده
متمادیاً تزهر ایدن ابتسامی خاطرلدقجه پرنشئه اولوردی .

آرتق هرکون بو یله‌جه معهود رومانی دکل یکدیکرلرینک
حیاتنی ترجمه‌ایله مشغول اولورلر ایدی . برآق برکیجه‌ده او
کتوم ، اوتجربه دیده آطه‌نك ، ایصسز ووحشت نواز برکوشه -
جکنده ، اسمرکبی ، أنکین‌کبی طوران بردکیزك قییسنه اصابت
ایدن ، صیق دالّلی برآغاج آلتنده ، ظلمتله ضیانك امتزاجندن
متولد طونوق برنورك ایچنده ، تنی بایغین بایغین اوقشایان ، بیتاب
برروزکاره بورونمش اوچ روحك ، رباب شعری قیصقاندیران
نکته‌لی نکته‌لی مخاطبه‌لرینه ، ابتسام‌لرینه ، یالکنز مرمره‌نك
آق صاچلی ، سالخورده ، کار آزموده طالغه‌لری محرم راز
اولوردی . بو کیجه مهتابك دکزده انعکاسی لاجورد برچمنزارك
آراسندن برالماس ایرماغی جریانی آندیرییوردی . باغچه‌لرده‌کی
خروسلرك بیله بویارلقلغه آلدانه‌رق ، طلوعی آلقیشلرکبی اوتو-
شدکلری ایشیدیلیردی . چکرکه‌لرك ، جیرلاق بوجکلرینك
مدید چیغلقلری هیچ دینمیوردی . وسیم : « دکزده چیقسه‌ق
ناصل اولور ؟ » تکلیفنی درمیان‌ایتدی . قیصه برترددن‌صوکره
قبول ایدلدی . اسکله‌یه ایندیلر . بویوجلك برقایق طوتلدی .
ایچنه آتلادیلر . قایق او لاجورد خاره‌لی آطلاسه بکزه‌ین
طورغون ، ساکن سطح بحری ییرته‌رق یاواشجه ایلریله‌مکه
باشلادی . کیج دومنی اداره ایتمك ایچون اورته‌یه اوطورمش
صاغنه لیللی‌یی ، صولنه ته‌آیی آلمشدی . دومنی آطه‌نك ساحل
شرقیسنه طوغرو دوندیردی . باشنی آرقه‌یه چویردیکی زمان :

— باقك ! باقك ! كچدیكمز یرلری ناصل آیدینلاتیورز .
دیدی . اونلره قایالرك دكزه عكس ایدن قارالتیسی سایه‌سنده
كوزیكن یاقاموزلری ارائه ایتدی . روزكار كاه خفیفجه وكاه
شدتله اینجه دالره چارپه‌رق قیصیق ، پریشان برصدا ایله دكزه
دوكولیور ، اوزاقده برقاچ رومدلیقانلیسی « مارولیبیو » شرقیسنی
چاتلاق سسلریله تكرار ایدییور ، كوره‌كلرك مطرد صدالری ،
ایصلاق قانادلرك چارپمسنه بكزر سسلر چیقاران ، طالغه‌لرك قایالرله
معانقه‌سی ایشیدیلیور .. صیفیه‌لرك قارشیدن برپارلاق نقطه كبی
طوران تنویراتی تیتره‌یور . طبیعت پك طورغون بر پریشانلق
ایچنده ، سیسدن برغازهٔ سیاهه صاریلمش یاتیور : مهتاب اونی
اوپیور ، روزكار اونی اوقشایور ، قوشلر اونی أكلندیرییوردی .
وسیمك . مهتابی ، اغاچلرك ، دكزك ، روزكاك تموجنی ،
مائی آسمانی تماشاسی بوكیجه ایلك دفعه دكلدی . لكن نیچون ؟
شیمدی‌یه قدر ملاحت طبیعت موجود دكلمشده یالكز بوكیجه
وجوده كلمش كبی حیرتندن مجلوب اولیوردی . قوللرینی قاووشد-
یردی . باشنی آرقه‌یه طوغری براقدی . كوزلرینی آسمانه عطف
ایتدی . بویله‌جه طالدی ، كیندی . شمدی ساحلده‌كی قیالرك كولكه‌لری
چهره‌سنه چوكیور ، نه آ وسیمك متفكر كوزلرینی بویله حزین
لطافت آراسنده تماشا ایدركن ، قمر ضیاسنی اوچنلكده پنبه
چهره‌لرینه سرپیور . اووقت وسیم بك لیللی‌نك مهتاب قدر
نرمین لپسقه صاچلرینی ، نورنظریله بركره‌جلك دها اوقشایوردی .

اوچ کنجکده چهره‌لری بوکیجه پک‌پنبه ، کوزلری پک‌پارلاق ایدی .

تهآ همشیره‌سنك اصراری ، وسیمك نیازی اوزرینه ایتالیانجه بر رومانس اوقومایه باشلادی . وسیم او قویو قیرمزی غنجه دوداقلرك حرکات آهنك فشاننه دقت ایدییوردی . شمدی اوغنجه بر بلبل اولمشدی . بو حساس روحك تیتره‌یه‌تیتره‌یه یوکسلن محرق نواسی جاملره عکس ایدرك مهتابك دونوق نوریله امتزاج ایتدکجه ، صانکه ، ولولهٔ طبیعت ، آتشین بر جاندن قوپان بو بلبلهٔ حزینی دیکله‌مك ایچون صوصییوردی .

یالکز روزکار ، نازك ، نرمین روزکار ، اصول اصول تهآنك آتشلی دوداقلرینه نوردن بوسه‌جکلر قوندیرییوردی . لیللی‌نك‌ده کوزلری طالمشدی . وسیمك صاغ الینی آووچلری ایچنه آلمش ، دیزی اوستنده اونك پارمقلریله اوینایوردی . کنج آووقات ، خلجان قلبی طورمش ، قوهٔ حسیه‌سی ، خاصهٔ فکریه‌سی طونمش ، کوزلری برشی کورمز ، قولاقلری برشی ایشتمز مرمر کبی برحاله کلمشدی . تحفدر : اوقودیغی شعرلره رومانلره باقلسه ، وسیمك شمدی برپارلاق خیال عالمنه دالمه‌سی لازم کلیردی . لکن زواللی هیچ بر شی دوشونه‌میوردی .

کنجلکك بعض حاللری واردرکه ، اونلری آکلامق اکلاتمقدن دها قولایدر . ایشته وسیم بویله استغراق ایچنده دیکله‌مکده ایدی . ماضینك مشقتلری ، هجرانلری . آه وأنیواهلری ، بوهوای

شوقا شوقه قارشی ، تلاطم بادخزانه اوغرامش صاری یاپراقلر کبی ،
دونه دونه کردابلر تشکیل ایدرك اوچدیلر. ایکی یاننده ایکی قاناد
کبی اوطوران لیللی ایله تهآنك ، یوموشاجق سودا ژیلهلرینك
تموجندن حاصل اولان ، سمعك دکل حسك ایشیتهجکی ، نارین
بر حیشیرتی وسیمك کوکلنه تأثیر ، وایحه ایپکلی لباسلرینك
تصادفاً أللرینه سورونمسی سوداسنی تحریك ایدییوردی .

ساعت بشه قریب ایدی . ایستهمیهرك صندالدن چیقدیلر .
یکدیکرینك قولتوغنه صیقی صیقی کیردیلر ؛ اغیر اغیر یورومکه
باشلادیلر. یولی تمدید ایچون لیللینك تشویقیله راست کلدکاری
زقاغه صاپدیلر . مهتاب آراسنده یوللرینی غائب ایتدیلر . تا
چاملقدن طولاشوب نهایت أوهعودت ایتدکاری زمان ، نصف
اللیلی ایکی ساعت قدر کچمشدی. آیریلیرلرایکن بری برلرینهقارشیدن
آووج آووج سلاملر سرپییورلردی .

آطه آطه اولهلی ، بویله شاعرانه بر عشق ودها طوغریسی
بویله عاشقانه بر شعر کورمهمشمی . لیللی ایله تهآ ، اوطهلرینه
کیررکن صوفهده ألنده موم ، کوزلری اویوشمش ، کیجهلك
أنتاریسیله مادام رولاندی یه راست کلدیلر . مادام حدت علائمی
کوستردی . بوصرهده وسیم اوطهسنده ، صاچلرینك آراسندن
تهآنك آلنه براقدیغی ایلك بوسهٔ آتشینی دوشنیوردی ...

یورغاننه صیقیجه صارلدی . یورغون کوزلرینی قاپادیغی

زمان ، ایری دوداقلرینڭ اوچلری حالا كولومسه‌یوردی . بو ابتسامجق صباحه قدر اوراجقدن اوچمادی ...

بر موعد ملاقات تعیین ایدیله‌جك كونلرده‌وسیم، قومشوسی موسیو رولاندینڭ أوینه كیدر . بعضاً باغچه‌ده یاسمینلرله خانم أللرندن ، صاری كللردن معمول قمریه آلتنده مادام ، مور دامارلری چیقمش أللرینی آغیر آغیر تحریك ایدرك ، كوچولمش كوزلرینڭ اوستنده‌كی قوجه كوزلككنڭ یاردیمیله‌دانتله‌لرینی اكماله چالیشیر . ته آ رومانتی اوقور ، لیللی دیكیشنی دیكردی . وسیم كاه غزته‌لرده كوردیكی حوادثی نقل ایدر وكاه ته آنك آچدیغی مباحثهٔ أدبیه‌یی ندیمك ، اكرمك خاطرنده‌كی شعرلرینی ترجمه ایده‌رك قادینلری أكلندیرمكه چالیشیردی . بویله آره صره ادبیاتدن بحث ایده‌ایده ، اونلری شعر امزك مسلك ادبیلرندن خبردار ایتمشدی. آرتق مادام رولاندی بعضاً معهود كوزلكنی آلننه قالدیره‌رق ، سیره‌ك دیشلرینی كوستره‌رك ادبیاتمز حقنده رأیلر بیان ایدیيور . مثلا : شیخ غالبك حسن وعشقی فضولینڭ لیلا ایله مجنونی ، فنه‌لونك تلماقنه ، كوته‌نك فا أوستنه بكنزه‌ته‌رك بو آدملر اثبات اهلیت ضمننده بر طاقم غیر طبیعی موهوماتی توصیف ایتمشلر . فقط أثرلرینڭ مرور زمانله‌طرز تحریرلرندن باشقه‌مزیتلری قالمیه‌جغنی بیله‌مه‌مشلردر . هله فااوستك ، بسته‌سی برطرف ایدیلنجه ، زمینی كنجلرك روحنی صیقه‌جغی طبیعیدر دییوردی. غریبدر: اكثریا وسیمك

پك پارلاق ديه ترجمه ايتديكی اشعاری مادام بكنمزدی . حتی
بر كون حافظك :

« دل ميرود زدستم صاحب دلان خدارا »
« دردا كه راز پنهان خواهدشد آشكارا »

مطلعلی غزل مشهورينی كمال اهميتله ترجمه ايدر ايكن ،
اختيار مادامك ياواشجه أسنه‌ديكنی كورنجه وسيم مغبراولمشدی .

بعضی كونلر ، وسيمك والده‌سی‌ده برابر اولديغی حالده
جملهٔ چام ليماننه كيدرلر ؛ ايكی اختيار قادين ، حكايهٔ ماضی‌يه
باشلامه‌لرندن بالاستفاده ، وسيم ، ليللی ايله ته آبی آله‌رق أل أله
طاغه چيقارلر . چام قوقولرينك ويرديكی نشئه‌لرك اغفاليله
كلبكلرله اويناشيرلر ، قوشارلر ، سرچه‌لرله چيغلقلر قوپاريرلر ،
قوش يووالرينی بوزارلر ، ياورولرينی اوپرلر ، غاغاجقلرينی
ايصيريرلردی . بونلرك كورولتيسندن ، چاليلرك آراسندن‌يشيل
كرتنكله‌لر ، قورو ياپراقلری چتيرداته‌رق صاغه ، صوله فرار
ايدرلر . وچالی قوشلری تلاشله اوچارلردی ؛ يانيق كبی سياه بر
منظره حاصل ايدن ، قارت چام آغاچلرينه طوتونه‌رق ، چاملرك
فرسوده ، صاری ياپراقلرينك اوستندن قايارلر ايكن ته آ بر قايا
پارچه‌سنه چارپه‌رق دوشر ، معاونتنه شتاب ايدركن وسيم‌ده
يووارلانجه مسلسل ، برقهقهه طاغه عكس ايدر كيدردی .

أك اوفاق برشيئه ، معناسز برسوزه كولدكجه كولرلردی .

كاه وسيم عادی برچيچكی قوپارمق ايچون ، اونلرك مخالفتنه

باقميه‌رق ، برطاش اوجاغندن صارقار . بوصره‌ده ليللى ايله ته‌آ بلندن صيقيجه طوتارلردى . ته‌آ قورقوسندن صول أليله يوزينى‌اورتر ، ديشلرينى‌صيقاردى . چيچكى قوپارر ايسه چوجق كبى سونيرلر ، وسيمى التفاتلره غرق ايدرلر . برى عشوه‌لرله فسنى سوپورور ، ديكرى نوازشلرله بويون‌باغنى دوزه‌لتير ايدى .

نهايت قوشه‌قوشه يورولنجه وسيمك يره سرديكى ژاكتنك اوستنه اوطوريرلر . ليللى يشيل چام داللرينك پريشان ايتديكى صاچلرينى دوزلتمك ايچون ، بوتون بوتون چوزديكى صيره‌ده خيرچين روزكار ، اونلرى كنجك يوزينه آتنجه ، ليللى درحال باشنى كرى‌يه چكه‌رك وسيمك چهره‌سندن أللريله چابكجه اونلرى طوپلار واصراره باقميه‌رق اورمك بهانه‌سيله دها طاغينيق لكن دها دلفريب برحاله قوياردى .

ليللى‌نك ، ته‌آنك سودا نواز عشوه‌لرى كنج آووقاته محبت فزون برنشئه ويرردى : اوصاريشين‌پرى ، برشى آكلاتير ايكن ، پروازانه برحركت سريعه ايله كنجه ياقلاشير ، باشنى اونك اوموزينه طوغرى آغير آغير تمايل ايتديرر . أللرينى اونك صيجاق أللرى اوستنه قوردى ؛ بوصره‌ده انفاس متلاشيانه‌سنك دوداقلرينه سورنديكنى وسيم حس ايدر ، تيترر ايدى . ته‌آ سحرك نسيم باريكيله آچيلمش ياسمينلر قدر بياض ، نرمين بيلكلرينى وسيم بكه كوسترمك ايچون اولملى كه شيطنتكارانه برشيوه ايله صيجاغى بهانه ايدرك يكلرينى صيواردى .

يورولمشلر ايدی . لکن صفالرندن بردورلو طوروب
دیکلنه‌مزلردی .

روزکاردن بی‌تابانه صالانان یشیل یاپراقلرك میلانی
کندیلرینی سایه‌لرینه دعوت ایچون تحریك اولنان أللر قیاس
ایدرك ، اورادن اورایه قوشارلر ، صانکه آغاچلرك کافه‌سنی
محظوظ ایتمکه چالیشیرلردی .

ته‌آ ایله لیللی پنبه سنبللره بورونمش بر کوزللکله ،
یورغونلقدن چهره‌لری هجوم دمه اوغرامش کسیك کسیك
صولویه‌صولویه والده‌لرینك یانه کیتدکلری زمان ، صغوق آله‌جقلر-
ندن بحثله ایکی اختیار قادینك ایچری‌یه طوغرو چوکمش ،
پور صومش دوداقلرندن شفقتلی توبیخلر صاچیلور ایدی .

بر کون وسیمك تکلیفی ایله هر زمان سایه‌سنده بختیار
اولدقلری بویوك چامك کوتوکنه محبتلرندن بر خاطره قالمق
اوزره اسملرینك ایلك حرفلرینی حك ایتدیلر .

§

وسیم ، بك اوغلنه ایندیکی زمانلر ایکی همشیره‌یه مینی مینی
اطلس طوربه‌جقلرده بون‌بونلر ، دراژه‌لر کتیریر ، راست کلدیکی
قادینلرك توالتلری حقنده اونلره معلومات ویرر ، اونلر ایچون
فیغارو ایللوستره‌لر ، مودا غزته‌لری اشترا ایدردی . عودتنده
واپورده بو هایاهای شبابتك نتیجه‌سنی ملاحظه ایله ، لیللی ایله
ته‌آنك هانکیسنی ترجیح ایده‌جکنی دوشونور ... دوشونور ...

دوشونور هیچ بر قرار ویرەمز ، برنده : نشئه کبی شیرین بر پارلاقلق ، دیکرنده : تفکر کبی نامتناهی برسکونت حس ایدر. برینك: اوزون کیرپیکلرینك زمینلکنك دوداقلرینه سورونديكنى، دیکرینك : سیاه صاچلرینك شمیم نارکتریندن سرمست محبت اولدیغنی تخیل ایدردی . أوده کیجه یالکز قالنجه لیللی‌نك پیانوده چالدیغی مؤثر بر والسك تا کندی اوطه‌سنه قدر واصل اولان متموج آهنکنك تأثیریله دوشونور ایکن نومیدانه بویونی بوکەرك « اونلر بنی سومیورلرکه !.. » دیردی .

کنج صباحلین دکزه کیدرکن اکثری اونلره تصادف ایدر ، برپارچه دیکلنمك بهانه‌سیله چاملردن متشکل ، قالیپسونك مغاره‌سنه بکزتدکلری ، یشیل یوواجقلرینه التجا ایدرلردی .

بعضاً متجسس بر آوجی ویادربدر بر کچی چوبانی بونلرك خفاخانهٔ عشقنی کشف ایدردی . بو آشیانهٔ تنهاده نەلردن بحث ایتمزلردی ؟ ته‌آ اکثریا بر طاقم متجاهلانه سؤاللر ایراد ایدردی . هله اونك منفعل ومتردد جوابلری اوحزن ایله هم رنك کوزلرینه نەقدر یاراشیردی ! بر فونده چیچکندن ، حقیر بر یاپراغه وارنجیه قدر یکدیکرلرینه تقدیم ایدرلر ؛ مودادن ، فلسفه‌دن ، حاصلی هر شیدن ... هر شیدن بحث ایدرلردی . بر دفعه کنج آووقات ، کل کبی زمین بر قولاغی معدن بر حلقه کچیرمك ایچون ، دلمه‌نك علیهنده بولندیغنه دائر محاکمهٔ عندیه‌سنی درمیان ایتدی . لکن کمسه‌نك قولاغنه

کیرمدی . اونلرده وسیمك طرز تابسنده بکنمدکاری بر طاقم شیلری اخطار ایدرلر ، مثلا : دها قویو فس ، اوزمانلر هنوز مودا اولان « راباتو » یاقالیقلر ، رنکلی فرنك کوملکلری کیمسنی ، قویو دوه تویی رنکنده بر قوستوم یاپدیرمسنی ، حتی بیقلرینی « الابروس » تنظیم ایدرسه کندینه پك یاقیشهجغنی سویلورلردی . وسیم بوصافیانه اخطاراته کولومسردی . مع‌مافیه ینه لیللی‌نك توصیهٔ مکرره‌سی سایه‌سنده وسیم دها دیك وکوکسنی کره‌رك یوریمکه باشلامشدی . وسیمك رسمنی ایسته‌دیلر ، بونلر ایچون آلدیردیغی فوطوغرافینك آرقه‌سنه « پك چابك اونوتیله‌جغندن أمین اولدیغنه » دائر برجمله‌جك یازیوردی . کوجندیلر ، کولوشدیلر .

بر کیجه ینه ملاقات موعود ایدی . صباحلین بولوشدیلر . وسیم کتیردیکی ایکی بیاض قاملیایی آنلره تقدیم ایتدی . تهآ سینه‌سنه ، لیللی قوشاغنك اوك طرفنه ایلشدیردی . وبو کیجه برمسامره‌یه مدعو اولدقلری ایچون بولوشه‌میه‌جقلرندن اعتذار ایتدیلر . تهآ وسیمك کوزلرینك ایچنه باقه‌رق :

— اکر آرزو ایتمز ایسه‌ك کیتمه‌یز وسیم . دیدی .

کنج بو دعوتی قبوله تشویق ایتدی ، ایکیسی کوله‌رك « طارلمدكآ ... طارلمدكآ ... » تأکیدیله عودت ایتدیلر . تهآ آیریلیرلر ایکن دوداقلرینی اوکه طوغری اوزاته‌رق خشنودسزلق علائمی کوستردی . وسیم أوه کلنجه ، کوکلنه

آجی بر یأس دوشدی . اقشامه قدر والده‌سیله کوروشدی . لکن عقلنه کلنی دکل ، آغزینه کلنی سویله‌یور ایدی . اونلرك آیاقلرینه قاپانه‌رق کیتمه‌ملرینی رجا ایتمه‌کی دوشونیور ، لکن ینه درحال کندی کندیسنه « یوخ ! بن‌ده نه‌بدلایم » دییوردی . بو کیجه ساعت برده وسیم بك والده‌سنه «ننه‌جکم شیمدی کلیرم» دیدی بیقلرینی بوکه‌رك قاپودن چیقدی .

اولا ایکی رفیقه‌نك مدعو بولندیغی خانه‌یه قدر کیتدی ، بنایی متجسس برنظرله برقاچ کره سوزدی ؛ قوجه کارکیر قوناغی بر تکمه ایله ییقمق ایسته‌رکبی قاشلرینی قالدیرمش ، کوزلرینی آچمش ، یومروقلرینی صیقمشدی . کیم بیلیر شوصالونده نه‌قدر کنجلرله رقص ایده‌جکلردی ؛ اونلرك نه محرق ، نه مخرب التفاتلرینه مخاطب اوله‌جقلردی . زواللی ! حقیقةً بودقیقه پك زواللی ایدی . متصل « قیصقانیورم ، لیللی‌یی‌ده پك سوییورمشم ! » دیردی . اونك بومسامره‌ده کوره‌جکی دلیقانلیلری کندیسنه از قضا ترجیح ایده‌بیله‌جکندن قورقیوردی . اوراجقده بر آیینه اولسه ، کندی چهره‌سنی ، مشکلپسند براختیار رسام کبی ، تدقیق ایده‌جکدی . اللری آرقه‌سنده ، متفکرانه یوریمکه باشلادی . رولاندیلرك خانه‌سنك اوکنده طوردی . ایکی همشیره‌نك اوطه‌لری متصل ایدی . باشنی قالدیردی ؛ نه آنك ماوی ، لیللی‌نك آل آباژورلرندن سیلان ایدن لامبه‌لرك ضیاسی تول پرده‌لردن سوزیله‌رك وسیمك کوزلرینه چارپدی . یاواشجه

کری یه چکلدی ؛ قارشیده‌کی ییقیق دیواره طیرماندی ، خالی عرصه‌یه آتلادی . بوکیجه نجوم مینی مینی کوزیکیور . روزکار یوق ، یاپراقلر قیملدامیور ، زقاقدن کیمسه کچمیوردی . وسیم کندیسنده بریورغونلق حس ایتدی. کوشه‌ده‌کی چاتپوق برانجیر آغاجنه اتکا ایتدی . أللرینی آرقه‌یه قاووشدیردی .

لیللی ایله تهآ اوطه‌لرنده تووالتلرینی یاپیورلردی . لیللی قورسه‌سنی کیمش ، صاچلرینی طوپلامش ، چهره‌سنی ، بیله‌کلرینی ، کردننی پودره‌لایوردی . آووقات اوپودره‌نك ایلیق شمیم حلاوتنی حس ایدرکبی اولیوردی . تهآ هنوز کیجه‌لك البسه‌سیله صاچلرینی طارایور . کوکس علتنه مبتلا بر اختیارك نوبت سعالدن صوکره درمانسز نفس آلمه‌سی طوریله وسیم باشنی یاواشجه آغاجه طایادی . کندی کندیسنه « بورایه کلدیکمه نه قدر ایی ایتدم . یارین آکلاتیرسه‌م شاشاجقلردر » دییوردی وسیم ایسته‌دی‌که قوشه قوشه اوطه‌لرینه کیرسین‌ده کوزلکلرندن اونلره حرارتلی بحث ایتسین .

تهآ تووالت ماصه‌سنك اوستندن برچیچك آلدی . بو صباح ویردیکی بیاض‌قاملیایه بکزه‌یوردی. کنجك ایری ، سیاه نظری قارانلقده پارلامغه باشلادی . أوك ایچنی ایچه تفتیش ایچون آغاجه‌طیرمانمق ایسته‌دی . بجره‌مدی . آیاغنك اوجنه باصه‌رق یوکسلدی . تهآ قاملیایی دوداقلریله یاواشجه اوقشادی وقورسه‌سنك آراسنه کیزله‌دی ؛ هم‌ده أليله کوکسنه باصدیردی .

وسیم بك بوكیزلی موفقیتدن متحصل سوینجندن كنیش كنیش نفس آلییوردی . ایستەیوردی كه یاننده برطاقم رفیقلری بولنەرق بوموفقیتنی كورسونلرده ، سعادتنه غبطه ایتسونلر ...

آرتق ایكیسیده شاپقەلرینی باشلرینه قویمشلردی . ایكی دقیقه صوكره پدر ووالدەلریله برلكده قاپودن چیقدیلر . وسیم غایت اوزاقدن اونلری تعقیب ایتدی . تەآنك كندیسنی سودیكندن أمین ایدی .

اونلر مدعو اولدقلری خانەیه كیردكدن صوكره وسیم عودت ایدر ایكن دوشونەرك :

— لیللی‌یه ألبسەلری نه قدر یاقشمشدی . دیدی .

— مأموریتله اوروپایه كیدییورم .

لیللی ایله تەآ برلكده جواب ویردیلر :

— بزی آلداتیورسك ، وسیم .

برطور جدی‌ایله تأمین ایتدی . ومع‌مافیه بر آی قدر دها بورادەیم . دییوردی تەآ ، برشیئه قرار ویرمش كبی قاشلرینی چاتدی . كنیش برنفس آلدی . لكن بو قراروندن ینه پشیمان اولمش كبی درمانسز برحالده ، كوزلرینی پردەكی اوفاق قایا پارچەلرینه عطف ایتدی ، بویلەجه دوشوندی ... دوشوندی

صوكره نظريله ، دوداقلريله ، قاشلريله يالوارير كبي برطور ايله :

— برابر كيده‌لم ديدي .

§

وسيم تداركات سفريه‌يه باشلادی . آرتق او صفالی ملاقاتلر ، اوكيفلی تصادفلر بر رنك حزين هجران آلدی . مادام رولاندی « ترقيكزدن ممنون ، لكن بزی ترك ايده جكزدن محزون اوليورز » ديیوردی . كنجك كوكلـنه نفوذ ايدن بر نظر اوراده يك متفرق أمللر كوره جكدی . اوروپا حياتی ، اساطير پريلری كبی توللره ، كللره مستغرق بر حالده شمديدن كوزينك اوكنه كليور وزوالی مادماذل رولانديلرك محبتلری ياواش ياواش انكساف ايدييوردی . وسيم بوتلونـدن اونلره رنك ويرمه مكه چاليشيور ، دها طوغريسی كندی بيله حسيات قلبيه‌سنی تماميله اكلايه‌ميوردی .

بر پازار كونی ايدی . ايركن بيوك آطـه‌يه كيتدی . ألنده ايكی پاكت اولديغی حالده عودت ايتدی . اوكله ايدی . طوغری چاملقده او « يشيل يووا » يه ألنده‌كی پاكتلرك برنده‌كی صاری كللری صوله ، پنبه‌لری صاغ طرفنه يره سرپيوردی . بو آرالق رولانديلرده قوشه قوشه كلديلر باشلرينی كونشدن محافظه ايچون اورتدكاری ايپكلی غازلرك اوچلری كلبك قانادلری كبی روزكار- دن اوچيوردی . ايكيسی بردن :

— باق بوكون عشقه قنادلرويردك ديديلر . وسيم :

— ايشته بن ده اوكا كوزل بر يووا ياپدم ، ديیوردی .

بررايحه خفيفلكيله غنجه‌لرك ايچنه اوزانديلر ؛ بومنظره پك حزين‌ايدى . ياقينده بوكللر صوله‌جق ، بوقهقهه‌لر آغلايه‌جق ، بومحبت هجران اوله‌جقدى .

محبتده مادياتك بالنسبه اهميتى يوقدر . اومغبوط صفالر ، علويتلر يالكز تخيلاتمز ايله قائمدر . ينه بوسببله ، خيالى واسع اولمايانلر محبتدن لذت آله‌منزلر . صميميات عاشقانه دائما تأمين محبتدن ، عدم اعتماددن ، تكرير سرزنشدن عبارت كبى بر شيدر . تااساطير اوّلين افسانه‌لرندن بوآنه قدر عينى سوزلر ، عينى نظرلر ، تعاطى ايدلمش ايكن بوابدى سوزلر دوكلديكى دوداقلرك اهتزاز آتشيننندن مأل نوين ، نكات دلنشين آلير كبى هر زمان باشقه بر كوزللكده ، باشقه بر معناده منجلى اولمشدر .

بوكون پك آز روزكار وار ايدى . اوكله صيجاغى طبيعتى طورغون برحاله كتيرمشدى . يوكسكده سكونت ايچنده طورر كبى اوچان بر چايلاق ، كنيش قانادلرينى آچمش ، معلقده بر سياه نقطه شكلنده كوزيكيوردى .

شيمدى چاملرك اوكسكين رچينه قوقوسى اطرافه دها زياده يايلمشدى . حرارتلى بوسه‌لرله لبالب كبى صيجاق طوران كولكه ، بواوچ روحك چهره‌لرينك برقسمنه طاغينيق برحالده چوكمشدى . قارشيده دكز ، تازه بر كلين سينه‌سى كبى پريشان بر خلجان ايچنده كوزيكيوردى .

لیللی کاملوله اوینایوردی . تهآ وسیمك صاغ الینی آووجنك ایچنه آلمش ، یوزوکنی کندی پارماغنه کچیرمکه چالیشیر ایکن بر طور متجاهلانه ایله بغتةً دیدی که :

— وسیم سنك قاچ کوکلك وار ؟

کنج بو غریب سؤاله قارشی نه دیمك لازم کله جکنی بیله مدی ده صافدرونانه :

— بر ...

جوابنی ویردی وکولمکه باشلادی .

— اویله ایسه ، ایکی محبت بر قلبه صیغماز . طوغرو سویله ! هانکیمزی چوق سوییورسین ؟

— ایکیکزیده سورم !

— دیمك که هیچ بریمزی سومیورسین .

— حقیقةً ایکیکزیده عینی محبت ، عینی احترام ایله سودیکم ایچون بریکزی دیکریکزه ترجیحده معذورم . لکن بنجه هانکیکز دها زیاده سودیکنی بیلمیورمکه ؟.. دیدی . فقط یالان سویله‌دی : « تهآ » نك محبتنی اوّلدن بری حس ایتمش ونهایت کچن اقشام بوتون بوتون تجربه ایتمشدی . « لیللی » نك مشرب شوخانه‌سی ایسه ، اویله محبت جدیه ایله اشتغاله مانع ایدی .

دمینسدن بری سکوت ایدن « لیللی » عدم اهمیتی معلن ، لاقیدانه کوله‌رك :

— كوجنيرزديه ترجيحكى بزدن صاقلايورسين ؛ بر قرعه چكرز: باقالم . كوكلكى كيم قازانه‌جق ؟ بوصورتده سن ترددن (همشيره‌سنه بر نيم نظر مستهزيانه فيرلاته‌رق) « ته‌آ » ده آجى بر أنديشه‌دن قورتلمش اولور ديدى . وسيمدن الديغى كاغددن اوفاقجه ايكى پارچه كسه‌رك برينه كندى اسمنى ديكرينه همشيره‌سنككنى يازدى . كاغدلرى بوكدى .

كنج ذاتاً مسئله‌يه بر جديت رنكى ويرلمسندن طولايى دوشديكى موقع مشكلدن قورتلمق ايچون چاره آرار ايكن ليللى‌نك بولطيفه‌سندن ممنون اولدى .

— واقعا ، يك آمريقالى كارى بر محبت اوله‌جق ايسه‌ده ... ديه‌رك اوزاتيلان كاغدلردن برينى آلدى . ته‌آيه كوز اوجيله عطف نظر ايتدى. كوكسنك حركات مضطربه‌سى كوزيكيوردى. كاغدى آچدى . « ايللى » !!! يازيليدى . ته‌آ صارارى . همشيره‌سى سوره‌كلى برقهقهه صاليويردى .

— بو صايلميه‌جق ، هايدى ! برايكنجى تجربهٔ طالع دها ! لكن بو دفعه هركس حقنه راضى اوللى ، ديدى . ته‌آ ينه حرف واحد تلفظ ايتمدى . قرعه ينه « ليللى » يه تصادف ايتمشدى . حوپپه قيز اوجاربای عزرائيل كوزلريله ته‌آيى سوزه‌رك :

— بزه دكل ، طالعه كوس ! ديدى . و وسيم بكى يانـنه دعوت ايتدى . كنج بونلرى هپ ملاطفه ظن ايتديكندن

اوده بو تکلیفاته لطیفه‌لرله جواب ویریوردی . بو صره‌ده وسیم بك ته‌آنك یوزینه باقنجه ، او متحسس قیزك او صول اوصول آغلادیغنی کورمزمی ! ؟ کنج اونی تسریر ایچون لطیفه‌لر ایجاد ایتدی . ته‌آ نمناك مندیلنی یانینه براقشدی . آووقات اومندیلی « بنی هر زمان دوشوندیره‌جك بریادکارك اولسون » دیه‌رك آلمق ایسته‌دی . فقط ته‌آ :

— آرتق لزوم قالمدی .

حکم قطعیسیله ممانعت ایتدی . لکن همشیره‌سی صاچلرندن برمینی‌مینی دسته‌جك کسه‌رك ، کنجه ویرنجه وسیمك اصرارینه طایانه‌میه‌رق ، کوزلری مخمور ، یاناقلری آل آل اولدیغی حالده اوده لیللی‌یه پیرو اولیویردی . کنج ایکیسنك‌ده صاچلرینی آیری آیری برر اوفاق ظرفه قویه‌رق ، اوستلرینه‌ده تاریخلرینی یازدی ، یلکنك جیبنه قویدی . آقشام اولمشدی . عودت‌ایتدیلر .

کنج آووقاتك یوم حرکتی کلمشدی . وداع غایت حزین اولدی . او آقشام وسیم بکك راکب اولدیغی لوئید قومپانیاسنك «اورانو» واپوری حرکت ایدرایکن ، کنجك وجدانی زهرناك برعذاب ، مبهم برندامت استیلا ایتدی . شیمدی اللری یلکنك جیبلرنده اولدیغی حالده سونوك نظریله آطه‌لره طوغری باقیور :

— عجبا شیمدی نه یاپیورلر ؟ !.. دییوردی .

§

درت سنه‌صوکره ینه وسیم‌بك ، آغیرآغیر چاملغه طوغری

كيديبوردی. اوروپادن كله‌لی بر هفته اولمشدی. ماضيسنی زيارت
ايچون ايلك دفعه آطه‌يه كليبوردی. متفكر ايدی. خاطراتنك
تأثير المناكيله كوزلری طالمشدی.

كنج آووقات درت سنه ايچنده خيلی دكيشمش، هيئت
عموميه‌سنه حس اولنور درجه‌ده بر آغيرلق، بر « بيلمكيجلك »
طوری كلمش، بيقلری اوزامش، چهره‌سی قيزارمش، سميزله‌مش،
تننه لطيف بر رنك اصالت چوكمش دها كوزللشمشدی.
ديزلرندن آشاغی‌يه كيديكی برپارده‌سوبی سراپا ايليكله‌مش، اوجی
ايكری، بر كراز باستونی باش آشاغی طوتمش، اوجيله لوستريتلی
بوتينلرينك اوستنه اوريبوردی.

سوريجيلرك آوازه‌لريله، قالديرملری شيقرداته‌رق درت
نعله قوشان مركبلره بينمش، مور فستانلی، آل ژيله‌لی، بياض
سرپوشلی برطاقم قادينلر، چيغلغه بكزه‌ين قهقهه‌لر فيرلاته‌رق
وپالانلرك مشينلرينی غجيرداته‌رق، وسيم بككك يانندن كچيورلردی.
وسيم رولانديلرك خانه‌سنك اوكنده طوردی؛ بوسنه كرايه
ويرلمامشدی. نظريله « ليللی » نك اوطه‌سنی دراغوش ايتدی.
أوك صاری بوياسی اوچمش، معجونلری بياض لكه‌لر شكلنده
كوزوكمكه باشلامشدی. اوصاريشين پری آشيانه‌سنك پانجورينك
برقانادی، رزه‌سی قوپديغندن، بويونی بوكمش، صارقيبور.
روزكارك شدتيله صاچاقدن قوپان اوزون بر تنكه بورو
صاللانيوردی. بو أو، فقط برقلب كبی نهانی خراب ايدی.

شیمدی پنجره‌نك اوكنه ایكی سرچه قونمش مسرتله صچرامغه ، اوتشمكه باشلامشدی . اوزاقدن چاملغه كیدن یولده بر اوفاق كلبه وار ایدی كه ، بو كون قاپوسنك اوكنده چامور ایچنده چهره‌سی ، لكه ایچنده انتاریسیله بر كوچوك چوجق اوطورمش كره‌مید دوكیوردی .
دورت سنه اول ، بر صباح « لیللی » و « ته آ » ایله چاملره كیدركن بو كلبه‌ده هنوز برچوجق طوغدیغنی خبر آلمشلردی . آووقات همان دفتر خاطراتنی آچدی . چوجغك ... سنه‌سی اغستوسنك اون ایكنجی جمعه ایرتسی كون تولد ایتدیكنی بولنجه چوجغك یاننه كلن والده‌سنه بو تاریخی تكرار ایتدی . قادیجغز متحیرانه تصدیق ایتدی . وسیم كندی كندیسنه « بوچوجق مسعود یتمك بر تاریخ حیاتی » دیدی . شیمدی یه قدر كندیسنك‌ده مینی مینی برچوجغی اوله‌بیله‌جكنی دوشوندی . خودبین ماضیسنه سرزنش ایتدی .

چاملرك آراسنده برزمان كچدكلری یوللردن كچه‌رك ، او یشیل آشیانه‌یی ، اوصاچیلان كللری آرایوردی . اویووا ده‌می اوچدی ؟ اوكللرده‌می قانادلاندی ؟ دییوردی . دیكر چاملر هپ دوریلمشدی . بر حیات قالان یالكز اوچام ایدی كه اونك كوتوكنه اسملرینك ایلك حرفلرینی حك ایتمشلردی . نه غریب بر تصادفدر كه اونك‌ده « ل » حرفیله « واو » ك برقسمنك محكوك اولدیغی قابوق دوشمشدی . یالكز « ت » اوقونه‌بیلیوردی . وسیم بكلك ایلك سوداسی بوراده مدفون ایدی . كنجك قاپانمش كیرپیكلرینك آراسندن دوشن

ایکی طامله یاش اوراجغی ایصلاتدی . بلکه « تهآ » نك درت سنه اولکی یاشلرینه قاریشمشلردی .

اکثری چاملرك قوروم‌سندن اوراسی بر میدانجق حالنه کلمشدی . وسیم بی‌تاب ایدی . طوردیغی یره ییقیلیویردی . او درت سنه اولکی ابتساملرك ، قهقهه‌لرك ، امللرك ، سرشك آلود ، پژمرده صارارمش برحالده ، طوپراقلرك آراسنده ، پامال اولدقلرینی کورر کبی اولنجه کوزلرینی قاپادی . بو دقیقه‌ده هوسات نامتناهی بشرده ایکی قطره یاشله برابر کوزندن دوشدی . آرتق کندیسندن بیله نفرت ایدیوردی .

بوکون هوا پك صیجاق ایدی . صانکه حرارت ، سمانك ، دریانك رنکنی بیله صولدیرمشدی ، دکزده ، کوکده آچیقلی ، قویولی ، اوچوق چیرکین ، کیرلی بر مائیلکده مشهود ایدی .

بورایه مخصوص اولان سرت بر روزکار ینه عینی شدتله اسیور . یاقینده بر فونده چیچکنك اوستنه تترهین ، بنکلی بر کلبك آرتق وسیمك نظر دقتنی جلب ایده‌مدی . پالطوسنك دوکمه‌لرینی آچدی . یان جیبندن ایکی اوفاق ظرف چیقاردی . اوستنده‌کی یازیلری بر حس احترامکارانه ایله اوقودی . درونده‌کی ایکی دسته صاچی آغیر آغیر دوداقلرینه کوتوردیکی زمان کیرپیکلرینك اهتزازندن تکمیل روحنك ، دوداقلرینك اوجنه کلدیکی آکلاشیلیوردی . اللرینی ناتوانئ تأثیرات ایله یاننه ، یادکار عشقنی‌ده

ظرفك اوستنه براقیویردی . کوزلری طالدی . شیمدی کچمش زمان کوزینك اوکندن تکرار کچیور. واونی اودقیقه‌لرده تکرار یاشاتیوردی .

بو صیره‌ده شدتلی برروزکار اسدی . شیمدی کاغدلر صاچلرله برابر آشاغی یه طوغری اوچیوردی؛ همان فیرلادی. صانکه بوفرصته مترقب اولان برقیرلانغیج ، وسیم بکدن اول طاورانوب خیزله یره سورونه‌رك، اوچان صاچلری غاغاسنه آلدی. هوالاندی، وسیم بك شاشالادی و آرقه‌سندن قوشمغه چالیشدی ایسه‌ده کاغدلردن باشقه برشی بوله‌مدی. باشنی قالدیردی واوچان قوشی برمدت تعقیب ایتدکدن صوکره :

— اونلرله بن ، بن یووامی تزیین ایده‌جکم . دییوردی .

§

بر هفته صوکره وسیم بك اوغلنده طوغری یولده « مادام بلوندل » اولدیغنی سویله‌دکلری « نه آه‌یی چیپلاق باجاقلی ، عریان قوللی ، طاغینیق صاچلی مینی مینی چوجغی آلندن طوتمش سرعتله کیدرایکن کوردی .

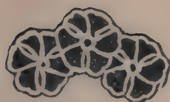
«مادام بلوندل» طوردی. کوریشدیلر، ازدواجنی سویله‌دی، نهایت «لیللی » نك فلورانسه‌ده «تیفو » دن وفات ایتدیکنی خبر ویردیکی زمان ، بوقادین آرتق اوزاقلرك سیسلری ایچنده آغیر آغیر غائب اولان ماضی‌یی ، شبابتك اوشعریتلری آراسنده مدفون اولان محموم وکریان ماضی‌یی کاملاً اونوتمش

کورینهدی وطونوق وبی مآل بر چهره ایله وسیمه ساده وروحسزبر :

— اللهه ایصمارلادق .

دیدی وکیتدی .

۲۰ تموز ۱۳۱۱

توجیه وجیه

توجیه وجیه

وجیه بك ، یکرمی‌بش یاشنده و شبابنك أك بحرانلی هیکانی خیالاتیله برقات دها تشدید ایتمش حسیاتنه تابع برگنج ایدی ، هر شیئه لایق اولدیغی درجه‌دن زیاده اهمیت ویرر، تدقیق‌احوال روحیه‌یه اوزه‌نیردی . حقیقتی‌ده خیالاتنه تطبیق ایتمك ایستر ، بالطبع موفق‌ده اوله‌مز، آنك ایچون کیمی کورسه اولا بدبختلغندن بحث ایدردی . بر انسیاق منتظم صافیتله جریان ایدن حیاتی بعضاً پك عادی بولور، حیاتی شعشعه‌لاندیره‌جق برشی، برمحبت ارادی ، بك اوغلی سودیکی حالده اوجعلی نشئه‌لردن، نشئه‌سز قهقهه‌لردن ، تأثیرسز نوازشلردن اصلا خوشلانمزدی .

بو حالك اسبابنی اکلامق ایسته‌ینلره «بومخلوقلر، بر درجه‌یه قدر ، فلوبرك امماسنه، دوما زاده‌نك مارکریت نه بکزه مدکدن صوکره انسان کندینی نه‌یه آلداتملی ؟ » دیردی . اکثریا وجیه

رفقاسنك یازلرندن آیرلدقدن صوکره بونلر « وجیه ایپدر ، اما اخلاقی پك اکلاشلمز » دیرلردی .

بعضیکره یازی ماصه‌سنك اوكنه چكه‌رك، آتیسی ایچون نه درلو بر خط حرکت اتخاذ ایده‌جکنی دوشونور. تأهلك پك فنا اولمیه‌جغنه حکم ایدرکبی اولوردی . ماصه‌سنك قارشیسنه تصادف ایدن پنجره‌دن افقلره باقار، و بر طاقم خلیالرله مشغول اولوردی .

وجیه بو خولیالرده ایکن والده‌سی یاواش ، یاواش اوطه‌یه کیردی . بر قولتوغه اوطوردی . کوزلکنی بوروشمش آلننك اوستنه قالدیروب اوطه‌ده‌کی رسملره ، فوطوغرافلره بر نظر بی قیدی فیرلاتدی . و بر مدت صوکره جریان مکالمه‌یی تأهله ایصال ایتدی . وجیه والده‌سنك توصیه ایتدیکی بش آلتی قیزك کافه‌سنه برقصور بولدی : کیمینك یورومه‌سنی ، کیمینك سوز سویلمه‌سنی : کیمینك مطالعه‌یه مراقی اولمادیغنی بهانه ایتدی ؛ حتی بری ایچون « تأثیرسز کوزلردن خوشلانمم » دیدی . لکن هیچ برینه « کوزل دکلدر » دیمه‌دی . وجیه پك والده‌سنك بوغریب جوابندن متحصل اضطراب درونی تسکین ایچون علاوه ایدیپوردی :

— ننه‌جکم ! اولنمك برمعمای حیات ، برمسئلهٔ مغلقه‌در. حلنده جزئی برخطا ایلریده اوقدر اهمیت کسب ایدرکه عادتا انسانی جاننده بیقدیرر . آله‌جغم قادینك مزاجی مزاجمه تمامیله اویغون اولملی که، مسعودیت نه در ؟ ناصل شیدر ؟ بن‌ده تجربه

ایدهیم . مکمل برقیز بولهمام دیه قورقیورم . قورقیورم ،
ننهجکم ! أولنهمیهجکم ! قورقیورم !

والدهسی شفقتی اظهار ایدر برطورله وجیهك کوزلرینك
ایچنه طوغری باقهرق :

« ایستدیکك کبی برقیز بولهجغندن أمین دکلم ، اوغلم » دیدی

§

وجیه بر ایکی قلم آرقداشی ایله برلکده اوطوریورردی .
مصاحبهلری موفقیت عاشـقانهیه انتقال ایتدی . هر بری کندی
سرکذشت عاشقانهسندن بحث ایتدی . بری ده وجیهك کوروبده
بك بایاغی عد ایتدیکی بر قادینله معاشقهسنی آکلاتدی . وجیه
جملهسنی عدم تنزل ایله دیکلهدی . هیچ برینی تقدیر ایتمدی . لکن
ینه بر ارقداشـنك جمعه کون کوچك صو ده کزر ایکن نائل
اولدیغی التفاتلره غبطه ایتمکدن کندیسنی آلامادی .

تجربهسز چوجق کنـدیسنی جداً سون قومشـولرندن ،
اقرباسندن برقیزك یازدیغی برمکتوبه ، ایچنده برایکی املاخطاسی
بولدیغیچون جواب بیله ویرمدی !

والدهسی برکون پدرینه دیدیکه : « وجیه ، کندیسی کبی ،
دائما مطالعه ایله مشغول اولهجق برزوجه آرایور . وای حالنه!
أوینك ایشنه کیم باقهجق ؟ سوکوکلرینی کیم دیکهجك ؟

— خانم ! اونلر سوزدر . ایستهدیکی کبی برقادینك
بولنهمیهجغنی آکلارسه ناصل یوله کلیر ؟

وجیـه بورالرده دکلدی . اك یکی اوقودیغی بر رومانك حکمنی خارجه تطبیق ایچون هرکون بر باشـقه فکر ایله طولا- شیبوردی . رومانلر تجدد ایتدکجه افکار عاشقانه‌ده یکیلشیبوردی. هریکی رومانده‌کی مهم اشخاصه کندیسنی بکزتمکه چالشیبوردی

وجیه ، یاقیشقلی بر کنج اولدیغندن بتون قیزلرك کندیسـنه باقه‌جغنه قائل ایدی . اکثریا بویله‌ده اولوردی . فقط — هیهات که ! — وجیه سوه‌جکی برقادینله فلسـفه مباحثاتنه ، تاریخ محاکماتنه ، اثار ادبیه تنقیداتنه کیرشمك ایستردی !

کندیسی دلخواهی وجهله برزوجه انتخـاب ایده‌میه‌جکنی آکلاینجه والده‌سنه حسیاتنی دور ودراز آکلاته‌رق اویله برقیز آرامه‌سنی رجا ایتدی . حتی بر آره‌لق مطلوبه موافق اولدیغی روایت ایدیلن برقیز ایله ازدواج ایچون تلاشه دوشدیکی صره‌ده « اساساً وجیه بك مطالعه ایله پك زیاده مشـغول ! اولدیغندن کوچك خانمك کندیسنه ویریله‌میه‌جکی » خبری کلدی . بوخبر کسـکین ، اینجه برخنجر کبی زواللی کنجك یوره‌کنی دلدی . والده‌سنه اغبرارینی کوسترن برنظر فیرلاتدی واوطه‌دن طیشاری چیقدی .

وجیه کوردیکی ، کوروشدیکی قادینلرك احوال روحیه‌سنه تنقیدات اطوارینـه دائر ژورنالنده صحیفه‌لر طولدورردی . بو ژورنالی کورملی‌ده درونـنده‌کی یوز قدر قادینك — اوت ،

مبالغه‌سز — یوز قدر قادینك قلمله تصویرینی مطالعه ایتملی !
وجیهك بو احوالی آرقداشلرینك آره‌سنده بنجه‌ده معلوم ایدی .
برکون کندیسنه سرزنش ایدرکن بکا دیدیکه :

— بنجه عرفانی ، علمی کندیسنه معادل اولمیان برزوجه‌یه
مالك برقوجه ، عینیله یکچشم بر آدمه بکزر . آجانم ، یاشامق
أولمنکله قائم دکل آ ! کندیمه مکمل بر رفیقه بوله‌مازسه‌م ...
بکار یاشارم ...

وجیه تدقیقاتنی ایلریلتدکجه وقادینلرك نقصاننی دها زیاده
آکلادقجه ، دائرهٔ انتخابنی طارلاشدیرییوردی . عجبا ، بوقدر
خلق ایچنده وجیهه لایق برزوجه بولونه‌میه‌جقمی ؟ عجبا ، بو-
چوجوق ژورنالنده ، برقیز حقنده — احوالیله استهزا ایتمه‌دن
— متمایلانه برایکی سطر یازمیه‌جقمی ؟

§

وجیه کوپرو اوستنده برقیزه راست کلدی ؛ تعقیب ایتدی ؛
اقامت ایتدیکی خانه‌یی اوکرندی .

بهار کلمشدی . وجیه هر زمانکی رفیقیله برابر کاغدخانه‌یه
کیتدی . اوراده برآرابه‌ده بوقیزی ینه کوردی . بوخانم وجیهك
نظردقتنی زیاده جلب ایتدیکندن حالنی ، اطوارینی تدقیق ایچون
آرقه‌سندن آیرلمادی . بوقادین اوزون بویی ، سیاه پارلاق کوز-
لری ، أك لطیف پنبه کللرك رنکندن لطیف پنبه یاناقلری ،
سیاه جاذبه‌لی قاشلری ، نازلی اندامی ، حزین اطواری ، متعظمانه

رفتاری ایله بر مجسم سودا ایدی . قویی کووهز ، برطار فراجه کیمشدی . وجیهك میـلانی ، اضطرابنی کوزلرندن اکلایخه مینی مینی دوداقلرندن ، برنور آل ابتسام پارلادی . معند چوچق بومغرور قادینده‌ده قصور ارادیسه‌ده بوله‌مینجه قلباً « ایستدیکمی بولدم ! » دیـه فریاد ایتمك ایسته‌دی . قلبنده‌کی خلجانی بلکه کوزلرندن اکلار امیدیله ، بوکوزل خانمك یوزینه باقمقدن بردرلو کندیسنی آله‌مادی .

او ابتسام ، اوچیچکلرك ، شفقلرك ، بهارلرك ، سحرلرك برغنچه اوستنده تجلی ایدن انواری ، وجیهك دل ودماغنده‌کی مشوش اضطرابلری ، مظـلم ترددلری درحال ازاله ایتـدی . پیش چشمنده قوس قزحلرله مسـتور دریالر ، سر وسیمینلرله مزین افقلر کورونمکه باشلادی .

عودتده یوره‌ك چارپینتیلری اراسنده باشنی آرابه‌دن طیشاری چیقاره‌رق ، ایلری‌یه طوغری ، مدنکاه ایتدکجه ایکی ارابه بیننده نورانی سـعادت ایزلری پیدا اولدیغنی کوردی . وجیه حال پریشانیسنی رفیقنه اکلاتمامق ایستیوردی .

برهفته کچدی ، وجیه ایرته‌سی جمعـه‌ده مسعودیتی تجسس ایچون سعدآباده کتدی . او ، اوراده ایدی . ارابه‌دن اینه‌رك راطب چمنلر ایچنده کزنمکه باشـلادی . وجیـه ، بلك اوغلنده مخصوصاً اعمال ایتدیردیکی بر بنفشه دمتنی تیتره‌یه تیتره‌یه بوش آرابه‌نك برکوشه‌سنه براقدی ، آرابه‌سنك یاننده براغاجه طایاندی .

سودیکنك ارابه‌سنه عودتنه منتظر اولدی . وجداننده خوف وسروردن مرکب غریب بر پریشانلق حس ایدییوردی . جرأتنك موجب نفرت بر تجاوزمی ؟ یوقسه ، شایان مسامحه بر اثر تمایلمی؟ بر عادیلکمی ؟ عد اولنه‌جغندن متردد ایدی . کوچك خانم عودت ایتدی . آرابه‌نك ایچنده ، یابانجی بردمتك بوینی بوکمش طوردیغنی ، کورنجه اولا تردد ایما ایدر بر طورایله ، اطرافنه باقدی . وجیهك اوراده بر پریشانیٔ ساکتانه ایچنده موراردیغنی کوردی : بنفشه‌لرك اوندن اولدیغنی آکلادی . مبنی مینی قلبی ، اوفاق چارپدی . بلا اختیار سینه‌سنده آتشلی بر اضطرابجق حس ایتدی . دمتی اُلنه آلدی ؛ قوقلادی ، وجیهه باقه‌یه‌رق یاننه براقدی . زواللی چوجق ، نتیجهٔ حاله انتظاراً اولوم ترلری دوکمکه باشلادی . سائرلرینه کوره عدم موفقیتدن معدود اوله بیله‌جك بوصورت قبول وجیه ایچون بر نائلیت فوق المأمول ایدی . بو مغرور اطواره جداً مفتون اولدی .

اقشام خانه‌سنه عودت ایتدیکی زمان دوشونمکه باشلادی . ذهنی پریشان ایدی . شیمدی وجیه سوکیلی پدرینك ، شفقتلی والده‌سنك کندیسنه توجیه ایتدکلری خطابلری آکلایه‌میور . وطالغین طالغین یوزلرینه باقدقدن صوکره ، بردها تکرار ایتملری ایچون رجا ایدییوردی .

اوطه‌سنه کیتدی ؛ بر کتاب آچدی . صحیفه‌نك برنده کوزلرینه ایلیشن بر کلمه‌ده اونی کوردی . یوزینی ایکی اُللری آراسنده صیقه‌رق

آچی آچی تبسم ایتدی . یوره کننده کی خلجان ، کناری آستراغانلی اوکووه‌ز فراجه‌سی و توللو شمسیه‌سی ایله کوزینك اوکنه شرقلیلره مخصوص ، بر خرام طاوسانه ایله کزینن سودیکنك کلمه‌سنه مانع اولمیور : — کیم بیلیر نه قدر فاضلدر ؟ کیم بیلیر نه کوزل پیانو چالار ؟ کیم بیلیر اوسوداکزین حرمسرای عصمتنده اثرچیره دستیٔ مهارتی نه لطیف ، نه شاعرانه لوحه‌لری واردر ؟ اونلری نه ده کوزل تنظیم ایتمشدر ؟ کیم بیلیر نه کوزل فرانسزجه بیلیر ؟ اوخ ! اومنظومهٔ عشقك سحر حلالی ، او آسمان محبتك نور هلالی سیاه قاشلرك برتنقید ادبی نتیجه‌سی اوله‌رق چاتلدیغنی کورملك قدر سعادت تصور اولنورمی ؟

اوخ ! ازدواجمزك دها ایلك کیجه‌سنده نه‌قدر منظومه‌لرم وارایسه هپسنی کندیسنه اوقویه‌جغم ! تنقید ایتسون ؛ یالواره‌جغم . عجبا عیبمی اولور ؟ پدرم أك سودیکی تاریخك بویله مبنی مینی برکوزل ملك طرفندن فیلسوفانه محاکمه ایدلدیکنی ایشیتسه کلینی نه‌قدر سوه‌جکدر ! عجبا ، بابام ، اوغلنك ایستدیکی کبی برزوجه‌یه مالك اولدیغنه سوینه‌جکمی ؟..

وجیه بویله برطاقم خیالات طالغه‌لری میاننده غلطان اولدقدن صوکره یرندن قالقه بیلدی . هر کیجه یاتارکن سودیکنی رؤیاده کورملك ایستدیکی حالده بر دورلو موفق اوله‌میوردی . خیالنی فراموش ایده‌جکندن عادتا قورقیوردی .

وجیه شمدی‌یه قدر آغلامق نه‌در بیلمه‌دیکی حالده ،

برقاچ کره اوسیه‌مست کوزلره عائد خیالاتی أك آجی کوز یاشلریله ترطیب ایتمه‌دن حرارت قلبنی اطفا ایده‌میوردی . عشقلك ، سعادتك ، پدر ووالده‌سنك بیتمز توکنمز نطقلری خلافنه ظهور ایدن بو موفقیتك ، رفیقلرینك سرزنشلرینه قارشو ، بو انتقاملك لذائذی کوکلنی تلطیف ایتدیکنی حس ایدییوردی . معترضلرك کافه‌سنی مغلوب ایده‌جکندن مفتخر ایدی . وجیهك وجدانته تنفیذ نظر اولنسه اوراده بر آز اثر حود بینی بولنه بیلیر . بلکه بو محبتك شدتنه اونك‌ده دخلی واردی !

سودیکنی ایکی دفعه دها کوردی . نهایت برمکتوب یازمق ، همده تجربهٔ قلم یولنده بر منظوم مکتوب یازمق ایسته‌دی . رومانلرینك عاشقانه قسملرینی کاملاً قارشدیردی . اوچ کیجه چالیشدی . یازیخانه‌سنك یشیل چوخه‌سی اوزرینه دوکولن ، چمنلرده‌کی سحر شبنملرینه بکزه‌ین ، کوز یاشلرنده سودیکنك تمثالنی کوره کوره منظومه‌یی تکمیل ایتدی . برقاچ کره اوقودی . هیچ بکنمه‌دی . مؤثرك کوزللکنه قارشی اثری پك چرکین کوردی ...

دوداقلری حرارت ایچنده تیتره‌یوردی . کوزلری قاراره‌رق ، باشی دونه‌رك کوز یاشلریله مملو اولان بومکتوبی تقدیم ایتدی ...

بر کناره چکلدی . کولکه کبی بر آغاجك آلتنده طوردی .
نظریله سودیکنی تعقیب ایتدی .

بوکون کوچك خانمك یاننده برتازه دها واردی . بونلر
بر آز یوریدیلر . او ، اطرافنه باقندقدن صوکره قیدسزجه
مکتوبی یاننده کنه اوزاتدی .

وجیه بردنبره کری چکلدی ؛ ضربان قلبی طوردی ؛
آووچلری قاپاندی ؛ کوزلری آچلدی .

یاننده کی تازه ، مکتوب یبرتمغه آلشمش بر صاحب معاملات
کبی ، ظرفی کونشه طوغری طوتدقدن صوکره کنارینی
منتظمجه ییرتوب اوقومغه باشلادی . او ، کاه آیاقلرینك اوجنه
باقیور ، کاه لاقیدانه مکتوبك سطرلرینه عطف نظر ایدییوردی .
مکتوب بیتدی ؛ هیچ برشی آکلامدیغنه دلالت ایدر بر طور
ایله رفیقه سنك یوزینه باقدی . قونشدیلر ؛ کولشدیلر ؛ اوته کی
تازه مکتوبی قوینته قویدی .

بوصیره ده وجیهك دماغنده بر بورادر قوپدی ! بیننده
اساس خیالاتنك کاملاً چوکدیکنی ، هرج ومرج اولدیغنی
کوریبوردی . اورادن سنده لیه چکلدی .

بدبخت وجیه ! برصوك چاره یه دها مراجعت ایتدی :
والده سنی قیزك اوینه کوندردی : بوقیزك تحصیل علومدن زیاده
سوکوك دیکمك اوکره دلمش ، اختیار ، زنکین برقادینك
اولادلغندن باشقه برشی اولمادیغنی آکلادی . زواللی حساس

گنج : گوزینك اوكنده آقوردی بوزولمش پیانولرك ، رنكی اوچمش رسم لوحه‌لرینك خرده خاش اولدیغنی ، وزنی بوزولمش منظومه‌لرك ، فورطنه‌یه اوغرامش خزان یاپراقلری كبی بر بر اوچوشدیغنی كوریوردی .

آز قالدی اونوته‌جق ایدك : وجیه بك ایكی كون صوكره قیزدن : « تنده جانم ، محبتلی جانانم ... اكر طرف احوالمدن سؤال بیوریلورسه آتشكله پریانم ... » طرزنده غایت فنا برخط ایله برمكتوب آلدی . حمادن آفاقتیاب اولدقدن صوكره خاطرهٔ اضطراب اولمق اوزره صوك علاجنی صاقلایان آدملر كبی وجیه بك بومكتوبی ضایع ایتمه‌دی . خصوصی كاغدلرینك آراسنه أدخال ایتدی . بوندن صوكره فلاكت زده وجیه نه‌امید ایتسه نه‌یی‌سوسه اوآنده آیاغنك آلتنده درین براوچوروم‌پیدا اولدیغنی حس ایدر ، اونی طولدرمق ایچون هفته‌لرجه چالیشور ایدی .

§

بو وقعه‌نك اوزرندن آلتی سنه كچدی . وجیه مأموریتله آوروپایه كیتمش ایدی . بورایه كله‌لی آلتی آی اولدی . سوقاقده بررفیقنی كوردی. استفسار خاطردن صوكره آرقداشی دیدی‌كه:

— ناصل ، ینه معلوماتلی قادین آرایورمیسك ؟

— تأهل ایتدم .

— آمان ! كیمكله ؟ ناصل ، برلكده كتابلر تألیف ایدییورمیسكز ؟

— اوکبی فکرلر صاچمه ایمش ! والده‌نك — الفبادن باشقه برشی اوقومامش ، شمدی‌یه قدر بزم أوك خارجنده نه اوله‌بیله‌جکی احتمالندن بیله بی خبر — برخلایغی وار ایدی . اونی آلدم . پك کوزل سوکوك دیکیور ، راحت ایدییورم !

رفیقی سورکلی برقهقهه صالیویردی .

وجیه بك کمال جدیتله دیدی‌که :

— محبتده‌کی سعادتلر ، صفالر ، علویتلر ، یالکز خیالات ایله تجلی ایدییور ایمش ! تأهل کبی مادیتده ، اوطنطنه‌لی لذتلرك ، اوپری صفالرینك دوشوندیکی کبی حاصل اوله‌میه‌جغنی اکلادم . آنك ایچون بو بویله اولدی عزیزم !

۱۰ تموز ۱۳۰۹

ایلك كوروجی

بر قیز لساندن :

حسبحال

ایلك کوروجی

قاپونك اوکندن سوسلو بر عربه کچدی . ینه کری دوندی.
کچرآ ... دونرآ ... بوندن طبیعی نه اوله بیلیر ؟ چین ... چین !..
قپو .. بوده طبیعی . مسافرلر .. بوده طبیعی . مردیون باشنه
کیتدم ، باشمی اوزاتدم : ایکی خانم ، یانلرنده بر خلایق .. بوده
طبیعی . دیر کن اشاغیده بر تلاش، بر قیامتدر قوپدی .. بو طبیعی
دکل ! دادیم أتکلری ایاقلرینه طولاشه رق ، باصاماقلری ایکیشر
اوچر صیچرایه رق یوقاری چیقدی . صولوق صولوغه :

— شی ، دیدی ، شی کوچك خانم ...

— شی نه ، شی کیم ، دادی ؟..

— اونلر ایشته ، شیلر جانم !.. آ ، واللّٰه شیلر !.. سن
بویله شیله اولماز .. شورایه شیه کیر .. هایدی ، بورالرده

طولاشمه !.. ایشته شیلر کلیورلر!.. شی.. شی.. شی !.. دیه دیه والده‌مك یاننه قوشـدی . یالکز « آیول دادی ! عربه‌دن نه چوق شیلر چیقمش !.. » دیه بیلدم ... فقط ، بیلمم نه ایچون تیتره‌دم ... والده‌م اوطه قاپوسنك آرالغندن کوزوکدی . کمال جدیت ومراسم تشریفاتیه ایله الی قالدیردی وپارماغیله یوقاریسنی کوستره‌رك : « هایدی قیزم ، سن بر آز یوقاری چیق » دیدی . « نیچون » ، وقت قالمدی ؛ دادیم آرقه‌مدن ایتمکه ، قولمدن چکمکه باشلادی . بودقیقه‌ده ایچمدن برعناد قوپدی : کیتمیه‌جکدم ، کلنلری کوره‌جکدم . لکن ایاق سسلرینی ایشیدنجه ، فیرت !... یوقاری کندیلکمدن قاچدم ... هیچ برشی اکلایه میوردم ... یوق ، یوق ، قاپو چالینوب‌ده قادینلری کورونجه یوره‌کم اوفاجق برهوب ایتمدی دیسه‌م یالان سویله‌مش اولورم . اکلادم !.. کوروجی ! کو... رو ... جی !!..

— بعدالتوقف —

بوکان کوروجیلر بکا ، اویله‌می ؟.. دها دون — اون بش یاشنده‌کی بتون قیزلر کبی — بوکونك کچیکدیکنی دوشوندکجه حیاتمدن بیقیورو ، اولومی ایستیورو ، اوفاق برشیئه قیزنجه أوخلقنه « الله جانمی آلسونده أنکزدن قورتیله‌یم ! » دییوردم . ها ، هانکی قیز بنم کبی بلاسبب « الله‌جانمی آلسونده‌قورتیله‌یم ! » دیرسه ، اوقوجه‌یه وارمق ایستیوردیمکدر ؛ بونی اکلایه‌یورملی !..

كدیم « مستان » ده اونلردن قورقمش كه آرقه‌مدن اوده چیقدی ، آیاقلرمه سوروندكه باشلادی . پست ! مستان !.. ارتق سنكله دوستلغمزك موسمی كچدی ... كورمیورمیسك كوروجیلری ؟..

شیمدی هیچ بللی ایدلمیه‌جك ... نازلانیله‌جق ... « بیلمدیكم آدملرك یانلرینه كیده‌مم » دینیله‌جك ... دادیم ینه كلدی . ینه بورونندن صولییور :

— هایدی !

— نه هایدیسی دادی ؟

اطرافمی آلدیلر . نهایت پنبه‌لره قرار ویردك . متصل « چابوق اول ! » دییورلردی . طوغروسنی ایسترسه‌كز بو حال بنم كبرمه طوقوندی ، اوفكه‌لندم . كندیمی موسمی كچمه‌دن علی العجله ، تنزیل فیئاتله صاتلمق ایچون جامكانلره قونیلان وتكمیل مشتریلره كوستریلن امتعه‌یه بكزتدم . سیكرلرم بوشاندی بیلمدیكك ، طانیمدیغك برینه‌وكالة كورمدیكك ، كوروشمدیكك برطاقم قادینلر كلسینلر ؛ انسانی صلاچبور آلیركبی‌أكنی، بوینی اوكرجه‌سنه معاینه ایتسونلر ؛ سن ده قارشیلرنده روحسز حسسز ، قلبسز بر هیكل كبی دیمدیك ... بر صوچلی ، بر محكوم كبی كوزلرینی یره ایكوب طور ؛ اوچ دقیقه‌ده ایچیله‌جك بر قهوه‌یی یاریم ساعتده ایچسینلر ؛ استقبالك ، حیاتك قهوه فنجانیله كوروجی خانملرك دوداقلری آره‌سنده صیقشسین ؛

« انشاءالله ینه كلیرز ! » تاطیف مروتمندانه‌سنه‌انتظاراً ، أو خلقی چارپینتیلره‌اوغراسین ؛ صوكره‌ده ینه بلكه — بویله هیچ چركین اولمدیغم حالده — اللهدن قورقمه‌دن بكنمه‌سینلر ؛ هركسه‌ده « بكنمدك .. بزم آرادیغمز بشقه رنك ، بشقه بوی ، بشقه قیراط ، بشقه بیچم ... » دیسینلر ؛ « اوغلمز شویله ایستر ، بویله ایستمز ... » دیه بلاپروا سویلنسینلرده بزمكیلرك « قیزمزك فكری بو ، املی بودر ... » دییه‌بیلمكه حقلری اولمسین ! اوفكه‌مدن آغلایوردم ... دادیم ، عقلا دادیم متصل : « آغلامه قادینم ... های الله ، كوزلرك قیزاره‌جق !.. هیچ اولورمی ؟ هیچ اولورمی ؟.. » دییوردی . ألم توالت ماصه‌سنك اوستنده‌كی قوطیلری بری برینه قاریشدیرییور . پودره تویی دیه فیرچه‌یی یوزمه سورییور . طاراغی صاچ ماشه‌سی ظنیله آتشه كوستر‌ییوردم .

حیزلی آدیم آتمامالی ! پك آغیر یوریمه‌ملی ! اطرافنه باقمامالی ، صیریتمامالی ! صومورتمامالی ! كوزلرینی آچمامالی ! كوزلرینی قاپامامالی ! فلنمش كبی كورونمه‌ملی ! پك آلیق كبی‌ده طاورانمامالی ! بر پارچه — سوز بینمزده — ایریجه اولان ألمی ، اپاغمی اونلره كوسترمه‌ملی !.. ایمش . هله او بچین سنه چیقارتدیغم دیشمك یری كوزوكورسه وای بنم حالمه !.. ایمش . بودیزی دیزی اینجی كبی جانم تعلیماتی ، دادیم بكا طاراغمله فیركته‌لرمله برابر ویرییوردی .

— طور قوردەلەکی دوزلتەیم ...

— صاچکی قالدیر .. هایدی ، شیمدی یورو ...

— شویلە ، هاه شویلە آغیر !..

اوطـەدن ایچری کیردك . قارشـیمدە ایکی قارالتی ، ایکی اوممایی !.. قارشیلرینە کچدم . یورلمشدم . دیزلرم بنی چکمدی . قاناپەنك اوسـتنە حیزلیجە اوطوریویرمیم‌می !.. نظر دقتلرینی جلب ایتدم‌قورقوسیلە قیزاردم ؛ دوشوندکجە قیزاردم ، قیزارمامق ایستدکجە قیزاردم ... قیزاردقجە قیزاردم . باری مشغول اولەیم‌دە اونوتەیم دیە ، أتکمك قاتملرینی یوقاری طوغری چکدم ، دوزلتدم . براز کیری چکلدم .

« شو باشـدەکی اوطوران ، حسابجە ، قائن آنا » دیدم ؛ یریوزندەکی عموم قایناناەلرە بکزەیور : برجادالوس قوروسی ، قدرت قاوورمەسی وجود ... قورومی قوری ، قدیدمی قدید !.. یوصمە کورونمك ، نازك طاوراڭق ایچون بوزولیور . اوزولیور ، سوزولیور . متصل پارماقلرینی چیتلاتیور . دوداغنی لاقیردی سویلرکن اودرجە بوزیەیورکە آرەسندن کلمەلر یام یاصصی ، ایکری بوکری فیرلایور . ایکی کوزندن‌فیشقیران اوایکی ماوی قیویلجم کبی‌نظری ، ایکی‌میزراق واری‌اوموزلرمدن اوطوردیغم اسکملەیە میخلیور ... « عجبـا اوغلی‌دە بوکا بکزیەیورمی ؟ » دیەیوردم . هلە سونن سـیغارەسنی یاقمغلە مشغول ایکن بر دها یوزینە باقە‌بیلدم ... الله ایچون .... بکنمدم .

یانندەكی دە مطلقـا قیزی اولەجق ؛ بودە بوتون دنیـانك
كوروجەلری كبی فتنە وقیصقـانج . بللی ، اوقدر بللی كە ...
آننەسنك صاووردیغی سیغارە دومانلری آراسندە آتش بوجكی
كبی سـونە سونە پارلایان یشیل كوزلریلە بكا باقدقجە نظرینك
آلتندە ، یاناقلرمدە ، صاچلرمك آرەسـندە قاتی قاتی كزندیكنی
ـــ اینان اولسـون كە ـــ طویویوردم ! قاینـانا قهوەنك صوك
قطرەسنی اینجە دوداقلریلە أمرایكن : « بوقادینلر مزیتـلرمی
ناصل آكلایەجقلر ؟ بونلر صرف كوروجی ، آكلاییجی دكل ....»
دییوردم . یان كوزلە والدەمك یوزینە باقدم . بر آزدها اوطو-
رمق لازم ایمش ...

ـــ كنیش بر صولوقدن صكرە ـــ

اووخ !.. اوطەمدە بیوك نفسی آلدم . كیمی اوطـەدە
صوموردیغمی ، كیمی بالعكس كوزلرمك قیزارقلغی چهرەمە بشقە
بر لطافت ویردیكنی سـویلیورلر . یاربی ، بنم شـیمدی‌یە قدر
حیاتمی صرف ایتدیكم معـلوماتم ، عودم ، پیانوم نە اولەجق ؟
بونلر بكا آغز .. آغز دكل كوز بیلە آچدیرمادیلر كە مزیتم معلوم
اولسون ... آه كوكلمی ، افكاریمی ، حسـیاتمی اكلایەجق بر
قوجەیە تصادف ایتسەم . تصادف دییورم ؛ بویلە ازبر ازدواج
ایچون بوندن بشقە كلمە بولەمیورم .

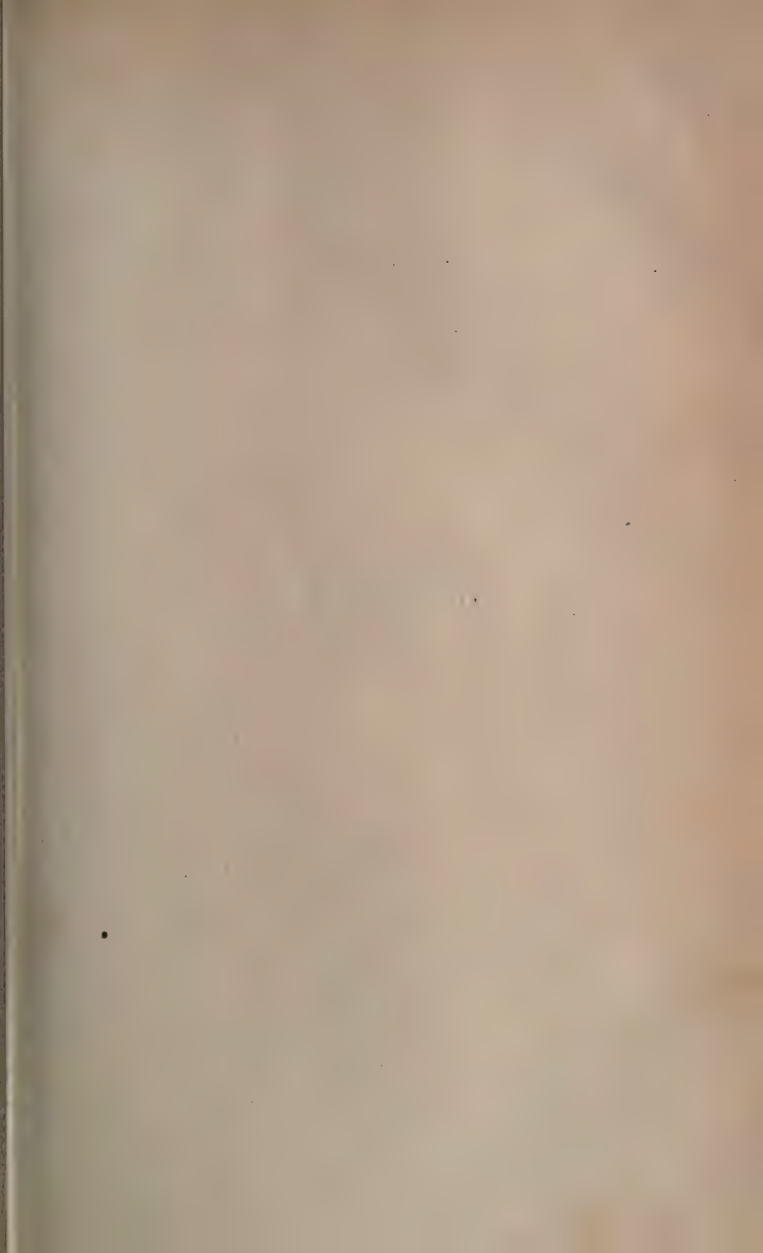
خانملر كیتدیلر . اوغلارندن برچوق بحث ایتمشلر : مدحلر ،
ثنالر ، تفاخرلر ... ینە كلەجكلرینی‌دە سویلەمشلر . پدرم اقشام

بتون جدیتیله برابر بكا مسترحمانه یان‌یان باقیوردی. اوطانیوردم .. برهفته ، ایكی هفته كچدی . كلن یوق، كیدن یوق ، آرایان یوق ، صوران یوق ، نه‌دن صوكره ایشیدلدی كه بوعدم‌تنزله سبب ... بیلمم سویلیه‌یم‌می ؟ آمان یاربی ! سویلر ایكن كوله‌یم‌می ، آغلایه‌یم‌می ، بیلمیوردم ... آرتق بن‌سویله‌یم‌ده سز ایستر كولك ، ایستر آغلایك : اوت ، سببی خانملرك یوزینه دیك باقمشم !!.. قارشیسنده كنه باقان بوقیزی آلوب‌ده مخدوملرینك حیاتنی تهلكه‌یه قویامازلرمش... كوروجی‌یه چیقان برقیز كوزلرینی استعمال ایتمك حقنه مالك دكلمش .. اكلادیكزمی ؟ بوزواللی ، كوزجكزلرینی استعمال ایتمك حقنه مالك دكلمش !...

آه شو أرككلر ....

حسبحال

— سیکیرلی برقادین ، کچیجی بر بحران صمیمیدن صوکره —

آه شو ارککلر

أرککلر ؟.. سیکیر علتنك أك برنجی سببلری !.. بزقادینلر نه زواللیلرز ؟! طوغدق طوغه‌لی أرککلرك ، اوکبرلی، عنادجی خودبین ، خیرچین ، متلون مخلوقلرك هجومندن ، جفاسندن نه چله‌لر چکدك ، ونه‌لر چکیورز !..

بودرجه عاجز، ضعیف ، مظلوم قادینلر، بویامیاملره یالکز لذیذ ، هضمی قولای برغدا اولمق تجلیسیله یاشارلر . أوت ، بزطبیعتك کوزی باغلی قربانلری‌یز !

جهانده هرشی ، هربرشی أرککلر ایچوندر : قانونلر امتیازلر ، شان، شرف ، سربستی ، قوت ، بتون حقوق انسانیه اونلره‌عائددر ؛ حتی بزقادینلری اکثریا پریشان ایدن ، أزن آلام طبیعیه‌دن‌بیله اونلر، قانون خلقت حکمنجه‌مستثنادرلر ...

اساساً نظرلرنده عادی برماکنه اعتبارنده ، براویونجق منزله‌سنده بولنمق حرمتسزلکنه قارشی ، شکوایه حاضرلانیرکن اونلر دها اول طاورانه‌رق ، بز زواللیلردن ، بزبیچاره‌لردن دورلو وسیله‌لرله شکایت‌ایدرلر ؛ عالم ایسه‌ك ساخته وقار دیرلر ، عاقل ایسه‌ك فتان دیرلر ! برآز صاف درون اولدقمی ، اسممز مسکین طاووقدر ! سکوتی ایسه‌ك ، لاقیردی بیلمیور دیرلر ! چوق سویلسه‌ك سوز أبه‌سی اولورز ! متوسط اولدقمی ، عادیلکدن قورتوله‌مایز ! ملتفتمی‌یز ، ییلیشقانز ! آغیر طوردقمی ، بت کبی دیرلر ! خفیف اولنجه چیلغین دیرلر ، حوپپا دیرلر ، دها بیلمم نه‌لر دیرلر ! زنکنمی‌یز ، قورروملو ... فقیرمی‌یز ، کورکوسز ... طشره‌لیمی‌یز کنارك دلبری ...

بونلره انسان ناصل تحمل ایتسین ، جان‌ناصل طایانسین ؟ فقط دها بیتمدی‌که : قضارا مکدر برطبیعته مالك اولدقمی ، آغلامش یوزلی ، قسوتلی ... کیفلیمی‌یز ، خفیف مشرب ... اداره‌لی ایسه‌ك طبیعتسز ... جومرد ، عالیجناب اولدقمی کندینی بیلمز برمسرف حکمنی کیرز .

الحاصل نه‌اولورسه‌ق اولالم ، أرککلر ایچون دائما هیچز !..

آه بوأرککلر ... بوأرککلر !..

حالبوکه آنلری تسلیه ایدن ، أکلندیرن ، اونلرك هرالمنه اشتراك ایدن ینه بزز ، یالکز بزز ، بونعمته مقابل برشکرانمی ایسترسکز ؟ برجمیله‌می بکلرسکز ؟ هانکیسنه ایسترسه‌کز

صوركز ، يوزكزه لاقيد براستهزا ايله : « قادينلر كنجلرك أكلنجه‌سی ، اختيارلرك خدمتجيسيدر ! » جوابنی فيرلاتير ؛ وبيقلرينی بوكه‌رك باشنی چويريويرر . ايشته شكران نعمت !...

آه!! دها چوجوق ايكن برادرلرمزك حقسز چيمديكلرينه طوقاتلرينه آغلايه آغلايه قاتلانه‌رق بويورز . صوكره ازدواج ايدرز ؛ زوجلرمز بزی ترك ايدرك ، اوته‌ده بريده اكلنجه‌لرده كزدكلری قدر ، بزم عمرمز أولرمزده مصرف طولابيله ديكيش چكمجه‌سی آراسنده كچركن ، عودتلرنده ينه كنديلرينی كولر يوزله قارشيلامق مجبوريتنده بولونورز .

نهايت وفاتمزله‌ده اونلره اولا بزدن قورتولمق، ثانياً تكرار أولنمك كبی ايكی تسلی براقيرز .

ايشته بو انديشه‌لرله ، حياتمز بيتمز توكنمز ايچ صيقنتيلری عصبی بحرانلر ، باش آغريلری ايچنده سونر ...

اونلر ، فرضا ، برقادينله برلكده بولونه‌جق اولسه‌لر محضا برمدت كوكللرينی أكلنديرمك وصوكره اونی تحقير ايتمك ، ترذيل ايتمك ايچوندر . قادينذن بحث ايتسه‌لر ، مقصدلری مطلقا بركردابه دوشورمكدر. فقط كورمه‌لی ،!!.. آه بوظالملرك بزمله برلكده بولوندقلری زمانلر اوتيتيزلكلرينه ، او قاباطورلرينه ، اوقيدسزلقلرينه اومرائيلكلرينه موقتاً نادم اولمش كبی مونس ، آجيندیره‌جق وضعيتلر آلدقلرينی كورمه‌لی !..همان اودقيقه مظلوم، متواضع، نوازشكار، عاليجناب، فداكار اوليويررلر؛ يالتاقلانيرلر،

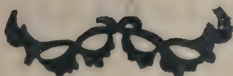
آياقلرمزك آلتنده سورونورلر ، أك كوچ مطالباتمزى آلقيشلرله اسعاف ايچون تهالك كوسترلر ؛ أك كوچوك آرزومز ايچون جانلرينى فدا ايتمكه حاضراولدقلرينى تأمين ايدرلر، بزى اوقشارلر، اوقشارلر ... نوازشلر ، بوسه‌لر ايچنده شاشيرتيرلر . او زمان بر چيچك ، برشعر، برملك اولورز . تجربه‌سيز، كوكلمزى تسخير ايچون شيطانجه يالانلرله ، حيله‌لرله مسلح اوله‌رق بزه هجوم ايدرلر ...

لكن بو حيله‌كارلرك اخلاقنى ناصل اكلامالى ؟ بو پولاد كوكللرى ناصل يوموشاتملى؟ اوف! أركككلرك قلبلرى، روحلرى حتى أللرى بيله قاتيدر .

بو بيچاره‌لكلرمزك چاره‌سى‌ده يوق !

هپ تجربه‌لرمزله بيليرزكه ، اونلرى رد ايتسه‌ك بزى تعقيب ايده‌جكلر ، تصديع ايده‌جكلر ، راحت براقميه‌جقلر ... يالوارسه‌ق بزى عاديلكله ، باياغيلقله اتهام ايده‌رك قاچه‌جقلر ، بزدن نفرتلرله قاچه‌جقلردر !...

نه ياپملى ، ياربم ، نه ياپملى ؟ !..

یکم

حسبحال

یتیم

« قیرچیل ، چنبر صقاللی ، سترەسنی یوقاریدن اشاغی »
« ایلیکلەمش ، آچیق، بوروشوق آلنی کوسترن طوپارلاق فسی »
« آرقەیە متمایل، اوموزلری دوشوك، اندامی اوکە ایکیلمش ، »
« چهرەسنك خطوطی استهزائی ایماایدر درجەدە متحرك »
« براختیار ... یاشی اللی ایلە اللی بش آراسندە .»

بنم بریکنم وار ... پارسدە تحصیلنی بیتیردی ... پارسدە تحصیلنی بیتیردی نەدیمکدر بیلیرمیسکز ؟ بنی یدی ، بیتیردی ؛ دیمکدر . بن بیتینجە بندن تحصیلاتدە بیتدی ؛ تحصیلات بیتیر بیتمز پك طبیعی دکلیدر . تحصیل دە بیتدی ... تحصیلاتی بندن چکدیکی پارەلر ... لکن تحصیلی نەدر ؟ اونی بردرلوا کلایەمدم...
« عمجە ، سن برشی آکلامیورسك ، بن دارالفنونك تکمیل

فنونیله متفننم !» دییور ... دیـیـور اما او دارالفنونك تكمیل فنونیـله متفنن اولنجه‌یه قدر بن‌ده دارالجنونك تكمیل جنونیله متجنن اولدم ! باقك ، آكلاته‌یم سزه ؛ یكنم اولا معمـارلق اوكره‌نمك هوسیله بكا برچوق سوسـلی قاپولر ، یالدیزلی قبه‌لر یاپدی ؛ كیریتیـلی وچیقینتیسز ، پلانلرله پاره‌لرمی چكدی ... صوكره بونده تمل طوتدیره‌مینجه، كیمیای معدنیدن اذابه تحصیلنه یلتندی ؛ اذابه تحصیلی قیزیشدقجه‌بزم آلتونلرده أریمكه باشلادی... یكنم بوندن‌ده صیقیلدی ... «طوپراق طوت آلتون اولسون» فیضنه مظهر اولمق آرزوسیله چیفتجیلكه باشلادیغی آنده برچیچكجی قیزینه یشیللنمك اوغورنده ایلك تجربه‌لری كیسه‌مك دیدنه‌داری أكمك ... صوكره اوجاغمه انجیر دیكمك اولدی ... نهایت ، برصباح یكنمی قارشیمده كوردم : یاقه‌لغی برمرمر قویو چنبری كبی غیرتلاغنه صاریلمش . اوزون ، قیوریق صاچلری قالبسز قیرمزی فسنك آلتنده ، روزكاره طوتلمش هندی تویلری كبی ترسنه دونمش ؛ یكی طوغان برچوجوغه شیلته اوله‌بیله‌جك قدر قوجامان برپلاسـترون بویون باغی كوكسـنه طاقمش ... قارشیمده‌بویون‌قیردی ؛ اوپدیرملك آلیشقینلغیله‌بن ألمی‌اوزاتیركن اوده قملدامه‌دن دوداقلرینی‌بكا اوزاتدی ؛ ایكیمزده‌نه‌یاپه‌جغمزی بردن آكلایه‌مدق ... بنم ألم معلقده قالدی . نهایت ، بویونمه صـاریله‌رق لاابالیـانه دوداقلرمدن تكرار تكرار اوپدی . اوپلمه‌ین زواللی ألمدن محجوب اولدم . ناچار كری چكدم ...

بو صیره‌ده دیزلرندن آشاغی اینن ره‌ده‌نغوتك آرقه جیبندن
بر بیاض‌مندیل چیقارورکن ، پارماقلرنده آللی ، یشیللی ، مائیلی
بر چوق ساخته ، قابا یوزوکلرك بنمله أکلنیر کبی صیرتدقلرینه
دقت ایتدم ... بیلمم دوداغمی اوپدیکی ایچونمیدر ، نه‌در ؟
مندیلیله بر تحف طرزده بورونی ، دوداقلرینی سیلدی ... بزم
حاجی باجینك بونجه سنه‌لك ده‌وشیرینه مخالف بر ده‌وشیرمه
ایجاد ایله مندیلی اورتاسندن بوزدی ، بوکدی ، صاردی ...

« تقلیدینی یاپه‌رق »

میندره کندیسنی آتدی ... حاجی یاتماز کبی صاللاندی ،
صاللاندی ، صوکره دیم‌دیك قالدی ... بزم یکن بزم یکنلکدن
چیقمش‌ده اعجب‌العجائب بر ماکنه شکلنه کیرمش .. مندرده
اوطوره‌مدی ... قاناپه‌ده راحت ایده‌مدی ... بنی ، سوکیلی
عمجه‌سنی بکنمدی ... سوزلرمی بکنمدی ... وضعیتمی بکنمدی ...
یورویوشمی بکنمدی ... باقیشمی بکنمدی ... نفس آلیشمی
بکنمدی ... اوف ! بکنمدی ، بر شیئمزی بکنمدی ... أولك
ترتیبنی بوزمغه ، هپسنی دکیشدیرمکه قالقیشدی : اوشاقلره
قهوه کتیررکن بیاض ألدیوه‌ن کیمه‌لرینی ، آشجی ایبشلك قفاسنه
بر بیاض کتن تاکیه کچیرمه‌سنی ، وکیلخرج کوسه کهیانك هر
صباح تراش اولماسنی ایستیور ، ییرتینیور ، اصرار ایدییوردی .
بر کیجه ، بر آز نصیحت ویرمك ایچون اوطه‌سنه کیردیکم زمان

کندیمی دهشتلی بر منظره قارشیسنده بولدم : بزم یکنك بورونك آلتندن، قولاقلرینك حذاسنه قدر بربزله باغلی چهره‌سی صاپ صاری پارلایور ... آیاقلرینی قاریوله دمیرینك اوستنه دایامش .. أللرینی یاموقلره صارمش ، کوزلری قاپالی ، کندیسندن کچمش ، یاتیـور ... فلاکت ! دیدم ، فلاکت !.. اوطه‌دن دیشـاری فیرلادم ... هکیم ، آمان هکیم !.. أوك ایچنـده بری بریمزه کیردك ، چیقدق . بزهکیمله اوصول اوصول اوطـه‌یه کیررکن یکنم‌ده شاشقین شاشقین قاریوله‌سـندن قالقدی ... صوفه‌ده‌کی قادینلرك « کندیسنی اولدیردی ! » فریادلری أوی طولدیریـور ؛ یکنم بوحالدن اورکمش ، قاچمق ایسـتیور ؛ بزتکرار یاتمـاسی ایچون یالواریورز ؛ أللرینه آیاقلرینه صاریلیورز . برقارغاشالق، برکوروالتی ، برپاطیرتیدر کیدیور ...

« برپارچه توقفدن صوکره »

نهایت ایش آکلاشـیلدی ؛ یکنم ایرتسی کون کاغدخانه‌یه کیتمه‌یی نیت ایتمش ... یکی بوتینلره آیاقلرینی صیغدیرمق ، قانی آشـاغی ویرمك خولیاسـیله آیاقلرینی هوایه قالدیرمش ... یوموشاسین ، پارلاسین‌دیه، یوزینه، أللرینه‌قولدقرم‌سورمش... بییقلرینی دیك طوردرمق ایچون بر جنـدره ایله صارمش ... وبوعذاب واذیت ایچنده اویقویه ، خواب راحته طـالمش ... هم بوندن ساده ، بوندن طبیعی نه‌اوله‌بیلیرمش ؟.. بونلر اودیار

عرفانده بش سنه‌لك کیجه‌لی کوندوزلی « کوله‌رك واوکسوره‌رك» کیجه‌لی کوندوزلی بر تحصیل متمادینك ثمره‌سی ایمش !.. آکلادیکزمی ؟.. بش سنه‌دن صوکره ، ناپولیون کاری بر وضعیت ، هومبرت کاری برصاچ ، ویلهلم کاری بربییق... ایشته بوقدر !.. یکی قفا اولمق ایچون بوقدری کافی ایمش ... آه !

« کنیش بر نفس آلیر »

برصباحده باقدم‌که آشاغیده‌کی بیوك اوطه‌ده برجورجونا ، بر قهقهه ، بر تپشمه‌در کیدییور ... قاپویی آرالادم ؛ یکنم همشیره‌سنی پیانویه اوطورتمش ، حاجی باجی ایله کهیا قادین نائله منلاده داخل اولدیغی حالده ، خلایقلرك تکمیلنه ده‌قولتـه اولمق ایچون قوللرینی صیواتمش ، کوکسلرینی آچدیرمش ، اونلره قانقان اویناتمیورمی ؟.. « لاحول ! » دیدم ، « یاصبور ! » دیدم اولمادی . همان اوطه‌یه آتلدم ؛ اونك اوپوماطه‌لی صاچلرندن یاقه‌لادم ؛ سلاملغه آلدم ... بزم یکنمك « نشر مدنیت » وظیفه‌سی ایمش ؛ قادین نینه‌سنه بوقاسك حکایه‌لرینی اکلاتمق ، خلایقلره مولن‌روژ سرکذشتلرینی نقل ایتمك « نشر مدنیت » ایمش !.. آرتق لطیفه‌یه ، شاقه‌یه محل یوقدی . دیدم که : — اوغلم سن شرق وغربك یاقلاشه‌میه‌جغنی اکلامادکمی ؟ سن ترکانه وفرنکانه تربیه‌نك بوتون بوتون بری برینه ضد اولدیغنی اکلایه‌میه‌جقمیسك ؟.. اویله ایسه دیکله :

بوتون جدیتمی طوپلادم ، سترەمی ایلیکلەدم ، کوزلکمی طاقدم . بورونمی سیلدم « سیلر » بر کوزلدە اوکسوردم « اوکسوررر » ؛ دیکلە ، دیدم ، بو بر : — بزدە باشمزی آچیوب ایاغمزی چیقارمق حرمت ؛ فرنکلردە بالعکس آیاغنی چیقارمیوب باشنی آچمق تعظیم ... دیکلە ؛ بوایکی : — بزدە اوتەدن بری أوك الت قاتی خدمتجیلرە ، یوقاری قاتی افندیلرە ؛ فرنکلردە بالعکس آلت قات افندیلرە ، اوست قات خدمتجیلرە مخصوص ... اوچ : — بزم آیاقلرمزك آلتنە سردیکمز حالیلری اونلر باش اوجلرینە آصارلر ... دیکلە ، درت : — بزدە اوتەدن بری صاغدە أرکك ، صولدە قادین ؛ فرنکلردە صولدە أرکك ، صاغدە قادین بولونور ... بش : — بز پلاوی ، مقارنایی أك صوك یرز ؛ اونلر أك اول یرلر ... آلتی : — بزدە یمکدە آز سویلەمك وچابق ییمك تربیەدن معدود ؛ اونلردە عکسنە چوق سویلەمك ، حکایەلر نقل ایتمك ، وقهوەیی سفرەدە ایچمك وحتی أللرینی سفرەدە ییقامق معتاد ... یدی : — بزدە کوچکلرك بویوکلرك سوزینە قاریشماسی بویوك تربیەسزلك ؛ اونلردە بالعکس بویوك برنشانۀ ذکا ... سکز : — بزدە ساعت اون ایکی یاصباحدریا آقشام ؛ اونلردە یااوکلەدر یا کیجە یاریسی ... دیکلە ... باقدم ، یکنم کیجە یاریسی سوزیلە اویوقلامغە ، خورولدامغە باشلامش ؛ صارصدم ؛ دها بیتمدی ، دیکلە ! دیدم ... طقوز : — اونلردە شرقی‌یی مطلقا آیاقدە ، بزدە

مطلقا اوطورولەرق سویلەمك الزم ... اون : — بزده کوك کوز، فتنه‌لکه، کم نظره علامت ، ومنحوس ؛ اونلرجه‌مائی کوز مبارك ، اوقدر مبارك که ملکلری بیله مائی کوزلی اعتبار ایدرلر ... اون بر : — بز یازی‌یه صاغدن باشلارز ، فرنکلر صولدن ... اون ایکی : — السنۀ غربیه‌ده فضله حرفلر یازیلیر، فقط اوقونماز ؛ بزده ایسه یازلماز لکن اوقونور ... دیکله ، اون اوچ : — بز مکتوبلرك تاریخنی آلتنه‌قوروز، اونلر اوستنه قورلر ... اون درت : — بزده قناعت بر فضیلت ، اونلرجه بر مسکنت ... اون بش : — هله بزده بییقلرینی تراش ... دیرکن باشمی قالدیروب باقدیغم زمان یکنمی قویدکسه بول ... او ، چوقدن صیقلمش قاچمش ...

« آیاقلرینی یره اوره‌رق : »

آرتق بتون بتون حدتلندم . هنوز حدتمی تسکین ایتمه‌دن آشاغیده‌کی مطبخدن طوغرو بر کوروالتی، بر خیراتی فیشقیردی ... بزم یکن اوزانمش طیرناقلرینك اوجیله، کشکول فقرانك فیستغندن آلمق ایستەمش ؛ آشجی ایش، یکنمك بویله ملوث طیرناقلرینی کسمه‌دن مطبخه کیرمکدن منع اولنماسنی بندن رجا ایچون یرندن فیرلادیغی صیره‌ده اوده بیچاره‌نك عربه‌جی پاولی ، آیواز خجادور واسطه‌سیله اللرینی ، آیاقلرینی طوتدیروب دها شیق ، دها آلافرانغه اولماسنی تأمیناً ، بی‌چاره‌نك بییقلرینی تراش ایتمکه قالقیشمامشمی؟ ایبشلك قفاسی قیزمش ؛ اوقلاوایی برألنه آلمش، یانمش

اوطونی دیکر أ‌لیله قاورامش ، صاوورییور ، و « ناموسم بر پاره‌اق اولدی ... بوقاپوده دها طوره‌مان ... بن کیدرین!.. » دیه‌ـه آوازی چیقدیغی قدر کورلیور ... باقدم ، اولمیه‌جق ؛ یکنمی قورتاردم ، حرمه طیقدم ... بوکا بردرس عبرت ویرمك صیره‌سی کلمشدی ؛ دوشوندم ، طاشندم ؛ همان اوکوندن اعتباراً بوکا بر ایش بولمغه تشبث ایتدم ؛ اناطولینك شویله بر قیبجغنده برسیاحت تجربیه اجرا ایتمه‌سنی قرارلاشدیردم ... زونغولداق خاطرمه کلدی ؛ « زونغولداق ... اوخ! زونغولداق !!.. شیمدی کوررسـك سن موله‌نروژده قانقان اویوتی ... عمرکه برکت زونغولداق !.. » دیه‌رك زونغولداقده بر معدن مهندسـلکیله یکنمی باشمدن صاودم ،

بووقعه‌دن تام بش سنه صوکره اوشامپانیا کبی قابنه صیغمایان یکنم ، زونغولداقدن عودت ایتدیکی زمان ، آیران کبی سا کن وراکد ، آپیشمش قالمشدی ...

٨ مارت ، ١٣١٦

صلحانك كناهي

صلحانك كناهى

سديرك ياصديغى اوستنده طوران اوينبه كاغدى بلكه يكرمنجى دفعه اولەرق بوكيجه بردها سوزدى . شيمدى صلحا قوجەسنك بيروتدن چكديكى بو تلغرافك بيپرانمش قاتمرلرى آراسنده، اوقومق ايستەديكى ايلك ، خاطرات تأهلى اكيور .

صلحا مندره اوزانمش ، تلغرافك كتيرديكى مژدۀ وصاله كوكلنى آچمش ، آق دكزك لاجورد طالغەلرى اوستندن صيچرايەرق ، چيرپينەرق ، سيلكنەرك ، قوشەرق هر دقيقه زوجنى ياقلاشديران واپورك ايچنده، يالكز كندوسنى دوشونن مؤمنى، قوجەسنى كوريوردى .

شيمدى قائن والدەسى، اوطورديغى كوشەدن بوكولمش بلنى طوغرولتەرق ، سنەلرك اتحاف ايتديكى تجارب دورادور حياتدن متولد بر يبوست جديتله طورغون انظارينى كوزلكنك اوست كنارندن آغير آغير سكديرەرك :

— صاقين قيزم ، ديدى ، صاقين مؤمن كلديكى زمان بويوننه آتيله‌يم ، صاريله‌يمه قالقشمه ...

— نيچون ؟

— اوروجك فاسد اولور .

— اوح !.. پكى !

صلحا بويوننى بوكه‌رك بر تسليميت متدينه‌ايله مائى ايرى كوزلرينى يره أكدى ، مستغرق خيال وصال قالدى . اوشيمدى بويله بر رمضان كيجه‌سنى دوشونيور : اونى كورديكى ، اونى بكلديكى ، اونى سوديكى كيجه‌يى ...

ياد ماضى ... او هيچلشمش اوزاقلرك ، خراب ديارلرك متروك كوشه‌لرندن كلن بوصرصر هيجان ، حسياتمزك أك مرده نقطه‌لرينه بعث حيات ايتديكى زمان ، ياره‌لى بروجود اذيتيله ، عنيف وجبرى بر عزم ايله كوزلرمزى يومديغمز آن ، بزى احاطه ايديورن محشر خاطرات اورطه‌سنده كچن زمانلرمزى خطوه بخطوه تعقيب ، دقيقه بدقيقه تماشا ايده‌رك بوهرج ومرج خيالات ايچنده ياشارز ... اوخ ، بودقيقه‌لر !

درت سنه اول پدرينك سليمانيه‌ده كى قوناغنده ، افطاره كلن مدعوين آراسنده بر آقشام . اوسنه مكتبدن چيقان مؤمن بك‌ده پدريله برلكده بولونيوردى . افطاردن صوكره قوناغك كنيش ديوانخانه‌سنده ، اوشاقلر تراويح ايچون سجاده‌لرى يايه‌ورلر ، هر اقشام اولديغى كبى ، حرمله سلاملق قاپوسى آراسنه قونولان

قفسك آرقه طرفنده سريلن حاليلرك ، عراقيه سجاده‌لرك قيوريقلرينى بر ايكى خلايق دوزه‌لتيور . سلاملقده بشرلى بر قاج شمعداندن صاجيلان تيتره‌ك ، مائيمتراق ايشيغك نحيف ايزلرى صفه‌ده كزينلرى اوقشيور ؛ صوكره ، ياتسى اذانى اوقونجه ، كنيش سلاملق صفه‌سنده مسافرلر آغير آغير قوللرينى صيوايه‌رق ويكديكريله برر كلمه تعاطى ايده‌رك آبدست آلمغه باشلايورلر ؛ آرقه صفده ، آماده طوران مؤذن افنديله اوكا معاون بر ايكى كيشى آياقده جماعتك حاضرلانمسنه انتظار آبراستعجال خفى ايله اطرافه باقيورلر ؛ هر كس يانده‌كنك آياغى خذاسنه باقه‌رق طولان صفلرى دوزه‌لتيور ؛ امام افندى داودى بر صداى مؤثرله « الرحمن » سورهٔ جميله‌سنك « فبأى ... » تأكيد ربانيسنى بر صوت مهيب وروح نواز ايله تلاوت ايديور ... وهر قعدهٔ آخره‌ده‌كى «صلى على محمد» تهليلاتندن اول ترتيل اولونان :

« توبه ايده‌لم ذنبمزه ، تبت الى الله ! »
« لطفكله بزه مرحمت ايله ، آمان الله ! »

الهيه‌سنك تأثير ماسوا سوزنى صلحا شيمدى تكرار دويور . تراويحك ختاميله صلات وتردن صوكره ارتق صفلر أسكى انتظامنى براز غائب ايده‌رك افراد جماعت بر آز ايلرى ، بر آز كرى چكيله‌رك وكيمى باغداش قورارق ، امام افنديك قرائت عربيه امتثالاً اوقوديغى عشر شريفى صلحا بوكيجه تكرار

دیکلیور کبی شوق روحانیسندن ینه عینی استغراق ایله سرمست صافیت اولیور ...

صلحا ، مؤمن بکی ایلك دفعه ، ایشته بو کیجه تراویحدن صوکره بویوننی بوکمش ، أللرینی آچمش ، برصدق پاك عبودیتله دعا ایدرکن آلدیغی وضع تسلیمیت دیندارانه ایله کورمشدی .

بوضیافت کیجه‌سنك اوزرندن شیمدی درت سنه مرور ایتمشدی . بودرت سنه ظرفنده ازدواجی ، زوجنك مأموریتی والده‌سنك ، پدرینك ارتحالی ، سلیمانیه‌ده‌کی قوناغك وارثلر طرفندن فروختی، عائله‌نك طاغلمسی ، قائن والده‌سیله بوکوچك أوه نقلی کبی حیاتك برتازه قیز اوزرنده براقه‌بیله‌جکی أك آجی أك خاطره سوز تقلباتی کورمش ایدی .

کیجه ایلریله‌یوردی . ساعت سکزه کلمشدی . سوقاقده رمضان کیجه‌لرینه مخصوص حرکت کیتدکجه آزالیور ؛ سوقاق چوجوقلرینك بلورین نعره‌لری سونمش ؛ برایکی فنارلی یولجی اوکچه‌لرینك قالدیرم طاشلرینه چارپمسندن متحصل برشاقیردی ایله کچیور ؛ قارا کلقلر ایچندن کوپکلرك مغموم وتیز هاولامه‌لری ایشیدیلیور ؛ تیاترو دونوشی کچن بر آرابانك نعل شاقیردیلرندن، تکرلك کورولتیسندن صوکره اورته‌لغه کثیف برسکونت بایپلیور ؛ سوقاقلرك چارپینتیسی ، تنفسی ، سسی ، صداسی کسیلیور ؛ فنارلرك آلولری صارارمش برياپراق کبی کیرلی کوزوکیور ؛

شيمدى بردن بره اوزاقدن ، پك اوزاقدن ، سكونك ، انزوانك اوته‌سندن سحور داوولنك متقطع ، قيصيق طراقه‌سى ايكليور : دان ... دان ... دادان !.. برايكى دقيقه صوكره ، اكسزين كوشه باشنده دماغ خراش برديكر داوول سسى منزعج ، مدهش بركومبورتى ايله قاپونك اوكندن ، بوتون أوى صارصه‌رق ، اوركن ، اويانان محله كوپكلرينك عوعوه‌سى آراسندن كچيور ، اوزاقلاشيور ، كيديوردى ...

صلحا بوقورقونج صداىى ايشيتمه‌مك ايستركبى خشيتله كوزلرينى اوغمغه باشلادى . قومشونك ديوارنده بركدى اينجه اينجه حاولادى . ايراقدن برحروس اوتدى ؛ ديكر برحروسك اوكا مقابله‌سى اوزاقلره منعكس اوله اوله بوغولدى كيتدى . صوكره سكوت ... درين ، قورقونج ، قاراكلق برسكوت !..

صلحا كيندار ، مغموم برچهرهٔ ديوعبوستيله اوكاقوزغونى كوزلرينى آچان ، وپاصلى برپنجهٔ پولاد قوتيله يوركنى صيقان بو يالكزلغك ، بواوزايوب كيدن تنها كيجه‌نك ، بوپردهٔ سياه كثيفك يارين، برياروفاكار أليله ييرتيلوب پارچه‌لانه‌جغنى دوشوندكجه او أللرى شيمديدن اوپمك ، اونلرك آراسنه شيمديدن مخمورهجران وجودينى آتمق ايچون كندى أللرينى اوصول اوصول ايلريىه طوغرو اوزاتيور ؛ صوكره لامبه‌نك برانشعاع مترددى اوطه‌نك ايچنده‌كى ضياى راكدى تتره‌تجه برچوجوق احترازيله قوللرينى يانته براقيويرييوردى .

افتراقك بواوچنجى رمضـانى ، ایکی کوندن بری حلول ایتمشـدی . او ، برهفتەدن بری سوقاقلرده ، أولرده ینه عینی رمضـان حاضرلقلرینی کورمش ، پنجرەدن باقدقجه کوفەلرك اوستنده قیرمزی ، یشیل باغلریله برقاج کلاج دەمتی صاللانان یوکلی حماللر کچمشـدی . سوقاغك کوشەسـندەکی قیرمزی آشی بویالی چارپیق أوك جومبەسـنك آلتنده قومشـونك چوجوغی اوفاق داوولنی بویوننه طاقمش ، اوکا ، صدای غلیظی هواده نقطه نقطه لکەلر پیدا ایدن متلاشی سلەلر ایندیرییوردی . صـاری أوك چوجوغی قارشـیدەکی دیواره ماهیه قورمق ایشـکذارلغیله قفسی آچمش ، ألنده بریوماق سـیجیم ، برکهنه ماقاره ، اوغراشیور ، اوغراشیوردی . محله جامعنك جاملرینی سیلمك ، قندیللری تمیزلەمك ایچون کوسه قیم ، شال اورنکی میندتانیله سهپا اوموزنده ، شالوارینی طالغەلاندیرەرق مسجدك حولیسنی درت دونیوردی . جادەنك قالدیرملری آلت اوست ایدلمش ، تعمیر کورییوردی . احبـانك أولرندەکی قادینلرده هپ حمام حاضرلقلری ایشـیدیلیوردی . هرکون أوك برندن قولتوقلرنده قوجه برر بوخجه ایله چارشـافلی قادینـلر چیقیوردی . قائن والدەسی ینه رحل قاوانوسـلرینی ییقامش ، افطار طاقیملرینی تمیزلەمش ، خوشـاب قاشـیقلرینی طوربه سـندن چیقاروب برر برر سـیلمش ، کیلاری ینه عینی تهالك واعتنا ایله یرلشـدیرمشدی. سوقاقدن تسـبیح ألنده کچنلر

تسبيحلرينك صارى ، يشيل ، قيرمزى پوسكوللرينى بر رمضان بشارتى شكلنده اطرافه صاللامقده ايديلر ...

همان هر رمضان برلاقيدلق ، بردفتسزلق ايچنده غائب اوليورن بوشيلره صلحا برهفتهدن برى آيرى آيرى دقت ايديوردى .

§

يورومك بيلمين واپور مؤمنى انجق رمضانك اوچنجى كونى، انجق يارين، صلحايه توديع ايدهجكدى ... صلحا متاعب سفريهيه تحمل ايدهمين قائن والدهسنك خاطرى ايچون — ينه زوجنك رجاسيله — يمنه قدر رفيق حياتنه رفاقت ايدهمهمشدى. يالكز برسنه ايچون ديه بوسفرى اختيار ايدن مؤمن اوچ سنه صوكره ترفيع رتبه ايله عودت ايدييوردى .

بوكيجه قولاغنه اميد وصاله بكنزر نكتهلر فيصيلدايان سكوتلر ايچنده دقيقهلر ، ساعتلر كچيوردى . صلحا شيمدى زوجنك قاريوله اوستنده طوران كيجهلكلرينى بردها دوزلتمك هوسيله اوطهنك كوشهسنه طوغرولديغى زمان، خدمتجى قاپويى اورهرق سحور يمكنك حاضر اولديغنى سويلدى .

صلحا اوطهسنه چيقوبده كوندوز كيرديكى حمامدن حالا نملى طوران اپسقه صاچلرينك ، كنارى قيرمزى اويالى بياض تولبندينى صيقيلايهرق ياتاغنه اوزانديغى زمان مؤمنك اوزون

بویی ، سیاه بییقلری ، ایری کوزلری ، البسهٔ عسکریه‌سیله مومك اوچوق ضیاسی ارقه‌سندن ، قیلیجنی شیقیرداته‌رق ، کندیسنه طوغری کلدیکنی کوردی . و بوخیال نوازشکارك بوسش حار و نرمینیله مست غرام اوله اوله سوزولن کوزلری خفیف برخواب نوشینك سحابهٔ کثیفه‌سنه بوروندی .

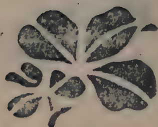
شفق سوکمك اوزره ایدی‌که دریندن بوغوق ، اوزون آغیر براوغولتو ، بربیوك واپور دودوکی صیحه‌سی صلحانك قولاغنه اوره‌رق اونی اورکن بر قوش چابکلکیله یاتاغندن فیرلاتدی . کوشه‌ده حالا مخمور مخمور یانان مومك لپسقه ضیاسی کوزلرینی اوقشایه‌رق ، غجیقلایه‌رق قاماشدیررکن کنج قادین اوشفافیت کثیفه‌نك آراسندن مؤمنك باش اوجنده آصیلی طوران رسمنه ، براشتیاق محترصله دوداقلرینی اوزاتیوردی ...

§

صلحا اوکله نمازندن قالقمش ، سجاده‌سنی طوپلامش ، نماز بزینی باشندن آتمق اوزره ایدی‌که بر آرابه کورولتیسنی متعاقب ، سویجلی برچیغلق آشاغیدن قوپه‌رق برآنده یوقاری‌قاته فوران ایتدی ، صلحا بوتون أوی طولدیران بوهیجان مسرتك ایچنده ، مردیونلردن قایارجه‌سنه سوزوله‌رك اینرکن ، مؤمنی طاشلیغك اورته‌سنده ، کنیش کوکسی‌نیك صلابتلی اندامیله کوروکجه یوره‌کی پارچه‌لانیرجه‌سنه چارپمغه باشلادی . آشاغیدن بر هیکل مشکل مهابتیله طوران مؤمن ، بر آن ایچنده قلیجنك شیقیردیسنك

آراسنده بر شكل قويم ومستقيم ايله قوللرينى اوكا آچيويردى ؛ وصلحا بلا اختيار بوقوللرك آراسنه آتيله‌رق — قائن‌والده‌سنك اخطارينه‌رغماً — اوزون ، چيلغين بر بوسهٔ ناچار اشتياق‌اطرافى چينلاتدى ...

— ١٩ رمضان سنه ١٣١٧ —

ذوق خیال

ذوق خیال

مدللیدن عودت ایدییوردم . واپور آطه‌لر دکزینک معوج ساحلنی تعقیب ایده‌رك ، صارصیله صارصیله یوریبور ... کیجه ساعت اوچ ... کوکرته‌ده بندن باشقه کیمسه یوق ... اشاغیده ، صالوندن بایغین بایغین قلبه صاریلان بر پیانو نغماتی قرا کلقده یووارلانه‌رق ، بحرسفیدك سطحنی اوپه اوپه یاییلیور ، بایلیور ، اولییور . یالکز ... بوتون یولجیلر ، اوچوق صاری صاچلی بر قیزك پارماقلری اوجندن دوکیلن نغماتك اطرافنه طوپلانمشلر . بن یالکزم ... آق دکزك یورغون طورغون ، یوزینی خیرپالایه‌رق یورین واپورك کوکرته‌سندن ، ظلمتك سکوتنی دیکله‌یورم . درینندن کلن نغماتك تهزیزیله چشم خیالمك اوکنده پردهٔ فرسوده ، حیات سابقه‌م قالقدی : شیمدی کورینن بر کچید ایدی ، اوتوز سنه‌لك بر کچید ... بوتون بیرتیجی دیکنلرله — بو دیکنلری بن کوز یاشلریمله

یتشدیردم — بوتون عارضه‌لرله — بو عارضه‌لری آللرمله حاضرلادم — بوتون اوچوروملرله — بواوچوروملری طیرناقلرمله قازدم — مالی برکچید . بونلرك آراسنده ، ایراقلرده بیاض سیسلرك ایچنده ، قطره قطره بنفشه ییغینلرینك آراسنده بریووا ، ملول ومحترز برلانهٔ سکوت . کوشه‌سنده اوچارکن ، اوتمك ایسترکن پاره‌لانمش ، قانادلری صارقمش ، برقوشدن زیاده صولغون برچیچکه بکزر برسیاهلق ... دها اوته‌لری کوزلرم آلمیور . بویول اوتوزسنه‌لك برحیاتك ایزینی تعقیب ایده‌رك تمادی ایدن سسسز ، کولکه‌سز ، عمرسز ، برکریوهٔ فلاکتده اوزانیور ...

امیدسز کچن کیجه‌لر ، نورسز کچن کونلرك ، شو تك تولك دیکنلرك قوجاقلرنده صولان قوشلرك ، باقیشیمدن بایيلان یاپراقلرك ، قورویان منبعلرله ایزلری ... سزلر ، ای سزلر !.. شوقاراکلق کوکدن چهرهٔ اغبرارمه بوسه بوسه وداعلر سرپه سرپه ، بنی — خسرانلر ، پریشانلقلرله هرج ومرج بر طوفان قارشیسنده ، اولوم دنیلن ساحل سلامته یتشمك اوغورنده قدرتندن فضله هجوملر کوسترمکه اجبار ایدیلن — برمبارزحیاتی ، سزه برکره دها قاووشه مامزلقدن متولد عنیف تقلصلر ، عقوبتلر ایچنده براقیق سزك ایچون بلکه برشی ، برشعر ؛ فقط ، بوضعیف قوللر ، بویورغون دماغ ، بو طورغون کوکل ایچون ... آه بنم ایچون ؟ ...

بهار عمر ، بوکچن اوتوز سنه ایله کچدی . شیمدی باشمه

بر ییلدیرم دوشسه بو اولوم اندیشه‌سنی یاقه‌ماز . آرتق سفینه‌سی
فیرطنه‌دن پارچه‌لانمش بر کمیجی قوتیله اندیشهٔ مماته صاریلیورم .
اوت اوتوز سنه‌دن صوکره کندیسنی حس ایتدیرن شوانحطاط ،
شواولوم... شواولوم ، دائما ، هرکون ، هریرده ، شئیم ومفترس
بنی اوزه اوزه ایصیرییور .

صره کلنجه بنده اوله‌جکم ؛ بن‌ده غائب اوله‌جغم ؛ دنیاده
بنی اکدیره‌جق بر خاطره قالمیه‌جق . اوخ ، نه چرکین شی !..
صوکره ، ینه باشقه‌لری یاشایه‌جقلر ، کوله‌جکلر ، سویشه‌جکلر ،
اوپوشه‌جکلر اکلنه‌جکلر . لکن بو حقیقت ممات قارشیسنده ینه
اکلنمك ، ینه کولمك ... بیلمم که نصل اولویورده دوام ایدییور؟..
باری شواولوم بر احتمال اولسه ینه انسان امید ایله آلدانه بیلور ؛ فقط
برشی که محقق ، صباحك صوکی اقشام اولمق قدر محقق !

— سن نره‌یه کیدییورسك ؟

— زنکینلکی قوغالیورم .

— یاسن ؟

— اکلنمکه چابالایورم .

— یاسن ؟

— عشق یولنه کیدییورم .

خایر ؛ هیچکز ، هیچکز شوبنفشه‌نك ، شواسکندر کبیرك ،
شوقوشجغزك ، شویووارلانان طالغه‌نك کیتدیکی یره کیدییورسکز .
تبدیل نام وعنوان ایله آلدانمغه دکرمی ؟ انسان اولیور ،

کل صولییور، علو سونیور . لباس الفاظ باشقه، وجود مأل بر .

واپورمز قاراکلق برسما، قاراکلق بردکز ایچنده قاراکلق برهدفه طوغرو دوشونه دوشونه ایلرله‌یور ؛ کوزلرم زیفیری بر دومان کبی قایناشان سماره باقیور ؛ قلبم مست حضور نجومدن برلمعهٔ ارشاد تسئل ایدر کبی تیتریور .

کمینك دیره‌کلری ، ایپلری پیش چشممده سیاه یاپراقلی سیاه آغاجلر کبی برهیئت آلدی . دهان ظلمتك شوکچن اوتوز سنه‌لك حیاتمك سفالتلرینه، غفلتلرینه قارشی قهقهه‌لر توکوردیکنی ومادامکه اوله‌جکسین ، دائما کولمیسین، دائما کولمیسین ! دیدیکنی ایشیدیورم . اوت مادامکه یاشامق نه دیمك اولدیغنی بیلدیکم حالده ینه یاشایورم، همان کوللی‌یم ، دائما کوللی‌یم ولو کولمه‌لرم اسنه‌مه‌یه بکزه‌سون ینه کوللی‌یم .

بوکیجه بر مرقصهٔ خیالت اولان بوکمی ایچنده بر سرویه قونمش منحوس ومتکدر بایقوش شکلنی آلدم .

ظلام مجهولیته مرکوز کوزلرمله بیهوده بر حیات بهار آراشدیریردم. چیچکلره بورونمش بر نیسان ، کونشلره صارینمش بر تموز آرایوردم ... هیهات ! بکا بیهوده جبروتلر ، بیهوده وقت کچیرشلرله طاشان بهاردن حیاتدن بحث ایتمیك ، بکا قیشدن بحث ایدك ... اوح قیش ! اوح فصل اموات ! ای کوز یاشلرینك ظلام ایچنه داملادیغی موسم ! یاره‌لرمزی پارچه

پارچه دوشوردیکك بیاض صارغیلرله صاروب بزی موقت برحضور ایچنده براقان ، ای زمهریر منجمد ! بن فرسوده قلبك کبی بیاض ، عریان بر زمین ایسترم ... شو فیفای حیاتك مروی اولان نیلستان خیالك مستهزی بر سراب اولەجغنی اکلامیەجق صافیتده دکلم .

ألکه برالماس کچیور ؛ تدقیق ومطالعه ایدرکن بوالماسك بر کومورپارچەسندن باشقه برشی اولمدیغنی کوریورسك . شوخ وظریف برکلەبك طوتیورسك ، قورجالیورسك ، اورسەلیورسك ، برایکنه ایله قلبنه طوقونیورسك ، قانادلری قوپیور ، سوسلی توزلری آووجکه بولاشیور ؛ دها صوکره پارماقلرك اراسنده پیس ، مچیقلانمش برفورت قالیور ... عشقك صوکی شهوت ، علوك صوکی کول ، نورك صوکی ظلام ، برچوق هپلرك صوکی بر هیچ اولدیغنی آکلایورسك ، بوکالیورسك ، برفریاد مذبوحانه قوپاریورسك . خچقریقلرك کاربان طبیعتك آوازۀ ناقوس هوی وهایی میاننده صیقیشیور ، بوغولیور ، سونیور .

طبیعت ... طبیعت ! سن نەاظر ربا ، نەدلربا ، نه املربا شیسك ! سنی چوق سومکدن متولد برحس تعب وغنا ایله سندن نفرت ایدیورم . مشاطۀ شاعریتك افسونکار أللریله بویانمش ، سولمش نقاب مستعارکی ایندیرکه چهرۀ عریانك کورونسون !

یاپراقلرك پری ماصاللرینی چیچکلره آکلاتان نسیم صباحك

فیصیلتیلری محترز بوسه‌لریله اویاندیرلمش برتازه قیزك یاناقلرینك رنكنه بكزه‌ین توز پنبه‌سی بولوطلر ، یشیل یاپراقلرك اراسندن فیرلایوبده رنك وبوی سودا طوپلامق ایچون لیلاقلرك ارالرینه قانادلرینی اوزاته اوزاته اوچان شوخ و نشئه‌ور روزكار ، شهقات هجرانمزی بزه تكرار ایدن رشاشهٔ امواج ، ایراقلردن ، كوكلردن ، الماسلرك كوز یاشلری كبی ، امیدسزلرك اوستنه دوكلمك ایسته‌ین انظار نجوم ! ای نغمه‌لر ! ای رایحه‌لر ! ای رنكلر ! ای نورلر ! شوخ وشنك غمزه‌لركزله بزه دائما بروصال ابدی ایما ایدن سزلر ! نیچون ، نیچون بزه دائما ستم حوادثله مشبوع كورونیبورسكز ؟ بزی الداتمق ایچون عریان كورونمه‌كز كافیدر .

واپورك دیركنه آصیلی قیرمزی فنارك شولیل كیندار ایچنده متردد مهتز مد وجزر شعاعیله سماده آلچاله آلچاله اوچان جزایر سحائب اراسنه اوزانان نظرم یاواش یاواش یورولمغه ، كیرپیكلرمك ایچنه چكلمكه باشلادی . اشاغیده پیانونك سكوتیله واپورده‌ده سس كسیلدی . بن‌ده شوراده اویوپایم ، دیدم ، اویومق اولومی تجربه ایتمك دیمكدر ... فقط اویویه‌میورم .

دنیاده یالكز اولمدیغمی بكا اخطار ایدن بروجود ، شیمدی بنی ایقاظ ایدییوردی . لكن ، هیچ اولمازسه ، شو اذیتلرك منبعی اولان سیل پیاپی جریان حوادثدن قورتلمق ، منزوی

یاشامق ، سکونتله یاشامق ، چارپینتیسز یاشامق ایستیوردم .
شیمدی او بکا بندکمی اخطار ایدن خیال اسمرینك أللرندن
طوتدم ، طورغون ایری کوزلرینك ایچنه باقدم : ایستمزمیدك؟
دیدم ، مثلا مدللی‌نك شو « حلقه کوبی » دیدکاری ایزبه
کو اسکه لکنه چکلمش ایکی عائلهٔ بدویتده یتشمش اولسه‌یدق...
کونشك ایلك نورلریله برلکده، سن کچیلر کبی تیرشه یاپراقلی زیتون
آغاچلری التنه یایارکن ، بنی اینکلرمله بوزاغیلرمدن متشکل افراد
معیتمله سکا منتظر کورسه‌ك .. فجرك نفاحندن پاك ، کونشك
اولین شعاعاتندن صاف بر محبتله یکدیکریمزه ممنون ومنبسط
صباحی تبریك ایتسه‌ك .. هیچ برشیدن خبردار اولمسه‌ق .. هر
شیدن هرشیدن اوزاق، شهردن اوزاق ، سیل حوادث دیدیکم
امواج مزعجهٔ سیاهك تعقیباتندن اوزاق، پاره نه‌در؟ اکلامسه‌ق..
امل نه‌در ؟ حس ایتمسه‌ك .. زیرپایمزده یکدیکرینی صیقار کبی
اوموز اوموزه اولریله قوناقلریله صوغوق، مخوف طوران مدللی
شهرینی بیله برمحبس مضیق ظن ایتسه‌ك‌ده بر احتراز طبیعی ایله
اندن قورقسه‌ق، پك قورقسه‌ق.. شهرك اینکلریله ، آلتونلریله،
عقوبتلریله آشنالغمز اولمسه .. قارشیکی دکزك فیرطنه‌لری یالکز
بزم ایچون ، بیاض کوپوکلر ، شو مدللی شهرینك یانغینلری یالکز
بزم ایچون قیرمزی علولر نشر ایدییور ظن ایتسه‌ك..چیچکلرك
اك محجوبلری یانمزده اك کیزلی ، اك صمیمی زینتلرینی اکمال
ایتسه ، قوشلر بزدن قاچماسه .. کله‌بکلر اورکمه‌سه .. بونلردن

قاچیانلر قاچانلره دیسه‌كه : « بدلامیسکز بونلر بزندر !.. »
آغاچلری، روزکارلری، استجواب ایتسه‌ك.. پاپاتیه‌لرله دردلشسه‌ك..
کلینجکلرله سویلشسه‌ك .. آریلرله اوچوشسه‌ق .. قطره قطره
دوشن یاغمور دانه‌لرینك فیصیلدیلرینی اکلاسه‌ق ... روزکار، بو
خواننده‌ٔ روحانیت بزه دائما یکی یکی محبت شرقیلری تعلیم ایتسه..
قوشلرك نغمه‌لری، ملکلرك مکالمه‌سیدر ؛ اوکاده قاریشسه‌ق ..
شو اورمانك قلبنده محبت کبی یاشاسه‌ق .

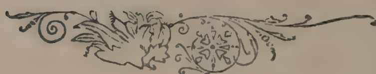
اوکله‌ین ، ایکیمزده باشمزی برابری طاشه قویه‌رق ، زیتون
داللرینك یشیل طاقی آلتنده بلبللرك نینیسی ، سرچه‌لرك
ماصاللریله اویوسه‌ق .. سن بندن اول اویانجه کندینی آراتمق
ایچون بر آغاجك آراسنه صاقلانسه‌ك .. ایشته ، یالکز اوزمان
هجران، افتراق نه‌دیمك اولدیغنی طویسه‌م ، باغیرسه‌م ، قوشسه‌م ،
سنی آراسه‌م . سنی آراسه‌م. صوکره دوداقلرنده صیقشمش بر بیانی
کلله، بکا طوغرو قوشدیغکی کورسه‌م.. وسنی قوللرملك آراسنه الدیغم
زمان قلبکك بر کوچك قوش قانادلری کبی چارپدیغنی طویسه‌م ...

اقشام اوستی ، دکز اوتر ، قوشلر اوتر ، اورمان اوتر ،
روزکار اوتر ، آریلر اوتر ، بوجکلر اوتر .. بوسرود دورا
دور ایچنده بزده کلبه‌مزه عودت ایدرکن راست کلدیکمز بر
پیکار کنارنده سنك مینی مینی اایاقلریکی ، مبنی مینی أللرکی ییقار
ایکن سن بنم کونشدن قارارمش یوزمه صولر سرپسه‌ك ..
هر کون، هر کون مشغله مز بو اولسه .. یکانه خلجانمز کچیلرمزك
بوزاغیلرمزك صحتنه ، بولنمش بر چیچکك رنك وشکلنه عائد اولسه..

سحر چیچکلره ناصل چی دانه‌لری سرپرسه ، کونش کللری ناصل رنکلرله سوسلرسه ، طالغه‌لر ساحللره ناصل بوسه‌لر یوللارسه ، روزکار دالره ناصل نغمه‌لر تعلیم ایدرسه بن ده سکا اویله عشقلر تعلیم ایتسه‌م ، سنی اویله سودالرله سوسله‌سه‌م.. کونش کلبنجکلری ناصل اوپرسه ، بن ده سنی اویله اوپسه‌م .. روزکار سرچه‌لری ناصل اوقشارسه ، سنك صاچلرکی اویله اوقشاسه‌م.

اوخ ! بویله ، چوجقلغمز بویله ، کنجلکمز بویله کچسه صوکره ایکیمز بردن خسته اولسه‌ق ، ایکیمزده بردن اوصول اوصول اوکسورسه‌ك ، ایکیمزده حالسزلکله یکدیکرمزه دایانه دایانه کچیلرمزی بوزاغیلرمزی تعقیب ایتسه‌ك ... نهایت ایکیمزده بردن برصباح شویوکسك تپه‌نك کنارینه تصادف ایدن زیتون آغاجنك آلتنه ، سورینه سورینه کلسه‌ك ، کونشك طلوعیله دوشن ایلك نورینه ، روحمز قاریشسه .. بویله دنیایی طانیمه‌دن طبیعی صافیتمزله ، پاکیٔ حسمزله بویله صاف وتازه سس‌سزجه اولسه‌ك .. بزی همان اورایه او آغاجك آلتنه کومسه‌لر .. بزی آرایان کچیلرمز ، بوزاغیلرمز ، قوشلرمز ، کله‌بکلرمز ، فقط یالکز اونلر ، بزی اوراده آراسه‌لر ، بزه اوراده آغلاسه‌لر ، تربه‌مز یاپراقلر ، تربه‌دارمز بلبللر اولسه...

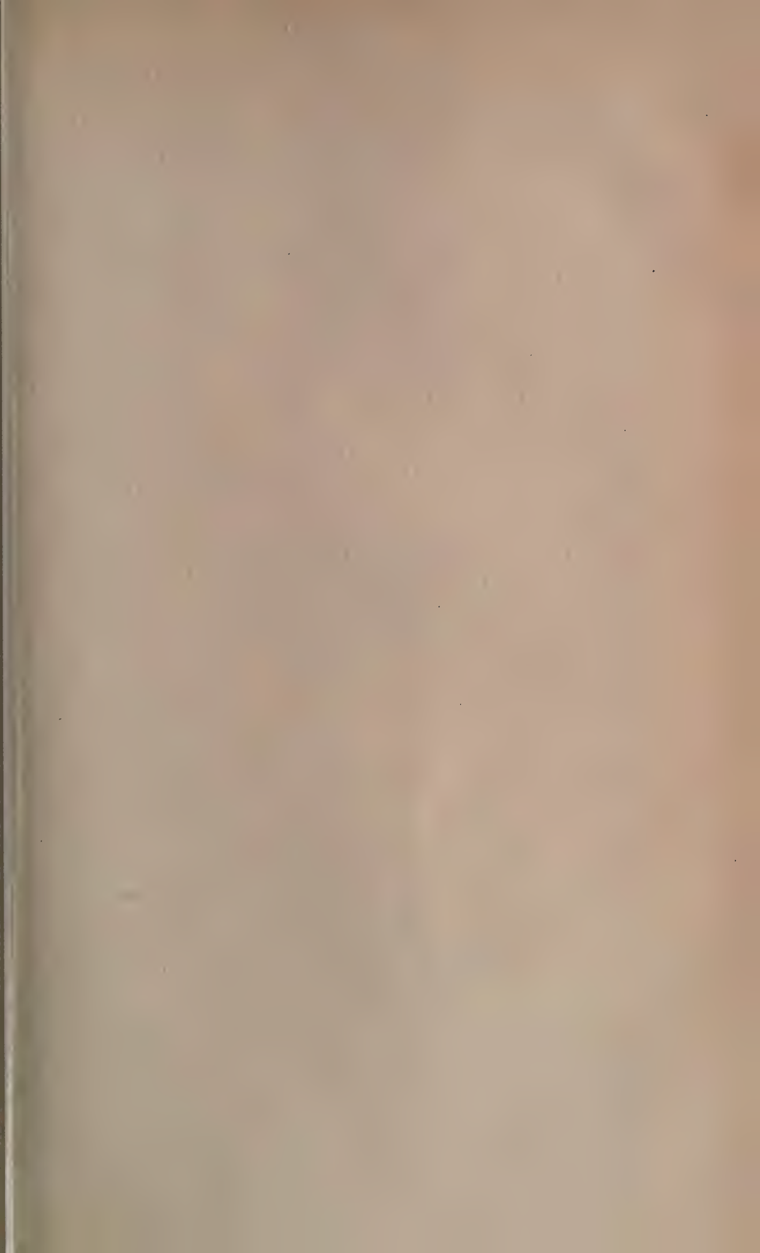
— ١٦ تموز ١٣١٦ —

ایکی مکتوب

— خالد ضیا بکه —

ایکی مکتوب

— عذرادن سلمایه —

روحم ،

باشقه‌سنه ایده‌میه‌جکم کوه‌زه‌لکلرمی ، سکا یازمق ایستیورم.
استانبولده دکلسک که کله‌یم، جارمی چیقارمه‌دن ، دها یاناقلرکی
اوپرکن تکمیل دردمی قوجاغنه دوکه‌یم . سلانیك ، اوف !
بورایه پك اوزاق . سنك قوجه‌ك وار ، چوجوقلرك وار ،
مشغولسك ؛ باقه‌لم ، بکا فدا ایدیله‌جك وقتك قاله‌جقمی ؟

باق ، مکتوبمه « نصلسك سلماجغم ؟ » دییه باشلامالیدم ،
دکلمی ؟ بیلیورم که بیلدیکم کبیسك . حیاتکده نه أکسیك ، نه
فضله برشی یوق. یابن؟ یابنده نه‌لر اولدی؟ صورده‌سویلیه‌یم ...
دایانامیه‌جغم ، صورماسه‌کده ایشته سویلیه‌جکم : سکا اولانلر
بکاده اولدی . ایشته اوچ آیدرکه کلین ! ! اولدم . سنك دائما
« دلی برقیز » دیدیکك عذرا شیمدی «عقللی برقادین» اولدی .
یاریم ساعت اول یانمده أنتاری ایله کزن بر دیوك پنجه‌سندن

قورتولدم، لاحول‌لرله اونی باشمدم صاودم، یوره‌کمك خلجانی طورمه‌دن سکا شو سطرلری یازیورم. بونلری اوچ آیدن بری هر کون یازمق ایستدیکم حالده سیکیرلرمه عارض اولان تنبلل‌کدن، دائمایکی برشی‌اوله‌جقمش کبی برمجهولیتك قورقوسی قارشیسنده بولونمقدن متولد پریشانلقدن، وقت بولامیوردم. صباح اولمادن، آقشـام اولویور. اوکله‌ین یمك وقتی آنجق اوطه‌دن چیقیورم، قهوه‌لر ایچیلیور، دیرکن بزم دیو بچه، دیوچه‌نك فسنی باشنه، پالطوسنی اوستنه ییغوب اونی آشـیرنجه‌یه قدر عجـایب حاللر کچیریورم. صوکره مسافرلر ... صوکره آقشام ایچون کینمکه چیقیورم وآقشـام اولویور؛ دها بن کندیمه کلمه‌دن او، أوه کلمش بولونیور ... کیجه ... های! بونم ایچون برجهنم عذابی، هر طرفده سسـلر کسیلیور. لوش برقارانلقده بر بن، برده قورقونج برهیکل قارشی‌یه قالیورز. قورقیورم. یوره‌کمدن قوپان فریادلر، ناصلسه دوداقلرمك آراسنده صیقیشیور.

بوایشك ناصل اولدیغنی، دوکونمزك اسـاطیرینی، تاریخی مکتوبمی کتیرن عادله خانم سکا اکلاتسین. بن سـکا بوراده یالکز هجرانلرمی دوکه‌جکم. شواوچ آیلق حیاتی سـکا لوحه لوحه آچه‌یم‌ده باق کور، وبکا آجی، سلماجغم!

اوقیزلق خیـالاتی برسرچه قوشی خفیفلکیله وکوچوجك قاناد ضربه‌سیله اوچدی کیتدی. دوکونمزك ایکنجی، یعنی جمعه کیجه‌سی ساعت اوچه طوغرو، پیانومك باشـنه کچمك ایچون

اوندن بر دعوت بکله‌یوردم ، سوزی موسیقی وادیسنه دوکدم
وموفق اولدم .

— سزی کوزل پیانو چالار دییه ایشیتدم ؛ لطفاً ...
بر تقسیم یاپارمیسکز ؟ حجازی پك سوه‌رم ... دیدی .
طوردم .

— افندم تقسیم اولمازسه ...
کوزلرمك ایچنه باقه‌رق :
آستیك اغانك :

چشم مخمورك سببدر ناله وفریادمه ،
خستهٔ هجران عشقم ، کل یتش امدادمه ...

و بوتون عشق وشوقیله اتمام ایده‌رك :

چاره ساز اول وصلتکله خاطر ناشادمه !

شرقیسنی لطف ایدرمیسکز ؟
پیانو اسکمله‌سنك اوستنده دونوب یوزینه باقیشمدن
بیلمدیکمی اکلامش طوریله :
— یاخود نیقوغوص آغانك خرج عالم اولان « قاره‌در
کوزلرك قاره » شرقیسنی البته بیلیرسکز ...
دیمزمی ؟ بلا اختیار :
— آستیك آغا ، نیقوغوص اغا کیملردر ، افندیم ؟

دیبویرمشم . صافیتله ویردیکم بوجوابی استهزایه حمل ایله کوله‌رك :

— آستیك آغا، نیقوغوص آغا أك کزیده بسته کارلرمزدندر ، افندیم !

جوابنی ویردی . و « راحتسز اولمایکز . بیلدیککز وسودیککز شرقیلری چالکز . . . البته اونلر مرجحدر ! » نزاکتیله معنیدار برتبسم ایتدی .

سلماجغم، قارده‌شجکم ، دوشون بوتون چهره‌م قیزارمش، بایبله‌جق برحاله کلمشم. آه مادام‌روز دوغازون، کل‌ده شاکردینك پیانو اوکنده طاش کسلدیکنی کور . الله یالکز موسیقی ایچون یاراتمشدر . دیدیکك بوأللرك ، هربری برپردهٔ آهنکدر دیه تقدیر ایدوب اوپدیکك بوپارماقلرك شیمدیکی ذلتنی کور ؛ اون اوچ سنه‌در کیجه کوندوز یالکز بویله برکونی دوشونه‌رك ، بویله برکونه قارشی تدارکلی بولونمق سوداسیله اسراف اولونان چالیشمقلرك نتیجه‌سنی کور ... صوکره نیقوغوص آغا ایری أللریله کلسین ، سنك یاقه کدن طوتسون ویوزکه توکورسون .. اویله‌می؟ فقط بن نه‌یه چالیشمشم؛ مادامکه برشیئه یارامیه‌جقدی، مادامکه بندن بونی قوجه‌م ایسته‌میه‌جکدی ، مادامکه مه‌ندلسون نیقوغوص آغانك قارشیسنده بویله قیزاروب طونوب قاله‌جق ، صوکره مغلوباً دوشه قالقه فرار ایده‌جکدی ... اویله ایسه ، اویله ایسه بوقدر سنه‌لك دیدینمه‌لرمده‌کی فائده ؟ سویله بکا

سلماجغم ، سویله بکاده جواب ایستهین قوجهمك شـوزبانی کوزلرینه فیرلاتهیم .

أوت ، قوجهم بندن « قارهدر کوزلرك قاره » شرقیسنی ایستهیور ؛ شیمدی بوکا « بیلمیورم . » دیمهلی ، « اون اوچ سنه چالیشدمده آلاتورقه اوکرهنمدم . » دیمهلی ، دکلمی؟ لکن بن بونی دیدم ، « آلاتورقه مشق ایتمدم ، افندیم ... » دیدم .

او بوتون نزاکتنی طاقهرق « بأس یوق افندیم ، آلافرانغه چالکز ، باقهلم ! » دیدی ... دقت ایدیورمیسك ؟ باقهلم !

شیمدی بن شاشیردم : « نهسورسکز ، افندیم؟ دییهصوردم .

— نهاولورسه اولسون .

— سزه واغنهرك تانهاوزرینی چالهیم .

نوطهنك قارشیسنده کوزلرم دومانلانمش ، قوللرم سیکیرلشمش ، پارماقلرم کرلمشدی . شیمدی پیانومدن چیلغین بر فریاد [بیلیرسك آ ، بوفکر زواللی مادام روز دوغازونکدر .] فیرلادی ؛ غیاث الدین [غیاث الدین بك ، بوقوجهمك آدیدر . رجا ایدرم ، تقدیم ایدهیم !] بر دیرسکنی پیانونك اوستنه دایامش ، بوکورولتیدن اورکمش کبی کوزلرینی آچمش ، دیکلهمکی تقلید ایدییوردی . برایکی دقیقه دیکلهدی . غالبا صبری طاشمش اولملی که وضعیتنی دکیشدیردی . بر لحظهده بویله دیکلهدی . اوطوردی ، قالقدی ، ینه اوطوردی ، ینه قالقدی . برسیغاره یاقدی . اوطهنك ایچنده برأ کنه ، بربوینه کزنمکه باشلادی .

نهایت بن پارچه‌یی خواه وناخواه بیتیروب صوك نوطه‌یه حدتله برطوقات آتدیغم صیره‌ده اوده ایچنی چکه‌رك اوصولجه بر « پك کوزل ... لکن آرتق یاتسه‌ق ... » دیدی ... و اوقدر .

شیمدی اوکوره‌شه‌جك برپهلوان درشتلکیله البسه‌لرینی قاناپه‌نك اوستنه ، اوته‌یه بری‌یه فیرلاتوب دوداقلریله :

قاره‌در کوزلرك قاره ،
سن آچدك سینه‌مه یاره .

ترانه‌سنی کدی کبی میرلدانیرکن بن زواللی روز دوغازونك برتکمه‌سیله مه‌ندلسونك چامورلر ایچنده یووارلاندیغنی کورن نیقوغوص اغانك، قهقهه‌لرله بوسقوطه کولدیکنی خیال ایدییوردم .
دوشون ، کوزم ! موسیقی‌یی چیلغین برهوسله سوه‌ن و اون اوچ سنه‌لك حیاتنی اویولده سوه ، سوینه هبا ایدن بن ، بوکون بزم موسیقیمزدن « اسکداره کیدرکن برمندیل بولدم » دن باشقه برشی بیلمیورم . معلمه‌م : « أللرك اعتیادینی غائب ایدر ، قولاقلرکك آهنکنی بوزار . » تهدیدیله بزم برنوطه‌مزه ألمی سوردیرمدی . والده‌م قیزم فلان مادامدن آلافرانغه موسیقی اوکره‌نیور ، خیال عظیمنك ویردیکی مستیٔ غرور ایله بی تاب دوشونه‌میور ؛ پدرمك اساساً بزمله اوغراشمغه مشغولیتی مساعد دکل ... بویله بردربدرلك ایچنده بزده تورك اولادندن اوله‌جق قوجه‌مزك قارشیسنه بر « اسکداره کیدرکن » ترانه‌سیله چیقمغه مجبور اولدق .

غریبی نه‌سی؟ کندی کندیمه طالوب ده شو هر زمان سویله‌دیکمز:

Dites-mois vos chagrins..-

رومانسنی ترنم ایتسه‌م غیاث‌الدین درحال قان، یاره، هجران، وفا، وصلت کلمه‌لریله قاریشیق برطاقم شرقیلر اوقومغه باشلارکه نه اونم سویلدیکمی، نه بن اونك میرلدانديغنی آکلامایز؛ اوطه‌نك ایچی بابل قله‌سنك بر کوشه‌سی اولور. هله اوصیره‌ده اوطه‌یه کیرن خدمتجی قاتینه‌یه بن، روجه سویله‌مکه باشلادمی؟ غیاثك ایشته اوزمان چهره‌سی مورارير، آلیق آلیق بویونی بوکر، یوره‌کی قاباریر ... برکون طاشدی: صوفه‌ده خدمتجی‌یه طاریلیوردم؛ روجه آوازم چیقدیغی قدر باغرییوردم. یانمه حدتله کیردیکم زمان دیدی‌که:

— شاشیرییورم، سزك روجه‌کزدن، انکلیزجه‌کزدن آتنه‌ده‌می‌یم، لونددره‌ده‌می‌یم، یوقسه استانبولده‌می‌یم؟ بردورلو آکلایه‌مییورم!

قاتینه تورکجه آکلامییور، غیاث روجه بیلمیور. اوح، قارده‌ش! برکره بکك سفره‌ده « دوسا نه‌رووو ... دوسا ایپسومه...» دیه، بیلدیکی شو ایکی کلمه‌یی چارپیته‌رق، اوزاته‌رق دنیاده نه‌قدر یاکلیش سویله‌مك ممکنسه اوقدر برغلط تلفظله روجه سویله‌یشی وارکه ...

سلما، سلما! کل حالمه باق؛ شاشیردم، بونادم، تحمل ایده‌میه‌جکم! قارشیکده فاصولیه‌یی قاشیقله ییین برآدمله برابر

احتیارلامق ... بوعقله ، خیاله صیغارمی ؟ بوتون کون آغلادم. فاصولیه‌یی قاشیقله یمك . اوخ !.. بونلری سندن باشقه‌سنه یازامام . سن ده حالمی آکلاماز ، وبکا بر یول کوسترمزسه‌ك ، عذرا أریر ، اولور ، محو اولوب بیتر ... سیلماجغم ! بر کون اوطورییوردق ، بکا ادبیاتی سودیکمی وشاعرلرك هانکیسنی ترجیح ایتدیکمی صوردی . پدرك کتبخانه‌سنده قیرمیزی قاپلی بر کتاب واردی ، پدر اکثریا اوقوردی ، بن ده برقاچ کره سوزمشدم‌ده پك چتین اولدیغندن برشی آکلامامشدم . همان صوفه‌یه چیقدم . کتبخانه‌ده‌کی جلدك اسمنه باقدم . بللی ایتمیه‌رك « نابی » دیدم .

— نابی‌یی ترجیحکزه سبب نه ؟

— !!

— ؟؟

— !! ...

آکلایورسك آ ، سویلیه‌جك لاقیردی بوله‌مادم . او دوام ایتدی :

— بن فضولی‌یی ترجیح ایدرم . نه‌در اوعشق حساس ، نه‌در اومؤثر شکایت هجران ! احتمال که سز اونی بیلمزسکز .

— فضولی بك ... شویکی شاعرلردنمیدر ، افندیم ؟ اونلره ده‌قادان دییورلردی ، غالبا ؟!..

غیاث قهقهه‌لرله هم کولیور ، هم « زواللی فضولی بك !

دەقادان ! فضولی دەقادان ... دەقادان ! » دیەوردی وعلاوه ایدییوردی :

— ناصل اولور ، یاربی ؟ کوچك یاشکزدن بو آنه قدر وقتکزی بوش کچیرمەیوب استادلر ، معلمەلر ألنده تحصیل ایله مشغول اولدیغکز حالده، کندی لسانکزده بو قدر بی بهره بولونشکز ناصل اولور ؟ عقلم ایرمیور .

آرتق دایانەمدم ، دیدم که :

« سزده میلتونلری، بایرنلری ، شکسپیەرلری، لامارتینلری، موسەلری بیلمیورسکز ...

شیمدی اوحدت ایتدی :

— بن برانکلیز ویا فرانسز اولسه ایدم !.. فقط ...

آرتق ایکیمزده صو صدق ، باشقه سویلیەجك سوزمز قالمامشدی . بنم دوداقلرمی فضولی دیکمش ، اونك قولاقلرینی شکسپیەر طیقامشدی . نه او بنم سوزلرمی آکلایور ، نه بن اونك سؤاللرینه جواب ویرییوردم ... کندیمی براجنبی ایله تأهل ایتمش قیاس ایدییورم ، سلماجغم ! سوقاقده کوردیکمز او، یاقەسی قالقیق ، تراشی اوزامش أرککلرله أکلەنیر و دورلو سوزلر بولور ، کولوشوردك ؛ شیمدی غیاثك اوحال پریشانیله اوطەیه کیریشنی ، اوجثەیی ، اوقالب قیافتی، طبقی یالی یه کیدرکن اشیالری طاشیەق اوزره کلن حماللره بکزەتیورم دەاو، قوجەمان آیاقلردن،

او، پالابییقلردن ایکره نیورم. هله قیللی ایری أللریله اونی اوطه مده کی
دولابی قالدیرمغه کلمش بکجی بابا ظن ایدییورم . صوکره بو جمالك
آتش صاچان قاره کوزلرینك وقار وهیبتی قارشیسنده —
دوشون که — لاقیردی سویلیه میورم، نطقم طوتولیور، کلمه لرمی
بوله میورم . صانکه بوتون کلمه لر دوداقلرمك آراسندن چیقمغه
قورقیورلرمش کبی ، آغزمدن چیقمه دن ککزمه قاچیورلر .
اونك قارشیسنده عادتا صافدل ، بلکه آبدال بر قادین حالنی
طاقینیورم .

پدرك اهالی مشهوردر ؛ والده نك ایسه بویوکلکه ، نمایشه
ابتلاسنی سن بیلیرسك . صوکره بنی بو آدمه ویریشلرینه نه
دیرسك ؟ نه زمان ازدواجمزی دوشونسه م ، درحال کوزمك
اوکنه شوفکر ، بوتون قورقونج قارالتیسیله کلیر : باشدن صاوولدم .
والده م بنی باشندن آتدی . باشنه قاله جغمی اکلادی ، بر میعاددن
صوکره ایلك قسمتدن ، ایلك فرصتدن استفاده یه قرار
ویردی ، وبویله اولدی ... حیات هیچ برشی ؛ دکلمی؟ أوت .
فقط حیات هر برشی ؛ دکلمی ؟ بوکاده أوت . ایشته بو هر برشی
اولمق ، ایشته بوامیدلرله دولو بر قیصه زمان اولمق فرضیه سیله
حیاتك قیمتی ، اهمیتی آرتیور .

نه تحف ، سلماجغم ، نه تحف ؟ انسان هر املنه نائل
اوله بیله جك بر طالعده ، بر موقعده ، بر مزیتده اولورسه بدبین ،
خرچین اولویور ، دنیاده أیلك ، کوزللك ، امید ، سعادت

بوقدر ، دییور . بالعکس هر شـیدن محروم ، طالعسز ویا بختی
مزیتندن ناقص اولورسـه مکمل برنیکبین اولوب قالیور ؛ نه
کوزل‌خولیالره ، نه‌طاتلی‌امیدلره دوشیور . مثلا بن دییورم‌که :
غیاث بوجدیتی ، بوثروتی بوناموسـکارلغیله برابر بنم کبی تربیه
کورمش ، بنم تحصیلمی آلمش اولسه ... آقشام أوه عودتنده
أنتاریسیله کورکنی کیوب صالقیم صاچاق صوفه‌ده کزمکه جان
آتمسـه‌ده یاتجه‌یه قدر توالتیله کزسه . . . مسـعودیتمی تخریب
ایدن شیلر بونلر ... قوجه‌می بوحالیله کوردکجه بوتون سعادت
امیدلرم زائل اولیور کبی ... مسعودمی‌یم؟ دکلمی‌یم؟ سکا بوتون
شـواوچ آیلق وقایعی یازه‌یم‌ده سن برحکم ویر ؛ وبکا اخطـار
ایت ، برده یول کوسـتر . یوله کله‌جك هانکیمز ؟ بنمی اونك
یولنه کیده‌جکم ، اومی بنم قانمله قانلانه‌جق؟...

قوجه‌مك موقع اجتماعیسی فنـا دکل : زنکین برتاجرك
اوغلی ؛ پدری وفات ایتمش ؛ کندیسی مکتب ملکیه‌دن مأذون،
شکلنی تعریف ایتدم ظن ایدرم ، ویا تعریفاتمدن شیمدی‌یه قدر
اکلامش بولوندك : سراپا صحت ؛ قوی بر وجود ، اوقدر
قوی‌که عادتا بر پهلوان . داغیلیرایکن بیاض دیشلرینه چارپدقجه
کورولده‌ین نغمکار بر سس ؛ یوموشاق ، پریشان اینجه بییقلر ؛
یوموشاق اینجه قاره صاچلر ؛ قاره قاشلر ؛ اونلرك آلتنده بنی
دائما قورقوتان اوسیاه کوزلر ... اونك بوتون هویت مادیه‌سی
بوکوزلرده بومرکزده طوپلانمش . کوندوزین قارشیمدن غائب

اولدیغی زمان بن بوتون بوکوزلری ، نفرت ایده‌رك ... دوشونیورم . بن بوکوزلری پك سویورم کبی ... بوکوزلر اولماسه ، بوأنتاری ایله کزینشلره ، بو قاشیقله یمك ییشلره ، بوپیانومی تحقیر ایدیشلره دایانه‌میه‌جغم . بنی دوشوندیرن ، بنی قورقوتان آتشلی کوزلر ، کوکلی صوغومغه براقمیورکه ...

شیمدی‌ده اخلاقی : اودرین باقیشلریله سودکارینی آلداتمغه هوسکار ؛ هرشیئه قاریشمق ایچون برابتلا ؛ بولوطلی هوا کبی نه یاپه‌جغی اکلاشلماز ؛ نه کوزلری قاماشدیران برنور ، نه کوکلی بوغان برقارانلق ... ایشته اوقدر . دییورلرکه : قونوشمه‌سنی بیلیور ؛ فقط بن اونی دیکله‌مه‌سنی بیلمیورم . اوسویله‌یه‌جك بحث بولویور ؛ بن افکارمی اوکا آچه‌میورم ، بونالیورم . کیجه یاریسی ایچمدن ییلدیرم کبی بر عناد قوپیور ، بوتون اوکا موزارك سوناتلرینی ، لیزستك چارداشلرینی چالمق ایستیورم . او بکا کوندوزکی مشغولیتلرینی اکلاتیرکن بن أسنه‌یورم . احتمالکه بن‌اوکا تووالتم حقنده‌کی فکرینی صورارسه‌م اویویه‌جق . یکی ، لکن مادام‌الحیات بو یویله دوام ایده‌جکمی ؟ بن بو اکلا - شلمامازلق یوکنی عمرم اولدقجه سوروکلیه‌بیله‌جکمی‌یم؟ اوخ ، سلماجغم! بن بویله‌قوجه دوشونمیوردم . بویله‌قوجه آرامیوردم . انسان دائما آرامادیغنی بولورمش .

أمین‌اول ، قارده‌ش! جسمم غیاتك جسمنی بلکه سوه‌جك

فقط هیچ بر وقت روحم روحنی، معنویاتم، معنویاتنی سوه میه جك.
باقی یاناقلرکی بیك بیك کره اوپمك سوداسی !
سنی پك سوه‌ن وپك کوره‌جکی کلن
عذرا

سلمادن عذرایه

الماسم ،

بوتون جدیتکله « عقللی قادین » اولدیغکی اکلاتمق ایسترکن بوتون خفیفلککله بکا أسکی عذرانی اخطار ایدییورسك . اولا کمال صمیمیت روحمله ازدواجکی تبریك ایده‌یم. شیمدی یانکده بولنوبده سیاه صاچلرینه ، آل یاناقلرینه هوای تأهلك قوندیردیغی رنك خلجـانی کورمك ایچون ، اینـان اولسون که ، عمرمك برقاچ سنه‌سنی فدا ایدردم . اوخ ، عذراجغم ، سـنی اوپمك ، برچیلغین کبی اوپمك ایستیورم . ایشـته کاغدمده شو سـطرك بولوندیغی یری اوپدم ؛ و ، ظن ایدرم ، روح محبتمدن اوراده برشمه قالدی . اوراسنی سن‌ده اوپ ، دوداقلرمزك بوصورتله بر یرده قاووشماسی فکری، متحسر پرستشکارینی بختیار ایده‌جك سعادتك ایچون أك صاف ، أك صمیمی دعاجیك بنم ، ایکی کوزم !

فقط بکا نه‌لر سویلیورسك ؟ مکتوبکده اوجی ، اورطه‌سی
بولونه‌میان پراکنده فکرلرك بنی شاشیرتدی . اوپراکنده‌لکلر
ایچنه قاریشمش ریزه ریزه الماسپاره‌لر وارکه بونلر مینی‌مینی برر
پارلاق حقیقته بکزه‌یور ...
مکتوبکی اوقورایکن نه‌قدر کولدم . شوخ ، شاطرعذرا-
نك پارماقلرینی چیتلاته‌رق ، کوزلرینی سوزه‌رك ، قاشلرینك
اوجنی قالدیره‌رق تکمیل وجودینك عشوه‌کار اویناقلغیله ، بکا
دیدی ، قودیلرینی اکلاتیشلری کوزمك اوکنه کلدی . چوق
دوشوندم ، هم پك چوق . نظردقتمدن قاچان برچوق شیلری
بکا اخطار ایدییورسك . اوفاق فرقلرله ایکیمزده همان عینی
سویه‌ده تحصیل کوردك . فرق دیدیکم پدرك بکا برآزدها فضله
تورکجه اوقوتماسیله ، آلتی آی قدر عود مشق ایتدیرمه‌سندن
عبارت . مادام روزدوغازون بنم‌ده پیانو استادمدی . میس
هانسن بنم‌ده مربیه‌م اولدی . نهایت بنم قارشیمه باچیقاده تحصیل
کورمش برمهندس مؤید بك ، سنك قارشیکه غیاث‌الدین بك
چیقدی . ابویمزهمان بزی اونلرك قوللری اراسنه آتیویردیلر ...
بکا قالیرسه قاری ایله قوجه یکدیکرینه قارشی برر قات اثواب
کبیدر . بری اوته‌کنه یاقیشه‌جقمی ، نینه وباباك ایلك تتبعی بو
اولمالی ؛ برینك رنکی ، بیچمی یعنی اخلاقی ، تربیه‌سی دیکرینك
چهره‌سنه اندامنه کوره‌میدر ؟ بوکا باقمالی . زوج وزوجه
انتخابنده ، مادام العمر هربری یکدیکریله صیقلمه‌دن لاقیردی

ایده‌جك برسویهٔ معنویه‌ده میدر ؟ ایشته أك زیاده اوزرینه تیتره‌نه‌جك بر کیفیت . دوشونلسه سعادت ، معاشرت بخشنده کوزللك ، ثروت هپ ایکنجی درجه‌ده تفرعات کبی قالیور .

لکن عفوایدرسك . سنی غالباصیقیورم . صوصه‌یم‌می ؟ فقط صوصمق‌ده کوچ ... کوچوکدن بری سن بنی‌خیال پرستلك ، بن سنی‌خفیفلکله اتهام ایدردك ؛ شیمدی سکا وبکا بوقدر قوجه‌لرك ایچنده بر قوجه دوشدی‌که اونلرله تأهل ایتمسه‌یدك مجلسلرنده اون دقیقه بولونمقله صیقنتیدن چارپنتیلره اوغراردق . قیاس نفس ایدرسه‌ك اونلر ایچون بزده بلکه عینی قبالده‌یز . سن بوعدالته نه دیرسك ؟ بن همان « أوت ! » دییورم . شیمدی بوتضادلر ایچون برسبب اولانی بولمالی ، بر مسئول آرامالی ، صوچی اوکا یوکلتمه‌لی . بن ننه‌مزی وبابامزی دییورم .

خودکاملق اوله‌جق ایسه‌ده عفو ایت ؛ بن‌ده حیاتمی سکا تشریح ایده‌جکم : قوجه‌م مؤید نصل بر آدمدر ؟ نه‌حسده‌در ؟ نه‌فکرده‌در ؟.. قوجه‌مك حسنی ، فکرینی یازمق ایچون‌مکتوب دکل کتاب یازمالی ، یاخود اخلاقنی اجمال ایچون همان شورایه مینی مینی برصفر قویمالی ... سن ، سنی شوخ قهقهه‌لریله کولدیره‌جك ، سنکله اوینایه‌جق برقوجه ... بن بنمله دوشونه‌جك بلکه ، اولن برقوشه ، صولان برچیچکه قارشی آغلایه‌جق ، اینجه حسلی برأرکك آراردق .

حالبوکه مؤید کیجه‌یاریسی ، بلکه‌صباحه قارشی أوینه کلدیکی

زمان اویقوم قاچه‌جق قورقوسیله لاقیردیلرمه جواب ویرمییور . أوده قالدیغی کونلر ، عودمی یاخود پیانومی چاله‌جق اولسه‌م ، همان قاناپه‌نك اوستنه اوزانوب اویویه قالیور . عمرینی اولچیور ، بیچیورده کونك یکرمی دردت ساعتنی شویله تقسیم ایدییور :

ساعت	
٩	. . . . اویقو
٧	. . . . ایش
٦	. . . . أکلنجه
٢	. . . . أوده
٢٤	

آکلادکمی ؟ کونده یالکز ایکی ساعتنی بکا حصر ایدییور که بوحسابجه ، ییلده کندیسیله آنجق بر آی قدر کوروشه بیلیورم . بوکونده ایکی ساعتك ایچنده چوجوقلرك تربیه‌سی ده ، أومعاملاتنه باقمق ده داخل . مهندس افندی بوحسابی کسمش وبونی علناً تکرار ایدییور . ناصل ، عذراجغم ؟ قاری قوجه بیننده‌کی بو انقسام حیاته نه‌بیوررسك ؟ أوك کافهٔ معاملاتی بکا راجع ، هرشی بکا محول . کندی هیچ برقید ایله مقید اولمق ایستمز ، بکاده قاریشماز ؛ کزه‌یم ، چوجوقلرمه باقه‌یم ، ویاخود باقه‌یم ، نقل‌خانه ایده‌یم ، أوك اشیاسنی صاته‌یم ، تکرار تفریش ایده‌یم ، خدمتجیلری ، خدمتکارلری قووه‌یم ...

اویالکز براوتل کبی أوه یمك ، ایچمك واویومق ایچون کلیر ؛ یالکز بواوج شیده نقصانه تحمل ایده‌منز . بنم خسته‌لغمده بیله

بو تقسیم ساعاته خلل کلمز ؛ یالکز کندی خسته اولورسه ایش دکیشدیریور . کولمز ، سوزلری دهان موزوننده وزن ایله ، مثقال ایله چیقار .

شیمدی دوشون ، کوزم ! کوچوکدن بری ترقیات فکریه‌نك واصل اولدیغی مراتبك کافه‌سنی احاطه ایده‌جك بر تربیه کوردم ؛ أك مقتدر ، أك احاطه‌لی وبلکه فکرجه أك مهلك مربیه‌لرك ، معلمه‌لرك دست تربیتنده بویودم . صوکره غایهٔ خیالمك مثالی عد ایده‌رك اکتفا ایده‌جکم امیدیله مؤیده واردم . قوجه‌م اهمیت رفاقت یرینه ، بکاقارشی قیدسزلغنی کوستررك بر سربستی ویردی . بیلیرسك که تحمل اولونماز درجه چرکین دکلم ؛ آیینه ایله اطرافده‌کیلر کوزللکمی کیزله‌میورلر . نه ایچون بن بو تربیه‌مدن ، تحصیلمدن ، حسنمدن بر انسان کبی بوتون عقتمله استفاده ایده‌مه‌یم ؟ بن بویله دوشونه‌جك برموقع معنوی‌یه کلوب‌ده ، حیاتمه سورن برزنجیر تحقیر آلتنده بوکاله بر کون « اوخ ، آلویرر آرتق ! » فورانیله بررومان زمینی تشکیل ایده‌مزمی‌یم ؟ بونی تحقیر ایدن آدمی ترزیل ایده‌مزمی‌یم ؟ فقط معنویاتم بر قولمدن ، مادیاتم دیکر قولمدن طوتمش ، هر بری بنی کندینه چکمك ایسته‌یور . قوجه‌می کیجه یاریلرینه‌قدر بکلرکن ، قیزلرمك یاتاغی اوجنده ، بوایکی قوتك آلتنده ، بوتون هویتم صارصیلیور . قوجه‌مك اسیری اولا بیلیرم ، فقط مقابلنی کورمه‌لی‌یم . ایسته‌دیکم مقابله ، اونك طرفندن بکاقارشی برفداکارلقدن عبارت .

بن بومقابله‌یی کورمزسه‌م ، ایچمده بوکا وصول ایچون تصدیاته قالقیشمق حسلری اویانمازمی؟ أوت ، بن بویولده تحصیل کورمیه ایدم، احتمال که دها سطحی نظر ، دها حمول ، دها صبرلی اولوردم؛ حقارته ، مقابله ایتمك لذتی طویماز و بلکه بومعاملاتك برحقارت اولابیلمك احتمالنی ده خاطرمه کتیرمزدم. نه‌یاپه‌یم ؟ کتبخانه‌مده طقسان جلد رومان وارکه اکثری بویولده باشلایوب بنم دوشوندیکم کبی بیتمش وقعه‌لردر . انسان دنیایه بردفعه کلیور: ایشته برفکرکه مدهش !.. بوراده خوشکو براختیار قادین وار ؛ کچن کون بزه کلمشدی ، قونوشورکن : « أوت - دیدی - أوت ، صبر ، صبر ... فقط صبرك صوکی قبر! » ... معتادکاسه‌ده مقفا برسوز.. قوجه‌مك بلا مشکلات هر ایسته‌دیکنی بنده بولماسی، بوسهولت بلکه اونی بندن بیقدیرمغه سبب اولمشدر. لکن بن ده اوندن اوصانه‌مازمی‌یم ؟ یا بن ده اونك قدر تحصیل کورمش واونك قدر دوشونه بیله‌جك برحاله کلمش ایسه‌م ... بوعکس عمل بنده‌ده وقوع بولمش ایسه ؟..

ایشته بن حیاتمی — سنی کولدیره‌جك ، بلکه أکلندیره‌جك درجه‌ده - بویله اینجه اینجه تشریح ایدرکن کوچوك قیزم نویره قوللرمك آراسنه آتیلیر و « نینه‌جکم ، بنی بوکون اوپمیورسك! » چیغلغیله بویونمه صاریلیر ، ویاناقلرمك اوستنده اوچوشان قیزمك اوپوشلری ، بوتون کوکلمده‌کی طیرمیق یاره‌لرینی تداوی ایدر . حیاتمك اوپولدیکنی طویارم . اونکله اوینارکن کوزمده

بیریکن بوتون یاشلر اوکا قارشی تبسم شکلنده دوکولور . اوقدر که نظرمده قیزلرم بررکل اولور ، بن برکلستان اولورم ؛ اوکللر اوتدکجه ، اوکلستان کولر .

عذراجغم ، دوشونیورم ؛ قوجه مله سویهٔ علمیه‌مز نه‌قدر مساوی اولسه ، ینه اوکا قارشی بر تفوق معنوی حس ایدییورم که سببی شفقتدر . بن چوجوقلرمی او پوبجه هجرانلرمی ، محرومیتلرمی اونوتیورم . مؤید بونشئه‌دن محروم ؛ اونده شفقتدن اثر یوق . بوکون قیزلرمی آلوب قاچسه‌م ، بنی ایستمزسه ، اونلری هیچ آرزو ایتمیه‌جك . بن بوحس شفقته ، ناصلسه قوجه‌مه قارشی بر تفوق دیدم ؛ فقط ؛ أبی دوشون ، بوتفوق اك زیاده بزم باعث سقوط وذلتمز اولیور .

قوجه‌مك أوده یکانه ، اکلنجه‌سی ، قیزلریله فرانسزجه کوروشمکدر . اونلره فرانسز لساننك اینجه‌لکلرینی اوکره‌تمك ایچون بعض تعطیل کونلری ساعتلرجه اوغراشیر . بویوك قیزم مهربانه ایکی سنه‌در بررسم معلمی طوتدی . معلمی استعدادینه حیران . بابالری بعضاً ایکیسنی‌ده آلیر ، چفتلکه ، آوه کیدرلر . اونلری مکمل آوجی ، نشانجی ایتدی . شیمدی مکمل آته بینیورلر . لکن بوتون بو اعتنالرك غایه‌سی ، محبتدن زیاده قوجه‌مك أکلنجه‌سنه منجر برخود کاملق اولوب قالیور . اوقوتلمیه‌جق رومانلری کندی أليله کتیروب قیزلرینه ویرییور ؛ سویله‌یورم ، سوزلرمه اهمیت بیله ویرمیور ... کورییورسك ، آ کوزم ! بن ده سنك

یاشنده ، سنك موقعنه کله جك ایکی قربان یتشدیریپورم .

بو تربیه‌یه نظراً بونلرك دوچار اوله‌جغی مشکلات حیاتیه‌یی شیمدیدن تقدیر ایدیپورم . نفیس لوحه‌لر ترسیم ایدن ، مکمل آته‌بینوب ، مکمل سلاح استعمال‌ایدن برقیزی ساکن‌وراکد ، لنفاوی مزاج بر افندی‌یه ویر ؛ صوکره قارشیلرینه کچ ، امتزاجلرینه ، سعادتلرینه أل چیرپ !

مؤیدك ایشته اون ایکی سنه‌درکه قاریسی‌یم ؛ ألنده اراضی پلانلرندن ماعدا برکتاب ، قمار کاغدلرندن باشقه برکاغد کورمدم ، بو بحثلرك خارجنده روحمه انجلا ، کوکلمه خلجان ویره‌جك برسوزینی ایشیتمدم؛ قمارجیلردن باشقه برآرقه‌داشنك کلوب کندیسنی آرادیغنه راست کلمدم . دنیاده برشیئه اهمیت ویرمز . صایدیغم مشغولیتلردن ماعدا وقوعاتك وجودینه حتی احتمال ویره‌مز . بونلری‌ده عینی زمانلرده ، عینی فاصله‌لرله اجرا ایدر . فلسفه‌سی صرف برنبات کبی سس‌سز یاشامق ، یاشادیغنی اکلامق ایچون‌ده قمار اوینامق .

هیچ اونوته‌مام ؛ بوندن قاچ سنه‌اول‌ایدی ، برکون غلیان ایتدم ، یومروقلرمی صیقه‌رق اوزرینه یوریدم وباغیردم :

— بوسکوتکك قارشیسنده بوغولیورم. نه‌اولور، برکون‌ده برایش یاپ ، برشی سویله‌ده یوره‌کم چارپسین . قانمك دورانی حس ایتمکله بن‌ده برأرککه رفاقت ایتدیکمی اکلایه‌یم . کیت ، هیچ اولمازسه برقادینی سو ، بکاخیانت ایت . قاپومك اوکندن

اوقادین قولتوغنده اوله‌رق کچ ؛ بونی کوره‌یم ؛ بوطـاتسز ، بویك آهنك‌حیاتمز برپارچه صارصیلسین. بو اوطه برمزارلق ، سن بر مزار کبی ، دائما بواولو حیـاتی‌می دوام ایده‌جك ؟.. یاخود کل! بنی دوك ، صاچلرمی یول ... ایشته سنی تحقیرایدیورم ، ایشیتمیورمیسك ؟ اکلامیورمیسك ؟

فقط بوتون بوفورانك قارشیسنده او ، نه‌براثر استهزا ، نه برشمهٔ حدت کوسـترمیه‌رك یالکز « پالطومی بولکز ، پارتی باشلامشدر ، آرقه‌داشلر بکلرلر ! » دییه، قورولمش ماکنه‌لی بر بیك کبی یورومکه باشـلادی . وَاوطه‌دن چیقدی . آغلایه‌رق میندره قاپاندم . ساعتلرجه بویله قالدم ...

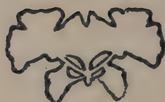
بونکله برابر بو آدم هیـچ بروقت بکا تقدم ایتمز ؛ اوطه‌دن بن چیقمانجه چیقماز ، یمـکی بن آلمانجه آلماز ، هریرده موقع شرفی بکا ترك ایدر ، قارشیمده أثاری ایله کزمکی موافق تربیه بولماز ؛ فقط بونلری برحرمت مخصوصه اوله‌رق بنم ایچون ، بکا یارانمق ایچون یاپمیور ، اوبر ماکنه‌لی بیکدرکه وقتیـله اویله قورولمش ؛ سـائقی حسی دکل ، اعتیادیدر ... بزی خارجدن بری کورسه مسعودیتمه قانع اولور ؛ لکن اوکیزلی ، او مستور حقیقت برکره میدانه چیقارسه ...

عذراجغم ، قوجه‌کی بکا تعریف ایدرکن « بریرده اوطوره‌ماز ، هرشیئه قاریشیر ... » دییورسـك . دیمك که قوجه‌ك براركك ، برحیات جوّال ... بوکا قارشی سویلیه‌جك سـوزم

یالکزسنی بوتون روحمله تبریکدن عبارتدر . اونك او « سـودـ
کاریغی آلداتمغه میال درین باقیشـلر » بنك قارشیسنده بوتون
خفایای نسویه‌کی اظهار ایده‌بیلیر وَبومبارزه‌لرده موفق اولدقجه
تزاید ایده‌جك غرور جنسیتك قارشیسنده برانشراح خودکامی
ایله طی حیات ایدرسك . فانی دنیاده ممکن اولابیلن مسعودیت
بوندن باشقه برشی اولماماليدر ! تخالف تربیه ، که ظاهری برشیدر ،
اوندن صرف نظر ایدیلنجه قوجه‌كك برهویت اساسیه‌سی ، بر
مسلك حیاتی وار ؛ سن اومسلکه‌دوکیله بیلیرسك . قاناپه‌اوستنده
کیجه‌لك انتاریسیله سن‌ده باغداش قورار ، سفره‌یه حرقه‌ایله
اوطوران قوجه‌كك اخلاقنه ، فکرینه اشتراك ایده‌بیلیرسك .
بواوفاق فداکارلق صیدسعادته قارشی اوقدر تحملفرسا دکل .
یابن قوجه‌مك اوبی مآل ، اوبی حرکت سکونت مطردسنه ناصل
تماشات ایده‌یم ؟ اونك اودوشونمکسزین ، براغاجك صاللانماسی
کبی عارضی‌وظاهری احترامرینه ناصل تحمل‌ایده‌یم ؟ تأهلمزدن
اول — طبیعی خاطرکده‌در — قوجه‌مه آمر مجبر اولمق
ایستردم . باق ، فکرلرم ناصل دکیشدی ؛ شیمدی ایسه‌یورم‌که
او احترام وتعظیمی بن قوجه‌مدن‌منیتم ، محبتم ، عرفانمله‌زورله
مبارزه‌یله نزع‌ایده‌یم . اوبکااحترام ایتمسین‌ده بن‌احترام‌ایتدیره‌یم
اوموقعه مجاهده ایله واصل اوله‌یم‌که اغورنده چکیلن اذیتلرله
اومطلوب مشتاقك لذتی‌بالاتر اولسون . اوخ ! حیات‌چکشمك ،
چارپیمق ، دیدیشمکله قائم ؛ .. چارپیشسز یاشامق‌ایچون‌اولمك لازم .

ایشته بوکون سکا بنمله ایستدیکك قدر أکلنه‌جك زمینلر کوندرییورم ، یونلر سنی کولدیره بیلیرکه بنجه‌ده مطلوب بودر . کوزم . « بکا بریول کوستر » دییورسك ، بیلمم بو سطرلرك آراسنده تعقیب ایده‌جك بختیار بریول بوله‌بیلیرمیسك ؟ باق ، بن نه‌دییورم : قادینلره پرستش ایدنلر اونلرله اوغراشانلردر ؛ قادینلری عاجز وحقیر کورنلر اونلره احترام ایدرلرکه بوتون بواحتراملر نوعما عجزه قارشی برر صدقه‌در ... باقی کوزل کوزلرکدن ، او سیاه ایپك صاچلرکدن ، او آل یاناقلرکدن حسرتلر ، اشتیاقلرله میلیونلرجه بوسه‌لر طوپلامق ازروسی !

متحسر مفتونك :
سلما

بردامله قان

بر دملرقان

ایلولك قارانلق بر صباحی ، هنوز کونش طوغمامشدی .
یاتاغمدن فیرلادم . علی العجله کیندم . رفقامدن برینك کوشکنك
یاری آچیق قاپوسندن کیردیکم صره‌ده آرقه‌داشمی بر ایکی
احبابیله بکا منتظر کوردم . آوه کیده‌جکدك . تدارك ایتدکلری
بر چیفته‌یی :

— قسمتك کور اولسون !

تمنیاتیله اوموزمه ویردیلر. اورتالق هنوز آغیرمغه باشلادیغی
صره‌ده بز تارلالرك آراسنده بیچلمش صاری ، ایصلاق اکین
صاپلری ایچنده یورییوردق . مکتب فراریلرینك کیفنه بکزر
بر نشئهٔ ازادکی ایچنده ، قهقهه‌لرمزله اطرافمزده راست کلن
قوشلری ده قاچیره‌رق ایلریله‌یوردق. ارامزده تجارب صیادیه‌سنك
وسعتنه اعتماد ایدن بری ، بزه هدف ، نشان ، اصابت کلمه‌لرینی
بر غرور متبحرانه ایله ابذال ایدرك بر طاقم نظریه‌لر انشاد

ایدییور. وشیمدی ارتق تفنکلری آشاغی طوغرو ایکەرك اورتە پارماقلری تتیکلرك اطرافنـدە آمادە بولندیرەرق آری آری یورومەمزی توصیەدە اصرار کوسـتریوردی . بویلە بر مشی سرسریانە ایلە بوستانجی جوارینە واصل اولمشز .

تفنك اوموزدە ، چالیلر آراسـندن ، سس چیقارمەدن ، حیزلی نفس آلمەدن بر حیدود کبی ترددلر وتجسـسلر ایچندە بر جولان سـحری یاپمقدن بر لذت ، بر لطافت بولمق بختیارلغنە نائل اولەمیـان بیچـارە بن ، نەیە ونیچون بو زحمتلرە کیردیکمی استغرابلر وندامتلرلە کندمدن سؤال ایدیوردم . آرقداشلرمزدن یواش یواش دها زیادە آیرلمغە ویکدیکرمزی نظردن غائب ایتمکە باشلامشدق . اوزاقدن چات! پات! تفنك سسلری ایشیدیلیوردی. کونش طوغمش ویوکسلمکە باشلامشدی . کیجەدن یاغان یاغمورك رطوبتیلە تارلالرك بللنمش ، عارضەلی طوپراقلرینە باطە ، ایاقلرم کیتدکجە اغیرلاشیور ، وکوچلکلە یورییوردم . ألیمدەکی اوزون وایجە دکنکك اوجنی بیلدیرجین قالدیرمق خیال خامیلە اورایە بورایە صـاووریوردم . نصل اولدی بیلمم ؟ دکنـکك اوجندن سـیاه بر شی فیرلادی . ویریلان تعلیماتە رغماً اوچان بیلدیرجینك ارقەسـندن بلاحرکت باقەقالدم . قوش اوچدی . کیتدی . بن ینە دکنکمی بی‌فکر وبی‌امل چالیلرە متصل اورمغە باشلادم . اطرافمدن کسیك کسیك ، اینجە اینجە ، شاقراق قوش جیویلتیلری کلیور وایکی طرفە باقیور هیچ برشی کورمیوردم . ظن ایدییوردم کە بو شیطانجقلر بنملە ، عجمیلکملە عادتا اکلنیورلر .

شیمدی بو مینی مینی قورنازلره قارشی قاشلرمی چاتارق تهدیدکارانه باشمی صاللارایکن ،اونلرك ینه استهزابی اکدیررقهقهه جقلرندن برنشئهٔ رقیقه حس ایتدیکمدن تفنکمی ، اوقابا الت تحریبی اونلردن کیزلەمك ایستیوردم .

ارتق بویله کوس کوس کیتمه‌دن، چالیلرك باشنه بیهوده دکنك اورمه‌دن اوصاندم ، بیقدم ... دکنکی آتدم. تفنکی یانمه براقدم . اوراده کوردیکم برطاشك اوستنه اوطوریویردم. ایچم صیقلمشدی رفقامی بوله‌رق عودتی تکلیف ایده‌جکدم .

ظن ایدییوردم‌که اونلر بر چوق قوش اورمشلرده بنی بویله اَلم بوکرمده ، برطاش اوستنده اویوقلامقده اولدیغمی کورنجه مسکنتمه منتظماً کوله‌جکلر ، استهزالرندن قورتیله‌میه‌جغم .

بوتون کوزللکی ، بوتون تازه‌لکیله ، بوتون بویوکلکیله یوکسلان کونشه طوغرو باقیوردم . بویونمی بوکمش ، اَللرمی قاووشدیرمش طالمش کیتمشدم ... بوصره‌ده باشمك اوستندن برروح خفیف، مینی مینی قانادلی برقاراتی ، خلیا کبی برسرعتله اوچه‌رق اوچ درت مترو مسافه‌ده‌کی بر چالیلغك اوستنه قوندی وارقه‌سی بکا طوغرو اوله‌رق، باشیله کونشی سلاملامغه، رقیق برسسله اوتمکه باشلادیغی بر آنده ایدی‌که بر ردائت جاورانه ایله تفنکی قاورادم . آرتق یوره‌کم چارپمیور ، دماغم دوشونمیور ، کوزم کورمیوردی ... ارقداشلرمك قارشوسنه اَلمده بوکوچیجك قوشله ، بو سیاه لکه ایله چیقمق ایستدم .

تنیکی چکدم وقوشـدم . دومانك ارقه‌سـندن بر نقطه‌نك صیچرایه‌رق یره یووارلندیغنی کوردم .

کوچوجك برقوش ایدی . قانادینی حالسزجه کردی وجان آجیسیله کری‌یه صیچرادی. غاغاسنی برایکی دفعه آچوب قاپارکن بر آه اتشین کبی آغزندن دوکیلن پنبه قانك، توزلره بولانمش ، غزل یاپراقلرینك اوستنده برشکل حزین استیضاح الدیغنه باقیوردم. آلمده شریك جنایتم تفنکم اولدیغی حالده او دمیردن دها قاتی بریورك ، اودمیردن دها صوغوق بر قانله ، آهنك نشئه‌ریز حیاتندن ، یالکز شو پنبه قان باقی قالان ، بوروح لطیف وخفیفك پروازینه، قوتك، عجزه تحکمنك اك رقیق ، اك وجدان فرسا بر تجلیسنه باقیوردم... اوت، حالا باقیورم! المده تفنکمله باقیوردم بو آیاغمك آلتنده سورینن ، بویونجغنی اوزاته‌رق برشهقۀ اشتکا اظهار ایتمکسزین صولیویرن بو کوچوجك چاپر قوشنه ، بر فقیر کلبه‌سنی یاقان ییلدیرم حسسزلکیله باقیوردم .

اوقانك، اومینی مینی قوشك نارین غاغاسندن دوکیلن او پنبه قانك تشکیل ایلدیکی اینجه برایز ، بکابر عمق بی انتهای رقت کوستردی.

— فقط سنی بن نه‌یه اولدیردم ؟

— بیلمم !

—اوت! اونی بن ده بیلمم! سنی اولدیرملك ایچون اولدیردم دکلمی؟

ایری ، پارلاق کونش ، اسکیمش برمائی قطیفه‌یه بکزه‌ین کوکك برقسمنی ، تل تل اولمش لیپسقه شعاعلریله یالدیزلایه‌رق

برر یامەیە بکزەین بیاض بولوطلرك آراسندن قایوب ، حزانك بررنك سکون وغموم ایچنده براقدیغی ، شو نمناك صحرانك بر نقطەسندن دوکیلن ، بومظلوم قوشجغزك پنبە قانی اوستنەقطرات نورینی ، برنوازش واپسین رحمت کبی دوکیوردی .

تفنکی ألمدن آتدم . دیز اوستی دوشدم . شو چالیلغك آراسنده کوزیمه ایلیشن خراب ، متروك بریووانك ، کلەجك بهارده بوزواللی قوشجغزه ، بوکوچوجك قانادلره نەاشتیاقلرلە آغوشنی آچه بیلەجکنی دوشونیوردم .

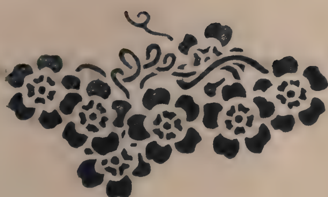
برخیلی مدت بویلە قالمشم کە اطرافمده برچوق قهقهەلرك بردن فیرلادیغنی دویدیغم زمان آرقداشلرمك بنملە اکلندکلرینی کوردم . سرکذشتمدن خبردار اولنجەجملەسی صافیتمە آجیدیلر .

ایچلرندن بری برقوشی — بکا کوسترمك ایستمیەرك — « پلاولقلرك آراسنه » لطیفەسیلە برآیری مندیلە قویدیغنی کوردم .

برهفتە صوکره ایدیکە آرقداشم بردقت ویا براستهزای دقیق اثری اولەرق بوقوشك جسدینی طولدیرتەرق بکا یوللامشدی .

حالا بوقوش اوطەمك برکوشەسنده محفوظ ، ودوکدیکم اوپنبە قانك ایزی ایسە کوکلمده برسیاه لکە اولەرق منقوشدر .

نینی

نیننی

اوراده بربیاض بز آصیلی ، شوراده صاری عبانی قونداق بوروشـمش طوریور ؛ بوکوشـهده بیاض بوخچهنك برقاتی آچیلمش ، اورطهده اینجه باصـمه شیلتهنك اوستنه باغداش قورمش برقادین بربشیك صاللایور، شیلتهنك اوجنده قیورلمش بر تولبندك اوستنده چینغراقلی بر اویونجاق یاتیور. صاندالیهنك آرقه‌لغنده اوفاق دانتله‌لی برکوکسلکله برقاچ تولبند آصلمش...

آنسزین بشیکك تول اورتولری آلتندن برواویلاطاشدی؛ قادینك صـولغون کوزلری آچیلدی ، بلی طوغرولدی ، اینجه دوداقلری آراسندن تیتره‌ك حزین برنیننی دوکولمکه باشلادی :

اویوسون یاوروم ، نیننی !
بویوسون یاوروم ، نیننی !

برساعتی متجاوز بر زماندر، بشیکی قوتسز قوللریله تحریك

ایدن بو والده‌نك ، بو اذیتدن تعریفه صیغماز بر لذت صمیمیه حس ایتدیکی ، کوزلرنده اوقونیوردی .

بشیکدن فوران ایدن چیغلق خفیفله‌دکجه نینی‌ده دوروغون ، آغیر بر آهنین حالنه کلیور وبشیکك باش طرفنه آصیلی بش پنجه برمائی بونجقله بر تولبنده صارلمش ، چورك اوتی اوزرلکك یاننه علاوه اولنمش کوزلك پارچه‌سنه قادینك کوزلری دیکیلمش سویلیوردی :

یوواسنك بلبلی ،
باغچه‌مزك بر کلی ...
اویوسون جانم ، نینی !
بویوسون یاورم ، نینی ،

قاپو یاواشجه غیجیردادی . بو نابهنکام زیارتدن قادین اورکدی . قاپو آرالغندن صیپریلان بر تکیر کدی میاولایه‌رق اوطه‌یه کیردی . وبلنی کومه‌لته‌رك ، قویروغنی دیکه‌رك قادینك دیزی دیبنه قیوریلدی . بو صیره‌ده بر فریاد دها قوپدی .

کوزلری قدرت سورمه‌لی ،
قاشلری ازل قاره‌لی ؛
آغزی شکر حقه‌سی ،
بورونی‌ده کعبه حرماسی ؛
صاچلری صیرمه ایپکی ،
آننه‌جکنك ملکی ... نینی !

زاهره‌نك بوتون أملری ازدواجنك اونجی سنه‌سنده نائل

اولدیغی بوضعیف چوجوغه منعطف ایدی . ذاتاً حدید ،
حاشاری اولان زوجی تنبللکدن متولد برمحرومیت یوزندن بوتون
بوتون تیتیزلشمش ، واون سنه‌در عینی أوده ، عینی صوفه‌ده ،
عینی طورلرله کندیسنی قارشیلایان قاریسنه اسکی محبتی شیمدی
نفرته بکزر مشکوك ومکوب برحسه منقلب اولمش ایدی. بونی
زامره‌ده حس ایدردی . کیجه‌لری زوجنك میندر اوستنده
صیزوبده ، لامپه‌فانوسنك اطرافنده اوچان پروانه‌لرك حرکاتندن
باشقه خانه ایچنده براثر حیات بولونمادیغی زمانلر قوجاغنده اوکا
کوچوجك کوزلریله کولن ، بر اولادی آراشدیره آراشدیره
ساعتلرجه آغلایوردی. وصاچلرینك اوجیله اوینارایکن کوزلریله
غائبدن استمداد ایدردی . عینی سنه‌ده ، حتی کندیسندن صکره
تأهل ایدن، کافهٔ اقرانی، چوجوقلرینك یارامازلقلرندن بحث ایتدکجه
بوقادین ایچنی چکردی. قومشو چوجوغنك أمکلرکن دوشمه‌سندن
منبعث قهقهه‌لری طویدقجه قانی طامارلرنده قورووردی .

کورییوردی وحس ایدییوردی که آرتق اختیارلایوردی .
واختیارلادقجه زوجنك سرزنشلری، تهدیدلری، تهورلری آلتنده
بوکالیور ، ازیلیوردی . سنه‌لر کچیور ؛ یالکزلق ، اولادسزلق ،
کیمسه‌سزلك ایچنده محموم وبی‌تاب ، آقشامی کلمز کونلرك ، صباحی
اولماز کیجه‌لرك ایچنده تك باشنه ، برنبات بی‌فائده کبی یاشایوردی .
او ظن ایدییوردی که اوایصسز کیجه‌لرده ، آغلامه‌لریله اوکا
یاشادیغنی وارلغنی اخطار ایده‌جك بر ببك ، سنه‌لردر برتربه

مغموميتيله ، خيزلى بر قهقهه ايشيديلمه‌ين أولرينه بر حركت ، بر حيات ، بر محبت كيره‌جك ... هرشيدن ، حتى نفسندن اوصانان زوجى دها چاليشه‌جق ، دها قازانه‌جق ، دها ارجمند اوله‌جق ، دها آز ايچه‌جك ، هراقشام أوينه كله‌جك ، چارپنتيسز طوران يوره‌كلرى چارپه‌جق ...

زاهره اقرباسندن ، او تداسندن كلن لخوصه شربتى صراحيلرينك قارشيسنده قوللرى چاپراستلانمش ، مبهوت ومتفكر قالير واون سنه‌در بويولده تهنيتلره هديه‌لر تدارك ايدركن ، كوكلنده حسده بكزر بر نفرت اويانيردى .

شيمدى زاهره ، كيزلى فيصلديلرله سويلنمش ، حسن تأثيرى تأمين ايدلمش بوتون علاجلره بر اعتماد املفريب ايله مراجعت ايديوردى . ايوب سلطاندن باغ آلدى ، مركز افنديدن طاش كتيرتدى ، تيزويرن دده‌يه اداقلر وعد ايتدى . بر كون بابا جعفرى زيارتدن عودتده ياغليقجيلردن كچركن يشيل بردوواق ، عبانى بر قونداق آلدى ؛ صنديغنك كوشه‌سنه كيزله‌دى ... أوده يالكز قالدقجه پاموق بزلرديكيور ، لكن كيمسه‌يه كوسترمييور ، حتى زوجنك استهزاسندن احترازاً ، اوكابيله بللى ايتمييوردى . آرتق بكله‌نيلن چوجوغك صوغوق بز كوملكلرى ، فيستولى طونلرى ، دانتله‌لى تاكيه‌لرى هرشيئى ، هر برشيئى حاضر ايدى ... يالكز اوخيال ، اوسراب وجود بولمييوردى .

بر كون جهانكيرده ساكن اقرباسندن برينى زيارتدن عودتنده

بو تمارشەدن کچرکن ، بکلرك شعبەسی ، اوکندە طوردی . اطرافنە باقندی ، چکینەرك ، قورقەرق ، تیترەیەرك یاواشجە : « شو بکی بکا چیقارك . » دیدی . بکك مائی کوزلری ، یوموق پنبە یاناقلری ، قیوریق صاچلری اونی مجلوب ایتمشدی . شیمدی ، مغلوب هوس ، بو طفلانە آرزولرە تماشات ایدرکن اوتانیور ، قیزاریوردی . دوشونیوردی کە اثنای حملدە دائما بوبکە باقە باقە چوجوغی بوکا بکزەیەجکدی . طبیعتە قارشی ایدیلن بوحیلهٔ پاك وبی سودی بیلمم اوکا کیم تلقین ایتمشدی . اودە حین حاجتدە باقیلەجق برخیلی چوجوق رسملری دها واردی .

سنەلر بوشنە کچدکجە بوکبی کیزلی چوجوقلقلرە ، مینی مینی چیلغینلقلر آرتیوردی .

نهایت ، برصباح کینیرکن زوجنك قولاغنە « بك ، یاواش یاواش نظر طقمنی حاضرلا . . » دیبە فیصیلدادی . بوکوندن صوکرە اوك ایچنە آیلرلە دوام ایدن بربایرام نشئەسی یایلدی .

حلیم آرتق اوینەایرکن عودت ایدیور ، ایچمیور ، رفیقەسنك نسیانلرینی خوش کوریور ، مستبد برقوجەلقدن استعفا ایدییور ، قاریسنە قارشی مطیع ، صادق ، وفاکار برخدمتکار اولیور ، اوك ایشنی او ، کوریور ، شیمدی قاریسی اوندن صوایستیور ، زامرەنك البسەلرینی صندقدن اوچیقاریور ، کندیسنی کیدیریور ، صباحلین کیدرکن مندیل آلمغی اونوتورسە آرتق قاریسنە طار-یلمیور ، هراقشام رفیقەسنك خاطرینی استفسار ایدرکن :

— سن اوطور زاهره ، کندیکی کوزه‌ت سن اوشـومه ، راحتسز اولما ، بن سنك خدمتکارك ، بن سنك کوله‌کم !..

دییور ؛ واوکا قیشین ایستدیکی قاوونی بولیور ، اوزومی تدارك ایدییوردی . کونلر ، هفته‌لر برر برر تعداد اولونه اولونه کچیوردی .

کیجه‌لری چوجوغك اسمی ، جنسیتی حقنده اوزون مباحثه‌لر آچیورلر ؛ زاهره قیز آرزوأیلدیکی حالده ، زوجنه مخالفت ایتمه‌مك ایچون ارکك تمنی ایدییور ؛ کله‌جك ببکك اسمنی دوشونیورلر ، برچوق اسملر تکرار ایدییورلر . هیچ برینی بکنمیورلر ، یکی برشی ایستیورلر ؛ معنیدار اولسون ، آهنکدار اولسون . حلیم دولابدن لغات عثمانیه‌یی چیقارییور ، تاریخ اسلامه ، تاریخ عثمانی‌یه مراجعت ایدییور .

— محمد مؤید ، دییور ، احمد مبین ... باق بونلرهپ یکی ؛ هله نریمان ، رستم زالك جدی ایمش . نه آهنکلی ! سن رستم زالی بیلیرمیسـك ؟ مجاهدالدین نه بیوك اسم ! صرف تورکجه اولمقده وار ؛ مثلا : آلپ آرسلان ... کوز اوکنه برتورك بهادری کتیرییور ، دکلمی ؟

قوجه‌سی برشوق متصلفانه ایله اسملری صایدقجه زاهره ، مست نشئه ، برقادین فراستیله اسمدن مسمایه انتقال ایله کیمنی شیشمان ، کیمنی اوزون بویلی بولیور وزوجنی کولدیرییوردی :

— یاقیز ، دییوردی ، یاقیز طوغارسه ؟

— اوو ، نه کوزل تصادف ! ایشته لولی ؛ باق کوزل یوزلو قیز دیمکمش ، لولی ... لولی ... اوح ! لولی اشاغی ، لولی یوقاری ؛ بر سویلنشی وارکه الطف ، کچن کون بری بر تورك اسمی سویلیوردی : بی‌بی ؛ تاریخه عائد عثمانلی اعاظمندن برینك اسمی ایمش ؛ عائشه بی‌بی ، بواوندن لطیف . دها شمسا وار ، نجما وار ؛ بونلر فنامی ؟ ایسترسه‌ك سکا نسبتله پریزاد دیرز ، آجانم ... بری یاوروسی سنك قیزکه لایق بر نام اولملازمی ؟

کولوشدیلر ؛ حلیم علاوه ایتدی :

— عاشقانه ایسترسه‌ك ، دلنشین قورز ، امینه دلنشین . هله زاهره‌جکم ، زهره‌یه دیه‌جکك یوق آ !

اوکوله‌رك جواب ویریوردی :

— نصل یوق ؟ زهره طویارلاجق بر اسم . زاهره‌یه باق که تلفظ ایدیجه خاطره نه‌شهلونه ، نه‌چکمه یوزلو بر وجود کلیور . زاهره‌یه نسبتله زهره دوداقلرك آراسنده غائب اولیور ؛ اوقدر اوفاق .

قوجه‌سی طاپانه‌میور : « او ، او ... نه‌خودکاملق ، نه کندینی بکه‌نش !.. » دیبور ، کولیور وسوینیوردی .

آرتق قرار ویردیلر . اركك اولورسه عسكر یاپه‌جقلر واوصاسکه مناسب بر اسم ویره‌جکلردی . یاقیز اولورسه ؟ صاریشین بر قیز اولورسه اوکا کمان اوکره‌ته‌جکلر ، اونی موسیقی‌شناس یاپه‌جقلر ، کزیده بر تربیه ویره‌جکلر ... لکن

ایستدکلری کبی بر قوجه بوله‌بیله‌جکلرمیدی ؟ بومشکوك جهت
اونلری دوشوندیریبوردی . زاهره دورانديش بر تهالکله :
« طوغروسی بن قیبه‌مم ! » دییور ، کوزلری طالییوردی .
بوصیره‌ده قوجه‌سنك صرف ایتدیکی بر لطیفه‌یه قهقهه‌لرله مقابله
ایدییوردی .

بو بیکك نشئه‌سی ، اضطرابی ، سکناتی ، حرکاتی ، اوفاق
پارماقلرینك اوینایشی ، یوموشاجق چیپلاق باجاقلرینك
چرپنیشی دائما تجدد ایدن بر منظره کبی اونلری مشغول
ایده‌جك ، أکلندیره‌جکدی . دیزلرنده أویوتیویره‌جکلردی .
بو تازه بهار ، عمرك یاواش یاواش اچیلان نادر بر چیچك کبی ،
اوسته‌ به تیتره‌یه‌جکلردی . زاهره دییوردی :

— بك ، بن اونی هرکون اولچه‌جکم ؛ هرکون بشیکك تحته‌سنه
کوچوك بر چنتیك کسه‌جکم ؛ باقه‌لم ، هفته‌ده نه‌قدر بویویه‌جك ...

أوت ، سوت نینه‌یه لزوم یوق ، بومقرر ؛ زاهره‌نك چوجوغی
والده‌سی صاغ ایکن ، اوکسوز بر دیلنجی کبی باشقه‌سنه عائد بر
غدایه محتاج اولمیه‌جقدی ؛ کندی آغوشی منتظر ایکن اونی
باشقه قوجاقلرده کورمك فکرینه قارشی عصیان ایدییوردی .
بوحال اون سنه‌در طاشان والده اولمق حس و هوسنه طوقونیور
والده‌لك غروری ، شفقتی اینجیتیوردی .

§

زاهره بوتون بو کچن چیلغینجه هوسلرینك بر زبده‌سی

اولان اوغلنك بشیكنه طوغرو ایكیلدی ؛ آلنندن تولبنـدی قالدیره‌رق ، اوكا باقان ، اوكا كولن كوزلره‌درین، مدید بربوسه قوندیردی . قوللرینی چوزدی . ولادتنـدن بری ، بش آیدر ضعیفلایان بو خلاصهٔ امیدی ، بو نشئهٔ آتیسی جكرپاره‌سـنك یورغون، دوشكون أللرینی قیملداتیشنه باقه‌باقه كوزلری‌طالدی، كوزلری‌طاله‌طاله آغلادی ؛ شیمدی «ربم،بونیچون؟ بونیچون؟...» دییه سویلنیوردی . آغلادی ، آغلادی ، آغلادی . صوكره چوجوغی چوزدی . حار وصاف حسـیات رقیقهٔ شـفقتله یوموشاتلمش ، آزلمش ، اوفالتلمش یاریم‌كلمه‌لرله‌شیمدی قوجاغنده طوتدیغی اوغلنی تلطیف ایدیـیور ، اونكله دردلشیوردی :

— سن بویوك ، بویوك اوله‌جقسك ، قوجامان برعسـكر اوله‌جقسـك ، دكلمی یاوروم ؟ بن اوزمان اختیـار اوله‌جغم ؛ پنجره‌دن قیلنجكك شاقیردیسـنی ایشیدنجه یوره‌كم هوپلایه‌جق ، سوینه‌جكم ... دكلمی جیجیم ؟

أك تمیز البسه‌لرینی ، باشلغنی كیدیردی . چاملغه چیقدی. اطبانك توصیه‌سی اوزرینه یكرمی كوندن بری‌در ، هكبه‌لی آطه‌ده برأو طوتمشلردی . زاهره هرآقشام، هرصباح چام قوقولری، آطه‌نك یشیلـكلری ، كوز باشلری آراسـنده اللهدن اولادینه امید نجات دعا ایدییوردی .

برچوق طبیبه كوستردیلر ، برخواجه‌یه نفس ایتدیردیلر ، هرچاره‌یه توسل ایتدیلر . بوتون بو چاره‌لر ، چاره‌سزلكلرینی

آ کلاتمغدن باشقه بر شیئه خدمت ایتمـدی . زوجی حلیم اون بش کون ایچون، مبرم بر ایش ضمننده ازمیره قدر کیتمشدی. شیمدی زاهره‌اوده، برداديسیله یالکزدی . چاملقده چوجوغی دیزلرینك اوزرینه براقدی . باتان کونشك،اینجه چام یاپراقلری آراسنده، قطرات روزکاره قاریشان ضیاسندن، شیمدی بویونی بوکوك ، اولادینـه جان ، قوت ، صحت دیله‌نیـور ؛ اوراقدن کچن ارباب تنزهك قهقهه‌لری ایچنده بر لمعهٔ امید آراشدیریيوری، طالعك وهم ایتدیکی ضربه‌یی اورمیه‌جغنی، کندیسنه البته آجیه‌جغنی ظن ایدییوردی .

لکن ، لکن ، بوتون امیدلر منقطع اولورسه ، بر سـنه‌یی متجاوزدر، دار سرور اولان أولرینه غم آلود بر ماتمخـانه ، بر قبرستان ظلام سکوننه مستغرق ومدفون اولورسه‌صوکره ینه اسکی کیمسه‌سزلکلر،اسکی یالکزلقلر باشلارسه... اووح اللهم !

آقشام أوه‌عودت ایتدی؛ چوجوق صباحه‌قدر اویومادی . کوکسی کیتدکجه‌صیقیشیور، ممه آلمیور، آغلامه‌سی دینمیور، کوچوك برقوش کوکسی قدرنازین اولان بوکوکس، بوزهرناك اضطرابه تحمل ایده‌میور ، کسیك کسیك خیرلدایوردی .

یو وامزك بلبـلی ،
باغچه‌مزك بر کلی ...
اویوسون یاوروم ، نینئی !
بویوسون یاوروم ، نینئی !

صباح اولیور ، طبیب کلیور ، چوجوغك برایکی کون چاملغه چیقارلماماسنی اسکی تداوی‌یه دوام اولونماسنی توصیه ایله کیدییور ... تصادفی ، آقشام خاله‌سیله انشته‌سی کلدیلر . کیجه عینی اویقوسزلق ، عینی خلجان ، بوتون مأیوس چاره‌سزلکلرله تکرار چاغیریلان طبیب ینه برعلاج ویرمه‌دن عودت ایدییور ؛ آنق زاهره بویوك کدرلرله برابر کلن تحمله بکزر برشاشقینلقله آغلامیوردی ؛ قورو ، یاقیجی برسکونت ایله صوصیوردی .

صباحلین ، خاله‌سی بشیکك اورتوسنی آچدیغی زمان ، بونجه زماندر بسله‌نن ، بویوتولن أملرك منقطع اولدیغنی کوردی ؛ ویان کوزله زاهره‌یه طیشاری چیقماسنی اخطار ایتدیکی وقت بوقادین ، والده‌لکه بوقدر سنه‌در برعشق مجنونانه ایله مفتون اولان ، مجلوب اولان بوضعیف قادین ، برقطرهٔ اشتکا دوکمه‌دن اوطه‌دن چیقدی . بکجی برتحته پاره اوستنده شاله صارلمش بوکوچوك وجودی قاپودن چیقارركن بیله ، زاهره ینه برشی سویلیه‌میور ، ینه فریاد ایتمیور ، آتشلر ایچنده محموم اضطراب آجی برعذاب آلتنده بوکالمش ، برهیکل یأس کبی مبهوت طورییوردی .

زاهره‌یی او آقشام استانبوله ایندیرمك ایسته‌دیلر ، ایمدی . لاقیردی سویله‌میور ، ویریلن تسلیلری آکلامیور ، ایشیتمیوردی . اقشامه قدر کوزلرندن ، انجق ایکی اوچ دامله ، یاش دوکوله‌بیلدی .

خاله کیجه یاریسی برتغنی ایله اویاندی . زاهره‌نك سسی :

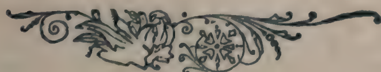
یو وا مزك بلبلی ،
باغچه مزك بر كلی ؛
صاچلری صیرمه ایپكی ،
آننه جكنك ملكی ...
اویوسون یاوروم ، ننّی !
. . . .

قوشدیلر . زاهره یاننده یاتان دادیسنی اویاندیرمادن بوش بشیكك یاننه كچمش ، بیلنلری أریته جك ، كوكلری یاقه جق آجیقلی برصدا ایله معتادی اولان ننّی یی اوقویوردی :

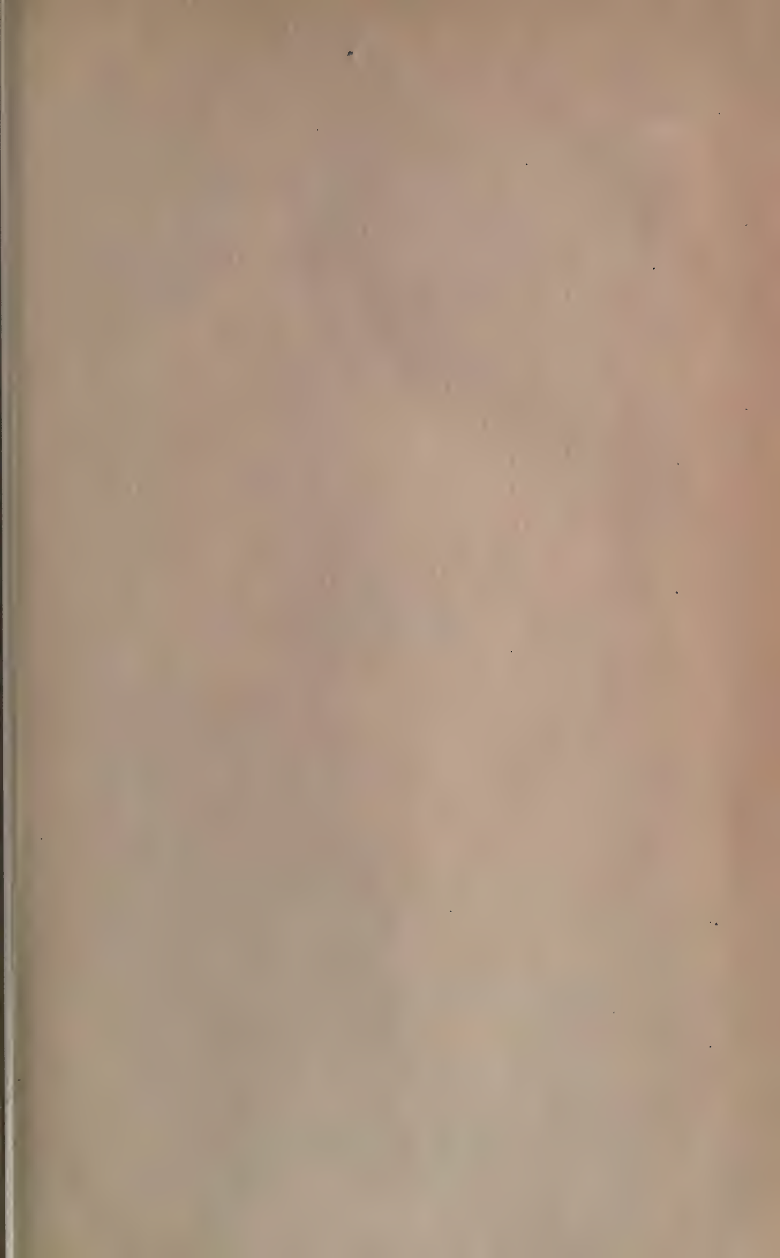
صاچلری صیرمه ایپكی
آننه جكنك ملكی ...
اویوسون یاوروم، ننّی!
. . . .

قاپویی آچوب ایچری كیردكلری زمان بوبیچاره والده نك قهقهه لر فیرلاته فیرلاته بایپلیویردیكنی كوردیلر . بو قهقهه لرله بوننّی آرتق زاهره نك ، یكانه كلامی اولمشدی . هیچ برتدبیر نه بوننّی یی ، نه بو قهقهه لری تداوی یه موفق اوله میوردی . آرتق سوقاقدن كچنلر زاهره نك قهقهه لرندن ، بوخراب والده نك ننّیلرندن محزون ومكدر باشلرینی اوكلرینه ایكرلردی ...

— ۲۷ اغستوس ، ۱۳۱٦ —

ایستیورمکه

ایستیورم كه

ایستیورم ... آه ایستیورم كه بنی بویله ابدیاً طانیه‌میه‌سك ، بیلمیه‌سك ، بن پك آجی ، زهرلی بر هجران ایچنده یاشایه‌یم ، هجران ایچنده پاره‌لنه پاره‌لنه ، آغلایه آغلایه ، قیورانه قیورانه اوله‌یم .. پاره‌لرمله بیته‌یم .

سنك ایچون اولدیكمدن ، برق سیهرنك نكاهك خیالی قارشیسنده ، یانه‌رق ، أزیله‌رك سوندیكمدن خبرك اولماسین ؛ ینه هیچ خبرك اولماسین كه پژمرده بر كوكل سنی دوشوندكجه ، سنی حس ایتدكجه بوتون كنجلكی ، بوتون عمری ، امللری ، امیدلری ، خلیالریله برابر سنك ایچون محزون یاشامق ، محزون اولمك ایستیور . اوبی چاره كوكل هپ بونی ، یالكز بونی ایستیور !

پروانه كبی ، كولكه كبی كیجه كوندز یانكدن آیریله‌میان بن شیمدی یه قدر نیم لحاظهٔ دقتكی جلب ایتمدم ، بوندن بویله‌ده هیچ جلب ایتمیه‌یم . اوخ ! بویله اوله‌یم ، بویله مهجور ومتحسر

بویله غریب ، بویله مشتاق ، بویله آتشلر ایچنده اوله‌یم ...

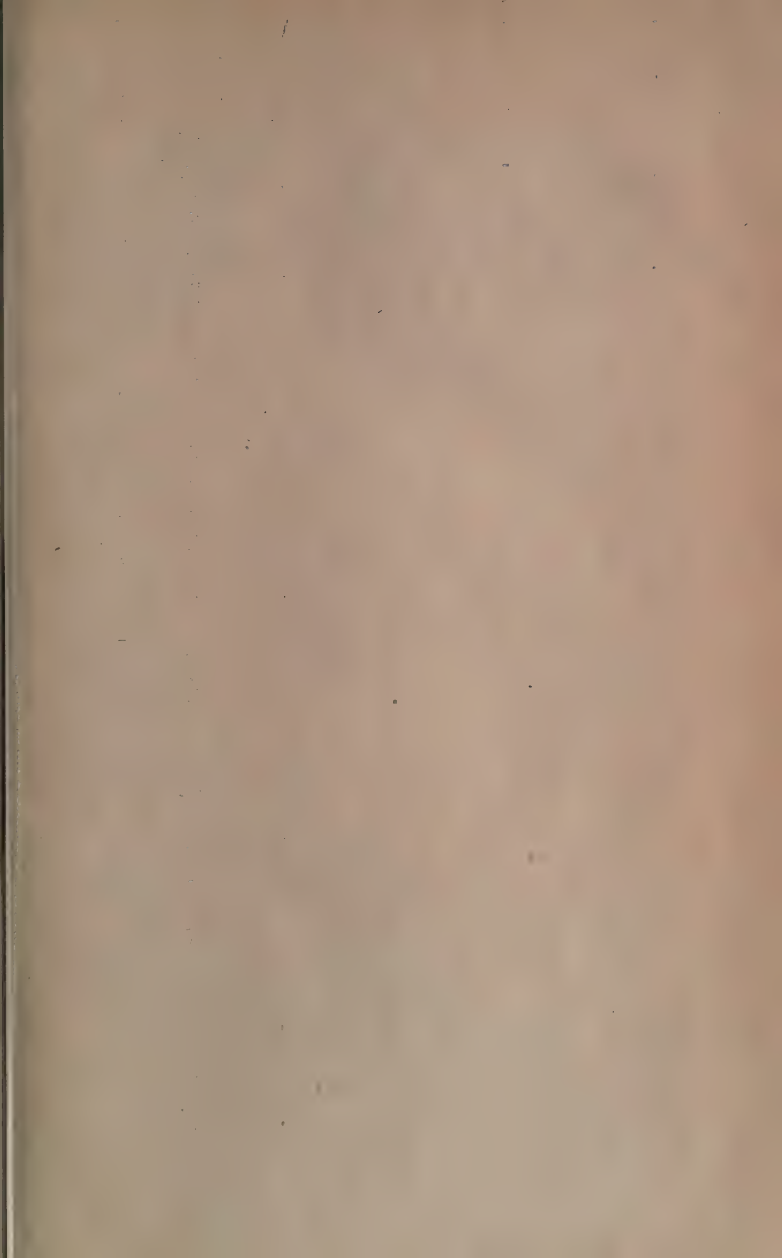
ایستیورم كه سحرلره ، شفقلره بورونه‌رك كیزلی كیزلی ایكله‌ین قوشجغزی ، باغچه‌كده‌كی لیلاقلره‌یاشلر دوكن‌سحاب‌پاره‌یی طانیه‌مدیغك كبی بنی‌ده ابدیاً طانیه‌میه‌سك ، ایستیورم‌كه نه‌بنم یاشادیغمدن ، سنك ایچون یاشادیغمدن ... نه بنم اولدیكمدن ، سنك ایچون‌اولدیكمدن ، سنی‌سوه‌رك اولدیكمدن خبرك‌اولماسین بنی‌كورمیه‌سك . بلكه .. آه ! بلكه اوزمان ... ایشته بن اونی ایستیه‌میورم ، اوكا قائل اوله‌میورم .

ایستیورم‌كه .. ایستیورم‌كه بنی بویله ابدیاً طانیه‌میه‌سك ، بیلمیه‌سك .. بن یك آجی ، زهرلی بر هجران‌ایچنده یاشایم .. هجران ایچنده یاره‌لنه یاره‌لنه ، آغلایه آغلایه ، قیورانه‌قیورانه اوله‌یم .. یاره‌لرمله بیتەیم !

— ۱۵ مایس ، ۱۳۱٤ —

نقرات

نقرات

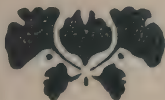
سویله ... الله ایچون ، الله عشقنه سویله ! طورمه ؛ عودکله برابر سویله ، کوکلمله برابر سویله !.. روحمك روحکله سویلشدیکنی دویورم . عودکی ایکلت ، کوکلمی ایکلت ... آه ، ایسته‌یورم سویله !

سسك ... او انجه ، او بلورین ، او کوکلك کبی بلورین ، او کوکلك کبی میفی میفی سسك ، بنی در آغوش ایده‌رك یاواش یاواش اوقشـاسین ؛ رقیق قلبکك ، رقیق کوشه‌لرندن ، سترهٔ ماسوادن سیلکنوب عریان وکریان یوکسکلره سوزولوب کیدن ، صوکره نازلی نازلی عودله تتره‌ك دوداقلریله آلنمی کیزلی کیزلی ، اوصـول اوصـول اوپن او بلبل ، او شـعر ، او منظوم سسکله سویله ، آه سویله ! ... روحم کبی ضعیف ونحیف ؛ کوکلم کبی تتره‌ین او قیریق دوکوك ، او انجه سسکله سـویله ... عودکله برابر سویله ، کوکلمله برابر سویله ؛ روحمك روحکله سویلشدیکنی دویورم ... آه ، ایسته‌یورم سویله !

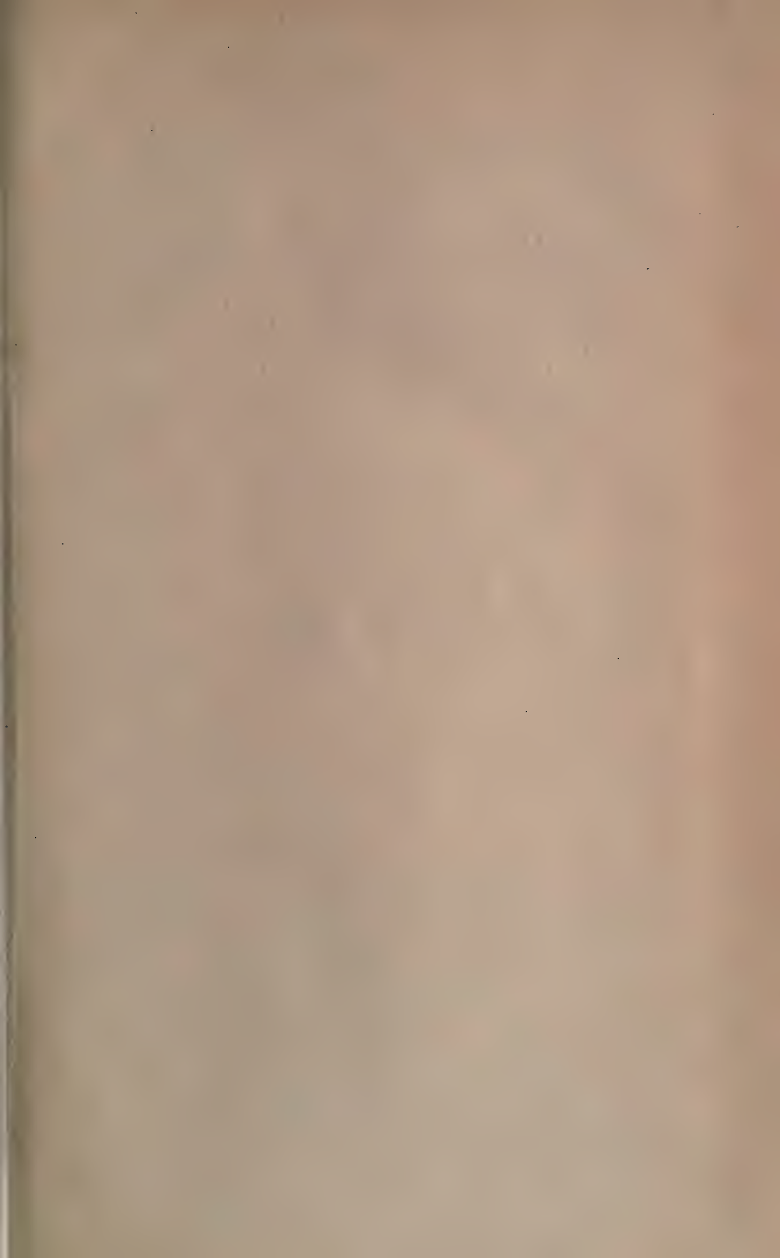
سویله‌که حیات نه‌در؟ روح نه‌در؟ محبت نه‌در؟ ایشته شیمدی اکلایورم. رایحهٔ ازهاری آندیران نازنین روحکه بورونمش تیتره‌ك، کوچك سسکله‌سویله؛ دنیادن علاقه‌می کس؛ بیتمك بیلمین آمالمه بویله، اوح! ایشته، یالکز بویله نهایت ویرمك ایسته‌یورم، بوسسك آغوش نرمیننده بو آهنك قلبی رقته، بونوای شفقته مستغرق اوله‌رق سویله اوله‌یم. بو کوچیجك، طاتلی سسك یوموشاق، نارین قانادلری کفنم اولسون؛ اوکا بورونه بورونه اوله‌یم، اونی اوپه اوپه بیته‌یم. اوکا او هوادن خفیف، اوسمادن صاف سسکه صارینوب ایسته‌دیکم کبی یوکسکلره اوچه‌یم... کوزلرم حشره قدر بوطاغنیق، بوکوچك کوچك تتره‌ین، بو براوفاجق قوشلك قانادلری کبی چیرپینان سسکی بلبللرك منقارنده، بولوطلرك سوزولوشنده کیجه طالغه‌لرك فشافشنده، قمرك حزننده آرایه‌جق...

آه طورمه، سویله... الله ایچون، الله عشقنه سویله! عودکله برابر سویله، کوکلمله برابر سویله! روحمك روحکله سویلشدیکنی دوییورم... آه ایسته‌یورم سویله!...

— ٣ تشرین اول، سنه ١٣١٤ —

لیلاقلر آچارکن ...

لیلاقلر آچارکن

لیلاقلر آچارکن و مور قوقولری آقشامك کولکه‌لرینه بورونورکن ، بوغاز ایچنك سس‌سز بر کنارنده ، چارپنتیسز ، دبدبه‌سز بر اوجکك ، تمیز ، تنها بر اوطه‌سنده اولمق ایسته‌رم .

لیلاقلر آچارکن شو چرکین ، عبوس قاره طوپراق کولکه باشلار . جوهواده حس عشقه بکزر ، بر آهنك لین و نرمین ایله سرائر نواز بر جریان خفیف . بر ملك نارینلکیله لیلاقلری آچارکن ، بولوطلری اوقشارکن ، بر بهار اقشامنده اولمق ایسته‌رم . اوایجه روزکارك آغوشنه اوزانان بوغاز ایچنك سطحنه دوغرو ، قویو یشیل طاغلرك ، قویو یشیل قورولقلرندن ، روحمزی آرامق ایچون ، اینن ملکلر کبی ، بولوطلر بر سرعت خفیفه ایله سوزولدیکی زمان ، روحمك اونلره دوغرو ، لیلاق قوقولری اراسندن پران اعتلا اولماسنی ایسته‌رم . بنی ، همان اوراجقدن روم ایلی حصارینك

أتکنده‌کی قایالرده ، سرویلرك اوفاق یاپراقلی داللری تیتره‌شدکلری زمان ، او تك توك کولکه‌لردن بریینك حذاسنه تودیع ایتسینلر .
اکر لایق ایسه‌م ، بنی سوه‌نلرك دوکدیکی برایکی دامله کوزیاشی ، — که حسنات عمرمك برزبدهٔ آثاریدر — دائما پرشطارت دوران بوغازایچنك صفوت شوقنه ، محزون برچوجق معصومیتیله کولومسه‌ین ، بوکوشه‌جکدن دریای مغفرت الهیه‌یه قارشسون .

بیلیرمیسین سودیکم؟ بربهار آقشامی ، بوغازایچنك بایغین طالغه‌جقلری ، ساحلك کردنی اوپرکن ، صولرك درین درین چارپینتیلری ایشیدیلیوردی .

افقلرده کونشك صولغون شعاعی، هوائی ماوی وقویو کوموشی آراسنده بر رنکده‌کی بولوط کومه‌لرینك آلتندن کورینیوردی . اورتالقده سس یوق ، حرکت یوق ، اهتزاز یوقدی . دکزك یوزی حاره‌لرله مستور ایدی . یالکز لاجورد صولرك اورتاسنده ، کونشك منعکس شعاعاتنه مصادف ، بیاض یلکنلی برکمی ، دیکله‌نیر کبی ، بایغین بر حالده یوزیبور . دیرکن ، اوزاقدن تأوهات لیلیه‌یی آکدیرر بر چیغلق ایله بر مارطی اوتییور ، واوچیور . دیکری اوکا جواب ویرییور . صوکره بر اوچنجی دها باغیرییوردی . دکزك اوفاق حاره‌لی قاتمرلری اوستنده سراسر نور پارچه‌لری پارلایور . کوکك خذاسنده ، آغوشنی آچمش ، بر مفتور غرام توانسزلغیله ، بوغاز ایچی قوجاغلامق ایسته‌ین ایری برقوش قانادلرینی کرمش حرکتسز دورییور . اورتالق قویو بر رنکه صاریلیور ،

عالم حياتك باييليور كبى روحى آزالييور ، بگزى صولييوردى .

بولوحه خاطر که کلییورمی سوديكم ؟ اوزمان بكا ، سن دييوردك وصوريوردك كه : « روم ايلى حصارينك كولكه سى ايستنيه يه قدر اوزانمش ، كوريبورميسين ؟ قنديللى نك اوستنده كى سكوتى ايشيديبورميسين ؟ قارشى ساحلده كى آغاچلرك كولكه سى بزه قدر ناصل اوزانيبور ؟ شوباجه لردن توتن دومان ناصل بى تاب بر تسليميت ايله كوكاره دوغرو يوكسلييور ، كوريبورميسين ؟ شو صاندالك كوره كلرينك دكزدن قالديرديغى بر ايكى آووچ صويك شپيرديسنى ايشيديبورميسين ؟.. اوح ! بوراده بويوين ، بوراده ياشايان هيچ بر زمان فنا آدم اوله ماز !.. بوهوايى تنفس ايدن قلبده هيچ بر وقت بر لكه بولنه ماز !.. »

أوت سوديكم ، بو بوغازك بر ساحلنده كيزانن بر روحده البته بر صفاى روحانى حس ايده جك .

حصار جامعنك مناره سندن ، سكونفربب بر سسله اوقونان ، آقشام اذانى تيتره يه تيتره يه شو سرويلرك آراسنده طاغيليركن ، آقشامك سكوتى كچن شيلرى اونوتمه يى اخطار ايدر . وبر بالقجى أونده اونى بكله ين اويقوسنه قاووشمق ايچون يورغون ، يورغون استعجال ايدركن كيم اولديغنى بيلمه دن روحمه بر فاتحه جق يوللار .

عظمتلى بر بهار كيجه سى ، انسانيتك تيتره ين دوداقلرينه لذت ابديت دوكر . سطح خاكدانده قاپانان هر كيرپكه مقابل صفح آسمانده بر سياره آچيلير . سكونت تغنى يه ، مجهولات آغلامغه باشلار .

پاریلتیلی بر مرصع قاپو هیبتیله کوك آچیلیر کبی اولور . چیچکلریله یشیللکلریله دنیـایه ... خنـدا خنـد ، نورانور أرمغانلر صاچان طوپراق ، جهانك بوموسمده اوکا براوفاق هدیهٔ مقابلهسی اوله‌جق بنم وجود ضعیفمده البته حسن قبول کوستیر . طوغارکن اغلامق ، پکی !.. فقط یأس ایچنده اولمکی بی لزوم کوریـیور ونشئه‌لی برو داعی ، حزین بروصاله ترجیح ایدییورم . اونکچون ، اوح !.. اونکچون ایسته‌یورم که دغدغهٔ حیاته بویله پرشوق وشغف برهنگامهٔ بهارانده ، لیلاقلر آچارکن ، جهان بکا ، بن جهانه کوله‌رك وداع ایده‌یم .

— ٨ تموز ، ١٣١٧ ؛ شیشلی —

صوك

فهرس

فهرس

تصحیح

اوتوزنجی صحیفه‌نك اون دردنجی سطرنده کی (زخم) کلمه‌سی فضله‌در

